

A propos de ce livre

Ceci est une copie numérique d'un ouvrage conservé depuis des générations dans les rayonnages d'une bibliothèque avant d'être numérisé avec précaution par Google dans le cadre d'un projet visant à permettre aux internautes de découvrir l'ensemble du patrimoine littéraire mondial en ligne.

Ce livre étant relativement ancien, il n'est plus protégé par la loi sur les droits d'auteur et appartient à présent au domaine public. L'expression "appartenir au domaine public" signifie que le livre en question n'a jamais été soumis aux droits d'auteur ou que ses droits légaux sont arrivés à expiration. Les conditions requises pour qu'un livre tombe dans le domaine public peuvent varier d'un pays à l'autre. Les livres libres de droit sont autant de liens avec le passé. Ils sont les témoins de la richesse de notre histoire, de notre patrimoine culturel et de la connaissance humaine et sont trop souvent difficilement accessibles au public.

Les notes de bas de page et autres annotations en marge du texte présentes dans le volume original sont reprises dans ce fichier, comme un souvenir du long chemin parcouru par l'ouvrage depuis la maison d'édition en passant par la bibliothèque pour finalement se retrouver entre vos mains.

Consignes d'utilisation

Google est fier de travailler en partenariat avec des bibliothèques à la numérisation des ouvrages appartenant au domaine public et de les rendre ainsi accessibles à tous. Ces livres sont en effet la propriété de tous et de toutes et nous sommes tout simplement les gardiens de ce patrimoine. Il s'agit toutefois d'un projet coûteux. Par conséquent et en vue de poursuivre la diffusion de ces ressources inépuisables, nous avons pris les dispositions nécessaires afin de prévenir les éventuels abus auxquels pourraient se livrer des sites marchands tiers, notamment en instaurant des contraintes techniques relatives aux requêtes automatisées.

Nous vous demandons également de:

- + Ne pas utiliser les fichiers à des fins commerciales Nous avons conçu le programme Google Recherche de Livres à l'usage des particuliers. Nous vous demandons donc d'utiliser uniquement ces fichiers à des fins personnelles. Ils ne sauraient en effet être employés dans un quelconque but commercial.
- + Ne pas procéder à des requêtes automatisées N'envoyez aucune requête automatisée quelle qu'elle soit au système Google. Si vous effectuez des recherches concernant les logiciels de traduction, la reconnaissance optique de caractères ou tout autre domaine nécessitant de disposer d'importantes quantités de texte, n'hésitez pas à nous contacter. Nous encourageons pour la réalisation de ce type de travaux l'utilisation des ouvrages et documents appartenant au domaine public et serions heureux de vous être utile.
- + *Ne pas supprimer l'attribution* Le filigrane Google contenu dans chaque fichier est indispensable pour informer les internautes de notre projet et leur permettre d'accéder à davantage de documents par l'intermédiaire du Programme Google Recherche de Livres. Ne le supprimez en aucun cas.
- + Rester dans la légalité Quelle que soit l'utilisation que vous comptez faire des fichiers, n'oubliez pas qu'il est de votre responsabilité de veiller à respecter la loi. Si un ouvrage appartient au domaine public américain, n'en déduisez pas pour autant qu'il en va de même dans les autres pays. La durée légale des droits d'auteur d'un livre varie d'un pays à l'autre. Nous ne sommes donc pas en mesure de répertorier les ouvrages dont l'utilisation est autorisée et ceux dont elle ne l'est pas. Ne croyez pas que le simple fait d'afficher un livre sur Google Recherche de Livres signifie que celui-ci peut être utilisé de quelque façon que ce soit dans le monde entier. La condamnation à laquelle vous vous exposeriez en cas de violation des droits d'auteur peut être sévère.

À propos du service Google Recherche de Livres

En favorisant la recherche et l'accès à un nombre croissant de livres disponibles dans de nombreuses langues, dont le français, Google souhaite contribuer à promouvoir la diversité culturelle grâce à Google Recherche de Livres. En effet, le Programme Google Recherche de Livres permet aux internautes de découvrir le patrimoine littéraire mondial, tout en aidant les auteurs et les éditeurs à élargir leur public. Vous pouvez effectuer des recherches en ligne dans le texte intégral de cet ouvrage à l'adresse http://books.google.com

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + Beibehaltung von Google-Markenelementen Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter http://books.google.com durchsuchen.

Der engadinische Psalter des Chiampel

Ulrich Campell

3149 328

Library of Princeton University.

Romance Seminary.

Presented by The Class of 1890.

GESELLSCHAFT FÜR ROMANISCHE LITERATUR

DRITTER JAHRGANG 1904

DRITTER BAND

DER GANZEN REIHE BAND 9

DER ENGADINISCHE PSALTER DES CHIAMPEL.

GESELLSCHAFT FÜR ROMANISCHE LITERATUR BAND 9.

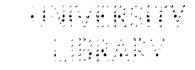
Ulrich Campell
DER

ENGADINISCHE PSALTER DES CHIAMPEL.

NEU HERAUSGEGEBEN

VON

J. LRICH.

DRESDEN 1906

GEDRUCKT FÜR DIE GESELLSCHAFT FÜR ROMANISCHE LITERATUR

VERTRETER FÜR DEN BUCHHANDEL: MAX NIEMEYER, HALLE a. S.

YTICHEVINU YHAHHII L.M.MOTEONHH

Vorwort.

In den Publikationen der Gesellschaft für romanische Literatur durfte ein wichtiger rätoromanischer Text nicht fehlen, und die Wahl fiel ohne Bedenken auf das Psalterium Chiampels, von dem C. Decurtins in Gröbers Grundriß II, 3, 237 sagt: "Seine Übersetzung der Psalmen und seine geistlichen Lieder in der kernig-spröden Sprache ergreifen noch heute den Leser mit wunderbarer Gewalt." Eine kurze Beschreibung des Bandes gibt E. Boehmer, Romanische Studien VI 110 (1883).

Bei der Herausgabe habe ich offenbare Versehen zu bessern gesucht, aber keine Uniformierung der Formen angestrebt. V habe ich in Ü geändert, wo bloß der Mangel dieses Buchstabens in der Druckerei die Ursache war. Auch è hätte ich wohl besser überall durchgeführt, da das gleiche Wort, z. B. Senger, bald so und bald mit Akut bezeichnet ist.

Obschon das wissenschaftliche Studium des Engadinischen nicht weit zurückreicht, ist es nicht mehr notwendig, jeder Textausgabe eine Grammatik beizugeben. Ascoli hat seiner Lautlehre des Unterengadinischen unsern Text zugrunde gelegt, Meyer-Lübke hat in seiner Grammatik auch oft auf das Engadinische — allerdings mehr auf den Dialekt des Oberengadin — Rücksicht genommen; Looser redet in seiner grammatischen Behandlung der Schulserbibel (Roman. Forschungen XIV) oft auch von unserm Psalter.

So gebe ich diesem Literardenkmal bloß Anmerkungen und ein Glossar bei, das seltenere Wörter verzeichnet, die bei

Digitized by Google

Pallioppi fehlen oder spärlich belegt sind. Zwei Artikel über die zweite Pers. Plur. und das Perfectum historicum bei Chiampel werden in den Roman. Forschungen erscheinen.

Zaccaria Pallioppi sang noch von unserm Dichter:

Acciò ch'iin ama nel divin Salvader S'ieu tschêl etern e glorius e sgür, Annunziettast l'evangeli pür, Levand il tössi del serpaint manzneder.

Allur sclarittast, o fervent musseder, Eguel ad ün straglüsch, chi fend' il s chür, La mamma terra e sieu rich prodür.

E traunter aint, poeta venerabel Chiantettast eir nella favella veidra Da teis babuns ün vers appreziabel.

Cu vain però gratificho l'amabel? Possibel ais, ch'ün il startagl' in peidra, Mo ch'ün il stampa, què nun ais probabel.

Jetzt ist die Dankesschuld nicht bloß dem Historiker¹) gegenüber abgetragen.

Zürich, im März 1906.

Jakob Ulrich.

¹⁾ Quellen zur Schweizergeschichte Bd. VII-IX.

Über Campells Leben hat T. Schieß in seiner sorgfältigen Arbeit: "Dritter und vierter Anhang zu Ulrich Campells Topographie von Graubünden") kurz und gut gehandelt; ich gebe seine Darstellung mit einigen Kürzungen wieder.

Das Geburtsjahr Ulrich Campells, romanisch Durich Chiampel, steht ebensowenig fest als sein Todesjahr; beide lassen sich nur annäherungsweise, ersteres etwa auf 1510, letzteres auf 1583 festsetzen. Sein Vater hieß Caspar Campell und entstammte einem Geschlecht, das seinen Ursprung auf die Burg Campé am Ausgang des Schynpasses zurückführte. Die Familie Campell scheint nach der Zerstörung der Burg ins Unterengadin übergesiedelt zu sein und zwar zuerst nach Lavin, später nach Süs, das Ulr. Campell immer als seinen Geburtsort und seine Heimat bezeichnet. Sein Vater, Caspar, war ein eifriger Kriegsmann; er nahm 1516 an einem Kriegszug nach Italien teil und ebenso später an den beiden Müsserkriegen. Welchen Beruf er in der Heimat betrieb, wissen wir nicht; dagegen haben wir Andeutungen, wonach er sich schon früh der Reformation zuwandte.

Über die Jugend Ulr. Campells wird in seiner Chronik nichts näheres mitgeteilt, und auch die Angaben über seinen Bildungsgang sind äußerst spärlich; nur gelegentlich erfahren wir, daß Gallicius²) sein Lehrer in den Anfangsgründen des Lateinischen war. Wahrscheinlich verdankte er demselben auch seine Kenntnis des Griechischen und die Ausbildung für den

Beilage zum Jahresbericht der Naturforschenden Gesellschaft Graubündens. Neue Folge. Band XLII — XLIV.

²⁾ Derselbe, der das Vorwort zu Bifruns Neuem Testament und unserm Psalterium schrieb.

geistlichen Beruf; für den Besuch einer Universität liegen genügende Beweise nicht vor. Jedenfalls war der junge Ehemann 1537 von der Heimat abwesend, und zwar studienhalber, als ihm von seiner Frau am Himmelfahrtstage ein Töchterchen geboren wurde. Dieses Kind war so schwach, daß der Großvater, Caspar Campell, die Nottaufe an ihm vornahm, wie er denn auch in seinem Hause schon oftmals Gleichgesinnten das Evangelium ausgelegt hatte. Über diese Nottaufe entstand ein gewaltiger Aufruhr, der schließlich die Ansetzung einer Disputation in Süs gegen Ende des Jahres zur Folge hatte. Von derselben hofften die Anhänger der alten Lehre, sie werde der Ausbreitung der Reformation im Engadin, welche von Gallicius begonnen worden war, Einhalt tun; aber das Gegenteil erfolgte. Eben durch die Disputation, welche mehrere Tage dauerte. fand die neue Lehre erst recht Eingang. Campell war wohl schon vor dieser Zeit zurückgekehrt und hatte eben eine schwere Krankheit durchgemacht; obwohl noch nicht völlig wiederhergestellt, wohnte er der Disputation von Anfang bis zu Ende bei und referierte dann später in seinem Geschichtswerk im 58. Kapitel eingehend darüber.

Über die nächsten Lebensjahre Campells sind wir wieder ganz ungenügend unterrichtet; 1548 finden wir ihn in Klosters und zwar als Pfarrer: ob dies die erste Pfarrstelle war, die er bekleidete, und wann er sie angetreten hat, verschweigt er leider. Am 14. Juli 1549 bekämpfte er in Klosters auf der Kanzel von Amts wegen über die Abschließung von Bündnissen redend die damals im Werke liegende Erneuerung des Bündnisses mit dem König von Frankreich; Ende des Jahres wohnte er in Davos den Verhandlungen über den Sigelstreit zwischen dem oberen und dem Gotteshausbund bei. Mitte Juni 1550 befand er sich noch in Klosters, wurde aber im gleichen Jahre als Prediger nach seinem Geburtsort berufen. Schon seit etwa 22 Jahren hatten verschiedene Familien von Süs sich von der alten Lehre abgewendet und die Predigten in Lavin besucht, auch bisweilen von auswärts Geistliche zur Predigt in ihren Häusern oder selbst in der Kirche berufen, darunter eine Zeitlang auch Campell; erst jetzt aber hatte bei einer günstigen Gelegenheit von ihnen die Abschaffung der Messe und die Berufung eines reformierten Pfarrers durchgesetzt werden können.

Campells Stellung in Süs war anfänglich sehr schwierig, da die Gegenpartei sich nicht zufrieden gab, selbst zu den Waffen griff und namentlich ihm und seinem Vater Nachstellungen bereitete. Er ließ sich jedoch nicht abschrecken, sondern war unablässig zur Einführung der Reformation auch in andern Gemeinden tätig. 1551/52 predigte er in Zernez in einer von der Gemeinde hierfür eingeräumten Kapelle, dazu aufgefordert von einer kleinen reformierten Partei, und trug schließlich den Sieg davon über den lange widerstrebenden Ortspfarrer, der 1553 auch übertrat. Daneben versäumte er seine Amtspflichten in Süs nicht und fand sogar noch Zeit zu dichterischer Produktion; am 15. Mai 1554 wurde sein erstes romanisches Drama Judith und Holofernes unter großem Zudrang aufgeführt. Gegen Ende des Jahres sandte ihn die Synode nach Zuoz, der bedeutendsten Gemeinde des Oberengadins, damit er das im Februar des gleichen Jahres von Gallicius dort angefangene Werk der Reformation durchführe, und erhielt von seiner Gemeinde Erlaubnis, für 16 Monate dorthin überzusiedeln. Er predigte nun bis März 1556 nicht nur in Zuoz, sondern auch in Madulein und den Reformierten in Camogasg jede Woche, in Süs alle zwei Wochen einmal, am Sonntag, öfters auch in der St. Georgskapelle bei Scanfs, einem ehemaligen Wallfahrtsorte, sowie in dem Armenhaus Capella unterhalb Scanfs, und überall, außer in Camogasg, wurde die Messe abgeschafft. Nach Ablauf des Urlaubs kehrte Campell nach Süs zurück und blieb dauernd dort bis 1570; als Pfarrer dieses Ortes wurde er 1561 mit Fabricius, Gallicius und zwei andern von der Synode an den Bundestag zu Ilanz berufen, um die Bündner Pfarrer gegen den von der päpstlichen Gesandtschaft erhobenen Vorwurf der Häresie zu verteidigen, und nahm 1562 an einem Kolloquium teil, das in Larsin wegen anabaptischer Regungen am 19. April abgehalten wurde; er bezeugt auch, daß ohne des Gallicius und später seine eigene eifrige Bekämpfung die von F. Calaber und andern ausgestreuten wiederteuferischen Lehren im Engadin kaum hätten ausgerottet werden können. Unzweifelhaft ist er in dieser Zeit als der Führer der Reformierten im Engadin zu betrachten und hat um dieser ausgebreiteten Tätigkeit willen nach Gallicius, der 1550 nach Chur berufen worden war, den ersten Anspruch auf den Namen eines Reformators des Engadins.

In diese Zeit des Aufenthalts in Süs fällt auch die romanische Übersetzung der Psalmen, die er mit teils von ihm, teils von andern verfaßten (resp. übersetzten) religiösen Liedern und einem erweiterten Katechismus¹) 1562 in Basel auf eigene Kosten herausgab. Zwei Jahre später wurde wieder ein von ihm gedichtetes geistliches Drama Joseph, das zweite im Unterengadin, in Süs aufgeführt.

Nach Art der reformierten Geistlichen jener Zeit wollte Campell aber nicht nur in kirchlichen, sondern auch in politischen Angelegenheiten sein Volk beraten und leiten; freilich hatte er hier weniger Glück. Auch seine Berufung an die Regulakirche in Chur 1570, der er folgte, brachte ihm mehr Verdruß als Freude, eben durch den Umstand, daß sehr viele die Einmischung der Geistlichen in das politische Getriebe und die Parteikämpfe als lästig empfanden. Campell gab 1573 seine Entlassung, um zu sehen, ob er das Vertrauen der Behörden noch genieße: diese machten seinen Zweifeln ein Ende, indem sie ein halbes Jahr später seinen Nachfolger wählten. August 1574 verließ er die undankbare Stadt und trat die Pfarrstelle in Schleins an, das nun für den Rest seines Lebens sein Aufenthaltsort war; hier wirkte er immer noch rüstig und streitbar bis zu seinem Ende, nicht nur mit der Vollendung des in Chur begonnenen Geschichtswerkes, die Historia Rätica, beschäftigt, sondern trotz aller widrigen Erfahrungen noch regen Anteil nehmend am kirchlichen und politischen Leben. Nicht lange nach 1582 mag der unermüdliche Kämpfer sich zur Ruhe gelegt haben, "wenn vielleicht auch nicht versöhnt mit dem widrigen Geschicke seiner spätern Jahre, so doch gewiß mit dem festen Glauben, ein auserwähltes Rüstzeug Gottes im Kampfe für die reine Lehre und die echte Kirche Christi gewesen zu sein".

¹⁾ Von dessen Wiederabdruck wir Abstand nahmen.

Chiampells Bearbeitung des Psalmenwerkes ist wohl das hervorragendste Werk nicht bloß der engadinischen, sondern der ganzen rätoromanischen Literatur. Man mag über ihn als Reformator verschieden urteilen; in der Geschichte der romanischen Literaturen verdient er einen Ehrenplatz.

II.

Bifrun ließ 1560 die erste rätoromanische Übersetzung des Neuen Testaments in oberengadinischem Dialekt erscheinen. Die Psalmen Davids wurden zuerst von Durich Chiampel zusammen mit geistlichen Liedern in unterengadinischem Dialekt bearbeitet und in Basel 1562 gedruckt; das Jahr 1606 erlebte zwei Neuauflagen, eine in Basel, eine in Lindau; später verschwand das Psalterium rheticum vor andern Übersetzungen.

Es erweist sich dieses Werk auf den ersten Blick als eine Bearbeitung des in den reformierten Ständen eingeführten Gesangbuches, das den Titel trägt:

Mum gfangbüchle

von vil schönen Psalmen und geiftlichen liedern, durch etliche diener der Kirchen zuo Costent und anderstwo merklichen gemeert, gebessert und in gschickte ordnung zesamen gstellt, zuo übung und bruch irer auch anderer Christlichen Kirchen.

(Holzschnitt, eine Weide, an deren Stamm Frösche hinaufkriechen, in einem Bande die Umschrift: Christoffel Sτος φουετ μιο δυτιφ), dat. getruckt zu Zürych by Christoffel Froschover, im Jar | MDXL.

Mr. Pfalm

- 1. 1. Wohl dem menschen, der wandelt nit . Ludw. Geler.
- 2. 2. Bilf Gott, wie gaht es immer gu . . Andr. Anophen.
- 3. 2. Warumb tobet der heiden hauff . . . (Ludw. Geler). 2)
- 4. 3. Ach Berr, wie find meinr feind fo vil . (L. O.)
- 5. 4. Grhör mich, wan ich ruoff zu dir . . (I. O.)
 - . 5. Erhör mein wort, mein red' vernim . (I. G.)

H. Weber, Geschichte des Kirchengesanges in der deutschen reformierten Schweiz seit der Reformation. Zürich. 1876. p. 11 und pp. 204—208.

²⁾ Die eingeklammerten Namen fehlen im Druck.

```
nr. Pfalm
     6. Ach derr, ftraf mich nit in dim sorn - . (L. G.)
7.
8.
     7. Uf dich, herr, ift min truwen finff - . (L. G.)
9.
     8. herr, unfer herr, wie herrlich ift - . . (L. G.)
10.
     9. Dir, o Berr, will ich fingen - . . . Leo Jud.
11.
     9. Ich will dem Berren lagen Dank . . . (Bans Sachs.)
10. Din armer huff, herr, thut klagen - Mich. Stieffel.
13.
14.
    11. Ich trum uff Gott, den herren min . (角. 多.)
15. 12. Ach Gott vom himel, fie darein - . . M. Luther.
16. 13. Ach Gott, wie lang vergiffent min - . . Matth. Greiter.
17.
    13. herr. wie lang wilt vergeffen min - . . (為. 多.)
18.
    14. Es spricht der Unwysen mund wol - . . M. Auther.
19. 15. 6 gerr, wer wird wonunge han - . . Wolfg. Dachftein.
20.
   15. Herr, wer wird wohn in diner hütt - . (Sans Sachs.)
21. 16. Bewar mich Gott, ich trum uff dich.
22. 23. Min hirt ift Gott, der herre min - . . Wolfg. Möfel.
23.
    25. Bus dir min feel derr fich erhebt.
24. 26. Richt mich, daß ichs mög lyden - . . . Chom. Blaurer.
25. 30. herr Gott, ich will erheben dich - . . (Sans Sachs.)
26. 31. In dich hab ich gehoffet, herr - . . Adam Reufiner.
27. 32. Wol dem def überträttung ift durch Gottes
           Gnad verhütet.
28. 37. Ergurn dich nit, o frommer Chrift - . . A. Deber.
29. 43. Richt mich, herr, und für mir min sach — (hans Sachs.)
30. 45. Min her; hat guotes wort betracht - . Ad. Reufner.
31. 46. Gine fefte Burg ift unfer Gott - . . . M. Luther.
32. 46. Gott felbs ift unfer font und macht - . Joh. Frosch.
33. 51. O herre Gott begnade mich - . . . . Matth. Greiter.
34. 51. Grbarm dich min, o Berre Gott - . . Grh. Begenwalt.
35. 53. Der thorecht fpricht, es ift kein Gott - . Wolfg. Dachftein.
36. 56. O Gott, min herr, bif mir gnädig - . (g. gachs.)
37. 58. Wolt ihr dann nit reden einmal - . . . ( a. Sachs.)
38. 67. Es wöll uns Gott genadig fin - . . . M. Auther.
39. 71. Berr Gott, ich truw allein uff dich -- . . Beinr. Wogtherr.
40. 72. Dem künig und regenten din - . . . Les Jud.
41. 73. Gott ift fo gut dem Israel - . . . . Beinr. Wogtherr.
42. 82. Gott fat in finer gmeinde recht — . . . Wolfg. Mösel.
43. 91. Wer underm schirm des höchten helt — . Wolfg. Mösel.
44. 103. Lob den Berren, du feele min.
45. 104. Aob Gott den Berren, o min feel.
46. 104. G min seel Gott den Herren lob — . . Adam Reifiner.
47. 114. Da Afrael uf Egypten zoch — . . . Matth. Greiter.
48. 115. Mit uns, nit uns, o ewiger herr - . . (M. Greiter.)
```

```
Mr. Dialm
49. 117. Fröhlich wollen wir Allelnjah fingen - . Joh. Agricola.
50. 118. Pas Gott der herr so früntlich ift - . . Joh. Schweiniter.
51. 119. Es feind doch felig alle die - . . . M. Greiter.
52. 119. gilf gerre Gott, dem deinen gnecht - . 3. Greiter.
53. 119. Wol den die ftyff find uff der ban.
54. 124. Wo Gott der derr nicht by uns helt - Juftus Jonas.
55. 124. War Gott nit mit uns dise gyt - . . . M. Anther.
56. 125. Mun welche hie ir hoffnung gar - . . M. Greiter.
57. 127. Wo Gott sum huß nit gibt fin gunft . . (Joh. Sohlros.)
58. 127. Wo das huß nit buwet der herr - . . (h. Sachs.)
59. 128. Wol dem der in Gotts forchte fint — . M. Luther.
60. 129. Sag Israel, min lyb nud feel - . . . Ambrof. Blaurer.
61. 130. Us tiefer not schry ich zu dir - . . . (201. Luther.)
62. 130. Dasfelbe von 4 auf 5 Verfe erweitert - M. Inther.
63. 137. In Wafferftuffen Babylon - . . . . Wolfg. Dachftein.
64. 139. Berr Gott, der du erforscheft mich - . g. Vogtherr.
65. 142. Ich fdry suo Gott mit myner fimm - . (Dak. Dachser.)
66. 146. Жин feel lobe den herren rein — . . . (ф. Sachs.)
67. 149. Singet dem Berren ein nuwes lied - . (南. Sachs.)
Seite CX. Kienach volgend die geistlichen Gsang und Christlichen lieder.
deren etliche in der Kirchen vor oder nach den predigen, etliche aber allein
     ußerhalb an statt der üppigen und schandtlichen wältliedern
                      gefungen merdend.
Mr.
96. 9 Gott und Patter gnadenvoll — . . . . Joh. Zwick.
70. Ach trawer Gott, du haft ufgricht - . . . Joh. Bwick.
71. herr, ichaff uns wie die kleinen kind - . . Chom. Blaurer.
72. herr Gott, din trum mit gnaden leift - . . Joh. Bwick.
74. Sumb mit gute, heiliger Geift - . . . . Ambrof. Blaurer.
75. O Gott und Batter aller vätter, leer uns - . Joh. Bwick.
76. Jet ift aber ein tag dahin - . . . . . Joh. 3wick.
77. Dif tagwerk ift jet ouch vollbracht - . . . Joh. Rwick.
78. 9 Gott, lob dank fei dir gefeit - . . . . Claus Reller.
80. Lond uns von Bergen fingen all +.
81. Us des vatters herz ift gboren - . . . . Joh. Zwick.
82. Gin kindelin fo lobelich.
83. Der tag der ift so frondenreich.
84. Unr wölle Gott, daß unser gfang - . . . Joh. Bwick.
```

```
Wr
 86. Der von dem gsat gefryct war — . . . Joh. Bwick.
 87. 9 Mensch, bewein dein funde groß - . (Seb. Bend.)
88. Chrift ift erftanden von dem tod - . . Ch. glaurer.
 90. Chrift ift erftanden von der marter allen +.
 91. From dich mit wunn, fromme Chriftenheit - Ambr. Blaurer.
92. Uff difen tag fo denkend wir - . . Joh. Bwick.
 93. Ich gloub in Gott, den Patter min - . Joh. Bwick.
94. Judy Grd und himmel dich ergell . . . Ambr. Blaurer.
95. Dis find die heiligen sehn Gebot - . . M. Auther.
96. Menich, wilt du laben fäligklich - . . M. Luther.
97. Ach unser vatter, der du bift - . . . Joh. Bwick.
98. herr vatter, din Sun Jesus Chrift - . Ch. Blaurer.
99. Vatter unser, der du in himmlen ift - . W. Mofel.
100. Patter unser, wir bitten dich - . . . Symphorianus Pollio.
101. Matter unfer, getrümer Gott.
102. Wir glauben all an einen Gott . . . . M. Luther.
103. Ich gland in Gott, vatter den allmächtigen (Profa.)
104. Christus mit finen jungern ging - . . . Joh. 3wick.
105. Chriftus hat gleert die fäligkeit - . . Joh. Zwick.
106. Min feel erhebt den herren min — . . Symphorianus Pollio.
107. Gebenedeit fei Gott der Berr - . . Joh. Englifch.
108. In Frieden dein, o herre mein - . . Joh. Englisch.
109. Mit frid und froud ich far dahin - . . (M. Luther.)
110. Jesajah dem Propheten das geschah - . (M. Luther.)
111. O herre Gott, erbarme dich - . . . . Wolfa. Möfel.
112. Aumm du Schöpffer heiliger geift.
113. Bumm, heiliger geift, Berre Gott . . . MR. Luther.
114. Die genad des heiligen geiftes fei mit uns (Profa.)
115. Mun bitten wir den heiligen geift - . . (M. Inther.)
116. O allmächtiger Gott, dich lobt die Chriftenrott.
117. Bu dir fchry ich, Gott Patter, Berr - . Matth. Schyner,
                                                   Formschnyder.
118. Mitten wir im Leben find - . . . . M. Luther.
119. Verleih uns Erieden gnädiglich . . . . M. Anther.
120. Ich refignier, ufopfer dir - . . . . Frit Jak. v. Anwyl.
121. Mun will ich Scheiden nacht und tag - . Joh. Bwick.
122 So wir jet find dem Cag am End - . Joh. Bwick.
123. Chrifte, der du bift tag und liecht - . . Wolfg. Mofel.
124. Hun freut euch, lieben Chriften gmein - M. Luther.
125. Es ift das hegl uns kommen her -- . . P. Speratus.
126. Durch Adams fall ift gang verderbt - . Las, Spengler.
127. Ich bin ins fleisch zum todt geboren - . Wolfg. Capito.
```

Seite CCXIII. Sienach volgend etliche gang Chriftliche und gidrifftmäßige			
Mr.	gfang, welche doch in der Kirchen nit gebrucht werdend.		
128.	Bilf Gott, wie ift des Menfchen not	P. Speratus.	
129.	Berre Gott, dein göttlich wort		
130.	9 allmächtiger herre Gott —	Wolfg. Möfel.	
131.	Ich rusf zu dir, gerr Jesus Chrift	(P. Speratus.)	
132.	Mag ich Unglück nit widerftan —	Maria von Ungarn.	
133.		Fr. Jak. von Anwyl.	
134.	grand your sense and property	-	
135.	Wol denen, die mit sorg und müh	fr. Jak. von Anwyl.	
136.	Jesus der gerr trug sein greuz schwer.		
137.	ar the muchanite Germanie and Germin	Fr. Jak. von Anwyl.	
138.	a Carrol and billion man confi		
139.	Great mile date the finance,	Joh. Bokheim.	
	Gedult folt han uff Gottes an.		
141.	5		
142.	- Grin francis	Dans Hachs.	
143.	9 derr Gott hilff, quo dir ich gilf.	44	
144.	gas and the transfer to the	Graf Jorg von Wurt.	
145.	Ach Gott, ich thuo dich ruffen an.		
146.	Din, din soll das herze min —	• •	
147.	C,, Derfrue Grayere		
148.	Grander and Grander and an arrange and arrange and arrange arr	gog. Agiotectus.	
149.	9 heilger Gott, erbarm dich doch.	Atan Gran	
150.	Sotts gnad und sin barmherzigkeit — .	geo puo.	

Auf dieses Gesangbüchlein verweise ich mit = 0. Wo ein deutsches Original fehlt, ist dies durch ein Kreuz angegeben.

Ш.

Als Grundlage zur vorliegenden Ausgabe diente das auf der Stadtbibliothek Zürich befindliche Exemplar. P. XVI bis XXXI unserer Ausgabe entspricht p. 1 bis 25 des Originals; p. 26 bis 32 enthält das Verzeichnis der Lieder und ist hier abgedruckt p. 419 bis 425. Hierauf schließt sich der Text an p. 33 ff. P. 54 folgt im Original ein Druckfehlerverzeichnis, das hier fehlt.

[1] Ün cudesch da

Psalms, chi suun fatts è miss da chiantar in Ladin, ils quaus suun impart eir uyuaunt statts luguads da chiantar in Tudaischk, èd impart brichia. Proa quai alchiünas uschelgæ saingchias Chiantzuns Spirtualas, impart trattas our da lg Tudaischk, èd impart fattas da nœw in Ladin: improa tuottas chi s' cuuèngen cun lur uardad è la scrittüra saingchia, èd our da quella tuutas.

Tuott tratt aqui insemmel in ün coarp: è dritzad a chiantar in Romaunsch, traas DVRICH CHIAMPEL, saruiaint da lg Euangeli da IESV CHRISTI a Susch in Ingadina dsuott.

Scha lg ais qualchün d' buona uœllga intaunter wuo, schi chiaunta Psalms.

IACOB CAP.

O quun duutsch ais teis plæd a meis maguun, tscheart ch' lais a mia buocca plü duutsch choa meil.

Psalm CXIX.

10

15

[2] Lg ais er sün quai chia Psalms ais, u chiantzuns tuuttas our da lg Euangeli chia saingkias parsunas haun chiantad, awaunt iminchia Psalm u chiantzun, schantad la summa u lg argument, chi cumpillga ils puingks cuortamaingk da quai chia 5 in quell Psalm u chiantzun staa, chia é(s) s' poassa tuott taunt mélg incler, a ché prapæst è giaigia, &c.

Quell chi haa fatt ilg cudesch, hawet eir miss las noattas in lg seis exemplar, da tuot ils Psalms è Chiantzuns chia qui aint staun: moa siand chia lg Stampadur nun haa tngüd par10 deart ilg uorden da schquitschar las noattas, schi ha 'll quellas stuüd lasschar dawoa, infyn ad ün auter temp. Ed in leech da quellas inguid' ell in lg printzipi dad iminchia Psalm u Chiantzun, sün lg cudesch Tudaischk da ls Psalms, chia queaus chi s'intlègian sün las noattas, chiattan üna buna part da quellas 15 in less cudesch.

Proa quai ais sün lg dawoa proa lg cudesch da ls psalms miss eir ün Catechismus, dad intraguidar ud infurmar la giuuentün. [3] Philippus Gallitzius chi Salutius a la Christiauna giuuentüd ed (ed. id) a tuot Christiauns d'Ingadina, gratzgia e paasch da Deis, traas Iesum Christum.

In tuott ilg muond ch' huossa par gratzgia da Deis s' preidgia l'Euangeli, suun chi scrywen è chiauntan Psalms è 5 bellas Chiantzuns a laud èd ingratzgiamaint da Deis, èd auisamaint da lg proassem, choa eir quell dee crair è s'impissar. Sul proa nuo in noassa Ingadina mauncka blear in quai. Brickia chia lg Euangeli nun uènnga in noassa terra pradgiad (Parchè ch'ell ais imprüm schkumantzad a ngyr pradgiad in 10 Ingadina dsur è dsuott in ls 1524. anns: da mai imprüm, è dalandrinaun eir dad auter fidels pradgiaduors d' la [4] noassa terra blears, fina (ed. sina) ch'eir alchiuns our d' Lumbardia naun sün lg dawoa suun ngüds proa nuo. Improa nuo nun haweiwan Poëts è parsunas sapgiauntas chi ns pudessen eir in quai ngyr 15 in agiüdt. Parche tü, Christiaun lectur, deisch ssawair ch'e s' chiatta aunt uaingk u trenta alatrads è chi uschelgoa pür bain sapgian, choa pür ün Poet, chi hagia ilg mæd è lg ssawair da faar indrett schantadas chiantzuns, chia ls plæds tuots s' cumbütten è s' raspuondan, schkoa è dee esser èd auda in una 20 tngyn ouwra. Moa huossa haa Deis eir a la noassa terra fatt quella gratzgia è datt quell duun, ch'ella haa brickia pür la uiua preidgia da lg saingk Euangeli, moa eir lgieut chi ssaun metter in lg noass languack la Scrittüra saingkia (schkoa haa fatt huossa dincuort cun lg Nouw testamaint ilg bain sapgiaunt 25 Iachiam Bifrun) è faar Psalms cun quella dèschauntza schkoa huossa ais ditt (ilg qual ais ün spetzial duun da Deis). Parchè chia lg noas languack mæ nun ais statt [5] scritt, nè eir crett brick ch'ell s' poassa scriwer, infyn awaunt brick blear anns, chia lg saimper deng da ngyr cun hunur numnad huom ser 30 Ioan Trauers da Zuotz haa ell imprüm scritt in Ladin la noassa guerra, chi haa scheumantzad eun nuo lg Chiastlaun da Müsch da lg qual nuo ns hawain stuüd ustar cun l'arma, incuntra lg qual Deis (e) ans haa datt uittoargia è ns cussaluad in noassa frytad. Huossa (schkoa eug hawèg cumantzad a dyr) 35 haa Deis muuantad sü lg huneist, alatrad ed in la Scrittüra

sainchia bain affundad Sar Durich Chiampel, chi haa miß in Ladin quell bel cudesch da la Psalma, da quell fidel è grandamaingk da Deis ludad raig è saingk prophet Dauid, (cun autras 40 eir bellas saingchias Chiantzuns spirtualas tzuond da nœw fattas) cun taunta ssientza, taunt beaus plads, taunt' adastretza è gratzgia, ch'ün stoua s' mürawlgar. Parchè ch'ell cun quaist seis seriwer haa miss laa brickia pür ilg mainung d' la scrittura da lg Prophet, moa eir pardutt chia lg noass 45 languack, chi uain tngüd groasser, haa eir la sia gratzg' èd amur, usche bain schkoa eir qual auter. Pür tu huossa chi lèr ssasch lègia è chiaunta quaistas chiantzuns, chi poan tai è queaus chi t'auden adastrar in la uia da lg Sènger. Parchè chia ls uèlg ductuors haun ditt, chia ls Psalms saian ün sum-50 mari è le metzguile da tuotta la scrittüra saingchia. Parquai schi artschaiwa quaist cudesch cun laud a Deis, è sapgiasch graa, ch'un poassa hawair buna uœllga da scriwer plu, è foarsa faar eir auter, chi a tai saia been èd hunur a tuotta la noassa terra, la quala hagia eir tscharwellas è lgieut chi sapgian. Qui 55 nun t'uain miss awaunt auter choa quai chi ais hunur a deis è salūd d' las oarmas. Deis saia quell chi ns illgümna, ch'nuo cunguosschan plainamaingk la sia uia, è quell bain ch'ell ans faa traas seis sulettnad filg Iesum Christum, ün Deis cun lg Bap è le Spiert saingk.

Amen.

60

Datum à Cuira, a lg 15 dy d' May da lg ann 1562.

[7] Durich Chiampel rougua ed awuira gratzgia, paasch, sandadt e salüdt da Deis Bap, traas Iesum Christum, a lg Christiaun legiadur.

Cumbain, chiarisschem amych, chick chi uainsch quaist 5 noass cudesch a lèr, ch'eug nhag quaista lawur awaunt bain intzaquaunt anns tngida impart fatta, numa par mia bragiadella, ud eir par amur dad alchiüns spetzials amychs: è tzuond brichia cun prapœst da wlair quai intzacura daar a la stampa a lasschar a la lgüm schquitschar oura, lg pustütt a lg muond 10 chia hussa da noass tèmp ais, in lg qual sun taunta alatrada

lgieut, chi haun lasschad èd iminchiady lasschan oura in iminchia languack, taunt alatrad cudeschs, è saingchias bellas lawuors, intaunter ils quaus eug poass bain racunguosscher, ch'eug nun saia da metter, nè da ngyr schmaad auter choa schkoa Saul ngywa quidawaunt schmaad intaunter ils profets, 15 schi bain aunt ch'eug dess ngyr numbrat intaunter ils nunalatrads, taunt schkoa Corydus: è siand chi sun lhura lascuntra intaunter queaus chi ssaun pauckett, taunts uschè plains d'inuildgia, chi nun ssaun swess faar inguotta chi uala, è quai ch'auters faun, nun ssaunai auter [8] choa dritzar oura è 20 schdangar, èd uschè als pagiar èd ingratzgiar, par la fadigia è pissèr chi uain miss par lur nütz è salüdt. Moa cumbain (dvg eug) ch'eug nun eira tzuond inguotta sün senn, par las chiaschuns huossa dittas, da lasschar quaist yr oura a lgüm, schi m' hag eug improa lasschar uoaluer è müdar giuo da 25 quell senn: è nhag uschè wlgüd quaist faar stampar, èd in quella guisa eir eug qualchiaussa, dawoa la mia flaiwla statta, purtar in le taimpel da Deis ile Sennger, proa seis saingk saruetzi a seis laud èd hunur, sch'eug nun poass aur èd argient, u peidras pra(r)tziusas, giawer pells d' chiawra, 30 siand chia è stueiwa eir quellas hawair proa lg taimpel da Salomon. Equai nhag eug wlgüd faar ilg plü par quaistas chiaschuns.

In lg prüm par chia siand eir in noassa terra, usche bain choa in qual auter pagiais blearas bunas suttillgas tscharwellas 35 dad imprender, schi ngissen adastradas, las qualas improa brichia tuottas, parchi nun haun la pussauntza da la rauba, poan yr in terras eistras ad imprender, ilg Tudaischk neaunck, u lg Lumbard, taschair ilg Latin è Greck, &c., chia queaus eir hagian inqualchiaussa dad emprender a lèr èd a seriwer, giawer 40 in noass plæd, ilg qual eaus poassen faar cun pauck cuost, stand in lur chiasas, èd improa cun blear è dalattaiwel nütz: lg pustüt siand chia blears d'Ingiadina Dsuot plaundschen fick (ed. sick) par quai, ch'eaus wlessen chia è fuoss u ngiss schquitschad oura inqualchiaussa eir in lg plæd d' Suott Puunt 45 Auta, ilg qual saia ad eaus plü in amm, plü chiændsch è leiu dad imprender è da lèr.

E lhura eir par quaist, chia queaus chi ssaun u uènngen ad imprender deck noass languack, hagian eir eaus inqual-50 chiaussa brichia pür da lg Nouw Testamaint (ilg qual ais huossa d'incuort traas ilg bain amuossad Ser Iachiam Biwrun da Sammadæn, laschad oura in Ladin), moa eir our da lg Veider Testamaint, ch'eaus poassen è brichia pür udvr dad auters, moa eir cun lur agien œlgs uair, our da lg qual eaus poassen 55 imprender a cunguosscher lur Deis, ed a quell a seruyr, da quell s'impissar, è cun quell tschartschar è s' dalettar: ilg qual ais ün fidel deuoat Christiaun, ilg plü bell dalet è la plü nützaiwla allagrusa chiaussa, chia in lg muond mæ poassa esser. Siand eir chia lg pustütt aint in lg cudesch da ls 60 psalms, ais tuotta la süstauntza da la uaira cretta Christiauna, è ductrina da lg Euangeli, uschè bain, clær è kraftaiwelmaingk (ed. krafl-) (par nun dyr plü) cun üna spetziala arsantüm, gratzgia è uiuur, cumpillgada è sarrada, choa in qual auter cudesch da la scrittüra saingchia: chi uoul pür cun diligentza 65 lèr è s'impissar. Da lg qual eug m' cradaint ad hawair lg intlètt da quell spiert chi fawella in ls psalms bain è clær in quaist noass cudesch miss ed asseguüdt, da lg qual improa eug uœlg è dee auters chi s'intlègien, ils quaus uènngen quaist a lèr, lasschiar giüdichiar.

Mèlginauaunt nhag eug quaist eir par quai uu[10]lgüd faar, par ch'eug dawoa lg meis uffitzi cuffessa è preidgia la uardad, lg laud èd hunur da Deis, brichia pür cun la buocca, moa eir cun lg maun è cun la penna, èd uschèa in inqualch guisa lasscha oura è cuffessa la mia cretta in Deis. E chia 75 in quella guisa uènnga a la fyn la uardad è laud da Deis aunt ilg giuwonessem dy par scritt rasad, lasschad oura è pradgiad in tuott languacks da lg muond, eir in quell chia quidawaunt nun ais stat scritt, schy, ais statt schmaad ch'ell nun s' poassa scrywer.

80 Eug nhag eir quaist uulgüd faar, parchia chi uoul gugent esser leidt u s'allagrar cun chiantar, hagia èd imprenda chiantzuns, cun las qualas ell poassa staar da buna uoellga, è chiantand s'allagrar cun Deis è brichia incuntra Deis: cun seis nütz è salüdt, è brichia cun seis grand dann è cundamnatzgiun

da la sia oarma, in chiasa èd our d' chiasa ud eir in baselgia. 85 E chia usche ngand chiantzuns da Deis intaunter ilg pœwel impraisas, uènngan las chiantzuns chi suun incuntra Deis èd infidelas, imblidas è lasschadas dawoa: schkoa sun las chiantzuns mundaunas, schbarlaffadas, pittanaischkias, sturpgiusas, èd eir las pappalas ed Antichristianaisas; da la quala soart d' chiantzuns 90 sa soula le pustutt chiantar sun le cunuiuis è par las uias, cur la lgieut ais aiwra: schkoa da la awriauntza nun uain auter choa strasuorden. Par ilg qual eir Saing Paul daa ad inclèr a ls Ephesers cap. V., chia sun ls cunuiuis nun s' deia ngyr aiwer plain d'uyn, da lg qual uain strasuorden, moa 95 bain [11] aunt plain da lg spiert saingk, quatras sa stetta leidt cun Deis, raschunand è chiantand psalms è chiantzuns da Deis, brichia pür cun buocca u cun la uusch, moa eir cun lg cour: chia quatras uènnga a lg crastiaun fatt ad imaint ilg bain chia Deis ans haa fatt è ns faa ch'ell uennga muuantad 100 a le ingratzeiar dauoutamaingk: èd uschè s' poassa uyuer in paasch, stand l'ün a l'auter subgiett, è cun temma da Deis: Chia uschea uoul S. Paul, chia s' parchürand da l'awriauntza, è stand cun temma da Deis, è chiantzuns da Deis, s' lasscha esser da chiantar è da tschantschar (schkoa ell dysch nywaunt 105 impa südsura) plæds spurchiaiscks, sturpgiuus, narrs, uauns, u schgiandesslus, plains d' pittaneng, d' malnettischa, è' d'aliaretza (?): quatraas soula ngyr l'ira da Deis è chiastigiamaint sün ls uffaunts dschubedis èd ardünads.

Lg plü dawoa m' haa eir quaist fick muuantad a lasschar 110 quaist schquittschar, ch'eug nhag chiattad chia blears da queaus chi m' haun tngüd ruguad quaist cudesch ad impraist, haun our da quell u swess scritt ud auters lasschad scriwer giuo blears psalms u chiantzuns, las qualas cur eug guard indrett, schi chiatt eug blears falls alaint, traas chia queaus chi haun scritt 115 giuo, haun tngüd pauca diligentza è scritt maal cun chiawalg. E cuntuott parchia quai nun poassa plü dwantar è chia inqualchiaussa da quaista lawur nun uènnga rasada oura a la cummüna, nè plü bœn nè plü maal choa dachoa ch'eug mweß l' hag fatta è brichia [12] dawoa ch'auters l' haun wlgüd mèlgdrar 120 u guastar, schi l'hag eug wlgüda lasschar ngyr a lgüm traas la

stampa, ingual (taunt schkoa pussibel ais) schkoa eug nhag scritt, è quai traas blears cudeschs, chi saian tuots l'ün schkoa l'auter.

Quai sunn las chiaschuns da quai ch'eug nhag aschkiad 125 aqui tour a maun, è chi m'haun muuantad a faar quaist: lg pustütt signd chia quell fidel ed aut alatrad huom, Ser Philippus Gallitzius nun m'haa qui schkusslgad, moa bain aunt cusslgad ch'eug fattscha schkoa quell chi ais meis spetzial bun amich è 130 uèlg fidel schuolmaister u preceptor. Eug nhag eir crett, chia quai daia purtar brichia dann è mendhunur, moa bain aunt salüdt, üttel èd hunur a la noassa patria u terra, traas las chiaschuns surscrittas. Da lg qual improa nuo wlain ruguar Deis noass buntadaiwel Bap celestial, uy da lg qual sul 135 quai staa, ch'ell uœllga imprastar la sia gratzgia, chia quandroura cresscha blear bun frütt, a seis laud ed hunur, ed a salüd da seis fidels. E tscheart sch'eug ueng uedzand chia quaist poarta inqualck racunguosschentscha e graa, schi uenng eug foarsa cun auters insemmel a ngyr muuantad a lasschar 140 oura eir auter plü, ch'eug nhag par lg tèmp passad fatt in Ladin.

Huossa dawart ilg chiantar psalms è chiantzuns da Deis, in baselgia ud our d' baselgia, in quaunt quai s' deia faar indrett, s' poa ssawair è bain tzuond in[13]drett intlèr our da quella fick alatrada præfatziun u pream da Ioannis Zwick, 145 chia nuo huossa dawoa ngyn a schantar, miss oura da lg Tudaischk in Ladin. Vschè t'uœlg eug, chiarisschem amych Legiadur, hawair ruguad, tü uœllgasch quaist tour sü in bæn, è toutt ilg cudesch lèr cun diligentza, è tuottas chiaussas alaint cunferyr è metter par mètz la scrittüra saingchia è 150 brichia schdangar, blasmar è cundamnar inqualchiaussa chia tü nun ssaasch, infina ch' tü nun haasch intlètt raschun da mai. Aqua saiasch racumandad a Deis, ilg qual t' uœllga dafender èd ustar da maal, è cun seis saingk Spiert saimper t' cussaluar è reidscher dawoa la sia saingchia uœllga.

Amen.

155

Datt a Susch, in Ingiadina d'DSuot, in lg 9. dy d'Awrilg, in lg ann da la naschéntscha da noass saluader Iesu Christi. 1562.

[14] Ilg Pream fat a dafender èd a mantngair ilg chiantar da la baselgia, chi dwainta cun drett uorden, traas Ioannem Zwick.

Cumbain chia è staa blear uvd quai chia in da tuottas soarts d' chiaussas saimper s' giüdichiæsscha è s' santèntzgia 5 cun dretta discretziun u datzawrauntza, schi sun improa amuo mürawlgusamaingk paucks chi s'uœllgan da quai daar fantaschia.

Cun le chiantaar ais pür eir uschea, uv da le qual blears sa schkiampüttschan, è ræst schkudün dawoa seis agien mæd. Moa nun pagè improa brichia dyr: Quell uoul uschè (ed. nschè); 10 cuntuott aisè drett; Quell auter nun uoul quai, cuntuott nun aisè drett. Moa uschè ualè a dyr: Quai chi nun ais incuntra Deis, quai ais drett, quai incuntra Deis nun ais drett. Parchia nuo eir uschea nun uœllgan inguotta in terra auter choa quai chia noass Deis uoul in tschèl.

Muo schi aisè la dmandada, scha chiantar intaunter ilg pœwel Christiaun saia incuntra Deis u brichia? uain a s' cunguosscher lhura, scha quai s' poassa duwrar u nun? Talchiuns digien chia chiantar saia par quai incuntra Deis, chia Christ nun lg hagia in lgur infulliad nè cummandad, 20 cun tuott nun poassè eir esser. In lg prüm: Raspoasta. Vschè pauck choa Christ haa cummandad chi s' schiaunta, usche pauck lg haa 'll eir dscheum[15]mandad. Cuntuott nun pagia quell dyr inguotta, è rumoainga ilg chiantar üna libra frva chiaussa chy poa esser u brichia, saimper dawoa quai 25 ch' la searua a Deis a laud, ed a la lgieut poa esser nützaiwla è buna. Vschè nun uala eir quell tschantschar inguotta: Christ nun haa ditt: Prears den hawair mulgears, cuntuott nun poannè hawair ingiünnas. Item: Ell nun haa ditt: Yd è battigiad uffaunts, parquai nun s' poan uffaunts battigiar, &c. üna chiaussa nun uain in la scrittüra cun nuom pür nè cummandada nè dscheummandada, schi ramaing la libra. Mèlginawaunt quai chi ais liber u fraunck, s' dee dritzar dawoa la cretta è la chiaritad. Scha chiantar damæ poa in ün cummün proa quai esser bun, schi s' poaè chiantar: scha quai nun, 35 schi s' poall lasschar dawoa.

15

L'autra, cumbain chia la scrittüra nun cummanda è dysch: Yd dawent, wuo deit è stuait chiantar, schi mett' la improa blear buns exaimpels èd admonitziuns awaunt da bun fidel 40 chiantar: Moises è ls uffaunts d'Israel chiantaun a lg Sènnger üna chiantzun, cur ell ls hawett mürawlgusamaingk cun sia uirtüdt spandrad our dad Egypta. Dee lhura huossa esser incuntra Deis chiantar a lg ludiar èd ingratzgiar üna chiantzun, siand nuo spandrads plü choa our d'üna praschun? Eaus 45 chiantaun üna chiantzun a lg Sènger, huossa l'ün huossa l'auter in rouda, proa la funtauna chia Deis a ls da.

Nun s' dee lhura eir pudair chiantar intaunter ilg [16] pœwel dawart la uyua funtauna chia Christus ais? Vschè pudess eir ngyr datt ad intlèr dawoa la lungua, dawart ilg 50 chiantar da Dauid, da Salomon è dad auters. Schy dysch inqualchiun: Quai sun exaimpels da lg Veider Testamaint, ils quaus nun pagian in lg nouw. Nuo esschen ün pœwel spirtual, è denn chiantar a Deis in lg spiert. Raspoasta. Nuo dessen eir traas ilg Spiert Saingk esser taunt bain amuossads 55 in le cour, chia nuo nun hawessen eir ingiün bsæng da le predgiar. Moa inua sun il[s] ses spirtuals? Proa quai nun s' poa tzuond brichia faar quella raschun chia ün pœwel spirtual nun poassa vr intuorn cun chiaussas dadoura nè faar inqualchiaussa d' corporal. Vschelgœ dess ell ad ingual bain 60 uschè pauck tschantschar eir, siand chia quai ais üna chiaussa corporala, chi haa flad è uusch usche bain choa le chiantar. Item nun dessen blears pruss spirtuals Iüdeaus hawair aschkiad chiantar è ludar Deis? V nun dessen queaus hawair pudüdt esser spirtuals, par amur ch'eaus hawessen chiantad? 65 exaimpels suun eir scritts par bain, ch'auters poassen dawoa sumlgauntamaingk faar uy d'Deis è lg ludar par sia buntad u bain ch'ell faa. E nun poa mæ esser incuntra Deis è chiaussa nun spirtuala ludar Deis è traar dawoa ün bun exaimpel. Quai chi nun ais chi lauda Deis, è nütz a gl proassem, quai sun 70 ouwras da le uadrüsch chiarnal crastiaun, sea impissar, tschantschar u chiantar. E lascuntra: Chiaick chi searua a Deis proa laud èd [17] a lg proassem proa bæn, quai ais chiaussa da lg nouu spirtual crastiaun, saia impissar, fawlar ud eir

chiantar. Proa quai haun ils apostels swess ammonydt a chiantar. A ls Ephesers cummanda Saing Paul, ch'eaus deian 75 intaunter lgauter fawlar da psalms è da chiantzuns spirtualas. Sch'eaus denn la dawent fawlar, schi lg poanne eir chiantar. Parchiai quai sun psalms u chiaunts da laud è chiantzuns spirtualas chi tunan da laud da Deis è da chiaussas spirtualas. Schi dysch inqualchiün: Ell fawella alaa da lg chiantar aint 80 in lg cour. Raspoasta. E nun sa seerra uschè: E s' dee chiantar in lg cour è da cour, cuntuott aisè cun la uusch è cun ls plæds dscheummandad, usche pauck choa e s' poa eir sarar in quaista guisa: E s' dee urar in lg spiert èd in la uardad, cun tuott nun s' dee urar cun plæds. Moa chi uoul 85 indrett santentzgiar, quell stoua cuffessar, chia chiaick chi s' poa in le cour impissar, chia incuntra Deis nun ais, nun saia eir incuntra Deis a tschantschar u chiantar lgess. schkoa S. Paul ammuossa da lg urar, chi dwainta cun lg fladt, ilg qual poassa esser, cun quai lg milètt saia laproa: ingual 90 usche a fawell' ell eir da lg chiantar, chi dwainta brichia numæ in lg cour, moa eir cun lg fladt. Saing Iachiam wland ammunyr (ed. -yt) chia cur è uaa proa indrett è bain dawoa Deis, s' deia a quell cun alleretzgia ingratzgiar, dysch ell: Scha inqualchün haa maal u fadigia, quell dee urar. Scha 95 inqualchün ais d' buna uœllga, quell dee chiantar psalms.

[18] Item siand chia ls Christiauns ngywan malamaingk inchiaschunads, schkoa queaus chi dessen esser mala nuschaiwla lgieut, è par quai ngywan iminchiady blears tzaintza number pirantads, schi ls schküsa Plinius Secundus uy d' lg imperadur 100 Traiano, èd intannter auter dysch ell, chia lür üsauntza saia sün la damaun aunt dy a chiantar a lur deis Christo ün chiaunt da laud. Ilg qual ais cumpack ydt proa brichia pür (ed. pur) cun pissar è tschantschar, moa eir cun drett chiantar. Moa dess ün ta[n]gyn chiantar a laud èd hunur a lg sènger Christo brick 105 esser statt ün chiantar spirtual? E dessen ils Christiauns par amur da lg chiantar brick esser statt ün spirtual pœwel?

Schy s' dyschè darcheau: le ilg cour nun ais improa brichia saimper laproa. Raspoasta. Amo nun ais cun quai pruwad, chia lg chiantar tuott generalmaingk saia incuntra 110 Deis, è chia quell nun poassa in la baselgia ngyr saluad. Parchè chia uschlgœ sa stuess metter giuo eir la cummünna uratzgiun, lg predgiar, èd auter, è stuess Christ par amur da lg cour da Iüda nun hawair eir saluad u fatt la tschaina 115 brichia. Moa scha lg ais in quella guisa, chia lg chiantar nun uala inguotta, cur ilg cour nun ais laproa, schi cresschè, chia cur ilg cour ais laproa, saia lg chiantar nützaiwel é bun. Schy s' dyschen lhura, chia è saia awuonda cun lg cour ingual, chia è nun s' bsœnnga inguotta la uusch laproa.

ingual, chia è nun s' bsœnnga inguotta la uusch laproa. Schkoa è nun sa ssa urar indrett cun plæds 120 Raspoasta. tzaintz' ilg cour, usche [19] nun sa ssaa chiantar indrett numæ cun la uusch tzaintz' ilg cour. Lascuntra, schkoa è sa ssa urar cun lg cour tzaintza plæds, uschè sa ssaa eir chiantar in lg cour tzaintza uusch; quellas duas suun uaira. Amuo improa 125 nun cresscha quandroura, chia par quai nun s' poassa urar cun plæds u chiantar cun la uusch. Moa schkoa lg cour sa douwra proa bœn u maal aindadaint, uschè sa douwran èd haun lur uirtdüt eir ils plæds è la uusch ourdadoura, è quai eir proa bæn u maal. Cuntuott cur ilg cour, plæds è uusch 130 sa douwran insemmel uy d' Deis, è lg crastiaun tschauntscha è chiaunta uy d' Deis dadoura è dadaint, schi ura 'll è chiaunta 'll aint in lg plü bun mæd. Item ils plæds è la uusch agiüdan a lg cour in blearas guisas. Lg saun plü arsaint, è ch'ell nun imblida saiswess brichia baut. Alg oastan laproa blearas autras 135 fantaschias è chiaussas chi lg croudan proa. E cur è s' dchiappa ch'un crastiaun taunt chia s' preidgia s'impaissa bain metz una hura dawoa autras chiaussas u ch'ell sün iminchia bun puingk dschess Amen, schi lg dwantass quai blear main. Parchè chia plæds è uusch haun lur alimaint, uirtüdt è proprietadt, schi 140 lur uitta è uiuur uschè bain choa lg cour, amuo improa agualganai è muuaintan ilg cour proa bœn u maal, saimper [20] dawoa quai chi suun buuns u mals. Vn chi ssaa bain tschantechar u plidar, muuainta ün, ch'ell uain tzuond d'ün auter senn choa ell uyuaunt eira. Mala uerwa attaintan ilg crastiaun 145 da soart, ch'ell par ira nun ssaa chiai ell faa. Buttatsch è spegla nun daun le ardimaint u cour in la guerra ud in le suttar, moa è muuaintain ilg cour proa quai chia uywaunt

stawa alaint plain. Agua fraida nun faa la chütschina chiauda, moa la la chiattscha la chialur. Ün baing (s' dyschè) fa ruinguus, ed improa nun faa ilg baing, ell, la ruinga, moa ell faa 150 ngyr oura la ruinga. Quell ch'un schdaischda da su da lg sœnn, aquell nun daa ell tütta, moa el lg aluainta sü, ch'ell nun giascha schk'ün chiaruing martsch. Ün nausch, chiarnal, malnett chiantar nun faa le cour da nœw chiarnal è malnett. moa ell stumpla our auaunt la nauscha chiarn è malnettischa. 155 Vn nausch fauss spirtual ed infidel chiantar nun faa la indelitad u faussa cretta incuntra Deis ed ün fauss saingchütsch cour da nœw, moa l'ilg munainta laproa, è le stumpla our auaunt proa quai, proa le qual l'ais uschlece da natüra inclinad. Schi cur ün baingia dysch, chia malas nuschaiwlas ouwras è 160 chiantzuns fatschen ün nausch cour, nun ais quai amuo brick uschè maal dit. Parchè chia quai faa l'indrett uair santyr è ssawair da lg maal da lg qual ün nun s' hawess uywaunt mæ fatt surasenn. Ilg uvn giascha in lg buttschyn sün la fettscha, èd amuo ais clær. Moa cur ün maischda la fettscha, schi 165 uainè tuott tuordsch.

[21] Par quella chiaschun auvsa la diuina scrittüra dapartuott chia è s' deia parchürar da faussa ductrina èd exaimpels, parchia quatraas nun uennga ün surmnad, &c. Muo schkoa nauscha maal plæds è chiantars suun nuschaiwels, aguaiglan 170 è daun chiaschun è muuantada proa lg maal, uschè aisè lascuntra chia buna uerwa è chiantar ais nützaiwel, aguailga è muuainta proa lg bæn. Moa schkoa è nun s' poa cun uardadt dyr, nè s' dee, chia è nun s' poassa chiantar u tschantschar da chiaussas da Deis in lg cour, eir tzaintza alchüna uusch 175 dadoura è pleds, uschè nun s' poa nè s' dee eir dyr, chia par quai nun s' poassa u sa sapgia cun plæds è chiantzuns ludar èd hundrar Deis, &c. Muo schy dygen talchüns: Scha bain ilg chiantar ais huossa buun è uain duwrad indrett, schi poa 'll improa baut ngyr maal è duwrad maal indret. Raspoasta. 180 Quai ais bain pussibel, moa par amur da lg strasuorden nun dee par quai ngyr büttad uia ilg drett uorden. Aur ed argient, uyn è graun uain eir duwrad mal cun strasuorden. Nun s' dee par quai faar munaida, samnar ed implantar? Ilg uffilzi

185 da pradgiar uain eir a pudair ngyr in ün grand strasuorden. S' dee par quai huossa lasschar dawoa ilg pradgiar? E cumbain chia lg chiantar nun ais usche bsünguus è cummandad choa lg pradgiar, schi haa 'll improa eir amuo aint laud da Deis èd amelgdramaint da lg proassem, usche bain choa autras 190 chiaussas, usche bain externas u dadoura, èd ais usche bain ün da cour auisar, choa uschlgœ cun plæds poa dwantar. E dess [22] ilg chiantar da ls utscheaus pudair esser laud da Deis, è lg chiantar da ls Christiauns nun?

Moa quai chia qualchüns pudessen tmair, chia lg chiantar d' huossa tragia sün lg alimaint pappal, nun poa eir brichia cun uardad ngyr ditt, parchè è nun s'ammuossa a chiantar in Lumbard u Latin intaunter ils tudaischks, è chia nè quell chi chiaunta nè quell chi taidla, nun intlègia lg chiantar, è chia ingiün nun poassa u sapgia dyr laproa Amen. Item chia è 200 s' clamma oura par quell chiantar bleara gratzgia è pardun, u grand miert. Item chia dèck lgieut bandida deia chiantar, è ch'our da lg chiantar dwainta ün dalett chiarnal, chi paschainta las urailgas, chi s' stoua undscher la giargiatta cun buun fearm uyn, chia d'iminchia soart uuschs, autas è bassas, pitschnas è 205 grandas, sa stouan accurdar in la baselgia. E ourawaunt nun aisè quell praepœst, chia è saia è dwainta landroura üna marchiantia, u chia l'ün chiaunta par l'auter, par par pagiailga.

Talchüns lasschan quai esser bæn è uair, chia è s' poassa chiantar, è chia è nun saia incuntra Deis, moa haun auters 210 scunters, schkoa ais, chia è nun s' deia chiantar auter choa numæ psalms, u quai chia è stetta uschlgæ dawoa lg pustab scritt in la bibla. Queaus nun haun brick ün maal prapæst, moa els falla[n] in lg drett santentzgiar è datzawrar. Quai che s' tain airy sün la scrittüra, par chiaschun da blears chi l'haun 215 duwrada, èd amuo pudessen quidawoa ngyr a la duwrar cun strasuorden, ais drett è bain fatt, improa chia è nun sa schbütta la [23] spera ils duuns da lg Spiert Saingk, ch'ell lawura in da blearas soarts guisas, è chia saimper s' tènnga plü airy blear sün lg cuntngnair èd intlètt da la scrittüra choa sün ls 220 plæds. Tuott crastiauns alatrads è nun alatrads stouen esser praschuners da lg intlètt u prapæst, moa lg pustab è ls plæds

sun frauncks. Quai chia pür s' cunuain cun lg intlètt, lges ais eir scrittüra, par fischk chia ls plæds nun sa sumailgen. Quai chi nun ais sumlgaunta a lg intlètt, quai ais incuntra la scrittüra, par fick chia ls pleds s' pudessen cunwngyr è sch'eaus 225 gia tzuond fuossen. Par quai fawan talchiüns da ls uèlg fidels Christiauns sün lur cuniuis ch'eaus fawan a la pouwers, chiantar brichia pür our da la scrittüra, moa eir quai chia ün uschlgœ d'imparsai ssaweiua, improa tzaintza dubitt inguotta chi fuoss incuntra Deis è le intlett da la scrittüra saingchia. Ad auters 230 inscuntra quai chia ls psalms èd autras chiantzuns suun fats chi s'addetten. A queaus ais da faar eir sul par ls plæds. Nun s'algoardan la proa, chia in chèck guisa chia es poa manar üna chiaussa ad ün buun intlett cun fundamaint, saia been, improa saimper, chia a lg intlètt nun uènnga inqualchiaussa tratt 235 giuo. Ils plæds suun da ls fidels, è brick ils fidels da ls plæds, schkoa eir Christus diss da lg sabbath, è S. Paul, chia è saia tuott nœss, moa nuo saian da Christ, pür chia tuott s' cunuènnga cun la cretta è chiaretza, ilg qual ais lg intlèt da tuotta la scritüra diuina. Lhura pillgan talchiüns schkiandel da quai, 240 chia ls psalms uènngen chiantads uia è naun par las uias èd in las chiasas, brichia datschiert è cun hunestad. Queaus nun haun [24] brichia tüœrt, chia lg strasuorden als plascha maal. Parchè scha dschunestad è grobetza staa maal in chiaussas temporalas, schi staa quai aunck blear pè in chiaussas diuinas. 245 Ed è suun cun nuom lgieut groassa awuonda, ils quaus brichia pür douwran chiantzuns da Deis cun dschunestad, moa chi haun iminchidy par mauns in leech da lasessas blearas uaunas uedas chiantzuns. E schkoa la cretta pappala ais plaina d' chiantars faussamaingk spirtualas, pagianaisckiamaingk infidels, dad aigien 250 nütz u da lur sack, è nun intlègiantaiwels, uschè ais eir ilg muond plain d' chiantars tzaintza spiert da Deis, è d' leiuas, uaunas, malnettas è nuschaiwlas chiantzuns, in las qualas uain Deis è lg proassem schdaschiad. Par lg qual denn eir ils buns diuins chiaunts da psalms è dad autras chiantzuns taunt 255 main ngyr schbüttads, scha traas da quella soart ngissen las autras chiantzuns impa a lg main. Par quella chiaschun admonescha eir S. Paul ils Ephesers, chia schkoa eaus dessen

lasschar dawoa plæds sturpgiuus, tschauntschas narras è gian-260 desflas uaunas, uschè s' dessen è eir tzaintza dubitt schkiargiar da sturpgiusas chiantzuns mundaunas, las qualas nun s' cunuènngen proa lg laud da Deis nè proa l' hunur da la saingchia cretta.

La summa da quai tuott ais quaista, chia lg chiantar nun stoua esser par bsæng, parchiai ch'ell nun ais cummandad, 265 improa poa lg chiantar (da chiaussas saingchias èd hundraiwlas) esser, parchiai ch'ell nun ais dscheummandad. Item chia lg chian[25]tar cun uorden poa esser drett, è ls strasuordens nun sun mæ dretts. Chia fidels crastiauns poassen tuottas chiaussas dadoura duwrar è dritzar a laud da Deis, a mély-270 dramaint lur è da le proassem, è saian inguotta taunt main spirtuala lgieut. Chia fauss chiantars dad ammanduas soarts. pappals è mundauns, gèan a terra trans amèlgdramaint, èd ourawaunt chia è s'imprenda in quell èd in auter fruosts a giüdichiar è santèntzgiar indrett è dawoa la uardad, è tuottas 275 chiaussas cun uorden a differentzgiar, parchia le bæn nun uennga cun lg maal ragischad oura. Parchiai chia quai haa dritzad proa brichia pauck maal urdeng, chia in da tuottas soarts chiaussas haa scudün giüdichiad è santentzgiad dawoa sia aigna uællga ed ad ün muntun büttad uia, chiaick chia ad ell nun 280 haa plaschüd, tzaintza alchiünna differentzgia da lg been u dalg Ingiün nun ssaa eir par lg uaira indrett santèntzgiar, ilg qual nun ssaa eir las chiaussas datzawrar. Parchiai chia lg been è lg maal uain usche cummünamaingk ed usche chiendsch amaischd intaunter lg auter, chia scha è nun s' guarda sura 285 cun stüdi, schi s' haa è baudt schbüttad ilg been par lg maal, è lascuntra lg maal tudt sü par lg bæn; schi aisè gia lhura fallad, èd improa nun fuoss deheau ilg fall uschè nuschaiwel, choa lg schguardin, differentzgia, discordgia, sectas è parts, chia landroura uain. Deis ans detta drett intellet, traas seis 290 pled è spiert, chia nuo cun ünna buocca è cour, saimper èd in tuottas chiaussas, tschearchien bain par ünna seis laud èd · hunur. Amen.

Digitized by Google

[33] ILG CUMMANTZAMAINT DA LS PSALMS.

Lg prüm psalm. Beatus vir qui non abijt in consil. &c. L.O.

[-G1]

S'poa chiantar schkoa ls psalms tudaischks 1. 2. 12. 23. 25. 73. 124. 130.

La summa u cunteingama[i]nt da quaist psalm ais quaist,

Ch'ell metta aqui in chiai stetta la beadentscha da lg 10 crastiaun, ed eir lascuntra la misiergia u cundamnatzgiun. Nurmadamaingk la beadentscha a nun faar schkoa ls infidels, ils quaus nun haun ingiüna cretta è fidauntza in deis moa in sais wess, quatraas eaus faun tuotta chiatiwiergia e puchiads, è faura giamgias in lur cour da deis è da chiaik chia Deis dysch, 15 èd uschè sa dschoarfnan d' la beadentscha, ch'eaus nun vèngan da quella cun ls fidels mae ad hawair nè part nè art. Moa ls fidels nun faun uschè, moa haun tuotta lur fidauntza è cuffoart sul in Deis, quatras eaus prèdschan Deis è seis plæd, èd haun tuotta lur uœllga è dalett in la sia ledscha, quatras cresscha 20 dad eaus tuot bun frütts, chia quai ch'eaus s'impaissan, searva a la fin a l'hunur da Deis èd a lur salüd, ch'eaus vèngan a spattar la santèntzgia da Deis tzaintza temma, è cun allgretzgia a staar awaunt ell' èd a pussidair la uitta eterna.

[34]

25

5

I.

Bead quell huom ilg qual nun vaa Davoa ils pachiaduorse, Seis trawsch cun ls infidels nun haa Intauntr' ils schgiamgiaduorse,

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

Moa metta tuotta seis dalet In lg pled da lg Seinnger sulsulett, Quell s' paissa dy è noatte. 30 *TT.* Quell vain ad esser schk'ün boeschk bun Proa l'agua implantade, Chi poarta seis bun frütt d'saschun, Staa ueard d'hiwiern è d'stade. Quai ch'ell s'impaissa siegua bain, 35 Moa lg fatt da lg infidel quell uain Schkoa fluus sufflad dawente. *TTT.* Ils infidels nun poan brick staar Awaunt in la santèntzgia Nè ls' pachiaduors cun ls pruus hawdar, 40 Vèngn' ad hawair pantèntzgia, Chia Deis cunquosscha la fatt da la giüsts, Moa ls infidels, queaus pouwers trists, Denn saimper ngyr a pryre. IV. Laud say a la Bap èd eir hunur, 45 A seis sgingchisschem fillge: A lg sgingk Spiert eir plain d' tuott' amur, Chi ns' detta lg duun suttilge, Quai ais la gratzgia ch'nuo poaßn'yr Dawoa seis plæd è brichia pryr. 50 Quai a gurbyr, dydt, Amen. Ilg secund psalm. Quare fremuerunt gentes, &c. A. K. $\mathbf{G} = \mathbf{G} \mathbf{3}$

[35]

S'poa chantar in las nottas da la psalma tudaischka 1. 2. 12. 13. 15. 73, &c.

SVMMA. In quaist psalm profetizesscha Dauid dawart ilg raginam da Christ, choa le infidele vengan a s'metter incuntra quell, èd improa chia chiaik ch'eaus pillgan a maun incuntra Christ, uènnga tuott ad esser par inguotta, chia Deis 10 uènnga a ryr d'eaus, èd a ls faar fallar lur cussailgs. E cuntuott auys'ell, chia tuott deia esser a quel' raig subgett, è brichia s'metter incuntra quell. Chia queaus chi s'mettan incuntr'ell, uènngan bricha pür a nun schkiaffyr nè a guadangar inguotta, moa tzuond a pryr. Moa ls fidels chi uèngan a lg ubdyr, 15 uènngan traas el a ngyr cussaluads èd a uyuer, &c.

T

Choa ais ilg pœwl' uschè our d' senn,
Chia tuott uschè s'infüærgia,
Snguors, raigs è queaus chia reidscher denn,
S' cussailgan cun ingiærgia.
A cuntrastar a teis sqingk maun,
A Christ ch'ais Deis è crastiaun,
Ch'ais ngüd a ns agiüdare.

II.

Eaus lg uællgen esser brick subgietts, Moa uyuer a lur mæde, Seis giuff büttar giuo d' lur cullætz, Saluar teis plæd par uæde. Sgundar pür saimper lur cussailg E lg dritzan our cun maal chiawailg E dygen d' faar fick bleare.

20

25

[36]

III.

Moa tü, singur aint in lg tschèl aut,
O Deis, uainsch a ryr d'eause,
A faar eir giamgias cun teis dguaut,
Ch'eaus s' pailan ils chiaweausc.
Oun füærgia uainsch a ls daar dür plæd,
Ch'eaus uènngan ad hawair grand læd,
A staar cun grand stramuinge.

IV.

Ilg sènnger ha schantad par raig Christ, quell chia wuo schbüttade,

	Sün seis saingk muunt Sion cun fay,	
	Quaj ais la Christantade,	40
	Ch'ell deß pradgiar ilg schantamaint	
	Da seis sgingk Bab, è lg urdnamaint	
	Ch'ell uoul chia nuo guardn' oura.	
	<i>v</i> .	
	Ell diß ad ell: Tü èsch meis filg,	
	Da my' aigna natüra;	45
	Eug quaist cußailg urdnad nhag stilg	
	È quell uoellg eug chi düra,	
	Chia ls powels deian staar suott tai	
	È queaus chi saluan tai par raig,	
	Traas tai denn saimper uyuer.	50
	VI.	
	Quell' hierta, filg, eug t'uoelg dunar,	
	Ch'eaus saian meiß hertawels,	
	È queaus chi t'aschkian cuntrastar,	
[37]	Nè staun pron tai eir stawels,	
	Metsch tü a frack, schk'ün bun pal d' fierr,	55
	In miglas metta tzaintza ierr,	
	Vaschella d' terra coatta.	
	VII.	
	Cuntuott wuo raigs, tadlad bein quai,	
	Ws' lasschad intraguidare	
	Ad éssr' ubeidis a quell raig,	60
	Seis plæd bain ad hundrare,	
	È tzuond brick autras creatüras	
	Chi haun schkoa Deis brick lur natüras:	
	Quai fuoß noaß Deis schdangare.	
	VIII.	
	Seis giuff pillgad sü leidamaingk,	65
	Chia wuo nun lg agrittaintet;	
	Guardad lg eir oura stüdgiamaingk,	
	Chia wuo fick nun lg attaintet.	

Sij' ira leiua baut schk'ün fæch 70 Nè arda brichia schkoa da giæch: Bead chi s' fyd' in elle.

Ilg teartz psalm.

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant, &c. [L. O.]

[= G 4].

S'chiaunta in la noatta da lg prüm psalm, 2.12.13.14.25.

SVMMA. Quaist psalm ais üna uratzgiun da lg crastiaun chi ais in ün grand priguel attuut èd iffichiad, ilg qual siand ch'ell uain dalibrad, èd taunt aut addutzad è plü, choa ell ais statt abassad, schi ingratzg'ell lhura dfaimaingk Deis lanturn, traas ch'ell haa la dretta cretta.

I.

10 [38] O Sèna

O Sènnger, quaunt fadyws meiß suun Chi s' mettn' incuntra maie. Eaus dygien: l'ais schbüttad da lg buun, Schi m'uoalw eug, Bap, proa taie, Parchiai tü èsch, Singur, meis schküdt, Sul my' hunur è meis agiüdt,

15

20

25

5

Chi uainsch a m'addutzare.

11.

Eug t'uællg clammar cun mia uusch, E tii uainsch a m'udyre. Meis inamych nun m'uain da strusch, Ch'eug poaβ valgar, durmyre, Parchiai meis sènnger mai sustain, Schabain dèsch milli 'ntuorn am uain, Chi guætan tuots sün maie.

III.

Meis Deis, pür leiua, m' giüda baut, Tü 'nfrainasch meiß fadywse, Chi schgryngn' incuntra mai cun dguaut, Sün lg gruoing daasch a ls chiatywse, Chi gützn' ils daints incuntra mai. Lg agiüd staa, Sènnger, sul proa tai; Daans' tia bandischune.

30

IV.

Laud sai' alg Bap èd eir hunur

A seis sqingkhisschem fillge;

A lg Sqingk Spiert eir plain d' tuott' amur,

Chi ns' detta lg duun suttilge,

Quai ais la gratzgia ch' nuo poaßn' yr

35

Dawoa seis plæd è brichia pryr.

Quai a gurbyr, dydt: Amen.

[39] Ilg quart psalm.

Quum inuocarem exaudiuit me Deus, &c. [L. O.]

[-G5]

S'poa chiantar in la notta da la prüm, &c.

SVMMA. In quaist psalm rougua Deis è clamma par 5 agiüdt. Ed admonesscha ls infidels, ch'eaus s'uoaluan proa la cretta è uènngan pruuss. Amuossa eir la granda bella uantüra, pauss è sgüretza chia ls pruus haun in lur cours, traas ch'eaus s' lasschan tzuond sün Deis.

I.

O Deis, giustia mia sul,

Chi m'audisch, cur eug t' clamme,

Chi largiasch meis cour da dulur,

M'agiud' in mia famme.

O düra lgieut è grand stinads,

Quun loengk wlaiws tngair las uanitads,

Voaß fauß ingiannamaintse!

II.

Pür sapgiat, Deis haa lg sqinck tcharniidt E reidscha mürawgluse. E lg Sèngr' a mai uain in agiüdt, Sch'eug lg cląm è ch'eug suun pruuse. 20 Cur l'ira ws' uain, schi nun pachiad, Ydt in uoaß cour è ws impißad, Ws cuntschait èd hagiat pausse.

III.

Ws' melgrad è saiat giüsts è pruus,
Vy d' Deis stad cun fidauntza.
Vffeartas tngyn uoul Deis da nuus,
Blears staun in dubitauntza.
O Deis, inuida ns' tia lgüm,
Ch' nuo uènngan our da la schkürdüm
È uaian tia fatscha.

25

30

35

[40]

IV.

Da quai s'alleigra plü meis cour Choa cur ilg uyn è lg graune Bain rèdan taunt chi uaa dsurour; Teis plæd ais ilg drett paune. Durmyr eug uælg qua leidamaingk, Ch' tü sènger èsch sulettamaingk, Chi m' fasch sgür da tuott male.

Laud sai'a lg Bap èd eir hunur, &c.

Ilg V. psalm.

Verba mea auribus percipe Domine, &c. [L. O.]

[-G6]

S poa chiantar in lg mæd da lg prüm psalm, &c.

5 SVMMA. Cur ilg fidel uain da ls infidels angusschiad, schi s'uoalw'ell uy d' Deis cun plaina fidauntz' è cuffoart, è rougua ch'ell ilg uœllga dalibrar da lur mauns, cun tschearta cretta ch'ell uènnga a la fyn a lg cussaluar, è ls infidels lascuntr'a dschdrür, siand chia Deis uoul maal a ls infidels, èd 10 haa grand dschplaschair da lur chiatwiergia, è lascuntra grand plaschair è tuotta sy' amur uy' da ls fidels, &c.

I.

Intlegia bain meiß plæds, singur,
Tias urailgas awra,

[41] Manwailg guard eug sün ty' amur,
Meis raig, mia uusch Deis auda.

A tai dschplasch infidelitad,
Malitzgia mac nun haasch ludad,
Ilg narr nun t'uain auaunte.

II.

Maal uousch a tuott queaus chi faun maal,
Mansnærs uainsch til a dschfaare, 20
Chi haun in lg cour pür fierr, atschaal,
Faar saungk èd ingiannare.
Moa eug uællg yr in tia chiaa,
Tauntr' ils fidels pür tngair hawdaa
È m' tngair uy' d' tia gratzgia. 25

III.

In tia giustia maina mai
Parmur d' meiß inamychse.
Pardearscha m' tia uia dfai,
Ch'eaus taschan, cur lg haun uyse.
Lur buocc'è cour ais plain d' fusdad,
Lur lengua tain pür ingiannad,
Lur chignn' ais plaina d'müærwe.

IV.

Deis, mett'a schdesch tuott lur cußailgs
È lur putræng'a tzngure,
Ch'eaus nun uællgen esser teiß famailgs.
Moa queaus ch' la sprauntza lure
Schaintan sün tai, uællgsch allagrar,
Dafender è uantüra ls daar,
Cun lg schküdt d' la tia buntade.

30

[42]

Ilg VI. psalm.

Domine in furore tuo ne arguas me, &c. [L. O.]

[-G7]

S'poa chiantar schkoa sii dsura staa, &c.

SVMMA. In quaist psalm s'arcunguosscha lg fidel, cur Deis lg chiastigia cun malatia ud auter cuntradi ch'ell hagia cun seiss puchiads, appussaiwelmaingk guadangad l'ira da Deis. E cuntuott roug'ell cun granda patzentzgia, cun uaira rüglèntscha è læd da seiss puchiads, è cun fearma cretta, chia Deis nun 10 lg uœllga chiastigiar in sia füœrgia, schkoa ell hawess guadangad, moa ch'ell uœllga faar cun ell dawoa sia misercoargia, è lg dalibrar, eir par amur da seis nuom è laud, chia ls infidels nun hagian da s'allagrar è da s'lauar la buocca sün ell. E cura Deis lg haa dalibrad, exudyd è dschfichiad, schi' lg laud' ell 15 è lg ingratzgia da cour, &c.

I.

Ty' ira balchia, Sènger buun,
Nun m' chiastigiar cun füærgia.
Faa m' gratzgia, Sènnger u ch'eug suun
Tzuond peartz tzaentza mimærgia;
Faa m', Sènger, saun, ch'eug suun schfrachiad,
Lg mitzguilg da l'ossa m'uain schkiarpad,
O meis Singur, quun længke!

II.

[43] 25

20

Deis, tuorn' è m' spendra, séngr', il spiert Parmur da tia buntade, Ch'eug poassa tai sustngair datschiert; Qual moart t' haa mæ ludade? Eug cryd, suspyr è baing meis lètt, Larmand, ils panns d' noatt law eug nètt: Suun tzuond ngüd uèlg è dschfatte.

III.

30

M'ydt our dawaunt tuots chi faad maal, Chi dydt: Deis lg haa schbüttade, Ch'ell haa meis plaunt udydt ingual Parmur da sia buntade. Schkoa ils fidels rumqingen uyws, Vschè staar stouen meis fadyws, Oun tuorp è grand stramuinge.

35

Ilg VII. psalm. Domine Deus meus in te speravi, &c. [L. O.] [= G 8]

S'chiaunta in las noattas schkoa sü dsura staa.

SVMMA. In quaist psalm plaundscha Dauid a Deis, dalg 5 tücert è foartza chia Saul èd auters seiss inamychs alg fawan, tzaintza tuotta sia chiaschun, Da lg qual ell rametta la uandetta a Deis lg drett mastraal, è daa ad intlèr, choa quell nun doarma brick. Cuntuott clamm', èll quell par agiüdt. Ed ais ün exaimpel è ductrina ad iminchia sidel crastiaun.

I.

[44] Sün tai, Sèngr', eug cun sprauntza stuun,
M' dafenda d' meis fadywe,
Ch'ell d' maun nun m' detta schk'ün liun
Nè m' schkiarp' è m' seoarchia uyue.

15
O Deis meis Sènger, sch'eug nhag fatt
Cun meiβ mauns ün nun redlich tratt,
U maal par bain randüde.

II.

U sch'eug mæ nhag meis inamych Schdangad txaintxa chiaschuune, Schy poaβ' l'a mai imminschiady Faar maal, mettr'in praschunc, Suott peiβ mia uitta txuond trapplar, Eir my' hunur txuond schdaschiar È metter tuott in puolwra.

25

20

III.

Staa, Sènger, in ty' ira sü, Chia meis fadwys s' stramainten, Ch'eaus uaian ch' tü nun doarmasch plü, Schkoa eaus saisweß cradaintan. 30

Leiua cun lg drett ch' t' haasch datt a mai, Ch' teis pæwel tuorna dcheau proa tai, Ch' tü uèngasch addutzade.

IV.

Ilg Sènnger reidscha tuott ilg muond Cun drett è cun radschune, Schy tènnga drett a mai eir tzuond, Ingual schkoa pruus eug suune. Parch' la putrænnga hagia fyn, Ilg pruus agiüda sü chiaryn, Chi uaisch dadaint in lg coure.

v

40

[45]

35

Meis schküdt ais Deis, ilg bastiun A ls pruuß rials da coure.
Ell sul ais ilg mastral dret buun, Chi uain ilg schdeng a toure.
Incuntra lg maal chi staa stinad, La sia spaad' ha'll bain giützad, È taiß eir seis balaister.

45

VI.

Ell haa pardeart murtaal batzuns,
Sias sagièttas arden.
Awaunt nun lg staun ils bastiuns,
Chiasteaus, schluppets, bumbardas.
D' mantzæingas ais ilg maal purtaunt,
Ilg tradimaint ais seis uffaunt,
Ch'ell tènnga parturyde.

VII.

55

50

Ell pæna lg latsch è crouda laint,
Cun lg qual l'haa wlgüd tour maie.
Ell spia pür ingiannamaint
È crouda quell sün saie.
Quai dritza Deis parmur ch' l'ais giüst,
Da lg qual eug lg' laud da fuond d' meis büst,
Ludad sai' ilg autisschem!

Ilg psalm VIII.

Domine dominus noster, quam admirabile, &c. [L. O.]

Schiaunta eir schkoa sii dsura staa.

[46] SVMMA. In quaist psalm laud'èd huondra Dauid traas ilg 5 Spiert Saingk ilg nuom da Deis, è sa mürawailga grandamaingk da la saimpiterna pussauntza è sabgèntscha da Deis, taunta ch'ingiün poa quellas schmaar: èd ourawaunt sa mürawailg' ell èd ingratzgia Deis da la sia buntaad, gratzgia è duuns, ch'ell sa dennga uschè largiamaingk ad ammuossar èd a faar ilg pustüt 10 alg crastiaun, &c.

I.

O Sènger, noaβ singur, quun aut
Teis nuom in tuott ilg muonde!
Sün ls tschèls trapassa ilg teis laud,
Tü metsch a schdèsch in lg fuonde
Ils teiβ fadyws, crudels tirauns,
Traas buocca da queaus pitschn' uffaunts,
Schi da 'ls uffaunts chi tættan.

II.

Cur eug guard drett tia lawur,
Ilg tscheèl chia tù haasch fatte,
La lgünna, stailas ch' tù, Singur,
Vschè haasch bèlg artratte,
Schi nhag eug granda mürawailga,
Choa tù par powra tugyn famailga
Taunt bæn pudüdt haasch faare.
25

III.

Pauk suott ils anguels haasch schantad Quell chi ais fatt our d' terra. Cun taunt hunur lg haasch tü fitad, Siqnd cun tai in guerra. Tü la haasch traas tia grand' amur

[47] Tü lg haasch traas tia grand' amur 30 Schantad ün raig èd ün Singur Da tuottas creatüras.

IV.

E lg muwl'è sulvaschina tuott,
In lg eer eir l'utschlamainta
Haasch tü büttad a seis peis suott,
Eir chiaik ch'in lg maar s'muvainta;
Quai esser stoua tuott subgiett
A quell chi temma Deis indrett,
Taunt aut ais teis sgingk nuome.

Ilg psalm IX. Confitebor tibi Domine in toto corde, &c.

[-G 10]

L. I.

Schiaunta schkoa 'lg 9 psalm Tudaischk.

SVMMA. In quaist psalm ingratzgia Dauid Deis par üna granda bella uittoargia, ch'ell lg haa imprastad incuntra ün grand pussaunt fadyw. E quell psalm denn tuott fidels da cour chiantar ad ingratzgiar èd a laud da Deis, tauntas giadas 10 ch'ell daa uittoargia incuntra ls infidels seiss inimychs èd addautza seis nuom.

I.

[48] Tai, Sèngr, eug uællg ludare
Da tuott ilg meis bun cour,
Sallgand eir m'allagrare,
A teis nuom daar hunur.
Ils teis mirackuels tauntse
Leid uællg eug cun meiß chiauntse,
Teis nuom cun fai, quun aut quell ai,
Saimper pradgiar, stand tü proa mai.

II.

Ls' fadyws meiß tschasentadse, Queaus suun dats giuo in rain, Tü ls haasch tü stramantadse Schi tzuond a schfrack miß bain.

Digitized by Google

35

5

20

[49]

Meis fatt haasch tü dzitzade,	
Meis stausch eir santentzgiade,	25
Tü haasch saluad drett a lg schguidad,	
Sün lg baunck da lg drett t' haasch tü schantad.	
III.	
Ls' pagiauns haasch tü schdangade,	
Ilg infidel ais peartz,	
Saimper eir seis nuom chiassade,	30
Tü sy' hunur haasch schmeartz,	
Ch'ell faar nun poa quell danne	
Ch'l hawet pardeart quaist anne,	
Ch'l ais ell malmnad èd imblidad,	
Ch'ell mæ nun uain a ngyr numnad.	35
IV.	
Conducte C. I	
Cuntuott, fadyw, pür tascha,	
Tuott teis schmalmnar haa fyn;	
Teis trats gialgards ch' tù fasche,	
Tuots uenngen scritts in uyn.	
Citads haasch tuott schmalmnade,	40
Chia tü t'hawèsch ludade.	
Lur allgurdentsch' ais tuott sturpgentscha,	
Chiassads cun tuotta lur sabgièntscha.	
v .	
Moa lg Sènger chi rangnesscha,	
Haa bain seis baunck pardeart.	45
A reidscher nun lg incresscha	*0
Lg muond tuott cun drett aweart.	
Ell ais sulett ilg schkiüde,	
Ch'in lg bsoeng uain in agiüde	
A lg huom schquitschad, chi uain chialchiad	50
E s'haa improa da Deis fidad.	50
T. I. I. J. J. J.	

VI.

Cuntuott sün tai denn staare
Cun sprauntza stawels queaus,
Chi haun (ed haum) udyd numnare
Teis nuom cuntschaint ad eaus.
Als teiß nun pousch wlair maale,
Aunck main eir bandunare
Queaus ch'in lur bsæng schbüttan striæng,
Proa tai da s'uoaluer sul haun sæng.

VII.

60 Chiantad a noaß Singure,
Quell havoda sün Sion,
Pradgiad la sy' hunure,
Seis urnamaint tuott ann.
Ilg saungk ch'ell è bragyre

55

65

70

75

[50]

Da ls seiß uol indraschyre

Udyr lur ræg ametz ilg fæch, D'eaus s'allgurdar dfai tzaintza giæch.

VIII.

Amuos[s]a buna uælga,
Singur, a teis famailg;
Cuschidra mia dællga,
Lg fadyw meis faa cussailg;
Am trag' our da la moarte,
Ch'eug preidgia cun cuffoarte
A teis fidel pæwl' Israel
Teis laud, schkoa lg anguel Gabriel.

IX.

Ls' pagiauns queaus suun atudtse Cun granda tuorp è tzngur, In quella foura fuudse, Ch'eaus haun fatt mai par tour. [51]

A mai ün latsch haun taisse	80
E sweβ alaint suun praisse.	
Deis uain cuntschüd cun seis agiüd,	
Ch'ell tngyn santèntzgia haa tscharnüd.	
X .	
Ilg infidel s' daa d' maune	
Oun seis madèschem mauns;	85
Quai uællg eug metter naune,	
Chia tuott ils crastiaunß	
Cun stüdi pillgn' a coure	
Ils fatts da noaß Singure,	
Schaintn' eir sulett sün ell indrett	90
Lur sprauntza tuott' è lur dalett.	
XI.	
In iffiern uènngen tauntse	
Dandett tzuond schlawatzads,	
Ils infidels pagiaunse,	
Ch'eaus Deis haun imblidad,	95
Nè s'uællgen impissare,	
Chia Deis nun poa 'mblidare	
Aint in lg iffick ilg pouwr' ün tzick,	
Lur spraunza uauna nun ais brick.	
W. r.	

XII.

Lg murtal nausch crastiaune, 100
S'aschkiaß monuer darcheau,
Staa sii, Singur, daa lg d maune,
Faa lg pür giuo metter cheau,
Chia lg infidel muntuune
Nun tènnga suott ilg buune. 105
Dumeischia ls baut cun lg fearm teis dguaut,
Cunguosscher faa ls lur puwertad.

Ilg X. psalm.

Vt. quid Domine recessisti longe, &c. M. S.

[= G 13]

Schiaunta in la noatta da Pange lingua gloriosi, è schkoa din armer huff herr thut klagen. &c.

SVMMA. Cumbain chia tuotta queaus poan quaist psalm chiantar, ils quaus uèngen crudelmaingk da ls infidels è tirauns chialchiads èd anguosschiads, schi nun poa improa ingiün qual plū appussawel cridand è plandschand faar, choa queaus chi 10 suun suott la tirannia, schgrischuus dguaut è raginam da lg antichrist (da lg qual Da- [52] niel, Ioannes Apoastel, Paulus, è lg Sènnger Iesus swess haun profetizad), siand ch'ingiün mæ nun haa usche pouwramaingk e crudelmaingk chialchiad, angusschiad, è tzuond in iffiern chiatschad tœst tuott ilg muond, 15 cun dguaut è crudela foartza, brichia pür sur ils coarps, moa eir èd amuo plü sur las oarmas, choa quella schgrischusa bestgia curnuda. E quai (dyg eug) s'abbütta quaist psalm uschè bain sün queaus chi suun suott la best(i)gia, par quaista chiaschun, chia lg profet haa aqui usche tzuond scritt giuo e belg schmaliad 20 ditts, fatts, acts èd impissamaints da lg Antichrist, da choa chia queaus s'haun (laeder) uys, èd iminschiady ils uaigen è prowan queaus chi suun suott ell: ingual schkoa lg profett fuoss statt da lg tèmp da quell, èd hawess uys seis uorden è tirannia schkoa queaus chi suun statts ud amuo suun suott ell. E cun-25 tuott quell chi haa quaist psalm miss oura a chiantar in Tudaischk (dawoa lg qual eir eug sun ydt) quell lg haa indrett adattad, luguad, è fatt addar, a lg chiantar, dawoa lg stadi èd esser da queaus chi suun suot lg Antichrist. Cumbain ch'ell poa generalmaingk ngyr standüd oura sün tuotta queaus chi 30 faun tuœert è foarza. Huossa wlain nuo ngyr sün lg psalm è quell chiantar eir in Ladin.

I.

O Singur, tia schoassetta T' plaundscha lg tüært da lg Antichrist, Quell chi haa la faussa cretta

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

[53]

[54]

Bèlg cuweart suott teis plæd giüst,	35
Quell sün lg dy da la uandetta	
Vain a dschdrür our d' peis quell bèsch.	
II.	
D' grand giawüsch t' guardain nuo ngande;	
O Singur, choa uainsch bain plaun!	
Cur uousch ngyr ch' tü ns' giüdesch tzuonde,	40
E ns dafendasch d' quell tiraun?	
Guarda pür, choa lg dguaut da lg muonde	
Staa wy d'ell rabgius schk'ün chiaun.	
III.	
Cur ell rabgia d'uffartgèntscha,	
Arder stoua lg teis famailg,	45
Eir ludar sia sabgèntscha,	
Eir dar drett a seis cuβailg.	
T' saia plaunt la grand sturpgèntscha,	
Voul sur tui essr' a parailg.	
IV.	
Lg schkryng d' seis cour ell fick pür lauda,	50
Lg autza tzuond cun dguaut sur Deis;	
Seis parduuns è gratzgia ns' schkiauda,	
Tia gratzgia mett'll our d' peis.	
Sul a Deis l'hunur chi auda,	
Pillg' ll a sai, impart a ls sei β .	55
v.	
Scholamm è fick schgrischuus blastemma	
Sch'ell incuntra, sainnt urur,	
Sænnga pauck, dinrar eir stemma,	
Saia quai hunur u tzngur;	
Schdesch, puchiad ell eir nun temma,	60
Schy a tour a Deis l'hunur.	

VI.

Esser aut sur tuott ch' l'agraigia, Sul d' grandschia ch'ell ais plain; Ell teis schantamaints nun vaia, Temm' ingiün chiastigiamaint. Dysch eir fry: chi m' daa qui braia, Daar la uitta stou'a la main:

VII.

Huom da lg muond mai suott nun schainta, Deis nun s' broatt' incuntra mai; Sch' inqualchün aqui ma tainta, L'auta schkoul' eug schdaischd in quai. Lg imparader uy d' mai rainta, Eir auwaunt am passa dfai.

VIII.

Mæ udyd: nun ais in lg muond ün
Taunt pardeart à fick schmaldyr,
A surmnar ilg pæwel txuond, cun
Lg bann par lg sieu ch'ün stoua ngyr;
Blears haa 'll fatt eir (o schdèsch grand) ch'ün
Stou'in grand dubitt muryr.

IX.

Ün ductur uoul ell saluad ngyr, Sia ductrina ais stranglar; Stoua ngyr seiβ fatt dafaiβ eir Sul cun lg bann è guerra faar; Chi lg chiastigia stoua baut pryr, Foartza l'g stoua sustantar.

X.

Ell cuntuott guard' in seis cuwel Schk'ün liun sü cun pißèr, Sch'ün muossaß indrett ilg pouwel; Sch'ell poa uair quai ud intlèr, Matx'ell lgièut ingual schkoa muwel, Tuots chi faun quell sgingk manstèr.

2*

65

70

75

80

85

[55]

[56]

XI.

Eir traas bann è dguaut da lg pappa Stoug' uschè ilg pouwer pryr; Indürar praschun è crappa, Da la spad' ell stou murir; Saia giuwn' u uèlg cun rappa, Gratzg'ell qua nun poa gurbyr.

95

XII.

Schkiaramyr, giüstrar eir wlain nuo,
Dysch ilg Cuntra-Christ pastur,
Eir awryr our d'schkiaffattain nuo
Lg Deis chi ns' oasta d'mendunur.
Saimpr' ad yr noaß fatt uain bain ch' nuo
Stetten saimper cun hunur.

100

XIII.

Ch' tü cun la santèntzgia leiuesch, Sèngr', hawains incrasschantüm: Ch' tü eir la superwy' infrainesch, Quella grand, eir la schkürdün; Grand sturpgèntscha ch'ella t'maina, Dschand: 'Mai uendsc[h]er poa ingiün'.

105

XIV.

O Singur, la tia spada
La schgrischur giuo stoua dschdrür;
D'huom pussauntza uyua nada
Nun lg poa dennga pain' ardür.
Pain' eterna lg ais pinada,
Teis pæwlett ais l'hura sgür.

110

115

XV.

Huossa gia la coarna granda
Ruotta giuo a lg dguaut seis ais.
Cun l'ün spruun cuorrl'a la schmanda,
L'autra corna lg tain dafaiβ,
Quai a faar chia quell cummanda,
Lg haun giürad singurs è raigs.

XVI.

Deis ludad, chia lg tèmp uain, saia Ch'ell uoul sweß eßr' ilg pastur, Queaus müttyr baut stouen, s'uaia, Ch'haun ilg muond mnaad in errur. Deis udyr noaß ræg par lg uaira Voul' our d' differèntzgia ns' tour.

XVII.

Ws' mett' a tuorp uoaß' uffartgèntscha, Exudyr uoul Deis noas plaunt, Ws' mettr'a tzngur ed in sturpgèntscha, Proasma naun quell temp awaunt; Las issainas è parèntscha Vair un oarb eir poa que taunt.

XVIII.

Deis cun tuott meis intellett eug
135 Tschearck teis laud è ty' hunur;
Cur eug dee spartyr dantett dcheau,
M'arcummand eug a la Singur,
Vendscher ch'eug è staar sû drett eug
Poassa saimpr' in ty' amur.

140

5

125

130

Amen.

[57] Ilg psalm XI. Ebr.

In Domino confido. Quomodo dicitis animae meae, &c.

[-G14]

Schiaunta in las melodias da lg prüm psalm, 2. 12. 13. 15, &c.

SVMMA. In quaist psalm plaundscha Dauid giuo da queaus, chi lg tschunkuaun da nun lg lasschar staar tzuppaad da seis fadyw, intaunter eaus, moa lg chiatschaun our da tuott ilg Sengaradi dad Israel: proa quai amuoss'ell sia fidauntza to ch'ell haa in Deis, è la santentzgia da Deis, è differentzgia

[58]

ch'ell uain a faar intraunter ils buuns è ls maals, fidels è infidels. Ed ais una ductrina, choa la cretta da lg fidel uain suwent fearm pruwada, moa mæ brichia uitta nè missa suott, &c.

I.

Eug schaint sün Deis ilg meis Singur
Sul tuot la mia sprauntza. 15
Chiai dyw wo: 'Müttscha', a meis cour,
Vtschelg tü tzaintza stauntza,
Parmur chia tuott ils infidels
Haun lur balaisters taiss rawells,
Pardeart eir lur sagiettas. 20

II.

Par sagiattar in lg schkür cun tuott
Ils pruuß inters da coure,
Moa lur cussailgs suun tzuond miß suott,
Ilg pruus tuudt our d' dulure.
Par chiai che maal haa' l fatt u tuorp?
Ilg Sengr' in sia sqingchia cuort
Sün tschel haa sia suopgia.

III.

Seiß ælgs eir guardan sura bain, Choa lg crastiaun s' dapoarta; Dawoa quai ell ilg fatt urdain, Quai tzund meis cour uffoarta. Ilg Sènnger uoul ilg giüst cular, A lg infidel da cour uoul maal, Chi faa qui tüært è foartza.

IV.

Sün ls infidels uain ell a faar Fæch, latschs è suolper plouuer, Schgrischusamaingk a ls chiastigiar, Cun sia füærgia mouuer.

Digitized by Google

25

30

40

Quella masüra l's haasch miß sü, Moa las prudèntschas āmmasch tü, A lg giüst faasch bella tschèra.

Ilg psalm XII Ebræorum. Saluum me fac Deus &c. M. L.

-G 15

S'poa chiantar schkoa lg prüm psalm, &c.

SVMMA. Cur è s'pearda la cretta è temma da Deis, 5 chia la prudentscha, giüstia, fai è uardad uaa cummünamaingk a terra, ch' la chiaritad uain fraida, è la putrœnnga pillga surmaun, chia lgieut faussa è dad inguotta rangnesschan è pillgan ilg maun dsura da partuot, ils quaus cun mantzengas 10 èd ingiannamaints cradaintan ilg muond, è cun bellas lusaingias tschearchian da [59] faar lur fatts, schi plaundschen ils fidels quai da cour a Deis, è lg rougan ch'ell s'uœllga lasschar ngyr puchiad è surcuorrer a la pouwers, chi uènngen da la nauscha usche pouwramaingk attrattads è schmnaads. E Deis imprumetta 15 aqua ch'ell uœllga quell rœg exudyr, è cun seis plæd è uirtüd ngyr inagiüdt à ls seiss, è dschdrür la chiatiwiergia. E quai ch'ell imprumetta, salw'ell eir siand chia ell ais pussaunt è d'uardad, è seis plæd giüst è nett da lændsch plü choa lg aur, &c.

I.

Oh guarda, Deis da tschèl, pùr bain,

E t' lasscha ngyr pu(l)chiade,

Quun pauck drett saingks suun chi faun bain,

Teis pæwl' ais tzuond schguidade.

Teis plæd nun uain lasschad sul crair,

Stüdad la crett'ais eir par lg uair

In tuotta chiarn humauna.

II.

Eaus muossan spür ingiannamaints, Quai ch' lur sabgèntsch' inspia. Lur cours nun suun eir brick cuntaints Da lg plæd da Deis la uia.

	L'un spia quaist è l'auter tschai, Ilg pœwel tragian our da tai E lgüschen bèlg dadoura.	30
[60]	III. Txuond oura uællga Deis txarclar Queaus chia splandur txuond faussa Amuossn' èd aschkian quaist tschantschar: 'Chi ns uoul ustar, quell paussa. La foartx' hawains è dguaut suletts, Da quai ch' nuo wlain schantar, eir dretts;	35
	Wlain uair chi ns uoul ustare'. IV.	
,	Cuntuott dysch Deis: 'Eug stou alluar, Ils pouwers suun schmalmnadse, Proa mai eir tendscha lg suspirar, Lur plaunts am suun prusmadse. Meis saun plæd huossa s' dee schdaschdar,	40
	Maun fraischkiamaingk uain a ls chiatschar, Dar ardimaint a ls pouwers.'	45
	V. Quell schkoa lg argient ais traas lg fæch Sett uoutas nett culade, Sün lg plæd da Deis s' dee star cun ræg,	
	Sün quell uain sgür fundade. Quell traas la crusch uoul ngyr pruwad, Qua uain cuntschüd sia uardad, Splandura clær sür terra.	50
	VI.	
	Ans wellgasch, Deis, tü parchürar Da quella faussa soarte. Nuo ns' wlain uy d' tai arcummandar, Chi sul èsch noaß cuffoarte. Inua 'ls nauschs suun addutzads,	55
	Qua uènngen blears par tuott chiattads,	

Dad infidels muntuunse

[61] Ilg psalm XIII. Ebr.
Vsque quo Domine obliuisceris mei? &c. M. Gr.

[-G16]

S' poa chiantar in las noatas da ls psalms 1. 2. 12. 15 &c.

5

25

30

[62]

SVMMA. Quaist psalm amuossa chia cur ilg fidel uain pruwad cun cuntradi, scha baingia Deis ilg lasscha længk iffichiad aunt choa lg agiüdar oura, schi nun s' lassch'ell improa par quai traar giuo da Deis, moa ais traas la creta patz-10 giaint, è s'uoalua uy d' Deis da cour, è lg plaundscha seis cuntradi, cun tscherta fidauntza chia Deis uènnga cur ilg sumailga chi saia tèmp a lg agiüdar, è dintaunt staa ell stawel, infina chia quell temp uain.

I.

Ah Deis, cur allgurdar t'uousch d' mai?

Wousch sa[i]mper m'imblidare?

Cun tia uista uolua tai

A m' wlair hoatzmæ guardare.

Quun længk am dee eug mweß cußlgar,

My' oarma tuotta dy stantar,

Meis cour eir cun dulure?

II.

Quun længk uain meis fadyw nun pruus Sur mai a s'ingrandyre? Meis Sènnger, t'uoalua cun raspuus A m' wlair, Deis, exudyre. Meis ælgs am uællgasch inlgümnar, Da lg sænn d' la moart eir mai ustaar, Chia meis fadyw nun s' lauda,

III.

Nè digia ch'ell miß m' hagia suott; Leidt fuoß ell ch'eug crudasse. Vy d' tia buntad am tènng eug tuott Pur ch'eug teis laud chiantasse. D'allgretz' eug sailg sün teis salüd, Ch' tü 'sch meis cuffoart sul èd agiüdt, Ludad sai' ilg singure.

Lg psalm XIIII. Ebr.

Dixit insipiens in corde suo: Non est Deus, &c. M. L.

[= G 18]

S'poa chiantar eir schkoa lg prüm psalm, &c. è schkoa Herr wer wirt wonen in dinr hüt.

SVMMA. In quaist psalm plaundscha ilg spiert Saingk traas Dauid, choa lg alimaint da lg crastiaun saia usche tzuond schguast è crudad our da la prümma natüra chia Deis hawett datt a le crastiaun, chia è nun saia ingiun plu da sia aigna natüra buun, chi intlègia ilg been, ud hagia allchüna uellga 10 proa lg bæn. Ed ourawaunt dysch el quai sün ls infidels, chi rumaingen our èd oura nauschs, nè mæ tuornan traas gratzchia da Deis è uaira pantèntzgia darcheau proa Deis. E daa ad intlèr inunder tuot ilg maal u chiatywiergia uennga, numnadamaingk traas quaist, chia scha baingia ils infidels cuffessan cun 15 buocca, è stouan eir cunguosscher chia è saia ün Deis, improa in le cour s' cradaintan è, nè craien indret, chia quell sa[i]a uair Deis, chi guarda sura tuottas chiaussas, rei[63]dscha è cussalua tuott sulett, è detta a schkudün güsta pagia u chiastigiamaint, dawoa ch'un faa, &c. Quatraas cuitand chia lur fatt 20 stetta sün eaus swess è brichia sul sün Deis, pillgan è a maun a s' wlair agiüdar è faar lur nütz cun squitschar è malgar ils auters, è cun faar tuott maal chia lur chiarn giawüscha: èd ourawaunt uœllgen è maal è tschearckian da faar maal a ls fidels, par chiaschun chia queaus nun suun nè faun schkoa 25 eaus: moa temmen Deis, craien èd haun lur sprauntza in quell, ch'ell uènnga a ls cussaluar, è brichia in chiatiwièrgias è uanitads schkoa eaus. E cunbain chia ils infidels nun uœllgen crair usche in Deis, schi dysch ell improa aqui, chia Deis guarda da tschèl in terra, a reidscher chiaikch' in quella ais, 30 èd a daar a schkudün sia güsta pagiailga, dawoa ch'ell uaia chia schkudün s' dapoarta. Ilg qual scha baingia ils infidels

nun uœllgen huossa crair, schi uènngen è üna uouta a stuair crair è uair, cura Deis uain a ls daar lur pagia, èd a metter 35 ad inguotta tuotta quai, sün lg qual eaus s'haun laschads, èd a faar salws tuotta queaus chi haun crett in deis, &c.

I.

Cun buocca lg narr cuffessa bain

E tschauntscha bèlg da Dèisè.

Moa d' faussa crett' ais seis c[o]ur plain,
Quai muossn' ils fatts bain seisse,
Ils quaus suun tuots fauß è guastads,
Awaunt Deis üna uunga schmads,
Ingiün d'eaus bain nun faae.

40

45

50

55

60

[64]

II.

Deis haa guardad da tschèl qui giuo Sün tuotta quai ch'ais nade.
Our d' maschkl'è femna sün tuots nuo, Sch'ün ngy pudess chiattade,
Ilg qual haweß taunt intellet
Dad indraschyr da Deis indrett
E wlair a Deis plaschaire.

III.

Aqua nun ais chiattad ingiün
Chi fuoß buun da natiira,
In tuott ilg muond brichia suul ün,
Chi weß taunta vantüra
Da faar giawr' inqual chiaussa d' bain;
Tuotts our da Deis büttads n's hawain,
Tuotts èschen quasts insemmel.

IV.

Eaus uènngn' amuo a ngyr partschetts, Queaus chi faun chiatiwiergias; Chi malgan pür giuo d' meiβ pitschnets, Faun maal d' tuottas miniergias, [65]

Par ch'eaus nun haun fidauntz' in Deis, Da cour nun lg clammn' in lg bsæng bain seis, Sweβ s'uællgen parschurgiare.

V.

Par lg qual lur cour mæ nun ais sgür
Ch'eaus saimper staun cun temma,
Parchiai chia Deis staa schk'ün ramür
Awaunt ils pruus chi lg temmen,
E wuo schbüttad tuott ilg cussailg
Da meis pouwrett schquitschad famailg,
Ch' l'haa seis cuffoart sün lg Sènnger.

VI.

Chi uain a lg pouwer Israel
Salüd a cunchüstare?
Deis sul cuschidra seis fidel
E lg uoul da maal spandrare. 75
Quai uain cumplyd traas seis filg chiar
E Jacob uain a s'allagrar
Israel a salgyre.

Lg XV. psalm Ebr.

Domine quis habitabit in tabernaculo tuo? &c. VV.D.

[=G 19]

S'chiaunta schkoa: o Herr wer würt sin wonung han. S'poa eir chiantar schkoa lg prüm psalm, &c.

SVMMA. Ell amuossa in quaist psalm, cho queaus stouan esser, u chiai eaus stouan hawair, ils quaus deen ngyr a pudair hawdar in lg raginam celestial, ud esser nembers da la baselgia Christiauna, cun nuom ch'eaus stouan esser nun impalads, quai ais, ch'eaus stouan hawair la dretta cretta in Christ, tras miert 10 del qual sul eaus uènngan lauads è netts da puchiads, è traas la cretta faar ouwras da la giustia, quellas ch'ell metta a la l'üna dawoa l'autra.

I.

O Sènnger, chi mæ uain a staar In tia bella stauntza? Sün teis sqingk muunt a rapussar, Hawair qua sy' hawdauntza? Quell ch'ais intèr, drett è real, Ais giüst è pruus è nun faa maal E lg uaira dysch da coure.

15 [66]

20

25

30

5

II.

Cun sia lengua nun dritz' our
Ne dysch maal uy dawoæ,
Via da lg proassem poart' amur,
Nè lg nousscha, sch'ell bain poæ.
Nuuellas eir nun uaa tadland
E ls infidels nun uaa 'll süngand,
Moa bain queaus chi Deis temmen.

III.

Quell chia sia fai salw'a schkudün,
Nè 'ngiqnna ls crastiaunse,
Cun rienu nun uain rick giuo d'ingiün
Nè s' lassch'eir undschr'ils maunse,
Quell chi faa quai ais drett fidel,
Schkoa fuo eir statt pruus Israel,
Cuntuott nun uain' l [a] pryre.

Lg XVI psalm Ebr. Conserua me Domine, quoniam speraui, &c.

[= G 21]

S'chiaunta schkoa ls psalms 33.135. u schkoa: My' oarm' addautza lg Sèn. &c. Min sel erhebt den Herren min.

SVMMA. Le plæds da quaist psalm suun tuott plæds da Christi (sckoa Saingk Pèder èd eir Saingk Paul haun datt testmundgia) cum le quaus [67] ell dawoa l'humanitad cuffessa, choa tuott ilg seis cuffoart stetta sul sün Deis. Par le qual 10 ell s'uolua uyd Deis, chia quell ilg uœllga cussaluar, ch'ell traas

[68]

la moart corporala nun pèra, moa ch'ell quatraas uènnga addutzad cun hunur (Ioan. 17). Ed usche dysch ell ch'ell hagia eir tuotta seis plaschair uyd dals fidels, chi haun eir uschè tuotta lur fidauntza è cuffoart inlgur utruo choa sün Deis. Moa ls infidels chi haun lur fidauntza utruo choa sün Deis, in 15 lur imagnas ch'eaus faun èd aduran, in lur aignas ouwras, sacrifilzis ed uffeartas, queaus nun uœllg ell pür uair nè mantzunar brichia, parchiai ch'ell nun hagia bsœng da quellas lur uanitads: moa ell hagia ün' autra part d'hierta, sün la quala ell s' tènga sul bun, numnadamaingk Deis ilg Sènnger. A lg qual 20 ell ingratzchia chia quell ilg salua proa ell, ch'ell hagia tuotta seis cuffoart è dalett sün ell è salua quell saimper awaunt œls, a uyuer dawoa lg seis plaschair, èd ad hawair sia fidauntza sul uy d'ell, chia quell nun le abanduna, moa stetta saimper proa ell è lg cussalua. Quatras cresschen quaists früts: Allgretzgia dalg cour 25 chi rumpa eir our tras la buocca, tschearta sprauntza da la rasüstaunza da la chiarn, è la uitta eterna èd algretzgia chi düra saimper, &c. Ed uschè s' cuwain quaist psalm dawoa Christ ilg cheau, eir a tuotta seis nembers.

I.

'Am salua, Deis, ch'eug m' fyd sûn tai', 30

Eug ditt nhag a lg Singure;
T'û esch meis Deis chi giüdasch mai,
Vtruo ais bæn inlgure.

Tuott meis dalett ais sulsulett
Cun ls sgingks fidels sur terra. 35

Cun ls infidells, chi sun rawells,
Cun queaus nhag eug pür guerra.

11.

Pür fatschn' imagnas, schi-ssaun far,
Tschearchn' eir quai ch' lur nun aise,
Schi nun ls uœlg pür mantzunar,
Neir lur uffeartas uaire.

Deis ais mia part, my' hierta dwart
La büschkia chi m'ais tuocque,
Eir ilg plü bun cuntngaunt muntun
Fearm', stawl'è brichia luocque.

III.

Eug welg ilg sènger Deis lydar,
Ch'ell m'haa datt intellette,
Chia meis giawüschs am welgen faar
Proa lg Sènger star sulette:
Ch' l'am staa waunt mai, da lg dret maun d' fai,
Ch'eug nun dundai' u crouda,
Cun leidt tramalg in lg cour eug salg,
In pauβ mia chiarn eir nouda.

IV.

Parchiai my'oarma uainsch brick tü
Cun ls strappassads laschande.

55 Neir ch' teis amich schmartschescha plü,
In terra suot giaschande.
Vainsch a m' muossar, la via m' far
[69] D' la uitt' èd eir d'allgretzgia,
Ch'ais saimper d' fai, sul awaunt tai,
In teis maun drett leidetza.

Psalm XVII. Aebreor.

Exaudi domine justitiam, intende depre, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm Tudaischk. H. C

LA SVMMA u cumpilgamaint da quaist Psalm. Quaist 5 ais üna uratzgiun da Dauid, cun la quala ell rougua fick èd arsaintamaingk, chia deis lg dalibra da queaus chi lg anguschiawan: lg qual ün nun intlègia indrett, auterkoa cur ün fidel ais atudt in tngyn iffick.

I.

Dret tènga, sènger, auda lg giüst,

E taidl', eug clam da fuond d' meis büst,

My' uratzgiun exauda,

Chi uain da lg cour tzuond chiauda.

Mya santèntzgia uèng'awaunt

Sul naun da tai incuntra lg plaunt;

[70]

Teis ælgs ilg drett sul uaien,	15
Scha bain ils nauschs nun craien;	
Meis cour haasch tü bain indraschyd,	
Tscharchiad eir d' noat in lg schkür cumplyd,	
M' haasch oura choatt, schkoa lg aur culad,	
Nè haasch improa meis cour chiattad	20
Faus, moa tzuond schkoa la buocca.	
II.	
Cun chich ch'eug mæ nhai qui da far,	
Nhai eug pißèr da m' parchürar	
Da tuot ingiannamainte,	
Ch' lg ais teis cumandamainte.	25
In tias semdas fearma tü	
Meis paß, in peis am tènga sü,	
Tai clam eug in agiüde,	
Ch'èsch Deis a ls teis cuntschüde.	
Tias urailgas poardsch' a mai,	30
Exauda quai ch'eug tschauntsch cun tai;	
Mammuossa mürawlgusamaingk,	
Tia buntad fidelamaingk,	
Chia quella tuot cunguoscha,	
III.	
Chia tü cussaluasch cun teis maun	35
Queaus ch'in tai sul lur sprauntza haun;	
Da queaus chi leiwn' incuntra,	
Cun foartza tü ls' affrunta.	
Parchüra bain mai teis famlgæl	
Schk'ün huom la poappa da seis ælg,	40
Am tènga suott tias alas,	
Sgür da las bestgias malas:	
Da meiß fadyws chi searn' intuorn	
My' oarma paissn' a m' tngair in fuorn,	
Cun lur pußauntz' incrasad aint,	45
Lur bu[o]cca s'lauda stoaltxamaingk,	
Ch'eaus m'hagian txuond miß suotte.	

IV.

Eaus quætan txuond sün noaß chiamyn, [71] Cun stüdi tschearchn' intauntr' ils wschuns. 50 Tænden lur ælgs in terra, Cun Deis haun saimper querra. Haun grand anguscha schk'ün liun, Schk'ün luff chi guard' in tuott chiantun, Dandett sailg'our da la cuwel $Ad\alpha\beta$ a lq pouwer muwel. 55 Schy leiwa, Sèngr', è ls' uè awaunt, E ls' bütt' a terra, tü dintaunt. La uitta m' spendra d' la infidel, Ch'ais tia spada, nun wland ell, Ch' tü a teis mæd la douwrasch. 60

V.

Dalibra m', Sènger, da ls murtals,
Chi ls' haasch in maun, sch'eaus bain sun mals,
Rantads sul wy d' quaist muonde,
Tschearchian lur part qui tzuonde.
E tü als daasch a uainter plain
Richiætza, sul da tai chi uain,
Ch'eaus laschn' a lur üffauntse,
D'suroura raub' a tauntse,
Moa eug uælg metter meiß pißèr
A far indret, quai bain intlèr,
Sün sprauntza ch'eug baut uèng' a uair
La tia fatsch' èd a giudair,
Cur eug rasüst, tia glærgia.

70

[72]

65

Psalm XVIII. Ebræ.

Diligam te domine fortitudo mea, &c. S'chiaunta schkoa la 9. psalm, &c. H. C.

CVMPILGAMAINT. Ell lauda èd ingratzgia Deis da 5 lg agiüdt è uitoargias ch'ell lg haa datt incuntra seis inamychs;

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

èd amuossa in quants priguels ls' fidels uèngen suwent, choa deis lgs agiüda oura: Chiai eaus fatschen lhura, è koa eaus sapgian gra à deis.

I.

Eug Sèngèr mia farmetza,
Tai amm dad im meis cour,
Meis bastiun, fortetza,
Saluadr'è spandradur.
Ilg sènger ais meis Deise:
Eug m' lasch sün ell, lg spealm meise.
Ell ais meis schküdt, da meis salüdt
La coarna, è meis chiastèlg tscharnüdt.

II.

Eug in agiüdt clamare

Vælg ilg singur plain d' laud,

E quell mai uoul spandrare

Da meis fadyws cun dguaut.

20

Duluors d' la moart sarrade,

Lgeut peartza stramantade

M'hawenn, schk'ün flüm, chi da in ün,

Dandett cur lg ais tzuond schkür da füm.

III.

Tèsüras da lg infierne 25
M'haun tzuond tschintad cun plaunt,
[73] Eir latschs d' la moart d' lg hiwierne
A mai sun ngüds awaunt.
Cuntuott eug in l'anguoscha
Clamm meis Deis chi m' cunguoscha. 30
Vy d' quell bragick, laschad m' hall brick,
Our d' tschèl exaud'ell in lg iffick.

IV.

Parchè cur sy' urailga
Vdyd ha meis clamar,
Sch'hall fatt ch' la terra sailga,
Tramlaw' ad imnatschar.

Ils munts tramland s' bassawan, Da fuond sü sa schquassawan, Ch'ell s' grittanta, seis naas fümma, Our d' buocca fech arsaint s'uida.

40

45

 \boldsymbol{v}

Bassand ila tschèl ell nauwa. Tuott suott seis peis ais schkür, Sün seis chiawall currywa Sün l'aura praist è sgür, Improa uair ilg pudeiwa Ingiün, tzuppad ch'ell s'tngeiwa In nüwel nair dadaint par la uair, D' tampeista plain, chia tuott deß tmair.

VI.

50

Sias nüwlas wy passawan, Tampeista, d' feech titzuns, Ch' las lgiüms da lg sngur schwulawan, Giuo d' tschèll daw'ell seis tuns. Aut daw'ell sia uusche, Tampeist' è fouchs txuond strusche Hall sagiattad, è ls haa schkiatschad,

[74] 55

Cun blearas lgümms tzuond stramantad.

VII.

Qua la fuond da la maar pareiwa D' las auguas in la chiafuoll, Ilg fuond da lg muond s'wadseiwa, Chia lg sèngr' haa datt quell buoll: Chia lg flad d' seis naas buffawa, Giuo d' tschèll d' maun ell am dawa, M' haa oura tratt, chi eira statt In grand furtünna tzuond a fatt,

60

3*

[75]

VIII.	
In mauns da meis fadywse	65
Pussaunts chi m' wleiwan mal,	
Queaus mai uandschenn chiatiwse,	
In lg mal currynn a lg paal.	
Moa lg sèngr' ais mia pütta,	
M'haa mnaad our a la mütta	70
In ün largk plaun fatt sgür è saun,	
Tras sia gratzgia our d' lur maun.	
IX.	
Dawoa mia giustia	
Ha lg sèngr ³ a mai randüdt;	
Eir la nætischa mia	75
Da ls mauns nhag eug giudüdt,	
Ch'eug nhag ilg plæd da lg sènger	
Saluad bain, ch'eug m'artènga,	
Ch'eug nun crudaß giuo d' Deis cun lg paß,	
Seis schantamaints tuots salw' eug schlaß,	80
X.	
Nun schbütt sias üsauntzas,	
Salw prus rial cun ell,	
Tuott mias damanauntxas,	
Ch'eug m' bütta brick rawell.	
Par quai mia giüstia	85
Giaud eug dawoa la ligia	
Da lg sèngr' è dræts, eir meis mauns nætts,	
Awaunt seiβ ælgs sul sabbis uætzs.	
XI.	
Chy haa da lg bæn pißère,	
A quell faasch tü da lg bain.	90
Ilg huom prus èd intère	
Nun laschas ngyr a lg main;	
Èsch cun lg rial riale,	
Moa cun lg strawers è male	

Fasch bèlg palais, eir schkoa ell ais,

Cun ell giüstia tèngasch tais.

XII.

Parchè tü lg pæwel hümmel Cussalwasch, è la schquitschad; Deis ils superwis splümm'ell,

Abassa la adutzad. 100 Parchè chia tü inuidasch, Meis Deis chi nun m'imblidasch, La mia lgüm. E la schkürdün Txuond schk[i]atschas, uia tuott ilg füm.

XIII.

Tras tai eug in daruotta 105 Mett meis fadyws lur chiamps, In Deis mia foartza tuotta

[76] Rump eug ramüærs cun ls mauns. Da deis la uy' ais dretta,

110 Sia ductrina nætta, Ün sgür bun schküdt, da tuots tscharnüdt, Ch'in Deis lur sprauntz' haun sul hagiüdt.

XIV.

Parchè auter choa lg' sènger Nun ais ingün uair Deis,

115 Quell sul eir denn nuo tenger Par la fundamaint da la seis: Ch' l'am daa sul ardimainte A seis barun cuntschainte. Mia uia txuond schladinl' in lg fuond, 120

Meis peis faa 'll cuorrer praist par lg muond,

XV.

Tzuond schkoa gialgards beaus tschierwis, Chi staun aut squrs sun ls' munts. Meis mauns cuntra ls' superwis Güstrar faall schkoa liuns.

125 Eug rump d'atschal balaisters, Tü 'sch sul meis schüd è maister. Sün teis drætt maun (ed. maum), meis fats fearm staun: Tias buntads aut fatt mai haun.

XVI.

	ΛVI .	
•	T'haasch fatt ch'eug largk passawa,	
	Chi nun m' sch[b]litxg'ilg chialchiang,	130
	Ch'eug meis fadiws schkiattschawa,	
	Tzuond aint in lg maar a baing.	
	Eug in awoa nun geiwa,	
[77]	Infyn ch'eug tuots haweiwa	
. ,	Txuond miß our d' peis, suott ils paß meis,	135
	Ch'eaus mæ nun leiwan plü in peis.	
	XVII.	
	Tü m' pænasch sü a guerra	
	Cun fortza da barun;	
	Tuots sternisch uy par terra,	
	Chi leiwn' incuntr' ilg bun;	140
	Tü mettisch a la mütscha	
	L's fadiws meiβ schk'üna plütscha:	
	Chia lur agiüdt nun ls ais mæ ngüdt,	
	Da Deis neir, ch'eaus schbüttad haun tngüdt.	
	XVIII.	
	Eug schmack queaus schk'üna puolwra,	145
	Chia l'aura maina waunt,	
	Schkoa büærgia d'uia swuolua (ed. suolwua),	
	Paß eug suott peiß dintaunt.	
	Tü m' spendrasch da ls schguardynse,	
	Da lg pœwl'è da mal wschynse.	150
	Tü m' schaintasch raig sün ls' pouwels dfai	
	Ch'ün eister p α vvel searv'a mai.	
	XIX.	
	Schkumbaut chia lur urailgas	
	Vdydt haun mia uusch,	
	Da fuond da lur curailgas	155
	Sgundad haun eaus da strusch.	
	Ils tradituors s'infendschen	
	Chi m' searuen par ch'eaus uendschen:	
	Inuillg'eaus haun, in temm'eaus staun,	
	E s' ruoign' in lg cour sacrætt schk'ün chiaun.	1 6 0

XX.

[78] Hei, uyw' ilg Sènger saimper:
Ad ell sul auda lg laud,
Ch' l'ais mia peidr'è taimper,
Sul meis saluader aut.
165 Deis sul am daa pussauntza,
Ch'eug m'oast è fatsch schuangiauntza,
E m' haa miβ suot ilg pœwel tuott,
Ls cussailgs da meiβ fadyws haa ll ruott.

170

175

XXI.

O Sènger, tü m'adautxasch
Sü aut d' meiβ inamychs,
Da lg huom chi m' tain fatt foartxa
M' haasch tudt, dad el haasch rys.
Par quai t'uœlg eug ludare,
Tauntr' ils pagiauns pradgiare
Teis nuom, singur, t' dar tuot l'hunur,
Chiantar teis laud da fuond d' meis cour.

XXII.

Parmur da la grandætza
Da lg bain è grand salüdt,
Quatraas tü daasch richiætza
180
A lg raig ch' tü haasch tscharnüdt,
Eir bain a quell fatt [t'] tèngasch:
Teis raig Dauid bain sængasch,
Saimper eir seis sæm, ilg qual eug stæm,
Christ è seis pæwel, quell eug amm.

Amen.

[79] Psalm XIX. Ebræ.
Cæli enarrant gloriam Dei, & opera, &c.
S'chiaunta in la noatta da lg psalm 119.
Es sindt doch sælig, &c. H. C.

5 Cungualand u mettand lg plæd da deis par mètz a lg sulai, amuoss'el, choa lg pled da deis cun claretza, pussauntza

[80]

è uirtüdt trapassa dalændsch ilg sulai. Ed amuossa, quun narrs queaus sun, chi cuntrastaun è schbüttan il plæd da Deis: è lascuntra, quun biads queus sèan, ls quaus deis s'adenga a ls illgümnar cun seis plæd, ch'eaus cunguoschen las magestad, 10 pussauntza, sabgèntscha, è buntad da Deis, las quallas uirtüdts Deis hagia ourawaunt amuossad cun la creatzgiun da lg muond.

T.

Ils tschèls mætn' oura bèlg ilg laud
Da deis è sia magestadt,
Ch'ell ha stais la curtina:

La quala preidgia la lawur
Da seis sqingk mauns è sy' hunur:
Quai ais bella ductrina.
L'ün dy sün l'auter praist chi uain,
Daclæra lg plæd da Deis eir bain,
L'üna noatt dawoa l'autra
Amuossan saimper algk danæw,
Schbain lg haun ingiünna uusch nè træw
Chia tauntr' ils daints saclautra.

II.

Improa saraas' in tuot ilg muond

Bèlg lur ductrina oura tzuond

Infyn a lg cheau d' la terra,

Siqnd chia lg tschèl ch'ais uschè bell,

Cun sias lgüms mouva lg fidell,

Ch'ell autza lg senn da terra,

Ch'ell guarda quell uschè pussaunt,

Eir buntadaiwel chi ssa taunt,

Ch' haa quai tuott pudüdt fare,

Haa tuott eir uschè bain luguad,

Manteng' eir tras sia buntad,

35

Tuott nuo a sustantare.

III.

Lg pustüdt in quai tuott, ilg sulai Aint in seis craes, chi schkiatsch' ilg frai, Aluqnd tuott ilg poa uaire: Schkoa cur our d' chiqmbra uain ilg spus,
Ch'ell fatscha notzas alagrus
S'alleigra tuott par lg uaira.
Schk'ün fraischk barun cuorr' ell a lg paal,
Imminchiady tæst ad ingual,
Cumplescha sia uia.
Ell leiwa sü d' l'ün cheau da lg muond
E cuorra fyn a l'auter tzuond,
Tuott schkiauda la lgüm sia.

IV.

Ilg plæd da lg sengr' ais aunk plü nætt, Seis sainak trastütt tuott plü parfett, 50 [81] Chi schiaud' è uoalua l'oarma. Quell daa fidel amuoßamaint, Chiai Deis da nuo uoul, bain cuntaint, Ch'ell ualg' è brichia doarma. Quell daa sabgèntscha a ls schlechts par lg uair, 55 Ch' nuo searwn' a Deis è lg deian tmair, Dræt sun seis schantamaintse. A lg cour da lg huom tzuond alagrus, Ilg plæd da lg Sèngr ais nætt è prus, 60 Seis saingk cumandamaintse.

65

70

V.

Ils æg[l]s illgümnan queaus da lg cour Indrett a tmair ilg noaß singur, Txuond nætt ais quella temma, Plü choa lg sulai, dür' eir plü længk. Ilg plæd da lg sèngr' ais uair è saingk, Txuond giüst santèntzg' è stemma: Plü giawüschaiwell tuott choa lg aur, Par næbbell ch'ell poß' essr' è blear: Plü bun ch'ingiünna spisa, Chi schkula d' spür fladuns è meil, Dutscha, perfetta txaintxa feil, Fatta d'iminchia guisa.

[82]

VI.

Chia teis famaily uèng' auisad
Clær cun ls giüditzis d' la uardadt
A quell chia queaus guard' oura,
Bleara pagiailga lg ais pardeart,
La uitt' etern' è lg tschèl aweart,
Chi düra our èd oura.
O sènger, nætt faa m' da puchiads,
Da queaus chi m' sun eir atzuppads.
Chi poa tuott s'inacoardscher,
Ils earrs da lg huom? Voalw'eir dawent
Tuott las sturpgèntschas tzuond suwent,
Ch'ellas nun m' poassen stoardscher.

VII.

Nè m' poassen tour eir suramaun,

Ch'eug saia prus cun buocc' è maun,

Da tzngur tzuond innotzainte:

Ch'eug tschauntsch' è paissa aint in lg cour

Inguott' incuntra tai, singur,

Ch'eug t' plasch' eir aindadainte.

Brick pür cun ls fats, moa eir cun ls dits

E cun ls impissamaints eir næts,

Chi m' uaisch partuott èd èsche,

Sngur mia peidra ch'eug m'afuond,

Meis saluadur ch'eug m' lasch eir tzuond,

Sün quai ch' tü 'mprumatèsche.

Psalm XX. Ebræ.

Exaudiat te Dominus in die tribulationis, &c.

S'chiaunta in lg mæd da lg psalm 118. Das gott der Herr so fründtlich ist. H. C.

CVMPILGAMAINT. Üna uratzgiun, cun la quala ilg 5 pœwel ruguawa a lg raig Dauid par salüdt è uantüra, cur ell trawa inqualgk greiua, priglusa, improa giüsta guerra; è quatras eaus in[83]gratzgiawau lhura Deis da lg salüdt è uitoargia

ch'ell als haweiwa datt. E quai tuot ais üna tschearta (ed. 10 tschearra) imprumaschun a ls' fidels, quun ün gratzius Deis queaus uèngen in tuota lur bsœngs ad hawair.

15

20

25

30

35

40

[84]

I.

Ilg sènger exudescha tai,
Ch'èsch tü noaβ raig,
Cur in anguoscha stasch fichiad,
Ilg Deis da Iacob tschainta dfai
Sün la paraid
Seis sgür chiastèlg fortifichiad.
Tramett agiüdt a seis tscharnüdt,
Vndschüdt, è lg salw'our d' tschèl in peiβ,
Quell Deis eir teis s'algoarda plain,
Eir bain da ls rougs dauouts eir teis.
Dawoa teis cour t' fatsch' our èd our
Tuott teiβ cussailgs uantüra tour.

II.

Parchè cur a noaß raig uaa bain,
Sgürs ch' nuo eir stain,
Fain tras uirtüdt d' noaß Deis falloa,
Ch'ell daa la gratzgia ch' nuo uandschain,
Cumplæscha plain
Teis rougs, schkudün dysch sün lg dawoa:
Huoß' eug uai tscheart ilg üsch aweart
Pardeart da lg sèngr' agiüdt a lg raig.
Seis æl[g] giuo d' tschæl haa uys, udydt,
Cumplydt ilg ræg d' lg undschüd seis dfai.
Sul da seis maun pussaunt è saun
Ans uain lg agiüdt è bain tuott naun.

III.

Pür s' fidan auters sün chiawaus, Sün dguaut eir faus, S'ün chiarr' è foartza da quaist muond, Improa Nuo ns wlain in Deis dar paus, Vyd ell star claus Hundrar ilg nuom d' noaβ sngur Deis tzuond. Eaus sun yds suott in schkainas tuott
Tzuond ruots. Moa nuo in peis stain sü
Tzuond fearms, sün ls tearms da noaß pagiais,
Deis ais ilg senger ch' haa sustngü
Ilg noaß bun raig. Cur nuo eir tai
Clamain, schi ns audisch, senger, dfai.

45

Psalm XXI. Ebræ.

Domine in uirtute tua lætabitur rex &c.

S'chiaunta eir in la noatta da lg psalm 118 &c. H.C.

LA SVMMA. Ün psalm cun lg qual ilg pœwel ingratzgiawa è suleiwa ludar Deis da la uitoargia èd auter tuott bain, 5 chia deis haweiwa grandamaingk è dèck a muntun fatt a lg raig Dauid. Ilg qual tuott ais è uain pür indret cumplyd in lg noass raig Christ filg da Dauid: è dawart la uandetta da ls inamychs da Christ, chi parsaquiteschan ell è ls seis.

I.

Ilg raig Sengr', in tia uirtüdt 10 Tras teis salüdt S'alleigra fick, brick in saiswess. Dawoa la giawiisch d' seis cour la haasch tnaid, [85] Datt gratzg', agiüdt: Quai ch' l' haa ruguad, tschunk nun haasch lgeß. 15 Aunt ch'ell ruguaß u quadangaß, A fraß lg haasch tü cun bandaschuns, Fatt plain, ch' nuo wsain miß sün seis cheau Darcheau üna curun' è duns D'aur pratzius tzuond ualarus 20 Dasch tü uantüra bun' a lg prus.

II.

Da tai haa ll uita tngüd ruguad E tü dunad, Lg haasch tèmp fick lungk eir quidawoa. Tras quell bain ch' tü lg haasch imprastad
Haa ll cunchiüstad
Grand laud è nuom cun grand falloa.
Eir blear hunur èd eir splandur,
Amur haasch tü sün ell schantadt,
Chia tü miβ sü lg haasch, ch'ell ais plain
D' blear bain, ch' tü saimper lg haasch dunad,
Cun teis guardar prüwad è clær
Lg haasch tü implyd d'allgratzgia mær.

III. Quai haa ilg raig tuott cunchiüstad Tras ch' l' haa schantad 35 Sia fidauntza sün lg singur, Ly autischem Deis, sün sia buntad. Nun muwantad Giuo d' seis salüd uain l' èd amur. Deis, teis drett maun chiattad haa plaun 40 [86] Tuots naun, teis feist è nausch fadyws: D' feech tü hasch plü queaus inuidads Schkiudads, [s]ch'ün fuorn, è ls haasch ars uyws. Cur Deis uandetta faa, ch' l' haa letta, 45 E ls schdrüg' a fæch, schi ais la dretta.

IV.

Lur frütt tü schdrugisch our dalg muond,
Ly semm oura tzuond,
Ch'eaus sun brick tauntr' ils auters plü,
Ch'eaus s'haun cuβlgads da schdrür da fuond
50 Tai our da lg muond.
Lur tzngur cumplyr nun haun pudü:
Ch' tü ls haasch adæβ tschüngad sün ly æβ,
Dèck græβ d' batzuns, a sagiattar,
Tuckad, laschad la dscheng' in ls ælgs,
55 In ls tschèls tai, sènger, denns ludar,
Da la uirtüdt è teis agiüdt,
Ch' tü uèngasch tuott pussaunt cuntschüdt.

Psalm XXII. Ebr.

Deus meus Deus meus, quare dereliquisti, &c.

S'chiaunta schkoa la Paschiun è Hülff herre gott dem dinen Knecht.

SVMMA. In quaist psalm amuossa Dauid fick clær, ch'ell 5 sèa statt üna fgüra sün Christ. E cuntuott mett' ell in lg prüm, choa quell uènga grandamaingk abassad, è lhura bain taundt èd amuo plü adutzad, è choa ilg seis raginam uènga [87] a sarasar èd a sastender par tuot ilg uniuerss muond, èd infyn a la fyn da lg muond, schy a saimper a dürar. Da lg 10 qual tuott Dauid ais statt in sia uitta üna clæra sumbriua è figiüra, schkoa ditt ais.

T.

Meis Deis, meis deis, parchè m' hasch tü
Taunt bandunad nè m'audisch plü?
Choa staasch uschè dalændsche 15
Da m'agiüdar cun teis salüdt?
D' bragyr nun s'haa lg liun plü tngüd,
M' pudand giüdar tü chiændsche.
Meis deis, eug saimper dy è noatt
Tèng tai clamad, ch'eug fick uèng choatt, 20
Mæ nun rafyn d' bragyre.
E tü nun m'audisch cun raspus,
Chi staasch cun teis laud saingk cun ls pruß,
E mai nun uousch udyre.

II.

Noaß baps haun tngüd lur spra[u]ntz' in tai,

Schy sprauntz' è tü ls haasch spandrad dfai;

Cur eaus in lg bsæng bragywan,

Schy ls haasch giüdad cun teis salüd,

Queaus ch' lur fidauntz' in tai haun tngüd,

A tuorp queaus mæ nun ngywan.

Moa eug uèng main predschad ch'ün uearm,

Nun sun saluad par ün huom fearm,

D' la lgèut eug sun ün schdenge:

Schbüttad da lg pæwel taunt chia tuot Chi m'uaia, m'uoul tzuond metter suott Peis, giamgias d' mai faun crenge.

111.

35 [88]

40

45

50

55

60

La buocca stoardschen, schquassn' ily cheau, Dschand: Mèr', ell tngeiwa ditt pür: Eau Mett tuott uy d' Deis ilg Sènger.
Huossa ly agiüda, sch' l'aly uoul, quell, E ly spendra, sch'ell uoul bain ad ell, Ch' l' haa ditt, sün ell ch'ell s' tenga.
Improa èsch quell chi m' haasch da ly büst D' la mamma tratt: sün tai, Deis giüst, M' haasch saimper fatt fidare, Taunt ch'eug tattawa pitschn' amuo, Büttad uy d' tai sulett ch'eug fuo, Ch' tü m' desses parchürare.

IV.

Dapæ ch'eug sun in ly muond naschüd, Èsch tü meis Deis è meis agiüd;
Da mai dalændsch nun t' tzuoppesch.
Parchiai anguoscha grand' ais qua,
Nè ais ingiün agiüd chi m' daa,
Cun tia gratzgia m' tuockesch.
Mai blear bows taurs m' haun incrassad
Tzuond (ed. Tzuud) fearms è graß intuorn sarad,
Staun cun lur buocc' awerta,
Rabgen è schdratschan schk'ün liun
Schkoa augua uapp alguad ch'eug sun,
My' oarma uschè pardearta.

V.

My' oassa tuott' eug schkiamiad Nhai, tzuond meis cour schkoa tschair' alguad, [89] Dadaint proa la curailga.

[90]

Meis krafft eir tzuond schk'ün cræs ais tzgiad	
Mia lengua sün ls chartlans randat	
Par temma d' la chianailga.	65
In puolwra tæst d' la moart ardütt	
M' haasch tü, chia ls chiauns m' haun ilg pustütt	
Sarad, la cumpangya	
Da ls maals furad m' haun mauns è peis,	
Stais, ch'eug numbraß ils oaß tuots meis,	70
Quai ls faa taunt bain, ch'eaus ryan.	
VI.	
È guardan proa cun grand dalett,	
Partyd s'haun mya uistmaint' indrett,	
Tratt soart sün mia rassa.	
Moa tü, singur, nun m' staar dalændsch,	75
O mia uirtüd, m'agiüda chændsch	
Baud, chia my' oarm' ais passa.	
D' la spada spendra mia gula,	
Da maun da lg chiaun my' oarma sula:	
D' la buocca da lg liune:	80
D' las coarnas da tngyn bestgias eir	
Am spendr' è salua, ilg uair preir	
Raig da ls fide[l]s ch'eug sune.	
VII.	
Eug a meiß fraars welg ilg teis nuom	
Pradgiar, teis laud ametz ilg duom	85
Da lg pæwel chi saraspa.	
Wuo tuots ils quaus ilg senger tmait,	
Ludad ell tuots, chi lg nuom hawait	
Da Iacob, d' sia pasta.	
Hundrad è tmait ell, tuot ilg sem	90
Dad Israel, ils prus eug stem,	
Ch' l'anguoscha quell da lg pouwer	
Nun haa schbüttad, eir brichia uout	
Our da ly fidel sia fatsch' è uut;	

S'infendscha da nun s' mouwer.

VIII.

Moa quell chi haa proa ell clamad,
Haa ll baut udyd, cun lg tèmp giüdad:
Cuntuott aint in la granda
Baselgia dee ll ludad da mai
Ngyr fick, chia chik chi lg temma, uai,
Ch'eug prèdsch quai ch'ell cumanda.
Ils pouwèrs uèngen a mandgiar
Ch'eug queus paschaint, a ls sadullar,
Ch'eaus lauden Deis ilg sènger,
Schy queaus chi lg tschearchn' èd haun pißér.
Lur cour a uyuer uèng' intér
A saimper, buns ch'eaus s' tèngen.

IX.

Toutt pouwels da ls pagiais da lg muond
Proa lg sènger uèngn' a s' uoaluer tzuond,
Ch'eaus tuornen è s' allgoarden,
E uèngn' è s' bütten awaunt tai,
Tuott pouwels uyws suott ilg sulai,
D' la crætta bain s' accorden.
Parchiai da lg Sèngr' ilg raginam

115 Ais, ch'ell tuott reidsch' ils filgs d' Adam,
[91] Tuott ils graß da la tèrra.
A uyuer uèngen da seis duns,
A lg adurar cun tuott ils buns,
A star bain tzaintza querra.

100

105

X.

Awaunt ell uèngn' a s' inschnulgar
Tuot queaus chi uèngn' a rasiistar
Chi sun stats yds in puolwra:
Parmur ch' l' haa datt aint in la moart
Saisweβ, ilg qual ais lur cuffoart,
Stat sü d' la terra suolwa.
Queaus quidawoa uèngn a lg saruyr,
A saimper suott ilg sengr' a ngyr

Der engal Pasiter des Chiampel, ed. Ulrich.

Numbrads: uèngn' a pradgiare A queaus chi naschen quidawoa Sia giüstia, chiai u choa L' haa fatt a ls schlubigiare.

130

Psalm XXIII. Ebr.

Dominus regit me, & nihil mihi deerit, &c. W. M.

[-G23]

SVMMA. In quaist psalm mett'el tzuond gratziusamaingk, suot la fgüra dad ün fidèl paster, l'amur è granda bunauœlga 5 è bain, chia Deis poarta è faa a tuotta ls (ed. tuott als') seis fidels. Quaist psalm s'poa chiantar schko lg psalm Tudaischk 23. 37. 125. è schkoa: My' oarm', adautza lg Sènger meis, &c.

I.

Ilg Séngèr ais ilg meis pastur,

[92] Chim lascha brick manglare 10

Neir a ramaints yr cun errur,

Nè uain a m' bandunare.

Parchiai ch' l'am uain — m' paschainta bain —

In bun paschk a m' schantare,

E lhur' a m mnar, a m' arfraschkiar, 15

Proa lammas auguas stare.

II.

My' oarma uain l'am arfraschkiar,
Ch'eug stetta cuffartade,
Par la rudæra dretta m' mnar
Par sia magestade.

E sch'eug baingia ngiß a ngyr mnaa
Tras priguells tuots d' la moarte,
Nun temm eug brick da maal iffick,
Ch' til èsch ilg meis cuffoarte.

III.

Parchiai til saimper staasch proa mai, 25 M'oastasch cun teis bastune, Vainsch a m' pinar la maisa d'fai,
Parmètz ls fadyws meis stune.
Eir meis cheau paß uainsch a m' far graß
Oun lg æli da lg spiert saingke.
E meis magiæl bain plain in æl
Sü mettisch largiamaingke.

IV.

30

35

40

[93]

Tia buntad a m' cumpangar
Cun bæn uain tuott meis dyse,
Sch'eug uèng suott quell pastur a star,
In chia proa seis amyse.
Laud èd hunur sai' a ly sengur,
A ly bap èd a ly fily seise,
Eir a ly sqingk spiert chi ns part ily miert
Da Christ, tuots trais ün Deise.

*Psalm XXIIII. Ebræ.

Domini est terra & plenitudo eius, &c. S'chiaunta in la noatta da la prüm psalm, &c. H.C.

SVMMA. Siand chia Dauid fuo sapgiantad, chia lg taimpel 5 dess ngyr fatt sü, sün lg munt Moria u Sion, schi chiaunt' ell la buntad trapassaunta chia deis muossa uy dalg pœwel dad Israel, intaunter ilg qual ell s' hawess tscharnüd ün spetzial aigen lœch da star, our da tuot auters pouwels da lg muond, siand improa tuott ilg muond seis: èd uschè daa ad intlèr la 10 granda gratzgia chia Deis fatscha a queaus, intaunter ils quals ell sadenga our dad auters a star cun seis plæd, gratzgia è duns, a ls manar a la fyn proa ell in lg seis saingk munt è taimpel da lg tschèl. E chi sèan queaus chi uèngen a ngyr aqua: u choa queaus chi den aqua hawdar, sastouan de-

I.

Signd da lg sènger tuott ilg muond E chiaick chia quell aint searra, La lgèut è las limargias tzuondt, Chi hawdan sur la terra,

	La qual' ell haa fundad sün lg maar, In tauntr' ils flüms l'haa fatta star Pussauntamaingk mantènga.	20
	II.	
[94]	Schy chi poa dyr sia buntad,	
	La quala douwra Deise,	
	Ch'ell spetzial s'haa taunt dangad	25
	A star intrauntr' ils seise?	
	E par testmungia haa'l da quai	
	Tscharnüd Sion suott ilg sulai	
	A far qua sü seis taimpel.	
	III.	
	Improa ais üna fgüra quell	30
	Sul da seis sgingk drett taimpel	
	In lg qual a star uain ilg fidell,	
	Cun Deis s'alleigra saimper,	
	Ilg qual seis mauns tèng innotzaints,	
	Eir nætt seis cour d' giawüschamaints,	35
	Ne tain seis senn rantade.	
	IV.	
	Sulett uy d' martscha uanitad,	
	Nè giüra faus ch' l'ingianna,	
	Neir tain sturpgentscha pür tschantschad,	
	D' tngyn chiaussas mæ nun s' uanna.	40
	Quell uain a tour la bandaschun	
	Da Deis, ch'ell sèa giüst è bun,	
	Da lg senger chi lg faa salwe.	
	V.	
	Quell pæwel ais brick pür Iüdeaus	
	Dawoa la chiarn naschüdse,	45
	Moa filgs dad Israel sun queaus,	
	Chi sun da Deis tscharnüdse,	'
	Ch'eaus haun pissèr a quell plaschair,	
	A lg essr' ubeidis èd a lg tmair,	
[95]	Deis awaunt ælgs haun saimper.	50

VI.

Las poartas uèngen fattas sü,
Ls üschs stættn' awearts eir saimper,
Chia lg raig aintr' aint plü længk è plü,
Cun glærg' in seis sgingk taimpel.
Chi ais quell raig taunt glorius?
Ilg sènger fearm barun è prus:
Quell sul faa barunias.

55

60

5

VII.

Las poartas uèngen fattas baut
Da la baselg' aweartas
A lg raig cun magestad fick aut,
Las noatxas sun pardeartas.
Chi ais quell raig cun glærgia taunt?
Ilg sènger grand sul tuott pussaunt:
Lg raig ais quell gloriuse.

Psalm XXV. Ebr.

Ad te domine leuaui animam meam, &c.

S poa chiantar in las noattas da lg prüm psalm, 2. 12. 13., &c.

[= G 23]

Ell rougua ilg Sènger ch'ell ilg dalibra da ls puchiads, lg amuossa sias uias, è lg spendra our da maun da seis inamys, è da lur füœrgia, dawoa l'aigna natüra da sia buntad: è sün lg dawoa ura'll eir par lg pœwel.

I.

Proa tai meis cour eug leiw, singur,
Meis Deis, sün tai eug stune,

[96] Ch' tü mæ nun m' laschas ngyr a txngur,
Nè meis fadyw brick bune
Nun s'tènga: sprauntz' eug nhai sün tai,

Chia chick chi spetta tia fai,
Quell mæ nun uain a tuorpe,

II.

Schkoa queaus chia tzaintza bsæng suruaun,
Surpaßan tias uias.
M' amuossa, bap, choa quellas uaun
Ad yr las semdas tias.
20
Mai maina tras tia buntad,
Ch'eug saia laint bain adüsad,
Ch'èsch, Deis, ilq meis saluader.

III.

Cuntuott eug t' guard ngand tuotta dy,
D' tia buntad t'algoarda.

Cumparta m' misarcoardgia qui
Bain da lg puchiad chi moarda.

Sèngur, parmur d' tia bunta,
La qual' ais statta saimperma,
Cun mai faa sieugua quella.

IV.

Ilg senger quell ais giüst è bun,
Cuntuott muoß l' a lg pachiader
Ilg drett uair trui cun seis bastun
A lg pouwer surpassader,
Chi s'tain mal bun da seis puchiads,
Queaus uèngn' ad esser adüsads
Da Deis proa sias uias.

V.

[97] Buntad a chi las salua.

D'uardad è d' fai noas Deis è bun,

A chi seis pack nun schialua.

Parchè chi Deis salw' awaunt ælg,

Quell uain a mnar aint in seis bræl

Tras la tscharnida via.

VI.

Tuott bæn uain sy' oarm' ad hawair,
Seis sem quai ad hartare;
Fearm stawel uain l' a rumangair,
Proa lg pack da Deis a stare.
Ountuott meiβ ælgs guardar denn sü
Vyd tai sulet, singur, chia tü
D' la raid meis peis bain largiesch.

55

VII.

Schi t'uoalua, sènger, naun proa mai, E t' lascha ngyr puchiade Ch'eug autr' ingiün nun hag choa tai, Vschlgæ sul bandunade. Anguoscha grand' eug nhag in lg cour, La quala m' daa taunta dulur: Am pilga uy ls puchiadse.

VIII.

Laproa nhai eug taunt inamychs,

Chi m' uælgn' uschè tzuond male:

Nè haun chiaschun schkoa tü haasch uys,
Faun foartz' è tüært: par tale

My' oarma spendra tü, singur,

Ch'eug nun a tuorp uèng' èd a tzngur,

Siąnd ch'eug m' fyd sün taie.

IX.

[98] Am giüda, ch'eug intèr è prus
Sai', eug tai sul guard ngande
Cun sprauntxa brichia dubius,
Ch' tü m' uèngasch parchiürande.
O Deis, teis pæwel spendr' oatxma
Da tuott l'anguosch' è bsæng ch'ell haa,
Traas Iesum Christum. Amen.

[99]

Psalm XXVI. Ebr.

Iudica me Domine, quoniam in innocentia. T. B.

[= G 24]

Schiaunta schkoa lg 26. psalm Tudaischk.

ILG CVMPILGAMAINT. Ell metta naun sia inno- 5 tzèntzgia è prudèntscha, chi uain da la cretta: èd ais üna uratzgiun chia ün chi indüra parmur da la giüstia, poa è dee far awaunt la supgia è bacchietta da Deis, chia ell, chi ais ilg giüst mastral, ilg dalibra da seiss inamys.

I.

Santèntzgia m' tü, Singure,

Ch'eug sun yd tzaintza fraud,

Sul tschearck la ty' hunure,

Chi uèng' a tai datt laud.

D' tai m' poaß eug bain fidare,

M' laschar eir sgüramaingk,

Meis fatt sün tai fundare,

Nun uèng a m' arüglare:

Schi stun eug fearmamaingk.

II.

M' indrèscha, sèngr', è m' prouwa,
M' cousch' ils ranuilgs è l' cour,
Schk'ün bap la pearchia douwra
Dawoa la ty' amur.
Tia fai èd eir buntade
Sul tèng eug awaunt mai,
Meis spiert aqua dritzade,
A lg saungk tèng cuntrastade,
Far yr bain sieugua tai.

III.

Eug nun uælg cumünauntza Cun uauna lgèut hawair; Choa deβ eug wair hawdauntza 30 Cun faussa lgèut pudair? Blear main cun queaus chi soulen Ils lends trar cun fusdad, Chi malgen giuo da lg pouwer, S'infendschn' ils leffs a mouwer Vrand tzaintza buntad.

IV.

Eug mal uælg a lg curduombel
Da ls fauß dits spirtuals,
A ls infidels our d' nuomber,
Schi bain fuoß chiardanals.
Tuott lur fats è cussailgse,
Lur bell è fauß tschantschar,
Cun lgüms è cun pawailgse,
Bèlg lgüschen lur famailgse,
Ilg muond a cradantar.

V

Proa eaus nun poaß eug stare Inua ch'eug m'apoatza, Meis mauns uælg eug lavare, Oun ls innotzaints far noatza. Intuorn ilg teis utare Vælg eug yr èd hawdar, Bestgials giawüschs stranglare, Da cour eir t'ingratzgiare, Qua tngyn uffeartas far.

VI.

Qua uælg eug eir intlère
Teis laud è ty' hunur,
Qua metter meis pissère
Imweß pradgiar, Singur,
Tuott tias mürawaiglas,
Chia tü par nuo haasch fatt,
Tras teis filg fatt farmailgas,
Da nuo ch' tü nun t' sparailgas:
D' la moart ans haasch artratt.

60

35

40

45

50

55

[100]

[101]

VII.

Tü haasch la ty' hawdauntza,

Oun tia gratzgia staasch,

Cun ls pruβ eir cumünauntza,

Haasch cun ls fidels bain pasch:

In queaus louchs uœlg eug esser

Oun tuott ilg meis dalett,

Brickia m' laschar increscher,

Pür plü l'amur m' dee crescher,

Ch'eug lg plæd teis aud' indrett.

VIII.

Cuntuott cun la chianailga
My' oarma tü nun clèr,
Nè m' daar eir la pagiailga
T5
Da ls pachiaduors u pèr,
Da queaus chi haun arsagia
Da lg innotzaint pruss saungk,
Matzar la lgèut cun dagia,
Guadangan mala pagia,
Stand giaschantads in lg faunck.

IX.

Laproa giürn' è blastemman

Las plagias, paschiun

Da Christ, baiwn' eir ch'eaus dschemman

In tuott ils louchs chi sun:

Quai faun ils pachiaduorse,

Chi haun pür guerr' in lg senn,

Sudada cun lur snguorse,

Chi matzn' ils pradgiaduorse,

Sch'eaus nun ls dyen: Amen.

X.

Putrængas è sturpgèntscha, Quai pilgn' eaus taunter mauns, Eir faussa faun santténtzgia, Pür guardan lur awauntz

E s' laschan surbantare

Vndschand ils mauns cun duns

Par baiwr' è par malgare,

Ila sisiet drett a sehfrackiare

Ilg giüst drett a schfrackiare, Queaus sun ils mær putruuns.

XI.

100 Cuntuott nun ssai eug mèlge

Ch'eug mütscha da taunt mal

[102] Choa ingualyw yr bèlge
Dawoa ilg drett rial.

105

115

Schi m' spendra tü, singure,

Schi m' spenara tu, singure,

Cun gratzg' è cun buntad, Da tngyna tuorp è tzngure, Da mauns, cussailgs eir lure,

Ch'èsch bun, dfai è d'uardadt.

XII.

Meis paβ nun dee guinchyre,
110 Dee star fearm drett sün neis

Dee star fearm drett sün peis, Scha bain eug ste β muryre

Parmur da lg fatt da Deis: Schi uælg eug ty' hunure

Sustngair saimpr' è saluar Cun teis agiüd, favure

Awaunt cumüns, singure,

Aweartamaingk ludar.

*Psalm XXVII. Ebræ.

Dominus illuminatio mea (ed. nœa) & salus, &c. Schiaunta in la noatta da la huossa ditt psalm, &c. H. C.

Quaist ais ün psalm plain d'fidauntza da lg spiert in Deis: 5 quatras ün s' lascha tzuond sün deis, chia quell uènga a lg inlgümnar, cuffartar è dafender, scha bain tuott ilg muond è la foartza da la schkürdün aluass incuntra ell. E quai rougu'

ell cun grand giawüsch, ch'ell poassa tuottas autras chiaussas bandunar è saimper sul tras la cretta cun deis star, [103] èd uschè cun seis plæds cuffartar: ilg qual lg hagia blearas uoutas 10 gialgiardamaingk cun sia misarcoargia è pussauntza agiüdad. Par lgqual ell ilg uœlga ingratzgiar è pradgiar seis laud: è lg rougua ch'ell lg uœlga agiüdar da mauns da seis malitzgius mansnaraiscks fadyws, siand uschlgæ da tuot bandunad, eir da ls seis ls plü proassems. E sün lg dawoa admunesch'ell ch'ün 15 deia star stawel sün Deis è spattar ilg seis agiüdt è salüd, &c.

I.

Ilg Sèngr' ais mia lgümme,
Schi chi deiu eug tmair?
Ch' l'am spendra d' la schkürdünne,
Ais meis salüd par lg uair,
Ilg crafft da mia uitta,
Sul la mia uirtüdt.
Sch' la moart ais bain fick gritta,
Lg fadyw trauers eir s'bütta,
Sch'èsch tü ilg meis agiüdt.

25

20

11.

Chia cur meis inamyse
Faun lg uordn' incuntra mai,
E quaiten da m' wair uyse,
Ch'eaus m' hagian in la rai,
Par far our d' mai un roaste
Dawoa ilg lur giawüsch,
Schi ls falla lur prapoaste,
Ch'eaus cun tuott lur grand oaste
A schfrack sun mardsch è müsch.

30

[104]

III.

Scha lg legier da ls fadywse M' haweß sarad tzuond aint, Scha ls inamys chiatywse Wlessn' huossa rumper aint,

40

A far cun mai batailga, Nun temma brick meis cour, Chia quella schi chianailga Am poassa tour nawdailga, Ch'eug m' tèng sün meis singur.

IV.

45

Üna nhai eug da lg sènger
Ruguad ch' l'am uælga far,
Quai eug tscharchiad uælg tènger
E quai uain l'am saluar:
Ch'eug uèng' in sia chiasa
Tuotta meis dys a uair,
Choa seis sqingk plæd sarasa
Ch'ingiün huom nun lg anasa,
Cuntuott nun uælg eug tmair.

50

V

55

Sch'ell bain uain a m' laschare Cuntradi ngyr a dæβ,
Schi uain l'a m' atxuppare
Tuott mèlg choa nuo ilg næβ,
A m' tngair suott ilg mantèlge
D' sia statzuna bain,
A m' tngair in seis chiastèlge,
Chi nun m' croud' ün chiawèlge,
In seis gubern am tain.

60 [105]

VI.

Schy lg sènger quell uain huossa Meis cheau aut ad aluar Sur meis fadyw chi s' muossa Da m' wlair intuorn crasar, Par lg qual meis cour lg uffearra Vffeartas leidamaingk; A lg ingratzgiar sur tèrra, Bain saia pasch u guerra, Chiaunt eug ingratzgiamaint.

70

[106]

VII.

Sèngr', auda mia uusche
Cun qual' eug clam proa tai;
Tras gratzgia sta m' da strusche
A wlair far bain a mai,
Raspuondr' èd exudyre,
A tai tschaundsch eug cun lg cour.
Eug guard proa tai a ngyre,
Awaunt teis uut a ryre:
Ch' tü m' uælysch in gratzgia tuor.

75

VIII.

Cur eug uèng bandunade
In mauns da ls inamys,
Tras quai ch'eug nhai pachiade,
Schi m'aisè saimper d'wys
Ch' tü uoaluasch tia fatscha
Cun ira our da mai,
Ch'eug luock uèng flingk schkoa schdratscha;
Sèngur, cun mia bratscha
Am dun eug d' maun uy d' tai.

IX.

Roug ch' tü nun m' abandunesch,

Ch' tü 'sch sul ilg meis agiüdt,

Am saluesch è m' pardunesch,

Ch'èsch sul ilg meis salüdt,

Chia cur meis bap è mamma,

Ngyssn' a m' abandunar

Cun tuorp è mala famma,

Schi haa meis Sènger bramma

A m' clèr sü è m' saluar.

X.

M' amuossa, sènger bune,
Par tya uy' ad yr,
Maina m' cun teis bastune,
Ch'eug poassa brick suryr,

105

110

Chia meis fadyw nun hagia Chiaschun incuntra mai Da m' dar 'na mala pagia, Ch'eaus haun tuotta lur uagia Da m' trar, sèngr', our da tai.

XI.

E guætan cun anguosscha
Ch'eug uèng' aint in lur mauns,
A m' far pain' èd anguosscha,
Ch'eaus rabgian tzuond schkoa chiauns,
A s'inspiar mantzængas
E fauβ amuossamaints,
D'ingiærgias è d' putrængas
Lur cours sun saimper plains.

[107]

XII.

Ountuott via d' lur uælga
Nun m' uælgasch tü laschar;
Tramlaβ eug schk'üna fælga,
Sch'eug nun m' deβ impissar
Ch'eug uèng' a vair l'algretzgia
Aint in lg pagiais da ls vyws;
Ls fadyws queaus haun leidetza
Tzuond üna pitschna petza,
Tuott queaus chi sun chiatyws.

XIII.

Quai tuott meis cour cuffoarta,
Ch'eug dych incuntra mai:
Nun la buntad ais moarta,
Chia Deis muoβ' awaunt sai.
Cuntuott staa fearm è stawel
E spetta fyn la fyn
Sün lg Sènger, sch'èsch hartawel
Da tuott seis bain parsnawel,
E baivoesch da seis uyn.

*Psalm XXVIII. Ebr.

Ad te Domine clamabo, Deus meus ne, &c.

S'poa chiantar schkoa ilg prüm psalm, &c. H.C.

Quaist ais üna fearma uratzgiun, cun laquala ilg fidel rougua arsaintamaingk deis, ch'ell ilg uœlga dalibrar da ls 5 infidels, è brichia cun queaus [108] lg laschar pryr, ils quaus nun hagian nè in lg tschantschar nè in lg far nè in lg cour ingiün bæn nè temma da Deis. E siand exuditd schi ingratzg' ell Deis è rougua par lg pæwel.

I.

Proa tai, o Sènger, sul eug clam,

Ch'èsch sul la mia peidra,

Æ, nun m' schbüttar, o bap meis lam,

Ch' l'anguosch'ais lungua, ueidra,

Ch'eug qui nun moura da lur mauns,

Chi m' staun intuorn ingual schkoa chiauns;

O mya uusch exauda.

11.

Meis ræg cun lg qual eug brag proa tai,
Meis mauns tend proa teis taimpel.
Intauntr' ils infidels brick mai
Nun schmar, ch'eaus mal exaimpel
Daun, d' chiatiwierg'ais lur cour plain,
Ch'eaus cun lur proassem tschauntschan bain
Ed haun in lg senn malitzgia.

III.

Schi daa ls la pagia d'lur lawur

Dawoa lur chiatiwièrgia, 25

E renda ls bèlg dawoa ls mauns lur

Ingual da lur miniergia,

Ch'eaus nun s'impaissen d' las lawuors

Da lg sènger raig sur tuott ils sgnuors,

Schi uain ell tzuond a ls schdrüre. 30

IV.

[109]

35

40

20

Eug saimper lg Sènger dee ludar Ch' l'haa mia uratzgiune Vdyd è m'uoul eir foartza dar, Meis schküdt è bastiune. Meis cour s'haa fearm sün ell fidad Ed ell uschè m'haa dfai giüdadt; Quatras meis cour s'alleigra,

V.

E lg uælg hundrar cun mias chiantzuns, Lg Sènger ais eir la farmetza Da mia sudada, meis baruns, Da seis Vndschüdt fortetza. Alg pæwel teis daa tü salüdt, Vantüra, laud, è saimper agiüdt; Paschainta bain ty' hierta.

*Psalm XXIX. Ebr.

Afferte domino filij dei, afferte domino, &c. H. C.

SVMMA. Cun quaist psalm uain tuott ilg dguaut è sèngaria da quaist muond clamad èd inuidad a s'render suot ilg 5 plæd da Deis, ed a dar hunur a deis, ilg qual cun la uusch è tunar da seis pussaunt è crattaiwel plæd, cun lg qual ell haa tuott, cread, stramainta, chiastigia, matza è schdrügia, metta a la mütscha è faa tramlar ils munts è la boaschkia, quai ais tuotta seis inamys cun tuotta lur superwgia, par fearms et 10 auts ch'eaus mæ saian. E lascuntra faa'l la uia a seis fidels, ch'eaus cun la pussauntza da seis plæd passan tras tuott ilg muond, chia ingiüna foartza nun ls poa ustar. Plü uain aqui eir ilg pœwel da Deis inuidad ad adurar Deis [110] ed a chiantar ilg seis laud, lg qual nun lascha pryr ils seiss è ls 15 cussalua eir ametza l'augua ed our da tuotta furtünna. Parchè chia lg Sènger ais lur raig è rètschadur, chi ls daa foartza incuntra tuotta lur inamys, è ls duna uantura, bandaschun, sia gratzgia è paasch a saimper.

> Quaist psalm s'poa chiantar schkoa ilg psalm 26. E la batailga da Carnga.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

I.

Baruns, ludad ilg sènger,
Hundrad ilg drett barun;
Hundrad ilg nuom da lg mèlger,
Hundrad sul quell ch'ais bun.
Ws inclinad sulett a quelle
Adurand ell saingkamaingk,
Barun sulett ais elle,
Ch' haa fatt ilg muond tuott bèlle,
Schi tmait quell uairamaingk.

II.

Mirad choa sur las auguas

Strasuna sia uusch,

Ngyr tuorschas faa ll è blauguas

Ilg Sènger ch'ais dastrusch,

Plain d'tuotta magestade

Sur l'augua, terr' è tschèl.

Sia virtüdt guardade,

Sün quell sulett ws laschade

Tuot giuwen, grand è uèlg.

[111]

III.

Ell cun sias sagiettas

Da lg tuon giuo schfrachia lains

Lungks è groaß ch'ell trametta

Sün ls munts auts fearms è plains,

Ils quaus ell faa salgyre

Schkoa wdeaus, dèck cun guardar.

Schi chi nun s' deß schmuryre

Incuntr' ell a bragyre?

Ell chiaick ch'ell uoul poa far.

IV.

Ilg Sènger cun seis tunse Sagietta flammas d' fœch; Ell schdrügia paß è puntse, Ils nauschs eir our d' lur læch.

50

25

30

Ell faa cun sia uusche Früttar eir ün dasièrt. Sch'ell t' metta sü la crusche, Schi t'ais noaß deis dastrusche A t' dalibrar da tüært.

.

Ell faa eir las limargias
Saluadgias parturyr,
Ch' las wèngen d' temma largias,
Par ls tuns schi faun schmuryr.
Ell schdrügia eir giuo la boaschkia,
Dasearts ch'ell schnüd' è ls guaudts,
Moa tuot fidel quell aschkia
Nun tmair iminchia fraschkia

65 [112] A dyr a Deis seis lauds.

55

60

70

75

80

VI.

L'ais Sènger sün lg dilüui,
Ch' l'haa üna gia tramiß,
Sur tuott ilg muond darüwi
Ch'eir auisad bain ngiß,
Schkudün quell deis a tmaire
Eir da ls puchiads da lg muond
S'ustar cun grand dschplaschaire,
Vschlgæ ngyns baut a uaire
Ün mær chiastigiamaint.

VII.

Ell ais sulett ilg sènger,
Ilg qual staa saimper raig;
Quell eir sulett sustènga
Seis pœwel fearm è dfai.
Quell a lg uoul dar farmetza,
Buntad eir cumpartyr;
Laschain pür l'auaretza,
Schi ns' daa ll pasch è richétza
E mæ nun ngyn a pryr.

5*

Psalm XXX. Ebr.

Exaltabo te Domine quoniam suscepisti, &c. [H. S.]

[=G 25]

S'chiaunta in la notta da lg psalm prüm, 2. 12. 13. 15, &c.

SVMMA. Ell' ingratzgia a lg Sènger, ilg qual lg hagia 5 agiüdad our d'grand è greiw iffick è schantad in bun esser: schi ch'ell s'adenga a star cun sia gratzgia in ün coarp da lg crastiaun uschè [113] pouwer è fraschel, tras la quala ell cufoarta ilg flaiwel da l'amur è bain uulgènttscha da Deis, la quala ilg fidel sainta our da quai chia Deis lg agiüda è lg faa da lg 10 bain. Ed haa la parèntscha chia quaist ingratzgiamaint saia statt fatt dawoa üna greiua malatia: Our da lg qual è s'imprenda chia a ls fidels stetten tuottas chiaussas proa Deis sgüras è bain gubernadas.

T.

O Sènger, eug t'uœlg ingratzgiar
Ch' tü m'haasch giüdad in peise;
Nun haasch laschad eir alagrar
Sur mai ls fadyws bain meise.
Singur meis Deis, schkumbaut ch'eug m'ha
Vout uia d' tai, schi m'haasch madgia,
My' oarma turnantade.

II.

Signd ch'eug eira strusch la moart, Cun lg pe huoß' in la foassa, Schi haasch tü turnantad cuffoart E uitt' a tuot my' oassa. Quai faa ll a tuott fidels è pruß: Cuntuott ludad noaß sngur bundus: Hundrad sia sandade.

III.

Ch'ell s'abunai' in batter d'lg ælg, Proa uitt' ha ll seis plaschaire, Sur noatt ilg læd dür' a lg fidel, L'algretzgia lg tuorn' aunt saira.

Digitized by Google

15

20

25

[114] **3**5 Eug dscheiwa, cur eug stawa bain, Ch'eug eira rick cun uainter plain, Chi m' poa mettr' huoß' in bouda?

IV.

Nun schmawa chia meis fatt sul steß Im pe tras teis agiüde;
Moa ch'ell a star ngiß saimper sweß Stand sul sün tia uirtüde.
Parchiai schkumbaut tü t'haasch, singur, Vout our da mai cun ty' amur,
Fui eug tzuond ruuinade.

V

Aqua clamai eug sul proa tai,
Meis Sènger, cun meis ræge:
Chiai üttel haasch da meis saungk frai,
Chi mardsch uain in seis læche?
A tai la puolwra nun daa laud,
Nun mettr' eir oura tia uardad;
Faa m', Sènger, misercoardgia.

VI.

50

45

40

O Sènger Deis, uè m' in agiüd;
Meis plaundscher hasch müdade
In ün leid ball ch'ais cun uirtüd,
D' cridar nhai eug lgiwrade.
D'algretzgia m'haasch incrasad aint,
Vastyd sü leid d'ünn bell uistmaint;
Eug saimper t' dee ludare,

55

VII.

Cun mia lengua t' dar hunur Sqingchias chiantzuns chiantqnde: Pradgiar ilg laud da meis Singur, Sia uardad muossande.

60

[115]

Laud sai'a lg bap èd eir a lg filg, Eir a lg saingk Spiert, chi ns müd' in mèlg Dawoa sia sumlgèntscha.

Psalm XXXI. Ebr.

In te Domine speraui non confundar, &c. A. R.

[-G 26]

S poa chiantar in la noatta da ls sett plæds, è schkoa: E ns ais crudad 'na naiw.

5

SVMMA. In lg prüm metta Dauid aqui, in chè grand priguels ell saia statt, chiai ell s'hagia impissad, choa ell hagia aqua urad, è chiai ell hagia fatt le pustütt, cur ell fuo da Saul incrasad intuorn in lg dasiert. Plü, choa ell saia span-Ilg plü dawoa admunesch ell tuott 10 drad è giüdad dawent. fidels, ch'eaus deian hawair pissèr da ls fatts da Deis, ilg qual nun poa bundanar (ed. bur-) queaus chi staun uy d'ell. Ed ais quaist una arsainta uratzgiun da Dauid, schi da Christ è da tuott fidels, choa queaus s'uoaluen uy 'd Deis in la furtuna da l'anguoscha, èd in la chiampeista da le spiert è da la chiarn: 15 è choa eaus ingratzchian Deis, cur eaus uenngen dalibrads. E daa ad intlèr la dutschetza da la misercoardgia diuina, la quala sta saimper proa queaus chi temman Deis, improa taluoutas usche tzuond atzuppada, ch'un dschess ch' la fuoss tzuond dalændsch: &c. 20

T.

Eug sprauntza nhag sün tai, singur,
Ngyr nun m' laschar a tuorp è tzngur,
[116] Ch'eug m' stoua turpiare,
Ch' tü uèngsch ludad giüst è d'uardad,
A m' wlair da mal spandrare.

25

TT.

Tias urailgas uoalw' a mai,
Ngyr lascha meis ræg awaunt tai,
M' cussalua, Sènger, praiste:
Ilg prigl' ais grand, eug flaiwel tzuond,
Hawair a cour uælgsch quaiste.

30

III.

Meis dafandader staa proa mai Ch'eug nhagia meis friungk sün tai, In lg qual eug saia sgüre;
Da meis fadyw faus è chiatyw
Am saiasch meis fearm müre.

1V

Parchiai tii 'sch sul mia parai, Qua meis chiastelg staa sgür è dfai, La peidra ch'eug m' affearme. Qua uælg eug uair chi m' uoul nuschair, Stand eug sün ün tngyn spealme.

V.

Cuntuott m' agiüd' è m' maina tü, Chi uènga teis sqingk nuom cuntschü, Blears latschs am sun bain taise Par tour mai bèlg schk'ün pouwr' utschèlg, Schi maina m' our d' lur raidse.

VI.

Parchiai ch'eug m'hai arcumandad In mauns teis, Sènger, ch'èsch d'uardad, Ch' tü spendresch meis spiert saimper: Schkoa tü a lg dschmiß haasch imprumiß Da tuott tèmp tard è saimper.

VII.

A queaus chi s'uoaluan our da tai, A uanitads daun crett' è fai, Vousch mal, d' lur habitauntza. Cuntuott nhai eug sün deis meis cheau, Schantad tuott mia sprauntza.

VIII.

Eug stou salgyr è m' alagrar, Ch' tia buntad s'haa wlgüd dangar Guardar la mia anguoscha; Meis spiert, chi ais uschè strett prais, Tia buntad cunguoscha.

60

55

35

40

45

50 [117]

[118]

IX.

Parchè signd eug tzuond sarad, In mauns da meis fadyw dschfiad, Schi m'haasch tü fatt far largke, Meis pee farmad, bain baut dritzad, Vn bell platz cun teis arcke.

X.

Fam gratzg' è bain, o meis singur,
Ch' tü my' anguoscha uaisch, dulur,
Meis ælg ais tzuond ngüd tuorbel,
Meis senn in mai ais eir tzuond frai,
E lg stuommi d' grand cuntuorbel.

XI.

La uitt' ais eir tzuond ngüd a lg main, E lg coarp partuott eir d' rappas plain, D' dulur eug stou eir dschmairc, D' battüms eir blears la foartza peartz, Rus l'oassa m' uain par lg uaire.

75

70

XII.

Da tuott sun meis fadyws schdangad, Queaus ch'eug suwent nhai schmalgantad, Meis wschins d' mai eir saschgrischan Eir meis amychs chi m'haun qui uys, Mütschand da mai dèck schbyschan.

80

XIII.

Da ls cours d' la lgèut sun eug chiatschad, Ingual schk'ün moart tzuond imblidad, Schk'ün uèlg uaschèlg uadrüsche; Par ün rafüd sun eug eir tngüd, Schk'ün bræk tzuond martsch è müsche.

85

XIV.

Nun m' poan improa laschar pussaar, Ch'eaus s' raspan blears a sacuslgar Incuntra mai sturpgèntschas, 90

Par mettr' our d' peis coarp è spiert meis, Ch'eug m' schgrysch da lur parèntschas.

XV.

Moa eug stun fearm sün tai, singur, Tü èsch meis Deis, dych eug da cour, Chi m' haasch aint in teis maunse. Meis tèmp schcursnyr pousch u lungnyr, Am spendra d' mauns da ls chiaunse.

95

XVI.

Teis uudt dar muoß' incuntra mai, Ch'eug teis famailg uælg esser dfai, Faa m' salw par tia gratzgia. Nun m' lasches, sngur, cun tuorp è tzngur, Sch'eug fuoß cun tai in schgratzgia.

100

XVII.

Parmur ch'eug clam sul teis agiüdt, Schi ngiß schdangadt tia uirtüdt Da ls infidels, sch'eug prisse, Schi uælgasch far eaus turpiar E ls mettr' in buoc' ün pisse.

[119] 105

XVIII.

Taschainta lur mantzægnas tü, Ch'eaus lur ingianns nun tschauntschan plü, Eir lur superwg' infraina, Ch' büttn' ilg giüst (ed. giust) awaunt lur büst, Tzaintza üna buna uaina.

110

115

XIX.

Quun aumpl' è grands sun teis saingks duns, Ch' tü haasch saluad a tuott ils buns, Chi t' temmen è t' guardn' oura, E gia pardiert a uys awiert A ls drett fidels da coure.

XX.

Queaus uainsch a tngair tü, Sènger, suott Ilg tzuoppel teis, ch'eaus t'uaien tuott, La tia saingchia fatscha, Chia mal cussailgs a teis famailgs Nun nouschn' in tia bratscha,

120

XXI.

Neir faussas lenguas cun dantilg.
Ludad Deis sai' è seis sqingk filg,
Chi m'haa cun sia buntade
Intuorn ardaint sarad bilg aint
In sia sqingchia citade.

125

XXII.

Eug tzuond pissaw' aint in lg iffick, Cur eug mütschaw' imprescha fick, Ch'eug fuoß schbüttad da taie, Moa tü dastrusch udisch mia uusch, Cur eug t' clammawa dfaie.

130

XXIII.

[120]

Amad ilg sènger, cumpanguns,
Ch'ell tuott fidels dafenda buns
E renda la pagiailga
Cun lg staer sü plain dsuroura bain
A ls stoaltzs, chi sun chianailga.

135

XXIV.

Schy stad cun bun fearm ardimaint, Giüstrad eir tapfr' in lg prowamaint, Ch'ell uain a cuffartare Voaβ cour è queaus chi uènngn' eir eaus Sün ell sprauntx' a schantare.

Psalm XXXII. Ebræ. Beati quorum remissae sunt iniquitates, &c.

[-G27]

S'poa chiantar in la noatta da lg prüm psalm, &c.

LA SVMMA. Quaist psalm amuossa quun üna granda cuffartusa chiaussa è saia, ad esser largk da ls puchiads, schy chè granda uantüra è biadèntscha ün hagia, ilg qual suruain gratzgia è ramischun da seis puchiads. E lascuntra chè pouwra chiaussa quai saia, cur ün haa la conssientzgia inturblada è chiargiada da ls puchiads, è nun ssa in che guisa ngyr largk da queaus: è melginawaunt in che guisa ün poassa ngyr dalibrad da quell fasch è cunchüstar pardun da ls puchiads, &c.

T.

O quun biad ais mæ quell huom
Ch'ais da quell fasch schkiargiade,
Chi paisa plü koa tuott ilg pluom,
Quai ais ilg seis puchiade!
A lg qual quell ais tras Christ tzuoppad,
Par spüra gratzgia pardunad,
Quell uain a uyuer saimper.

II.

Schy, bain indrett biad ais lg huom,
Al qual Deis nun raschuna
Lg puochiad parmur d' seis filg Christum,
Moa tras buntad parduna,
Quell chi nun haa ün fauβ mal spiert,
Chi s' lascha sün seis agien miert:
Quell tscheart saisweβ ingiąnna.

15

30

[121]

III.

Parchiai dintaunt ch'eug wlèck taschair Nè meis puchiads cunguoscher, Sün mia buntad am wleiwa tngair, Schi fui eug plain d'anguoscha, [122]

Chia tuott la uitta m' fuo scrudá, Eir l'oassa m' ngywa rus, malgá, Lg cour nun haweiwa pausse.

IV.

Teis mauns santyw 'eug pür plü greiw In mia cunßientzgia,
Lg puchiad meis cour saimpr' eir rugeiw'
In temma d' tia santentzgia.
Ch'eug nun haweiwa d' dsüch in mai,
Schkoa cur ün uoul pür stendscher d' sai,
Cur d' stad ais la mær sedschda.

V.

Schkumbaut ch'eug dèck m' arcunguschèck, Ls puchiads meis cuffessage, In cuolp' awaunt meis Deis m' randèck, Eug grand cuffoart chiattaie, Ch'eug fuo da tuott quell fasch schkiargiad Tras sia gratzgia è buntad, M' haa ll tuott bèlg pardunade.

V T

Cuntuott s' denn tuott fidels uy d' tai
Eir saimper uoalwr' a ræge
Da lg tèmp, da lg bsæng, cur eaus haun sai,
50
Partuott d'iminchia læge:
Schi mæ nun uéngné a fundar
Nè s' stouen dschmettr' u s'uertzigiar,
Ch'eaus saimper stouen pryre.

VII.

Cuntuott ésch tü ilg meis friungk,
Chi m' uainsch a m' parchiürare
Da tuott' anguoscha, chi m'haa tschunck,
Ch'eug stoua leid giüwlare,
Schkoa soulen queaus chi sun schlubgiads,
Da mauns da lur fadyws dschfiads,
Ch'eaus sun a queaus ngüds uia.

35

40

45

55

VIII.

Quai ais la via ch'eug ws ammuoß, Ch'wuo deiat yr par quella, Cur ün in èarr dschguidad eir fuoß, Sch'ais quai la strada bella, Ch'eug cun meis ælg t' tschüng è t' cussailg Dfaimaingk schk'ün bun fidel famailg: Cuntuott ws laschad cußlgare.

IX.

Ne faad tzuond schk'ün chiawall, graß taur, Ch'ais tzuond tzaintz' intellette, V schkoa ün müll fitad cun aur, Nun ssaa mæ yr indrette, Nè s' uælgn' ingiün laschar manar, Par foartza ls stouen infranar Cun ün frain d' fierr in buocca.

X.

A lg infidel intuorn duluors
Blear uèngn' ad incresare,
Ilg qual proa Deis nun s'uoalw' a cours,
Ch'inlgur nun poa 'll mütschare.
Moa quell chi s' tènga sün lg Singur,
Vain l' imbratschand cun grand amur,
Cun gratzgia bain a lg faare.

XI.

In lg Sènger ws allgrad wuo pruß,
Salgyd eir leidamaingke,
Ch' l'ais buntadaiwl' è gratzius;
Giüwlad pür fraischkiamaingke.
Tuots wuo chi èschet cun drett cour
E brick schkoa quell d' lg infendschadur,
Ch'implyd ais cun fusdade.

70

75

[123]

80

*Psalm XXXIII. Ebræ.

Exultate iusti in Domino, rectos decet, &c. H. C. S'chiaunta schkoa Erbarme dich o herre gott.

SVMMA. In quaist psalm mett' ell awaunt bèlg las uirtüdts da Deis, par ilg qual ell admunescha èd inuida chia 5 schkudün deia hundrar Deis è quel autamaingk ludar: lg pustütt da la sia pussauntza è buntad: è preidgia chia tuottas chiaussas saian [124] plainas da quella: par lg qual è s' deia wyd quell star rantad, è dad ell fidar, &c.

T.

Vuo tuots chi èschet pruß è giüsts,

Par gratzgia, deit in Deis ilg sngur
Giüwlar, d'allgretzg' in lg cour d'uoaß büsts,
Ed aut ludar la sy' hunur:
Chia quai a ls drett fidels sta bain,
Vschè a lg Sènger a sarvyr

Ed a lg hundrar d'allgretzgia plain,
Chia lg cour in Deis bain poassa ryr.

II.

Essauta bain dawoa quell uiers,
Chi ns suna Christ in seis sqingk plæd,
Chi faa baschkiaunt, bardun é tiertz,
S'accoard' èd oasta tuott ilg læd.
Eir wuo chiantad quell dudsch bun uiers,
In ls cudeschs sün ls attasts tuccad,
Chi auda tuott dalændsch, datiers,
Clingiand la tübba d' la uardad.

111.

Parchiai chia chiaik chia lg Sènger faa,
Cun seis sqingk plæd cummqnd' è dysch,
Ais tuott indrett giüst arfilaa
Fidel è stawel tzaintza wnysch.
Ell' qmma la giüsty' è drett,
Eir d' sia buntad ilg muond ais plain,

20

25

Cun lg pked ilg Sèngr' haa fat dandett Ils tschèls è tuott luguad taunt bain,

IV.

[125]

Cun lg spiert d'sia buocca tuott cread, Planets è stailas, lur uirtüds:
Bap, Filg, Spiert Sqingk in trinitad, Sulett uair Deis da tuots tschernüds:
Las aguas (sic) tèng' l'in ün muntun, Schkoa in ün uder tuott ilg maar, (Sch'ell bain nun uoul, faa grand schdardun) Chia lg muond nun poaß' ell nagiantaar.

40

35

V.

La chiafulletz' ell mett' in salw
In ün sacrett ch'ell haa schantad.
Cuntuott quell Sènger chi faa salw,
Da tuott dee saimper ngyr hundrad
E tmüd in tuott chiantuns da ly muond,
Ly pustütt la lgieut a ly dee saruyr,
Siqnd ch'ell faa chiaik ch'ell uoul tzuond,
Dèck cun ün plæd faa ll tuott ubdyr.

VI.

50

45

A queaus ch'in ell nun uælgen crair, Pagiauns èd infidels partuott, Chi uælgen auters deiß pür tmair, Seis laud eir wlessen metter ßuott, Mett' l'ad inguotta lur cussailg, È ls faa tuott lur pissèrs fallar. Moa ell dritz' oura cun chiawailg Seis fatt, ch'ingiün nun lg poa ustar:

55

VII.

60 [126] Chia saimper staa seis urdnamaint Ingual schkoa ll schaint' è uoul hawair; Bead quell pœwel ch'ais cuntaint, Quell Sènger sul par Deis a tmair.

[127]

Quell pæwl' haa Deis sulett tschernüd, Par seis hertawel fearm schantad, Quai sun tuott queaus chi lg haun cuntschüd; Cun sprauntza tzuond sün ell s'laschad. 65 VIII. Our d' tschèl ilg Sènger guarda giuo A reidscher chiaik ch'ell haa cread, Pustütt seis ælg tèng' ell sün nuo. La lgieut ch' l' haa fatt è tuott spandrad. Ell stüdi quard' our d' seis chiastèlg 70 Sün queaus chi hawdn' in terra tuott. E uaia brichia pür tzuond bèlg Lur fats, moa eir lur cours aint \u03bbuott. IX. Parchiai ch'ell haa ils cours da tuots Schkiafyd, cuntuott ssa ll chiændsch lur fats, 75 Ls impissamaints eir nüds è bluots. Chi crai' in quell, haa sul bun platz. Ch'ingiün poa autr' uschlaæ giüdar, Schi eir ch'ün Raig pussaunt è grand Nun poa saiswess im pe saluar 80 Cun tuott seis chiamps, chi la sun d' cummand. X. Vschè sumlgaunt ingiüm barun Ils priguels poa cun art mütschar, Chi lg sun urdnad da lg giüst Deis bun, Neir gialgardèntscha lg poa ustar. 85 Chiawall da guerr' eir fick gialgard Ais chiaussa fauß' a dar agiüd; Par bleara foartetxa ch' l' hag' ud art Nun poa ll spandrar nè dar salüd.

70

Cuntuott nun s' dee ingiün laschar Sün chiauß' alchiüna da quaist muond,

Moa sul sün lg Sènger s' dee fidar, Seis celg partuott ch'ell uaia txuond Sün queaus chi lg temmen cun amur, E guardan ngand ilg seis cuffoart; D' la famm queaus oasta lur Singur, Lur oarmas spendr' ell da la moart.

95

100

105

15

XII.

Sia buntad spettain da cour,
Ch'ell ais sulett ilg noaß agiüdt,
Chia nuo ns alleigren in lg singur,
Da mal ch' l'ans oast' ell sul noaß schkiüdt,
Tras ch'nuo sün seis nuom sgingk ans tngain,
O Sènger, staa cun tia buntad
Sur nuo, schkoa nuo uy d' tai ns laschain
E fearm cragiain a tia uardadt.

*Psalm XXXIIII. Ebr.

Benedicam Dominum omni tempore, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm 130, &c. H.C.

SVMMA. Siand Dauid tras la buntad da Deis tuudt 5 our da lg priguel da la moart, schi lg ingratzg' ell è sudainta sü tuott crastiauns, chi deian bain tour a cour, cunguoscher èd insagiar la dutschetta da la buntad da quell uschè misercoardgiaiwel Deis: quell salwar awaunt œlgs, ilg tmair, èd a quel cun lg [128] Spiert saruyr. E chi guarda indrett, schi 10 affearma quaist psalm grandamaingk la noassa cretta è fidauntza in Deis.

T.

Eug wælg ilg Sènger Deis ludar, Eir cur 'l'am daa fadigia, Seis laud dee saimper cuffessar Bèlg fry la buocca mia. In lg Sènger eug m' de bun eir tngair, Da tuott meis cour sulett par lg uair, E brick sün mai amwesse.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

Vschè eir auters tuots, chi haun	
Cuntradi ud anguoscha,	20
Ed auden, choa Deis cun seis maun	
M' agiüda è m' cunguoscha,	
Quatras fick uèngn' a s'allagrar,	
Cun mai ilg Sènger aut a schmar,	
Vtzain seis nuom insemmel.	25

III.

Eug nhai ilg Sènger fick tscherchiad,
Cur eug eir' in anguoscha,
Ed ell m' haa exudyd, giüdad,
Da tuott paiβ greiw chi schkruoscha;
Our d' tuottas temmas mai eir tuudt,
Sün ell guardar dee chik ch'ais dschuudt,
Proa ell sulett eir s'uoaluer.

IV.

Chia queaus nun uèngn' a s' turpiar
Stuair da lur fidauntza;
[129] Neir mæ culuors par quai schmüdar,
Ch'eaus haun in quell tngüd sprauntza;
Chia quell chi lg haa in lg bsæng clamad,
Haa lg Sèngr' udyd, cun lg tèmp spandrad
Da tuott sias anguoschas.

V.

Ilg Sènger haa sudad' urnad,

Seis anguels in chiampanga,

Ch'eaus tèngan saimpr' intuorn ualgad,

Par ls seiß, ell our d' rampoarnga

Tuots pilga queaus chi lg temn' indrett;

Hei, insagiad, quun bun sulett

E dudsch ais Dèis noaß Sènger.

30

VI.

Bead quell huom chi crai' in ell, Staa stawel eir cun sprauntza, Chi temm' ilg Séngr, ais saingk fidel, Haa saimper abundauntza, Ch'inguotta uain a lg amanchiar, Moa puwertad è famm purtar Tirauns è luffs stoun saimper.

VII.

Moa queaus chi tschearchian cun piβèr, Ilg Senger a cunguosscher, Nun uain ad amanchiar a lg pêr Alck bæn, spandrads d'anguoscha. Ngyd naun, meiβ filgs, m'udyd, schkulars, Ch'eug ws uælg mussar a ngyr brick narrs, Moa tmair indrett ilg Sènger.

VIII.

Quaista sabgènttscha deisch tü tngair,
Chia sch' tü uousch længk bain uyuer,
Bun dys giawüschas saimpr' a uair,
Schi faa in lg cour quaist scriwer,
Chia tü la lengua tengasch bain,
Ch' la nun surpassa tzuond in frain,
Nè tschauntschas chiatiwiergias.

IX.

Nun far eir mal, moa mütscha lændsch Da quell, plü choa d' la glanda, Moa fa ilg bain, ch'ais blear plü chiændsch, Quell bain chia Deis cummanda, E tschearck' a star è uyur' in pasch Oun tuots, taunt schkoa tü pousch è ssasch, Moa ilg pustütt cun Deise.

6*

50

55

60

65

[130]

X.

Πs ælgs da lg Sènger guardan taiβ	75
Sün ls pruuß cun bainuulgentscha.	
Awearta sy' urailg' eir ais	
A ls rougs da lur prudèntscha.	
Incuntra queaus moa guard' ell tryd,	
Chi faun ilg mal nè lg haun ubdyd;	80
Our d' terra ch'ell queaus ryscha.	

XI.

Ils pruuß datschiert Deis clamn' in lg bsæng
E lg Sènger queaus exauda
E ls spendra, ch'ell dad eaus haa sæng
Da tuott' anguoscha chiauda.
Ilg Sènger strusch staa tuott a queaus,
Chi racunguoschen aint in eaus
Lur granda puwertade.

XII.

[131] Anguoscha bleara uain a lg pruus,

E Deis Singur ilg spendra, 90

Da tuottas, ch' l'ais fick gratzius,

Seiß oaß ell tuots dafenda,

Ch'ün sul da queaus nun uènga ruott,

Moa lg infidel a pryr uain tuott,

E queaus ch' a ls pruß maal uælgen. 95

XIII.

Queaus uéngen tuots a ngyr splanads

E lg Sènger uain ch'ell spendra

Las oarmas tscheart da seis schquitschads,
Chi lg searuan, bain imprenden.

A tuots ch'in Deis lur sprauntz' eir haun,
Nun uain mæ maal ad yr a maun,
Schmalmnads ch'eaus mæ nun uèngen.

*Psalm XXXV. Ebr.

Iudica Domine nocentes me expugna, &c. S'chiaunta schkoa ilg psalm 26, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm clamma Dauid Deis in agiüd, 5 ch'ell uœlga schkoa quell chi ais sul ilg drett uair giüst Mastral, tour sü è santèntzgiar ilg seis stausch incuntra seiss inamychs, è lg dalibrar da queaus. Ed ais üna uratzgiun da Christ è da ls fidels in üna granda anguoscha, ch'eaus indüran parmur da la uardad, da ls infidels è fadyws da la uardad, ils quaus als 10 daun fadia tzaintza chiasc[h]un, è ls tschearchan sün la uitta schkuntra ilg bain ch'eaus haun blear artschfüd da ils [132] fidels, ils quaus nun tschearchian auter choa salüd da tuots.

L

15

20

25

30

Meis stausch, sü, Sènger, pillga,
Staa schkuntr' a meis fadyws,
Chi m' cuntrastaun d' inuilgdgia,
Meis inamychs chiatyws.
Daa dmaun teis schkiüdt è launtscha,
E leiw' in meis agiüdt,
Ty' hasta bain schbalauntscha,
Meis cour cuffoart' è lg tschauntscha:
Eug sun qui, teis salüdt.

11.

Ad eaus tü paß' incuntra

E schguerra lur cussailg,

A meiß fadyws staa schkuntra

E metta ls in trawailg,

A tuorp è tzngur ch'eaus uèngan,

Chi tschearchian mia moart,

Ch'eaus inawoa sweß s' tèngan,

A schdèsch lur fats tuots uèngan,

Chi s' paißn' a m' faar grand toart.

III.

Lur fats faa yr in puolwra, Schkoa l'aura ls main' intuorn:

	Teis anguel, Sèngr', als spuolwra,	
	E ls chiatscha schkoa in fuorn,	
	Ch' lur uia saia schküra	35
	È blätsch' inu ch'eaus uaun,	
[133]	Inlgur lur uitta sgüra,	
	Ch' lur fats nun hagian düra,	
	Teis anguel ls chiatscha maun.	
	IV.	
	Eaus m' haun tzaintza chiaschune	40
	Fatt üna four' è rait	
	Par mnaar mai in praschune	
	Cun nauschs aguæts tzuond quait.	
	Quella schwantür' als dritza	
	Ch'eaus nun s' haun inaccoart;	45
	Sagietta ls cun lur fritza,	
	Ch' hur rait als pillga dritza,	
	Ch'eaus crouden in la moart.	
	v .	
	Schi uain salgand my' oarma	
	In lg Sénger Deis intèr,	50
	In seis salüd ch'eug doarma	
	Tzuond leidt tzaintza pissèr,	
	Chia tuott my' oassa dygia:	
	Singur, chi t'ais sumlgaunt,	
	Chi m' spendrasch our d' fadigia	55
	E schfrachiasch tuott la ligia	
	Da meis fadyw pussaunt?	
	VI.	
	Vschè eir auters spendresch,	
	Chi uèngn' anguschiads;	
	Lur fearm fadyws tü stendesch,	60
	Chi suott als haun chialchiads.	
	Amussamaints aluawan,	

Chi fawan foartza stæn,

[134] 65

70

75

Naun chiaussas am büttawan, Sch'eug fuoß cuntaint dmandawan, Chi mæ nun m' uenn in lg senn.

VII.

Eaus mal par lg bain m' randeiwan, Chi ls eira fatt è spoart, Dschoarfnar my' oarma wleiwan Da tuott salüdt, cuffoart.
Moa eug, cur eaus giascheiwan, Valgaw' eug par lur mal, Nun maingk nè uyn baweiwa, Dulur, grand læd haweiwa, Par eaus ruguaw' ingual.

VIII.

Schkoa meis amich fuos moarte V schkoa meis frar giascheß, Haweiwa taunt dschkuffoarte, Mia mamm' eug schkoa plandscheß. Moa cur meis fatt tzoap geiwa, Eirn' eaus laschkuntra leidts, S' raspawn' ils tzoaps è m' dscheiwan Tuots schdengs, nè mæ tascheiwan, È ls meiß queaus stawan quaits.

IX.

85

80

Schkoa fauß' infendschaduorse
Eaus daum beaus plæds badaints,
Moa haun in lg cour duluorse,
Ch'eaus schgryngan cun lur daints.
Quun længk proa guardasch, Sènger,
M' turnainta l'oarma tü,
Ch'eug d' lur schwantüra uènga
Spandrad, è tü m' sustènga

Da ls luffs mia sula sü.

90

[135]

[136]

X.

Eug in tia baselgia
Proa lg pæwel stawel, fearm 95
T' pradgiar uælg, ch'eug chiawalgia
Par tuott cuffyn è tearm
Par dyr tia pussauntza.
Ls fadyws meiß nun laschar
Ngyr leidts, rump' eir lur schauntza, 100
Chia my' inamyauntza
Nun s' poassen plü tschüngar:

XI.

Ch'eaus tschaunschen d' paasch inguotta,
Schy 'ncuntra queaus chi staun
Quaits in la terra tuotta,
Ingiqns pissads eaus haun.
Lur buocca sün mai stenden,
E dyen, giamgias faun:
Hæ, nuo wsain aunk ch' nuo lg rendan,
O Sènger txaintxa menda,
Eir tü uaisch choa eaus faun.

XII.

Cuntuott schkoa tü nun sapgiasch,
Hei, nun t' infendscher plü,
Ch' tü lur cussailgs fauß schfrachia,
Dalændsch nun m' esser tü. 115
Hei, leiwa sü, chi s'uaia,
Ch' tü ualgesch, tèngasch drett,
Meis Deis, chia tuott eir craia,
Chia lg Sènger uair Deis saia,
Dafendasch bain meis fatt. 120

XIII.

Singur, par tia giüstia Am ténga drett, meis Deis, Ch' la mala cumpangia D' meis dann chi ais eir teis, 125

Plü nun s'alleigr' è dia In lg cour rignd Hahæ, Lg ais yd a noaßa ligia Dawoa noaß senn, ch'ell rya; Malgad lg hawain nuo, uaeh.

XIV.

130

D' lur fatt faa ch'eaus s'turpaien È uèngan tuots in tuorp, Meis dann gugent chi uaien Fick leidts in lur cour oarb. Cun tuorp è tangur queaus s'uèstan, Da mai chi s' laudan taunt. Moa leidts tuots faa chi reisten,

135

D' allgretzgia fatschan feista, Ils pruuss cun Deis pussaunt,

XV.

140

Chi tèngen la giüstia, Giawüschan chia lg Singur Cun la pussauntza sia S' adau(n)txa cun hunur, S' alleigran d' la uantüra Da teis fidels famailgs.

145 [137]

Eug taunt ch' la lengua m' düra, Vælg tia giüstia sgüra Pradgiar, teis laud, cussailgs.

*Psalm XXXVI.

Dixit injustus ut delinquat in semetipso, &c.

S'chiaunta in la noatta da la psalm 53. Der dorrecht spricht. H. C.

SVMMA. In quaist psalm ammuossa Dauid ilg printzippi è funtauna da la uitta nætta è saingk pruus dapoartamaint, è da la uitta mal netta è sturpgiusa dapoartauntza, è la fyn da l'una è da l'autra. E rougua è cun ell tuott fidels, ch'eaus

poassan ru	mangair è star rantads da lg maun da ls saingks	è
pruus, &c.		10
• ,	I.	
	La chiatiwiergia d' lg infidel	
	Daa in meis cour testmungia,	
	Ch'ingiünna temma sai' in ell	
	Da Deis, chi lg ais sia wungua,	
	Ch'ell s' daa lusaingias, s' cradantand,	15
	Chia Deis alchiün nun lg uènga wsand	
	Infyna ch'ell cumplæscha	
	Tuotta putrænga denga fick,	
	Chia Deis bain nun la uælga brick,	
	Moa ch' la crawur aunt cræscha.	20
	II.	
	Chia chiaick ch'ell dysch ais tuott chiatyw	
	È plain d' ingiannamainte,	
[138]	Në uoul tadlar alchiën huom uyw,	
[130]	D' faar bain nun ais cuntainte.	
	In lètt s'impaiß' ell ilg strawiers,	25
	Tras ch'ell uair Deis nun uoul datiers,	
	Qua s' mett' ell sün la via	
	Da faar tuott mal chi lg uain a cour,	
	Nè schbütt' ingiün mal, par amur	
	Da Deis è d' la giüstia.	30
	Du Deis e u u yeuseus.	•
	III.	
	Moa ilg fidel s' impaiß' indrett	
	Tia buntad, o Sènger,	
	Haasch ammussad in chiaick t' haasch fatt,	
	In ls tschèls eir chi t' partèngen;	
	E saluasch dfai chiaick ch' tü hasch ditt,	35
	Eir sur las nüwlas teis dabitt;	
	Tia giüstia uætza,	
	Ais stawla, fearma schkoa aut munts,	
	Teis santènzgiar sur mals è buns	
	Haa bleara chiafuolletza.	40

1V.

Ch' tü saluasch, Sèngr', eir ün armaint, Taschair ilg crastiaune.

Quun aut, o Deis, èsch tü cuntaint,
A faar bain cun teis maune!

Quaunt bain staun mæ queaus crastiauns,
Chi s' metten tzuond aint int teis mauns,
Star uælgen a sumbriua,
Suott teis gubern a s' rafraschkiar,
Queaus uèngen a sa sadullar
Da tia bundetza uyua.

45

55

60

65

70

50 [139]

V.

Da l'augua fraischkia d' teis daletts Vainsch tü a ls dar da baiwer, Da la funtauna d' teis duns næts Wlains uitta tuots artschaiwer. Tras tai ngyn nuo a uair la lgüm, Tia buntad poarsch' a schkudün Chi tai indrett cunguoscha, Tia giüsty' a tuotta queaus Chi nun haun cour da phariseaus, Moa drett cun uair' anguoscha.

VI.

Meis peis yr, Sènger, nun laschar
La uia d' la superwgia,
Eir chia meis mauns nun poassen faar
Schkoa ls mals, ch' lur ouwr' ais dschearwgia,
Chia queaus chi chiatiwiergia faun,
Croudn' in schwantüra tras lur maun,
In eternala paina,
In quella uainsch tü a ls büttar,
Ch'eaus nun s' poan tngair, da tai s'ustar,
Nè uèngn' a tia tschaina.

[141]

Psalm XXXVII. Ebr. Noli æmulari in malignantibus, &c. L. H.

[-G 28]

S'poa chiantar schkoa ls psalms 23. My' oarma adautza, &c.

Erzürn dich nit, èd: O herre gott din gættlich wort. 5

LA SVMMA. Ilg Spiert Saingk cummanda tras [140] Dauid aqui, èd intraguida ils fidels è buns, ch'eaus nun s' deian laschar couscher l' inuildgia u sumlgar strauni, parmur da la uantüra chia ls maals ud infidels haun, blear in quaist muond: quur eaus uaien ch' lur fatt a ls uaa d'effett è dawoa lur senn. 10 Moa ch'eaus deian guardar sün la fyn, choa a queaus chi temmen Deis, uèngan a la fyn tuottas chiaussas ad yr tzuond bain, ch'eaus uèngan ad hawair buna uantüra, èd ad esser indrett beads: è choa ls infidels chi nun haun ingiüna dretta temma da Deis, parfick ch'eaus paran ün tèmp a star iffluryds, 15 uèngan a la dawoa a ngyr ragischads oura, èd ad yr in tuotta rauantüra, &c.

T.

Pruus Christiaun, nun t' grittantar,
T' parchüra da l' inuildgia,
Sch' tü bain ilg nausch uaisch rick dwantar,
E ch'ell sur maun fick pillga.
Ell cun seis bain ingual schkoa lg fain
Cuort tèmp hawair dee düra,
Seis raginam uain giand a stram
Schkoa fluors da la uerdüra.
25

II.

A lg Sènger renda teis fatt tzuond
A tour dawoa sia uælga,
Schi uainsch a staar sgür in tschell muond,
Pür t' fid', ell t' pillg' our d' dælga.
Schi mæ nun t' uain manchiqnd alck bain 30
A t' nudriar, pür craia.
Deis uain a t' dar tzaintz' ingiannar
Tuot quai ch' teis cour agraia.

III.

Tuott tias uias leidamaingk,

Laproa tuott tias chiaussas,

Cummett' a lg bap bun fraischkamaink,

Lasch' ell far las alaussas

Madüras ngyr: nun wair pißèr,

Ell tüært nun t' uain fadschande;

Tia santèntzgia, differèntzgia

Vain l' ell sün lg dawoa fande.

45

IV.

Par ly uair chia lg nausch aint in cuort tèmp Ilg cheau uain a bassare, Ilg qual haa huossa qui bun tèmp, Vain Deis sün lg gruing a lg dare. T' faa pür par cour choa ll' uain a tour A uall sia grandischa, Ingual schk'ün uaun buoff d' la damaun Baut dschwainta cun sia bischa.

V.

Moa quell chi spetta qui impaa
Cun brai' è cun fadigia,
Ais cun lapyd laproa chiargaa,
Ch'ell paina poa ngyr uia,
Improa sch'ell staa uy d' Deis rantad,
Schi uain la rumangaire,
Cun paasch è paus è bun rawaus,
Nun uain mangl' ad hawaire.

VI.

[142] Ilg nausch faa huossa fick da grænd,
Da ls daints daa l'ün sün l'auter,
60 Imnatscha fick, s' main' eir radænd,
Schkoa wlair faar dar in lg clauter,

[143]

Ils pruuß bain tuots crudar in lg puotz È Deis a ls faar schnagiare, Daa peida pauc chia Deis uain baud D' ell giqmgias tzuond a fare.	65
VII.	
Huossa uaa lg infidel nguarnyd, Schquaβ' hasta, launtsch' è spada, Par far staar ilg fidel stramyd,	
Chi uaa la dretta strada, Matzar cun nuom ilg bun pruus huom, Ch' haa læd da seis malfare. Improa uain Deis ilg guaffen seis Tras seis cour a chiatschare.	70
VIII.	
Ün pitschen paa chia lg pruus bain haa Da Deis aqui ardschfüde, Ais mèlg choa rauba chi nun staa, Blear ch' lg infidel haa tngüde.	75
Pauc tèmp da faar, ais da spettar, Ch' lur dguaut uaa tzuond a schfracke. Ludad sai' Deis, chi uain ils seiß Sustngand (ed. sustungand) cun awantacke.	80
IX.	
Moa quell chia pruus è redlich ais È tschearchia Deis da coure, Haa saimper ilg Singur dafaiß Da tuorp è da dulure. Da lg tèmp d' la famm uain l' a wair paun Da lg tèmp d' la chialastria, Quell ch'ais schbüttad aunt saimper ma, Da queaus da la grandschia.	85

X.

D' la famm è d' maungl' a pryre,
Queaus ch' huossa staun aut cun laud maal,
D' hunur fick da schfluryre,
Tzinuaun schk'ün füm è schk'üna lgüm,
Our l'aura suffla lainte.
In batter d' lg æl uain Deis da tschæl,
E ls chiassa cun seis dainte.

100

105

110

115

[144]

XI.

Granda grandischa s' stou suffrir
D' tngyna daschüttlamainta,
Ch'eaus a pagiar nun uælgen ngyr,
Cun plæds ilg muond badainten.
Ün Christiaun quai ch' l'ais culpaunt
Giüst pagia txaintxa fraude,
Da buna uælga txaintxa dælga,
E giüd' a ls pouwers baute.

XII.

Quell ch' huossa uain qui schbüttad,
Schkiatschad par lg nuom da Deise,
Quell saia pür nun stramantad,
Deis scryw' in lg cudesch seise
Infyn a la ch' ingiün nun poa
Da maun ad ell mütschare,
Quell tèmp uain baut chia quell ch'ais aut
Vain our' a ls schkudichiare.

XIII.

Parchiai chia Deis haa seis dalett
È uoul quaist cuort hawaire,
Ch' nuo nun ns turpaien d' seis sqingk plæd,
È lg muond nun deian tmaire,

[145]

Sch'eug bain impa fall txaintxa gra, Nun schbütt' èll ilg fidele, Siand chia Deis ilg tèng in peis, Ch'ell nun croad' our dad elle.	120
XIV.	
Da giuwen sü fyn mia uèlgdün, Nun hag eug mæ cuntschüde Ch'in maunguell saia ngüd alchiün Ch'in Deis haa sprauntza tgnüde. Sch' bain autra lgieut inguott' haun mieut Schi haa lg fidel da uyuer; Cumpart' eir our a quell chi lg roug, Schkoa lg bap, dawoa seis scrywer.	125
<i>XV</i> .	
Sch' tü wousch hawair l'amur da Deis,	130
È uywr' è star cun elle, Schi guarda faa quai chia bæn ais, Brick sieugua lg infidele. Chia Deis ais giüst, awaunt seis büst Sturpgèntscha nun cumpoarta, Ilg malizgius chi nun ais pruus, Chiatsch'll our dawaunt sia poarta.	135
XVI.	
La bucca da lg drett pruus faa brick Bagiar blear nè fawella, Dawoa lg Singur s'impaiß' ell fick Qua chiatsch' ell uy l'hurella, Tuott seis intlètt è seis dalett Indrett ais ad intlère	140
Ilg plæd da Deis, 🏻 lg cuffoart uair seis; Qua mett' ell seis piβère.	14
Ann man in the Life of	

XVII.

Lascuntra moa s'adouwra lg nausch,
Haa stüdgia, fantaschia,
Choa ell a lg bun muwainta stausch
E lg main' a bacharia.
Schi lg pillga Deis ilg guaffen seis,
Dafenda seis famailge,
Schi quell, ilg qual chia saimpr' ilg mal,
Da schdrür pür faa cussailge.

XVIII.

Fidel pruus, nun hawair dubitt,

Nun t' lasches mettr' aint auter,
Sch' lg bain lg infidel fuoß gia fick gritt,
Sta stawl' eir suott ilg clauter,
Vyd Deis, quell uain (quai craia bain)
Ch'ell t'schainta seis hertawel,
Qu a uain Deisuyw ilg teis fadyw
A schdrür è seis parsnawel.

E uys eir cun meiß ælse,

150

165

170

[146]

XIX.

Eug nhai quell tèmp imweß viwüd

Ch'ün ais in grand hunur tzètzüd, Schbüttawa ls drett fidels è: Staw' inuerdy, schkoa d' bell metzdy Ilg bæschk ueard dad arbagias, Dèck via passag, dsieug ell dmandag, Qua fuo seis fatt tschibagias.

XX.

Staa in lg seruetzi da Deis fearm, Dawent nun t' lasches trare. Chi nun surpassa sur quell tearm, Vain baut a s'allagrare.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

[147]

Insumma suom staa fearm dad huom,
Deis quell uain baut a schdrüre 175
Ils mals tzuond our, t' saa pür par cour,
Chi soùlen da Deis ryre.

XXI.

Pür sèasch tapfr' è staa drett sü,

Nun t' lasches ilg cuntradi

Giuo trar: bead tai, scha pür tü

Proa Deis staasch in lg drett stadi,

Da fuond da lg cour cun drett' amur,

A quell woull Deis ilg bappe

Cun seis Sqingk spiert a saimper tscheart

Giüdar in chiaik chi lg dchiappa.

XXII.

Pür t' salua bain è staa laproa,
Tour nun t' lasc[h]ar l'amure,
Sch' tü bain stousch indürar falloa,
Schi uain Deis ilg Singure
A padimar ilg muond è dschfar,
Queaus chi la mainan lada.
Vyd quai, pruus fraar, nun t' awærar,
Deis spendra ns da lur spada.

*Psalm XXXVIII. Ebr.

Domine in furore tuo ne arguas me, &c. H. C. Schiaunta in la noatta da la psalm prüm, 2.12.13.15, &c.

SVMMA. Aqui ura Dauid è rougua chia seis puchiad a lg uènga pardunad, par lg qual ell eira crudad in granda malatia, 5 è ch'ell uènga eir da quella dalibrad. Ed amuossa tzuond bèlg è clær a racunguoscher è cuffessar la noassa schguasta natüra, fraschletza è puwertad, la quala Christ haa purtad par nuo, improa tzaintza seis puchiad, siand ch'ell haa ils noass puchiads tuudt sün ell, è par queaus purtad la paina par nuo, schkoa 10 queaus saian seis. E cuntuott faa schkudün fidel quaista cun-

fessiun, è cun Christ insemmel racunguoscha choa siand chia seis amychs mütschen dalændsch è lg abandunen, è ls fadyws s' mettan incuntra, nun chiatt' ell inlgur agiüd, cuffoart è salüdt, auter koa proa lg sullet Deis: è cun fearma cretta è fidauntza roug ell dsura par lg chiastigiamaint, &c.

I.

Nun m' uællgasch, Senger, chiastigiar In tia giüsta füærgia; Ty' ira uællgasch tü tamprar, A m' pardunar l' ingiærgia, Parchiai ch' tias sagiettas sun In mai fichiadas a mantun, Teis maun am schquitsch' a terra.

[148]

II.

Meis coarp nun ais inlgur intèr
Parmur da teis giüst schdenge,
My' oassa plaina d' grand pissèr,
Ch'eug par lg puchiad paruenge:
Parchiai ch'eug sun chiatschad txuond suott,
In las putrængas chieau è tuott,
Ilg fasch m'ais massa grèiwe.

30

35

40

25

20

III.

Vschè tzuond martsch d' bünguns meis chiær Ais, par mia uardade, Ch'ell schkula, püda schk'ün chiastær, Ch'eug uèng toart è schquitschade, Saimpr' eir d' maal senn par meis büngun Rasad par tuotta meis gialun; Nun hag inlgur sandade.

IV.

Vschè eug schmnad sun è schmachiad, Chia meis cour quell schdarduna; Schk'ün bouw schbrüg' ell chi uain schkianad; Improa cun sprauntza buna

7 *

[149]

Sun eug cun meis giawüsch uyd tai Chi ssasch meis bsæng chiaick ch'eug agrai; Vaisch meis suspyrs è dschemse.

V.

Meis cour eir batta fick d'schmürdün,
Ch'eug nhai par meis puchiade,
Eir foartz' è chrafft nhag eug ingiün,
Meis uys ais eir turblade.
Tuott meys amychs, cumpqings am staun
E proassems kendsch tuots sur ün maun,
Sul tü nun m' abandunasch.

VI

Moa queaus chi guætn' a m' tour our d' peiß
E m' dritxan proa schwantüra,
Queaus tenden latschs saimpr' a ls paß meiß,
Ch' la uitta nun m'ais sgüra,
E tschauntschan nausch ingiannamaints,
S'impaissan saimper tradimaints;
Txaintza chiaschun am schdengan.

VII.

Moa eug nun aud ingual schk'ün suord,
Schk'ün mütt nun awr' la buocca;
Stun tzuond ingual schk'ün huom ch'ais bluord,
Nè s'poa schküsar chi lg tuocca.
E quaist, singur, fatsch eug par quai,
Ch'eug m' tèng cun sprauntza sul uy d' tai,
Ch' tü, Sngur, meis Deis m' exaudasch.

VIII.

Parchiai ch'eug aint in mai m' impaiß,
Chia Deis nun m' lascha ngyre,
Chia queaus s'alleigren sün lur brais,
Chi faun falloa cun ryre
Incuntra mai; schkumbaut ch'eug croud,
Eug sun pardeart proa plagias uout,
Vai saimper meis battümse.

45

50

55

60

65

IX.

Parchiai ch'eug meis puchiad cuffeß,
Da mia nuschdad nhag læde.
Improa sch'eug saimper bain tascheß,
Nè mæ tschantschas ün plæde,
Schi uyuen meiß fadyws dintaunt,
Fearms cræschen, uaun pür inauaunt,
Maal taintza drett am uællgen.

75

80

85

90

[150]

 \boldsymbol{X}

E quai par ch'eug ls hag fatt da ly bain, E m' faun eir grand cuntradi, E quai parmur ch'eug cun cour plain Nun uèng dawoa lur stadi, Moa uèng dawoa ilg bæn indrett, Chia tün cummandasch sulsulett; A tai dun fai è cretta.

XI.

Cuntuott nun m' bandunar, singur, Meis Deis, nun m' staar dalændsche. Fastina baut cun ty' amur, Chia tü m'agiüdesch chiændsche. O Sènger sul ilg meis salüd, Surcuorra baut cun teis agiüd, Chia ls infidels queaus taschan.

*Psalm XXXIX. Ebr.

Dixi: Custodiam uias meas, ne delinq &c. H. C. S'chiaunta in la noatta da lg psalm 1. 2. 12. 13. 75. 124.

SVMMA. Quaist ais üna cummüna uratzgiun, in la quala 5 ün fidel cuffessa è racunguoscha chia tuott christiauns uèngan par ls puchiads ch'eaus imminchiady faun, appussaiwelmaingk chiastigiads, è rouguan Deis par gratzgia: èd ourawaunt ch'ell poassa mastriar la lengua, chia quella nun [151] surpassa. Ilg qual ais fick üna greiua chiaussa eir a ls fidels: Ilg pustütt 10 cur eaus uèngen atitzgiads da ls nauschs èd infidels. Quatras

[152]

racunguschand ils fidels lur puwertad è fraschletza, è choa eaus è tuotta lur fatt saia tuott uanitad, s' uoalwane uyd Deis par agiüdt, chia quell ils dalibra da quell è da tuott auters puchiads.

T.

Ngạnd eug da lg infidel schdangad
Parmur da meiβ puchiadse,
E ngạnd dad ell pür plü chiargiad
D' sturpgèntschas è d' nuschdadse,
Ch'eug fuoβ schi quell è tschell putrun,
Nun hawiqnd da quai chiaschun,
M' hawèg eug tuut awaunte,
20

II.

Da m' parchiùrar inu ch'eug geß
Da mia lengua baine,
Ch' la nun pachiaβ è nun surgeß,
Ch'eug tngeß la buocc' in fraine,
Dintaunt chia lg infidel fuoß qua,
Parfick ch'ell mæ am tngeβ schdanga,
Eir tùært am feß è foartza.

III.

Vschè taschèg eug længk tzuond mütt, Ch'eug nun tschantschaw' eir baine, Par temma da fallar pustütt, Chia lg cour am ngywa plaine. Pürplü dschearw ngywa la dulur Da lg fæch arsaint ch' eir' in meis cour, Ch' in mai bruntland bulgywa,

IV.

Infyn ch'eug nun m' pudèg plü tngair,

Ch'eug dschèg cun mia lengua:

Am lascha, Sènger, mia fyn uair,

Quaunt længk ch' t' haasch taiß la dschengua?

Dym' la masüra da meis dys,

Quaunt længk eug stou cun ls inamychs

Qui uyuer in misiergia.

25

Schi mèra ch' t' hasch meiß dys schantad
Bè lungks da quatter dainta
Schi tuott meis tèmp uain cungualad,
Vy d' tai: üna gryainta.
Tscheart tzuond inguott'ais schmad tuott huom,
Par fearm ch'ell par' hawair ilg nuom;
Quai s' pillga bain par coure.

VI.

Ilg crastiaun uaa qui intuorn

Ingual üna sumbriua.

Schi chiai pür faa ll ramur schk'ün stuorn,
Cur ell qui plü nun uyua?

Ell raspa rauba ch'ell nun ssa,
Chi uain lantuorn, chi lg sapchia gra.

Aqui noaß fatt ais uaune.

45

60

65

VII.

Sün chiai damæ am deβ eug tngair, Ch'eug, Sènger, guarda ngạnde. Tü 'sch mia sprauntza sul par lg uair, Sün lg qual eug uèng putzande. Cuntuott am spendra tü, meis Deis, Da las sturpgèntschas da ls mauns meiβ, Chia narrs nun ryan d' maie.

VIII.

Eug immüttesch, sch'eug uèng schdangad
Nè awr' la mia buocca,
Parchiai ch' tü m' haasch fatt quai dzitzad
Ch' tia giüstia tuocca.
Schi m'autza tia giaischla sü,
Ch'eug sun tzuond schmoart è flaiwel ngü,
Da lg schmnar greiw tras teis maune.

IX.

70 Parchiai dintaunt tü battesch lg huom Parmur da seis puchiade, Ch' la aur uènga txuond txawrad da la pluom, Schi uain 'll uschè schmalmnade, Schk'ün pann d' las chiæras tzuond quastaa Chèck bell dalett è bain ch'ell haa: 75 Vschè ais uaun seis fatte.

X.

Schi taidla, Senger, sü meis ræg, Intlègia meis braqure. E nun t'iffendscher schkoa per giæch 80 Mias larmas ad udyre. Parchiai ch'eug eister sun our d' chiaa, Ün palagrin awaunt tai schmaa, Schkoa tuott meiß pardawauntse.

XI.

Stoardsch' our da mai cun teis battiim, Ch'eug m' poaß' impa reuwrare, 85 Aunt ch'eug m'inuènga our d' quaist füm A chias' utruo müdare. Aunt ch'eug uèng' our d' quaist muond manad, [154] Aqui brick plü a ngyr chiattad, 90 Ilg qual ais meis cuffoarte.

*Psalm XL. Ebr.

Exspectans exspectaui Dominum, &c. H. C. S'chiaunta schkoa lg psalm. 1. 2. 12. 13. 15. 73. 124. 130.

SVMMA. Ell ingratzgia Deis afaimaingk, chi lg hagia dalibrad dad üna tammainga malatia, è rougua ch'ell ilg uœlga 5 spandrar eir dad auters priguels, aint in ls quaus ell lascha tras seis sabbi, aut, saingk cussailg, blear ils seiss ngyr: da lg qual ingiün nun poassa nè deia wlair ssawair tuotta las chiaschuns,

moa chia lg fidel s' deia fidar da Deis, è s' metter in seis 10 maun, cun tschearta fidauntza, ch'ell fatscha tuott per bain è salüdt da ls seiss, schi uènga quai tuott a saruyr a sia beadèntscha è salüd, schkoa èlg haa seruyd eir a Dauid. Ed ammuossa choa è s' deia indrett seruyr a Deis, brichia cun uffeartas u sacrifizis, moa cun uaira ubedgèntza è uyuer dawoa 15 la uœllga da Deis, è far quai chia quell cummanda cun uaira cretta da cour, dawoa lg exaimpel da Dauid, schy da Christi, lg qual haa cumplyd la uœlga da Deis par tuots, &c.

I.

Eug stawlamaingk spettad nhag ngand Ilg Sènger cun cuffoarte, Nè m' uertziag mæ dubitand In priguels da la moarte; Ed ell tadlad haa meis bragyr, Ais statt pardeart a m'exudyr Meis ræg cun buna uællga.

II.

Signd ch'eug eir' in la palü

Da las furtünas tuudte,

D' la mauta nun pudaiwa sü,

Laint ngywa pür plü fuute

Schi m' haa' l tratt our, in peis dritzad,

Sün üna peidra fearm schantad,

Ch'eug fearma meis paβ sgüre,

20 [155]

35

III.

Ch'eug nhagia dchieau quatras chiaschun Noaß Deis bain da ludare Danœw cun üna dfai chiantzun, Eir blears a muwentare Ch'eaus uèngan quai indrett a uair Cunguoschr' ilg Sènger èd a lg tmair, Sün ell schantar lur sprauntza.

IV.

Bead quell huom chi haa tschantad	
Sün lg Sènger sia chüra,	40
Vy d' queaus da grænd nun haa guardad,	
Sün Deis sulett sa sgiüra;	
Dawoa mansnærs nun s' lascha trar,	
Cun uanitads eir lusingiar	
Our da la dretta via.	45

V.

Parchiai tü, Sènger Deis meis, haasch
Trats mürawlgus blèars fatte,
Ilg quint da teiβ cussailgs sul ssach,
Ch' tù hasch par nuo bain tratte,
Chia, sch'eug m' metteβ queaus a numbrar,
Ilg number nun s' pudèβ chiattar,
Ch' tù saimper ans parchürasch.

Ϋ́Ι.

Par lg qual nuo render nun t' pudain,
Chia tü nun vousch nè bsængasch,
Ch' nuo t' fatschan cun noaß paun da lg bain,
Vffeartas tü nun sængasch,
Moa uousch ubeidgia dfai famailga,
Parquai furad m' haasch bain l'urailga,
Ch' tü nun uousch sacrifitzi.

VII.

Cuntuott (dysch Christ) sun eug pardeart 60
D' cumplyr la tia uællga,
La lædsch' in lg cudesch teis aweart,
Manaia mia dællgia,
Queaus sacrifitzis maniad
Ch'eug sul a schdrür uèng' ilg puchiad, 65
Ch' tü sèasch, Deis, cuntainte.

50

VIII.

Ilg qual ais tuott ilg meis dalett Da faar tias uælgas plainas, Chia quellas scrittas sun indrett In tuott las mias uainas. Eug nhag aweartamaingk mussad, Tia giustia clær pradgiad In la baselgia granda.

IX.

[157] Eir mèra, ls læffs nun hag eug tngüd,
Tü, Sènger, ssasch quai twesse,
Tia giustia brick uulgüd
Tngair suott a mai amwesse.
Tia uardad nhag eug pradgiad,
Choa tü hasch saimper bain saluad
Lg bain ch' tü hasch imprumisse.

X.

D' clamar eug oura nun rafyn Lg salüd teis è buntade, Quun dfai tü sèasch è chiaryn Proa lg pœwel araspade. O Sènger, schi, nun m' tngair eir tü La tia misercoardgia sü, Tia fai è buntade.

XI.

Am wællgan saimper bain saluar,
D' taunt maals eir mai dafender,
Ils quaus par blears nun s' poan numbrar,
Ch'eug d' strètt nun m' poaß pür stender;
Putrængas tauntas m' haun tuudt aint,
Ch'eug dy è noatt in quellas staint,
Nun poaß eir tuottas uaire.

70

85

90

Digitized by Google

[158]

XII.

Sun plüs choa pails sun sün meis cheau;	95
Quatras meis cour uain flaiwel.	
Cuntuott, da cour, Singur, t' roug eug,	
Ch' tü m' sèasch buntadaiwel,	
Cun buna uællga m' dalibrar	
Festina, Sèngr', a m'agiüdar,	100
Ch'eaus s' stouen turpiare,	

XIII.

E uèngn' insemmel miβ a schdèsch
Tuott queaus chi uaun tscherchiannde
Da metter mia uitt'our d' peiβ:
Tschesn' inawoa fick tmande,

E uèngn' aweartamaingk sturpgiads
E stætten giuo da lur puchiads
Queaus chi sun leidts d' meis danne.

XIV.

Per quai ch'eaus s'haun fearm intramiß

Da m' mettr' a tuorp per taie,

Schi poassen eaus a sack ngyr miß,

Queaus chi faun bæffa d' maie.

E queaus s'alleigren saimpr' in tai,

Chi t' tschearchn' è daun a tai sul fai,

Ch'eaus saimper tai, Deis, lauden

XV.

Queaus ch'amman, Sèngr', ilg teis salüd
Cur eug sun plain d' dulure,
Nè hag inlgur cußailg hagiüdt,
Schi ais ilg meis Singure,
Chi haa pissèr d' mai da m' giüdar:
120
Tü 'sch meis agiüdt, chi m'uousch spandrar.
Meis Deis, nun faar længk dmura!

*Psalm XLI. Ebr.

Beatus qui intelligit super egenum, &c. H. C. Schiaunta schkoa ilg psalm 1. 2. 12. 13. 15. 73. 124. &c.

SVMMA. In quaist psalm sa sgrischa ilg Spiert Saingk 5 in Dauid, schi in Christ èd in tuott fidels [159] è sa schnuescha da la crudelitad, schwantüra è condemnatzgiun da la infidela è schgrischuus tirauns, ils quaus tzaintza misericoardgia schquitschan èd anguoschaien Christ è seis nembers, schkoa sun fatts ils inamychs da Dauid, chi ais statt üna fgüra da Christ: è ls 10 fadyws da Christ swess, Iüda è ls Iüdeaus. E per quai schi mett'ell in lg prüm aqui inschkuntra la beadentscha da ls fidels, a dar ad intlèr, quun bain cun queaus stetta, ils quaus nun sun schkoa le infidele crudele, moa tras uaira cretta è chiaritad haun misercoardgia, cuschidran è s' laschan ngyr puchiad da 15 la misèrgia è puwertad da queaus, chi uèngen schquitschads, haun fadigia èd anguoscha in quaist muond: Chia s' poassa per cuntradi uair la puwertad è cundamnatzgiun da ls infidels, ils quaus cun parpissada malitzgia anguoschaien Christ è la sia nembra, schkuntra la bainuulgentscha e bain chi ls uain da 20 queaus spoart è fatt, &c.

I.

Bead ais quell chi sabgiamaingk
Handlaia cun lg schquitschade;
Quell uain ilg Sènger sgüramaingk,
Our ch' l'ais in lg bsæng fichiade,
Our a lg giüdar da mal a lg trar,
Ilg Sèngr' alg uælg cussaluar
E lg dar uitt' è sandade,

II.

Ch'ell poas' in terr' eir qui giudair
Buna uantür' è lgüsche,
Parchè ch' tü mæ nun uainsch par lg uair
A lg render a lg giawüsche
Da seis fadyws chi lg uællgen maal.
Ilg Sèngr' ilg uællga surlewgiar
In lg létt d' la malatia.

25

[160] 30

III.

Seis lètt tü uainsch suott a müdar	35
Cun panns fraischks in seis male.	
O Sèngr, am uællgasch eir giüdar,	
Tai roug eug eir par tale.	
My' oarma meidgia da lg puchiad,	
Ch'eug nhag incuntra tai fallad,	40
O Bap misercoargiawel.	

IV.

Moa chiai faun ils meiß inamychs,
Cur eug indür cuntradi?
Queaus rouguan maal a mai in lg uys
Aint in meis pouwer stadi,
E dyen: Cur uain'l a muryr?
Cur uain seis num hoatzmæ a pryr?
Quai tschearchn' è gyran saimper.

V.

E sch'eaus allchiüns bain paarn' a ngyr,
Chi m' tschearchian cun pissère,
Schi uoul improa lur cour pür ryr,
Sch'eaus bain nun s' laschn' intlère;
Cun buocca tschauntschan bèlg awaunt,
In lg cour s'impaissan mal dintaunt;
Quai our dawaunt laschn' oura.

55

VI.

[161] Meiß inamychs intaunter sai,
Insemmel eaus marmuingan;
S'impaissen mal incuntra mai,
Cun mai eir saimper puingan
Dschand: Ell haa fatt qualch greiw puchiad,
Cun lg qual ell s'haa tzuond schwantürad,
Ch'ell mæ nun leiw' our d' lètte.

VII.

Schi brick pür meis aweart fadyw, Moa quell chi s' faw' eir d' chiasa, S' muossaw' ad esser agualyw, Giuo d' mia maisa rasa Mangiawa schkoa ell fuoß fidell, Quell s' bütta cuntra mai rawell E tschearchia da m' tradyre.

65

80

[162]

VIII.

70 Cuntuott, Singur, cumparta m' tü
Buntad è misercoargia,
E dritxa m' è m'agiüda sü,
Ch'eug rumpa lur cuncoardgia,
Chi uèng ad eaus uouta rawy:
75 Vy d' quai ssag eug, ch' tü 'sch meis amych,
Chia meis fadyw nun giüwla.

IX.

Parmur ch'eug sun pruus èd intèr, Vainsch tü in peis a m tngaire; Per mai uainsch ad hawair pissèr, Saimpr' awaunt tai m' hawaire. Cuntuot ludad saï ilg Singur, Deis d'Israel, noaß saluadur, A saimper, Amen, amen.

Psalm XLII. Ebr.

Quemadmodum desiderat ceruus ad fon. &c. Schiaunta schkoa lg psalm 1. 2. 12. 13. 15. 73. 124. 130.

CVMPILGAMAINT. Siand Dauid tras seis filg Absalon schkiatschad da lg raginam, schi haweiw 'ell la mer dulur èd increschantün par quai, ch'ell ngywa tngüd our da lg saruetzi da Deis, ch'ell nun pudaiwa cun lg pœwel ngyr insemmel in lg lœch ingiua è s'udyua ilg plæd da Deis, è s' fawa cumünnas uratzgiuns, s'hundrawa, s' ludawa è s'ingratzgiawa Deis insemmel.

E par quella chiaschun lg plü fick roug'ell cun granda fidauntza 10 è sprauntza, chia Deis ilg uœllga arturnantar in seis stadi. Ed ammuossa usche, chia scha è s' dchiapaß, chia Deis laschass ün fidel usche aut ngyr in la furtunna, e chiafuol in l'anguoscha, ch'ell paress ad esser tzuond bandunad da Deis, chia ls inamychs da la uardad fessen decheng da Deis è da la uaira 15 cretta, u chia lg dimuni è la chiarn ilg wlessen metter in dubitt, schkoa chia è nun fuoss ün uair deis, u chia quell nun lg uœlga bain, è ch' la sia cretta sèa faussa: schi s' deia quell cuffartar sün Deis, è uy d' quell s'uoluer è lg ruguar ch'ilg uœllga alg dalibrar cun tschearta sprauntza, ch'ell uènga a lg 20 dalibrar, è ch'ell uènga a la fyn a ngyr in lg drett taimpel da Deis in tschel, ed aqua awaunt la sia fatscha [162] saimper a s'allegrar, è cun tuott ils saingks cun algretzgia a lg ludar: è chia la infidela, chi sun sarrada oura da quella algretzchia, uèngan lhura cun granda rügla stuair uair è ssawair, quai 25 ch'eaus nun haun uulgüd crair, chia è saia ün uair Deis, è chia la cretta da la fidela sea statta la dretta, &c.

I.

Schk'ün tschierui tschearchk'a ngyr proa lg flüm,
Cur ell ais stanglantade,
Vschè giawüscha meis custüm
Da ngyr da tai rfraschkiade.
My' oarma tzuond haa granda sai,
Arsagia, Deis, da ngyr proa tai,
Ch'èsch quell fearm Deis uyuainte.

II.

O, cur uain mæ quell tèmp a ngyr,	35
Ch'eug awaunt Deis dcheau uènga,	
Parchè ch'eug mæ nun poaß durmyr,	
Taunt ch' lg infidel quell tènga	
Meis Deis schdangad imminchiady	
E dysch: Teis Deis t' haa bèlg trady;	40
Inu' ais ell pür huossa?	

III.

Quai dschflynchia mia uitta tzuond,
Ch'eug dy è noatt pür cryde,
Nè maingk eir autra spis' in lg muond
Choa larmas, ch'eug nun m' fyde,
Cur eug m'allgoard cun chè dalett
Eug mnawa 'lg pæwel da Deis drett
A lg dar laud èd hunure.

45

60

65

[164]

IV.

Chè m' faasch, my oarm', yr cun lg cheau baβ,

In mai uschè rantunasch?

Cun fearma sprauntz' in Deis staa taβ,

Dad ell nun t'abandunesch,

Ch'eug uèng amuo a lg ingratzgiar,

Awaunt ell fry hunur a lg dar

Par seis salüd cussnade.

V.

Meis Deis, meis spiert in mai uaa baß,
Our eug da tai m'allgoarde,
Choa lg pæwel tras ilg Ioardan traß
Oun teis agiüd, cuffoarte;
Las mürawailgas ch' tü hasch fatt
A lg agiüdar partuottafat,
In plauns èd in muntgingas.

VI.

L'ün buolg sur l'auter uain schbrüand,
Furtüna m' plouw' a dæsse.
Tuott tias uondas in lg mar grand
D' sur mai uaun oura græsse.
Grandas furtünnas tü m' trametsch,
Ch'eug stun schkoa sün ün pigiang blætsch,
Schfuondr' aint pür plü chiafuolle.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

VII.

	Sün lg dy trametta Deis buntad,	70
	Ch'eug d' noatt ilg laud chiantande	
	Proa lg Deis uyuaint tèng eug urad,	
	Proa quell eug m'uoalw sul, dschande	
[165]	A Deis ilg meis friungk:	
	O, choa m'imblidasch uschè tschunk,	75
	Cur lg inamich am chialchia?	

VIII.

È uain (am par') a mai chiatschad
Tras l'oaβ' our üna spada,
Dintaunt ch'eug uèng angurdiad
Da meis fadyws, bragiada,
Chi m' dyen tuotta dy palais:
Teis Deis pillg' huoβ' inu' ell ais,
Ch' tü uousch pür crair in quelle.

IX.

Chiai uaasch, meis spiert, uschè tzuond dschtuudt,
Vschè mal paus a m' dare?

Staa stawl' in Deis leidt cun teis uut,
Ch'eug uèng a lg ingratzgiare
Amuo par seis salüdt, ch'l'am uain
D'allgretzgia granda mai far plain,
Cun lg qual meis Deis ell s'muossa.

90

Psalm XLIII. Ebr.

Iudica me Deus & discerne causam meam, &c. [H. S.].

[=G 29]

S'chiaunta eir schkoa südsüra ais ditt.

SVMMA. Quaist ais üna uratzgiun incuntra ils inamychs 5 da la uardad, fick a quell prapæst, schkoa südsura da lg psalm proassem uiwaunt ais ditt.

T.

Santèntzgia, Deis, maina meis stausch Incuntra lg nausch mal pæwel,

10 [166] E m' spendra our da maun da lg nausch, D' lg ingiannadur fick stræwel;
Siand, meis Deis, tü mia uirtüdt,
Schi choa am laschas uschè nüdt
E dschtuudt suott meis fadywe?

II.

15 Trametta m' tia uaira lgüm,
Tia uardad mai maina
Proa teis sqingk munt our da lg schkür füm
In tia chiqmbra plaina,
Ch'eug uèng avaunt ilg drett utar,
20 Deis, my' allgretzg' a qua guardar,
Ch'eug leidamaingk tai lauda.

25

III.

Chiai uaasch, meis Spiert, usche tzuond dschtuudt, Vsche maal paus a m' daare?
Staa stawl' in Deis, leidt cun teis wuudt, Ch'eug ueng' a lg ingratzgiare
Amuo par seis salüdt ch'ell uain D'allgretzchia granda mai far plain, Ch'eug ell, meis Deis, cunguoscha.

*Psalm XLIIII. Ebr.

Deus auribus nostris audiuimus, &c. Schiaunta in la noatta da lg psalm 114, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm plaundsch' ell, choa lg pœwel indüra greiua schgrischusa anguoscha [167] par l'hunur da Deis è la uaira cretta, èd improa chia Deis nun lg agiüda cun mirawlgusa pussauntza, schkoa ell ls haweiwa giüdads uywaunt, cur ell cun taunt miracuells ls manà our dad Egypta, tras ilg

[168]

desiert in la terra d' l'imprumischun, sul tras sia gratzgia è pussauntza, & tzuond inguotta tras lur uirtüd. E rougua 10 ch'ell uœllga hoatzmæ ammuossar la sia uirtüdt, èd ils seiss a la fyn defender è dalibrar da las ingiærgias da ls infidels. Ed ammuossa uschè chia scha baingia è s' dchiappas chia Deis laschass ils seiss ngyr paramur da la uardad, suott ils infidels, chia queaus als hawessen suramaun, è ch'ell ls laschass impa 15 iffichiads, chia par quai nun s' deien eaus deschmetter, ngyr flaiwels è wlair crudar giuo da la cretta, moa ch'eaus s' deien impissar èd algoardar sün la pussauntza è buntad chia Deis hagia autras uoutas ammuossad a ls seiss, incuntra ls infidels, èd uschè sün quella s' cuffartar, è tzuond brichia sün lur aigna 20 uirtüd u sandad: è s' uoaluer uschè uy d' Deis a rœg, cun plaina fidauntza ch'ell uènga a la fyn a ls agiüdar, èd ad adutzar ilg seis laud.

T.

O Deis, udyd ch' nuo wain quidawaunt, Noassas urailgas, noaß pardawaunt, 25 Chi ns haun tngüd raschunade Quellas lawuors chia tü da lur dys Haasch tras buntad fatt par teiß amychs, Quatras tai palantade, Choa tü haasch ils pagiauns schkiatschad 30 Ed eaus in lur lech implantad, E ls infidels queaus haasch tü dschdrütt, Moa quaists fatt crescher sü cun frütt, Quai ls hasch tü sul fatt cun teis maun, Sch'eaus bain uyd tai nun quadangaun. 35 Halleluiiah (ed. - as), noaß Deis ludad.

II.

Parchiai ch'eaus haun ilg pagiais tuudt aint
Txuond brichia tras lur aign' ardimaint,
Eir brichia cun lur spada.
Cun lur pußauntxa nun haun eaus tngüd,
Surwngyd uitoargia nè lur salüd
Par lur lgieut è bragiada;

Moa lg maun da lg bratsch teis haasch duwrad
Tras spiira gratzch' èd eir buntad,
Ch' la tia uist' haa datt splandur,
Tras ch' tii als haasch purtad amur,
Cuntuott èsch tii, Deis, ilg meis raig,
Bain dritza tii a Iacob dfai.
Halleluiah, noaβ Deis ludad.

45

III.

50 Tras tai nuo ngyn ils noaß inamychs Our' a büttar, schi ns uaien par lq uys Inqual schk'ün bouw chi puinga; Tras teis nuom ngyns sul suott a traplar, Ils quaus incuntra nuo uælgn' aluar 55 [169] E ngyns a ls dar sün lg gruinge. Sün meis balaister eug nun m' fyd: Par mia spada fuoß eug pryd, Chia quella mai nun haa giüdad, Moa tü 'sch sul quell chi m' hasch saluad 60 Da meiß fadyws chi m' uællgen maal; Queaus mettesch tü a tuorp, par tal Halleluiah, Noaß Deis ludad.

IV.

In Deis ans wlain nuo saimper tngair buns Schi ngyns tras ell a ngyr tuots baruns, Seis nuom a saimpr' hundraine. 65 Moa huoß' haasch tü tzuond nuo rafüdad, In tuorp è tangur ans haasch bandunad, Tras quai ch' nuo paruangiaine, Ch' huossa nun tragiasch in noaß chiamp Nè da lg maun drett nè da lg maun tschamp, 70 Tras quai mütschain nuo d' noas fadyw, Chia d' nuo nun la spett' ingiün huom uyw, E quai tauntyn ch' nuo wain in chiaa Ans uain da noaß fadyw rubaa. Halleluiah, Noaß Deis ludad. 75

[170]	Tü ns haasch schkoa nuarsas ingual a lg luff Büttads awaunt, è rasads suott giuff, Intaunter ils pagiaunse. Teis pœwel haasch uandüd par pauck, Ch'ell nun haa prèdsch taunt choa muwel mauck, Nun uain süngad schkoa chiaunse: Tü ns mettesch our a ngyr schdangads, Noaβ wschyns d' nuo ryen allagrads, E giamgias faun intuorn intuorn	80
	D' noaβ Deis chi ns lascha mettr' in fuorn, Ch' lg ais üna bæff' è dyr da nuo Da ls infidels tuott sü è giuo. Halleluiah, ilg sngur ludad.	85
	VI.	
	Tangur ais imminchiadi awaunt mai,	
	Ch'inu' eug uèng u paß, eug m' turpai,	90
	Nun aschk utzar meis cheaue.	
	Par mur da quell chi m' uaa tragiand sü,	
	Blasmand la crett' eir: Huossa uaisch tü:	
	Da far uandett' ell leaugua.	05
	Cumbain chia quai ns inschkuntra tuott,	95
	Ns laschains improa brick metter suott,	
	Parquai nuo brichia t'imblidain,	
	Eir tia ligia nun schnagiain,	
	Noaβ cour nun tsches' eir inawoa,	100
	Our d' teis truig nun passains amuo.	100
	Halleluiah, ilg Sngur ludad.	
	VII.	
	Ngand nuo intauntr' ils dragiuns chialchiads,	
	Tast cun la moart truond suott cuwarnads,	
	Schi ns wlains saluar uy d' taie.	
	Parchiai sch' nuo ngissen ilg sqingk nuom teis	105
	Ad imblidar, clamar auter Deis,	
	A rumper tia laige,	

Nun ngiß Deis lhur' a nuo tscharchiar,
[170] Ch' nuo nun ns pudessen atzuppar?

110 Ch'ell tscheart cunguoscha tuott noaß cour.
Cuntuott wlains aunt par sy' hunur
Imminchiady ns laschar schkiannar,
Schkoa nuarsas a la metzgia trar.
Halleluiah, ilg sngur ludad.

VIII.

115 O Sènger, t' schdaischda. Chiai doarmisch plü? Nun ns tngair schbüttads, pür leiw' hoatzmæ sü. Chiai txuppasch tia fatscha? Choa pür imblidasch noassa dulur? Ch' nuo ngyn schquitschads suott par ty' amur, 120 Ch' nuo èschn' inqual schkoa schdratscha. Cun l'oarm' a tèrra nuo ns büttain, Par terr' in uainter nuo giaschain. Vschè tzuond dschmiß è dschtuudt èschn' nuo, Schi leiwa, ns giüda tü amuo. 125 E ns spendra par tia buntad, Sch' nuo bain hawain brick quadangad; Halleluiah, Noaß Deis ludad.

Psalm XLV. Ebr.

Eructauit cor meum uerbum bonum &c. [A. R.]
[= G 30]

Schiaunta schkoa: Min hertz haatt guotes wort betracht.

5 SVMMA. In quaist psalm chiauntan ils filgs da Chore ilg laud da lg raig Salomon, da la dignitad da sia (ed. fia) beltetza, è da la gratzgia da lg seis fawlar, da sia gialgardèntscha, pussauntza, inawauntetza, hundradèntscha è magestad, ch'ell haweiwa, [171] èd eir la ragina sia mulgeir. Vschè eir da la uantüra da seis 10 uffaunts. Ed in quai, schkoa tras üna fgüra, daun ad intlèr è puinchian sün Christ è sün la baselgia si[a] spusa, èd eir la pussauntza, magestad èd auta buna uantüra è bèadèntscha da seis raginam, &c.

I.

Eug bunas nouvas welg chiantar, Ilg laud da lg raig da cour schburfflar. Vaa, mia lengua, inawaunt, Schkoa lg maun dad ün ladin scriwaunt.

15

II.

Tü èsch ilg plü bell huom da lg muond, Tia lengua plaina d' gratzgia tzuond, Parchiai chia Deis t' haa adutzad, Cun duns è gratzchia saimpr' hundrad.

20

III.

Tia spada tschintasch sün lg gialun, Cun quella giüstrasch fraischk barun, Cun teis plæd schdrügisch cun hunur Tüærck, Pappa, Raig, Imperadur.

25

IV.

Vaasch inawaunt cun magestad, Sün teis chiawall d' tia uardad; Buntad, giüstia uousch tü far, Ch'ingiün nun poa tai tschasantar,

V.

Chia tuot sa stoua mürawlgar Da quai ch' teis maun uain a muossar. Tias sagiettas passan tras Ily cour da teis fadyws maluaschs. **3**0

VI.

[173] Ils pouwels croudan suott teiß peis, Eir uain teis raginam, o Deis, A star in peis bain stawel, fearm A saimpr' è saimper txaintza tearm.

VII.

Ilg teis bastun, singal da raig, Téngsch bèlg sü drett giüst awaunt tai; A la giüstia bain real, A la putrænga uousch tü maal.

VIII.

Parchiai chia teis Deis t'haa undschü Cun lg œli da l'allgretzgia plü Choa tuott teis frars è cumpanyuns, Ch'èsch la funtauna da tuott duns.

IX.

La tia vistmainta frada bain D' sandad, la qual' our d' tai ans uain, Da tia dalettaiwla cuort, Da lg plæd chi faa udyr ilg suord.

\boldsymbol{X} .

In quellas fillgas — staun da raigs — Tia spusa maina uia lg brais. La tia baselgia cun hunur, Quai ais la spusa da lg Singur.

XI.

Pür guarda, fillga, t' giütza sü, La uusch da lg spus teis taidla tü. Teis uèlgs tzuond bütt' our da teis cour, Sch' tü uousch ch'ell t' uèng' amur a tour.

XII.

Schi uain ilg raig ch'ell haa giawüsch Da tia beltezza, bella lgüsch, Parchiai ch'ell ais ilg teis Séngur, Quell sul adura, dand hunur.

50 [174]

Digitized by Google

55

40

45

50

XIII.

Sün quellas noatzas uèngn' a t' ngyr Rick noattzaduors hunur a t' dyr; Hundrad ais la Ragina bèlg, In lg Spiert choa lg coarp fittada mèlg.

65

XIV.

La uain manada proa seis Raig Cun sias bain chiambreras dfai In chiqmbra da lg Raig cun dalett, Aqua a s'allagrar indrett.

XV.

In læch da ls uélgs teiß pardawaunts Vainsch a schantar ils teis uffaunts, Tras queaus ductuors uainsch a manar Ilg muond, cun lg plæd teis a rengnar. 70

XVI.

Cuntuott quell Raig uællg eug predgiar, Seis nuom uèngn' eir saimpr' ad hundrar Tuott pouwels è pagiais da lg muond; Quell temp nun uain ch'ell hagia fuond.

75

Psalm XLVI. Ebr. Deus noster refugium & uirtus, &c. M. L.

[=G 31]

S'chiaunta schkoa Ein ueste burg ist unser gott, &c.

SVMMA. Queaus chi chiantawan quaist psalm, ingratz- 5 giawan aqua Deis par ün grand mürawlgus bell agiüdt, ch'ell haweiwa in ün grand bsæng tramiss a la citad Ierusalem. Ed ais üna ductrina, chia siand chia Deis ais saimper cun sia baselgia, quai ais cun tuotta queaus chi sun fearms è stawels in la dretta cretta, schi deian queaus in [175] tuott prigucls 10 staar cun ardimaint è tzaintza temma, chia damæ chia Deis ils parchiüra e ualga par eaus, als poassa ingiün uschè pauc è main nouscher incuntra lur salüd, choa ad üna foarta sgüra

citad, cun fick fearms ramüœrs, tuorrs è poartas, taunt fearm 15 sarada è fortifichiada, chia ingiün la poa cun alchiüna foartza ud art nè uendscher nè tour, &c.

I.

Ün fearm friungk ilg noaβ Deis ais,
Da tuottas plain d' uirtüdse;
Ell ns haa da tuott bsængs fry dafais,
20 In ls quaus nuo eirn' atuutse.
Ilg uėlg noaβ fadyw strauears è chiatyw,
Cun foartz' è fusdad schgrischusamaingk pinad
Nun chiatt' in lg muond parailge.

II.

D' saisweß nun s'teng' ingiün qui bun,

Chi fuoß bain tuot pardüde;

Par nuo cumbatt' ilg drett barun,

Chia Deis haa sweß tschernüde.

Chi ais pür quell huom? Jesus Christ haa 'll nuom,

Lg pussaunt Sènger meis: nè ais èir auter deis;

Ilg chiamp stou ell mantngaire.

III.

Scha lg muond eir plain d' dimunis fuoß, Chi ns wleßen tzuond malgaare, Nun denn nuo tzuond brick esser tmuoß, Eir brick ans stramantare.

35 [176] Schi fuoβ tuott ilg muond incuntra nuo tzuond, Nun ns poa'll brick nusc[h]air, Scha Deis ilg uoul artngair, Vn plæd ilg faa daar giuoe.

IV.

Ilg plæd ans stouen eaus laschar,
N'ingiün grad als ssawaire,
40 Ch' l' ais ell cun nuo a ns agiüdar
Cun lg Spiert seis è pudaire.
Sch'eaus bain pilgn' il coarp, è lg dassen la moart,
Nun wains ingiün dann, èd eaus ingiün guadaing,
Ilg tschèl nun ns poan eaus toure.

[177]

*Quell madeschem psalm dritzad a chiantar in ün' autra guisa. H. C.

S'chiaunta schkoa la chiantzun Herr Christ der einig gottes sun.

I.

Deis ais noaß schkiüdt è foartza, Noaß fearm agiüdt in lg bsæng. La moart tras ell ais schmoartza, D' nuo haa 'll pißier è sæng. Cuntuott nun denn nuo tmaire, Chi ns poaß allchiün nuschaire, Ch'ell ais noaß sgür sustèng.

II.

Sch'our d' lœch muueß la terra,
E ls munts eir dæßn' in lg maar,
Ch' las uondas d' quella schguerra
Wlessn' aint par terra daar,
E metter suott las chiasas,
Ch' las ngissen d' belma rasas,
E ls munts in aut aluar.

III.

Quai ais, scha tuott ils pouwels,
Fèarm snguors é raigs fick auts,
A dæß ans wlessen mouuer,
Cun füærgia, foartz' è dguaut,
Schi stain da buna uællga,
Ch' nuo wain ün sgür bun sællge,
Noaß bap pussaunt èd aut.

IV.

Ch'ell la funtauna crenga 25
Arfraischkia sia citad,
Sia baselgia denga
A saimper cun buntad.
Ell saimpr' ais ametz quella
Cun gratzg' è sia nuwella; 30
Sgür uain sün quell fundad.

5

10

15

V.

Ell giüd' alhur' (ed. adhur') awuonda, Ch'ün nun schbaluontzg' ün tzich, Sch' la terra tuott raduonda Seis raginams eir fick Incuntra ns ramurassen, D' frantur eir tuott schfrachiassen, Suott geß tuott pouwr' è rick,

VI.

Improa lg sngur d' la pußauntxa
A lg qual ais tuott d' cummand
Ais sgür noaßa süstaunza,
Da Iacob quell Deis grand.
Ais noaß chiastèlg, foartetza,
Plain d' bæn èd eir d' richetza,
Ch' nuo saimper ngyn giudand.

VII.

Ngyd naun, guardad las ouwras, Da lg Sènger las lawuors, Ch' l' haa fatt par nuo, las prouwas, Dschdrütt raigs pussaunts è snguors. Ell faa tngair sü las guerras In tuott pagiais è terras E ns spendra d' las duluors.

VIII.

Ell mett' a schfrack balaisters,
Eir hastas, sagiatqm,
La chiarr' ard' l' è lur maisters
A fæch pussaunt è lqm,
Da lg cuntrastar ch' wuo laschad
Ell par lg wair Deis cungwoschad,
Chi oasta ls seiß d' la fqm,

55

35

40

45

50

[178]

•	T	₹	,
-	•	А	

Fick aut in tuott la terra,	
Sur tuottas natziuns.	
Ell Sènger sur la guerra	
Oun nuo in tuott chiantuns	
Ais, noaβ chiastèlg, foartetza,	
Ilg Deis da la fermetza	
Da Iacob è tuott buns.	

[179]

*Psalm XLVII. Ebr.

Omnes gentes plaudite manibus, jubilate, &c.

S'chiaunta in la noatta da la chia(u)ntzun da la aßensciun
da Christ: Sün quaist dy fains algurdaschun,
choa Christ, &c. H. C.

5

20

25

60

65

SVMMA. In quaist psalm chi[a]untan ils filgs da Chore, choa lg laud da Deis uènga a ngyr fick addutzad par tuott ilg muond, da soart chia eisters raigs e pouwels uèngen a s' uoluer proa Deis. Ilg qual ais dwantad è cumplyd cura Christ ais addutzad tras la sia rasüstauntza èd assentziun ch' l'ais yd a 10 tschèl, moa statt datt ad intlèr tras quella granda hunur da Deis è da lg pœwel d' Israel, la quala haa tngüd splanduryd, quella uouta chia la chiaista da la Ligia uenn manada cun üna granda fick hundraiwla pompa è falloa, cur ilg taimpel fuo dritzad sü tras Salomon, è chia blears raigs è pouwels racunguschen èd 15 hundraun ilg Deis d' Israel par ilg uair Deis: sün la quala pompa è falloa ais pertschaiwel chia quaist psalm sèa statt chiantad. Guarda ün 3. Reg. cap. 8 & 9. 2. Paralep. capite 5. 6. 9. &c.

I.

D'allgretx' in semmel dad da ls mauns,
Par tuott ilg muond tuott pœwels,
Giüwlad a Deis par munts è plauns
Sèngr' aut ch' l'ais sur ils nüwels.

[180] Awaunt ell d' temma s' deß tramlar,
A quell grand raig nun wlair süngar
Sur tuott la terra Sènger.
Halleluiah, halleluiah.

II.

Ell bütta is pouwels suott a nuo,
Cun ig plæd suott noassa cretta;
Cun quella spada schdrüg' cil giuo,
Eir suott noaß peis tzuond metta
Ils pouwels infidels pagiauns,
Par gratzgia l' hierta ns daa'll in mauns
Da Iacob, ch'ais la letta.
Halleluiah, halleluiah.

30

35

40

45

50

III.

Deis ais yd sü cun grand falloa, Noaß Sngur chia tuott strasuna D' seis plæd, par tuott ilg muond dawoa, Ch' l'ais ngüd d' noassa parsuna. Chiantad a Deis, Chiantad a lg Raig, Chiantad seis plæd da cour tzuond dfai, Ch' l'ais raig sur tuott la terra. Halleluiah, halleluiah.

IV.

Ell Deis ais sur tuott pouwels raig Sün sia sqingkia suopgia; In tschèl Deis txètx', in quell eug crai, Schkoa muossa sia cuopgia. Ils snguors da ls pouwels uèngen naun Proa lg pæwel da lg Deis d' Abraham, Ch' l'ais lændsch sur tuott prasuras. Halleluiah, halleluiah.

[181] *Psalm XLVIII. Ebr.

Magnus dominus & laudabilis nimis, &. H. C. S'chiaunta in la noatta da la psalm 45, &c.

SVMMA. Quaist ais un ingratzgiamaint da la citad Ieru-5 salem, quatras s' intlègia la baselgia Christiauna, èd inminchia fidel in quella, la quala ingratzchia Deis par sia buntad è duns, quatras ell la dalibra da seis inamichs, la daa paus è pasch, è la addautza in hunur, &c.

I.

Ilg Sèngr' ais grand è fick ludad Sün seis saingk munt, sia citad. Tras la citad Ierusalem S'intlègia la baselg', eug stem.

10

II.

Sün lg munt Zion d' maun sumbriwaunt Ais la citad da lg raig pussaunt, Ün bell è fick dschantill pagiais, A tuott ilg muond allgretzgia ch' l'ais.

15

III.

In la baselg' ais Deis cuntschüd, Ch' l'ais ilg chiastèlg aut sgür tscharnüd, Cuntr' ella raigs s' haun araspads E sun insemmel tuots mütschads.

20

IV.

Par mürawailg' eaus intutyds, Da quai ch' lg haun uys, sun txuond stramyds; S' büttaun in presscha dsuringiuo Par granda temm' in eaus chi fuo.

V.

[182]

Eir tngyn anguosscha ls haa datt d'maun, Schkoa las dunnauns duluors chi haun, Schkoa l'aura dad alwaunt sulai Las naws in petzas metta d' frai.

25

VI.

Ch'uschè schkoa nuo hawain udyd, Chiattains è wsain ch'uschè tèng yd, Chia quai ch' l' haa ditt èd imprumiß Deis a ls fidels quai salua fiß.

VII.

Chia quell Singur ch'ais tuott pussaunt Staa saimpr' a la baselg' awaunt E tènga saimper quell' in peis, Parchiai ch' l'ais la citad da Deis.

VIII.

Ountuott pillgawn' nuo, Deis, a cour Tia buntad è grand' amur, Ch' tü staasch in lg taimpel teis in tschæl E ns quardasch saimper cun teis æl.

IX.

Chia schkoa tii haasch ilg nuom, o Deis, Partuott uschè la laud tendscha teis, Da lün a lauter cheau da la muond, Teis maun d' giustia plain ais txuond.

X.

Ilg munt Zion s'alleigra fick, Ls fidels d'allgretzgia salgen déck, Choa tü sententzgiasch, téngsch eir drett Txuond txaintxa maunguel e dafett.

XI.

In la citàd intuorn guardad, Tuott sias tuorrs indrett numrad, 50 Ws fad sura senn d' seis bastiuns, Choa Deis dafend' in tuott chiantuns, [183]

XII.

Quun aut eir seis palatzis staun. A uoaß uffaunts mattaid a maun Choa quell noaß Deis staa saimper fearm E ns reidscha saimper traintra term. 9

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

Digitized by Google

35

40

45

*Psalm XLIX. Ebr.

Audite hæc omnes gentes, &c. H. C.

S'chiaunta schkoa: Gott selbst ist unser s[c]hutz und macht.

SVMMA. Quaist psalm amuossa choa è nun s' deia schantar fidauntza sün chiaussas da quaist muond, schkoa sun hunuors 5 mundaunas è uauna glærgia, amiauntza è gratzgia da lg muond, èd ourawaunt Singaria è richezza, sün las qualas chiaussas ilg narr oarb muond salua saimper ilg plü blear, siand impr(a)oa quai la tschearta cundamnatzgiun, cur ün rainta seis cour è cuffoart in tnginas chiaussas: è cuntuott chi s' deia schantar 10 fidauntza è tscharchiar tuott ilg bæn in deis sulett, tras seis filg Christum sulett, &c.

I.

Vdyd tuott pouwels, s' taidla bain Ün frain chi ws tain Ila senn d'uoassas curailgas; 15 Baß è da grænd, ilg pouwr' è rich, Qui dèck ün tzick Giützad sü las urailgas. Ch'eug uœlg tschantschar a ws ammuossar Sabgèntsch' indrett [184] d'uair intellett, 20 Ch'eug uœlg dar udièntxa A la sul Sainak Spiert chi uaa brick tücert E faa intler, uoul ch'ün pisser Fick hagia d' sia ßièntza.

II.

Chiai temma uoul pür un hawair 25
A crair nun wlair
A Deis da lg témp cuntradi?
Chi s' uoul ustar da lg bsæng fand tüært,
Vain tüært eir spüært
Ad ell cun pouwer stadi. 30
Ingiün nun s' deß tngair in saisweß,
Sün rauba tzuond da tuott quaist muond

Neir s'ingrandyr siin quella, Ch'ingiün da queaus nun poan ad eaus Spandrar lur frar, a Deis pagiar Ilg prètsch d'itn oarma bella.

III.

35

Parchiai ch' las oarmas ualen plü, Chia quellas tii D' la moart nun pousch spandrare. Eir rauba t' poa brick agiüdar 40 A t' far chiasar, D' la moart d' quaist ustare. Ch'ün saimper uyw' in lg muond chiatyw Nè uèng' a uair ilg foaß giaschair 45 Chia ls sabbis da lg muond 'uaien Ch'eaus mourn' inqual schkoa ls narrs eir d' maal [185] E laschn' ilg lur cun grand dulur A queaus ch'eaus mæ nun craien.

IV.

Sch'eaus bain s' cradaintan chia lur chiaa, Lur praa, citaa 50 Deß rumangair qui saimper, Ch'eaus fatschn' in terra lur nuom baut Cun dguaut taunt aut, Ch'ell düra tard è taimper, 55 Lur chiasa uain in terra bain, Saimper a schmartschyr, lur coarp püdyr, Ilg huom længk nun rumanga, In sy' hunur eir ilg fatt lur Ais txuond sumlgaunt a lg muwel taunt, Chi mour' è nun s' cumpginga. 60

V.

Cuntuott ais lur prapæst tzuond narr, Sparngar, stantar Par faar qui granda rauba,

	E lur uffaunts improa a quai Daun crett' è fai, E lur ductrina laudan, Eaus a muntun in iffiern sun Saimpr' in la moart txaintxa cuffaart, E cur tschell dy bun leiua, Schi uèngn' ils pruus ad esser sngurs, E lg dguaudt da tscheaus uain martsch cun eaus, Lg iffiern lur chias' ais greiua.	65 70
	VI.	
[106]	Moa Deis uain our da lg dguaut d' lg iffiern	
[160]	D' la famm d' la hiwiern Tscheart a spandrar my' oarma.	75
	Parchiai ch'ell m' haa tras Christ tuudt sü	
	Cuntschüd eir plü,	
	Chik ch'in ell ualg' è doarma.	
	Nun tmair, sch' tü bain uaisch ch'ün ais plain	-00
	D' raub' è d' hunur ch' l'ais huossa sugur,	80
	Ch'ell dee tscheart baut muryre: Nè uain a tour (quaist pillg' a cour)	
	Ilg sèu cun ell, ilg infidell,	
	Tuott sy' hunur stou pryre.	
	VII.	
	Dintaunt ch' l'ais uyw, haa ll impa d' laud,	85
	Seis dguaut ais pauck,	
	Queaus ch'ell schmalgainta lg laudan.	
	Queaus uèngen tuots baut a passar,	
	Müdar a staar Proa ls lur in lg læch ch'eaus audan,	90
	Staun saimper in lg füm, ch'eaus nun haun lgüm.	30
	Ilg huom signd fick næbbl' è grand,	
	Sch'ell Deis drett nun cunguoscha,	
	Ais schk'ün armaint tzuond tzaintz' immaint	
	Chi moura txuond our da quaist muond,	9 5
	Auter ch' l' haa saimpr' anguoscha.	

*Paalm L

Deus deorum dominus locutus est, &c. Schiaunta schkoa lg psalm Tudaischk 51. H.C.

SVMMA. Ell imnatscha in quaist psalm, chia [187] Deis uènga a ngyr èd a drattar, quai ais appussaiwelmaingk a chiastigiar cun la cundamnatzgiun eternala tuott' infidels infendschaduors è fauss Christiauns, ils quaus uœlgen pür hundrar Deis a lur mœd, cun quellas chiaussas ch'ell nun sœnga, è uœlgen chia Deis sèa culpaunt a stuair da quai tour par bœn, 10 chia ad eaus sumailga, è cun quellas chiaussas, cun las qualas ell uoul ngyr hundrad, è clær cummanda, nun uœlgenè sœngar a lg hundrar, nè a lg faar ingiünna ubedgèntza, moa bain aut sastrydan tuot ilg cuntradi, è s'iffichian a far tuottas chiatiwiergias las qualas ell schkummanda, è quai cun lg qual ell uain 15 schdangad, schkoa ell hagia dalett da lgess.

I.

Signd ilg muond in la schkürdün,
In tuott ils pouwels apain' ün
Ilg qual noaß Deis cunguoscha,
(O pouwra grand anguoscha)
Schi uain ilg Senger Deis pussaunt
A ngyr laschar la lgüm awaunt
Ilg muond tuott clamare,
La uaira lgüm muoßare
Par tuott chiantuns èd eir pagiaiß,
D' lün cheau da lg muond a lauter staiß,
Oumantzand in Ierusalem
Da lg munt prüwad Zion ch'eug stem,
Vain Deis cun grand' hunure,

II.

[188] **30**

20

25

A splanduryr è lg muond muossar Choa lg crastiaun deß crair è faar A lg uair Deis a plaschaire, Saruyr èd eir a lg tmaire.

189]

Noaß Deis uain ngand nun atzuppad,	
Sch'ell bain cun coarp nun uain mussad,	
Moa cun sia uirtüde,	35
Pussauntz' è seis salüde,	
Schk'ün fæch chi dschrüg' infyn in lg fuond	
Cun lg spiert la foartza da quaist muond,	
Ad yr schk'ün' aura in awaunt,	
Da soart ch'ingiün nun staa awaunt	40
A lg plæd d' sia ductrina.	
III.	
Ell uain giuo d' tschél ils anguels tzuond,	
Eir tuott profets bain da quaist muond	
Testmungias a clamare,	
Cun seis pœwl' a drettar[e].	45
Pür am raspad naun meiß sangküttschß,	
Chi m'uælgen pür saruyr cun giætschs,	
Cun faar sü sacrifitzis,	
M hundrar cun lur uffitzis.	
Qua uèngn' ils tschèls testmung' a dar,	50
Ch'ell uain pussaiwl' a ls chiastigiar,	
Parchiai ch'ell ais ilg drett mastraal,	
Ilg qual chiastyg' indret ilg maal,	
Eir ad ingiün faa tüærrte.	
IV.	
Meis pæwel taidla Israel,	55
Tü chi uousch esser drett fidel,	0
Parchiai ch'eug welg tschantschare,	
Vyd tai testmungia trare.	
Eug sun ilg Sènger è lg uair Deis,	
Ch' tü m' deisch saluar sul par teis Deis,	60
M' guardar cun stüdy oura,	00
Meis plæd tour bain a (ed. e) coure.	

Cur mæ nhag eug a tai tratt sü Par sacrifitzis? Da tai tngü 65

70

75

80

95

Vffeartas eir mæ giawüschad, Awaunt mai ngyr sacrifichiad? Quai pür nun pousch tü dyre.

V.

Eug nun hag bsæng da tour teis wdeaus
Our d' tia chiaa, neir teiß angeaus
Neir buocs our da teis stawels,
Chi sun fats graß cun pawels.
Chia tuotta suluaschyn' in ls guauts,
Tuott muwel in ls munts milli auts,
Eir tuott utscheaus da ls muntse,
Limarg' in tuott chiantunse
Quai ais tuott mèu è suott meis dguaut:
Fam sch'eug haweß aqui sü aut,
Nun bsæng eug brichia dyr a tai,
Siand ilg muond tuott fatt tras mai,
Eir tuott quai ch'in quell aise.

VI.

Pür ch'eug nun mandgia chiarn d'ün bouw E baiwa saungk da buocks chi stou [190] A tuott ustar la saie, Tuott uain sustnyüd tras maie. Sch' tü uousch a Deis uffeartas faar, 85 Schi la laud', uschèa nun la schdangar, E quai ch' t' haasch imprumisse In lg battem a lg autischem, Quai salua bain, è cur tü èsch Aint in iffick, nun essr' ün bèsch, 90 Moa t'uoalua uyd mai par agiüdt, E cur tü tras mai largk èsch ngüdt, Schi lauda my' hunure.

VII.

Moa dysch ilg Sèngr' a lg infidell, Chi s'uoul cun uanitads far bell: [191]

Chiai t'uousch chia tü mantzunasch,
Cun tschauntscha uæda tunasch
Meis schantamaints tzuond uaunamaingk?
In buocca pillgasch plainamaingk
La mia saingchia ligia 100
Cun la faussa lengua tia?
Siqnd ch' tü uousch indrett tzuond maal
A la mastria da lg mastraal,
Meis plæd eir büttasch dawoa tai
E dysch: Pür giain a buna fai, 105
Nè uousch mai pür süngare.

VIII.

Sch' tü uaisch ün lader inqualilgur,
Schi haasch tü qua tuott ty amur,
E uaasch cun ls pittanèrse,
Quai sun ils teiβ hustèrse.

La tia buocc' hasch alligiad
Via da ly mal ch' tü hasch pissad,
La tia lengua dritza
Ingiqnns plaina d' malizgia,
E tschauntasch tschauntschas tzaintz' hunur

Cuntra teis fraar cun pauck' amur,
E schdengsch ilg filg da teis babbuns,
Quai haasch tü fatt schkoa faun putruns,
Tzuond tzaintz' arcunguschèntscha.

IX.

E sch'eug m'infendsch a nun ssawair

E t' dun la peida da püdair

Ngyr bun è da t' müdare,

Schi m'uousch tü cungualare

Vyd tai, schkoa euy nhagia plaschair

Tias putrængas fand a 't uair

E pillgasch ardimainte,

Ch'eug saia d' quai cuntainte.

Cuntuott uœlg eug cun tai drattar,
Awaunt teis œlgs tuott bèlg schantar,
Lg ün dawoa lg auter teis puchiads
E t' daar quai ch' tü haasch (ed. hacsch) guadangad
Chi m'uousch far ch'eug t' sumailga.

X.

130

Quai ws roug eug, bain drett intligiaid, Queaus imblidad uruo Deis hawaid. Ch' wuo ws poasset impissare, 135 Dintaunt ch' la ais tèmp meladrare, [192] Chia cur eug uèng a daar wuo d' maun, Nun uain ingiün tscheart crastiaun, Chi ws poassa giüdar oura Cun uffearta nè cun ouwra. 140 Quell chi m'uffearr' ingratzgiamaint Da quai ch'eug lg dun, ais bain cuntaint, Quell m' huondr' indrett èd haa ilq mæd, Quatras eug lg uælg ilg uair salüd Da Deis muossar è la dare. 145

Psalm LI. Ebr.

Misere[re] mei deus secundum misericordiam &c.

[-G 33]

Schiaunta in la prosma noatta süsura scritta, &c. M. Gr

5 SVMMA. Dapæ chia Deis tuoccà cun seis spiert ilg cour da Dauid tras lg auisamaint da lg profet Nathan, ch'ell racunguschett seis schgrischus puchiad, ch'ell fee cun rumper la laig cun Bathsaba, mulgeir da quell seis pruus fidel saruiaint è fraischk barun Vrias, è cun dritzar a faar a quell tour la 10 uitta: schi tuorn' ell aqui dcheau proa Deis, s' renda a quell in cuolpa, ura anguschusamaingk è rougua chia Deis alg uœllga pardunar, è tras seis saingk Spiert a lg turnantar in lg cour darcheau paus è lg cuffoart ch'ell haweiwa uywaunt in Deis, è tras quell Spiert lg iffrainar ils giawüschamaints da la chiarn. 15 Ed amuossa uschè eir cun quaist psalm (schkoa ell dysch swess

[194]

aqui) a tuott pachiaduors a faar pantentzgia da lur puchiads: E [193] cuntuott queaus chi uœllgen cuwernar lur puchiads è sturpgèntschas cun lg exaimpel da lg puchiad da Dauid, queaus, sch'eaus s'uœllgen cun quai schküsar, schi pillgen eir exaimpel da Dauid a faar pantentzgia, s'inrüglar, urar èd a bandunar 25 ilg puchiad, schkoa ell fææ, è s' tèngan ladawoa a purtar tngyn greiw chiastigiamaints è parchiadas, schkoa ell stuett indürar, &c

T.

Faa m' misercoardgia, Sènger meis, Dawoa tia buntad, o Deis, Mias sturpgentschas chiassa 30 Dawoa tia granda grattzgia, E m' laua bain, o Sènger deis, Da mia putræng' è pchiads eir meiß, Ch'eug nett ueng' aint dadainte; Grand læd è rügl' eug sainte; 35 Staun meiß puchiads saimpr' awaunt mai, Eug nhag pechiad sul cuntra tai, Awaunt teiß ælys nhag eug fatt maal, Ch' tü giüst tzuond t' chiattasch è reaal, 40 Cur tü faasch la santenzgia.

II.

Guard', in putræng' eug sun furmad
In lg prüm ch'eug mæ fuo indschendrad,
In lg pchiad sun cuntzeppyde,
D' quell sun eug tzuond implyde.
Moa tü haasch proa uardad dalett,
Am faasch palais eir teis secrett,
La uaira tia sabgèntscha.
Daa m'aint dadaint prudèntscha.
Oun lg saungk am laua maniad
Tras quell chi uain cun lg dsoap sprintzlad,
Schi uèng eug alb plü choa la naiw;
My' oassa ch' tü schmachiad haasch greiw,
Alleigra cun teis plæde.

45

III.

Aeh, t'uoalw' è nun uair meis pucchiads, Chia queaus tuots saian bèla chiassads, 55 Am uællgasch, Deis, creare, Ün cour eir nouw am fare. Ün stawel spiert arnouw' in mai, Chia tü nun m' büttesch our da tai, Nè m' pillgesch teis Sgingk Spierte 60 Da mai, t' roug eug datschierte. Laa m' dcheau turnar ilg uair cuffoart Da la teis saliid, u ch'eug sun moart; In ün fry spiert m'affearma la sæla Ils pechiaduors mussar eug uælg, 65 Teiß paß, proa tai ch'eaus s'uoaluan.

70

75

[195]

IV

O Deis, ch'èsch deis da meis salüd,
Da lg saungk am spendra teis agiüd,
Chia leid la lengua mia
Fick lauda tia giüstia.

Læffs m'awr' è bucca tü, Singur,
Ch'eug preidgia lg laud teis èd hunur,
Chia tü nun uousch uffeartas,
Vschlgæ fuossnai pardeartas;
Eir sacrifitzis arβ a fæch
Awaunt tai ais tuott giamg' è giæch;
Da quai nun haasch ingiün plaschair,
Quaist sacrifitzis uousch hawair:

Vn hümmel spiert schmachiade.

V.

80 Ün cour ch'ais ruott è bain schmachiad
Nun uain da Deis a ngyr schbüttad,
Deis quell nun uousch schkiatschare;
D' quai m'uælg eug cuffartare.
A Zion muossa tia buntad
E dritz' in peis tia citad,

Dafenda la baselgia
Cun tia buna uællgia.
Lhur' ad hawair uainsch tü dalett
Da ls sacrifitzis fats indrett,
Chi uèngn' a tai sün teis uttar
Wdeaus d' la giüsty' aint a purtar,
Sün Christ laud a t'uffearrer.

90

*Psalm LII.

Quid gloriaris in malitia, qui potens es, &c. Schiaunta in la noatta da la psalm 124, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm uain bèlg miss, in lg prüm ilg alimaint èd eir la fyn da ls infidels, ills quaus domainan tuotta 5 lur fats cun ingiannamaints, malitzgia è mantzængas, è s' tèngen sün lur cussailg, richetza, pussauntza è uanitad, quatras eaus s' cra[196]daintan da dschdrür ils fidels, èd improa uèngen eaus a la fyn cun tuot ils lur dschdrüts è dafuond oura ragischads our da lg pagiais da ls uyws, u cumpagnia da ls beads, è 10 büttads in la cundamnatzgiun eternala: Schkoa Saul inamich da lg pruus innotzaint Dauid, u schkoa Doeg, chi fæ cun seis tradimaint muryr taunt innotzains saruiaints da Deis, &c. 1 Regcap. 22. Lascuntra uain aqui eir miss ilg esser da ls fidels, il[s] quaus, tras ch'eaus s' laschan cun tuotta lur fidauntza sün 15 la sula buntad da Deis, schi uèngen è saimper a uyuer in tuot bœn èd allgretzgia, èd a ludar Deis aqua: schkoa Dauid, &c.

I.

Chiai in malitzgia t' tèngesch bun,
Ch' tü sün ls fidels haasch foartza?
E t' tèngsch ad essr' ün grand barun,
Siand uyd Deis na schkoartza?
Iminchiady sta la buntad
Da Deis proa ls seiß, ch'ell ais d'uardad;
Ell giüda, cur lg ais hura.

II.

25

30

Tia lengua dritza tuot ilg maal, Ch' teis cour s'impaissa saimper, Schk'ün startagliaint rasuir ingual, Chi nouscha tard è taimper. Haasch plü dalett saimpr' a nuschair Choa faar bain, eir choa dyr ilg uair, Dysch tü tuot aunt mantzægnas.

111.

[197]

O pouwer fatt, ch' tü haasch dalett
Da faar tuot quai chi nouscha (ed. nauscha),
Cun tia faussa lengua quett
Schk'ün fæch chi ard' è couscha.
Eir Deis t'uain in etern a dschfaar,
Ram è ragisch dawent a t'raar
Our da lg pagiais da ls uywse.

IV.

40

35

E cur ils pruuβ quai uèngn' a uair, Da faar maal pillgnai temma: Dad ell a ryr è Deis a tmair, Ch'eaus tuots seis plæd fick stæmman: A dyr: Quell huom qui tuots guardad Ch'in Deis cuffoart nun haa schantad, Moa miβ tuot sia sprauntza

45

V.

In la bleriira d' seiß daners,
Richetz' è singaria,
S' haa wlüd faar fearm cum fats schtrauers,
Moa eug la sprauntza mia
Nhag miß sün la buntad da Deis
A saimper, ch'ell cussalua ls seiß.
Cuntuott uèng eug ad esser

VI.

A saimper in la chiaa da Deis,
Bell ueard schk'ün bæschk dad æli
A faar bun früts sul tras spiert seis,
Schkoa muossa lg euangeli;
Eug nælg tai saimper, Deis, ludar
Chi faasch sul bain, teis nuom spattar,
Ch' haasch bæn a ls buns pardearte.

[198]

Psalm LIII. Ebr.

Dixit insipiens in corde suo, Non est Deus, &c.

[-G 35]

S'poa eir chiantar in la noatta da lg psalm 137 & 139. &c.

SVMMA. La summa da quaist psalm ais missa sü dsura 5 proa lg 14. psalm, siand chia quaist psalm è less ais tuott üna chiaussa, è quai chia lün manaia, manaia e dysch eir (ed. eis) lauter, scha bain gia in ls plæds ais impa d' differentzgia.

Schiaunta schkoa: Der dorrecht spricht, es ist &c.

I.

Ilg narr quell dysch: E nun ais Deis,

In lg cour dadaint in saie.

Eaus uaun bain tzuond da mal in pès,

Ilg bæn nun tschearchianaie.

Ilg Senger guarda ls crastiauns,

Sch'alchiün wleß Deis pür tour par mauns;

Qua eirnè tuots crudadse

Tzuond schguasts, lur cour d' putræng' ais plain,

D'eaus tzuond ingiün nun sænga lg bain,

Brichk ün da taunts creadse.

II.

Wuo malfatschaunts ch' wuo èschet tuots, 20
Our wlaiw wuo ws cuwertire?
Chi tngait meis pœwel ruus sün lg œβ,
Schkoa lg paun, schkoa wlair straschyre.

Deis in agitid nun haun clammad,
In temm' eaus saimper haun stantad
Aint in lur faussa cretta,
Ch'ais plaina d' tuot ingiannamaint
[199] E temm' a far quai ch'ais badaint,
Ilq maal fand tzaintza letta.

III.

Lg cussailg da lg pouwr' haun eaus schbüttad
E tuott sia ductrina,
Par ch'ell haa sprauntza sul schantad
Sün Deis, proa quell fastina.
Chi uain chi ns spendra da la moart?

Da Deis hawains sul quell cuffoart
Tras quell ch'ell ans trametta,
Ch'ell maina seis pœwl' our d' praschun.
D' quai uain a s' tngair Israel bun,
Iacob salg' eir cun cretta.

*Psalm LIIII. Ebr.

Deus per nomen tuum saluum me fac, &c. Schiaunta in la noatta da la psalm prüm, &c. H. C.

SVMMA. Siand chia Dauid fuo tras ilg tradimaint da ls 5 Zipheiers ngüd in grand priguel da ngyr in mauns da Saul, chi tchiarchiawa da lg amatzar, schkoa è s'legia 1. Reg. cap. 23 & 26, schi hall clamad Deis in agiüd, schkoa è staa in quaist psalm, è lg hawiand Deis exudyd èd agiüdad, schi lg haall uschè eir ingratzgiad. Ed ais ün exaimpel choa ün fidel dee faar, cur ell 10 ais in grand priguel: èd eir cura Deis lg agiüda dawent.

T.

Deis, tras tieu nuom cussalua mai,
Cun tia uirtüd mai oasta;
Meis ræg ngyr lasch' awaunt a tai,
Meis plæd, Deis, taidl' a poasta.
Parchiai queaus ch'eisters sun da tai,
Cun foartz' aluads sun cuntra mai,
Tirauns a m' tour la uitta.

[200]

77.

Tras ch'eaus nun haun Deis awaunt æls,
Nun sængan quell nè lg temmen.
Deis, mèra, m' giüda giuo da ls tschæls (ed. thscæls), 20
A queaus eir tuots chi lg stemman.
Ilg Sènger giüd' a meis amychs,
Maal uain l' a rendr' a meis fadyws,
Tras ch' l'ais d'uardad, a ls schdrüre.

III.

Cuntuott t' uælg eug ufferrer laud

Da tuott meis cour è uællga,
Teis nuom hundrar, Singur, fick aut,
Ch' l'ais bun è ns spendra d' dællga,
Ch'ell m' haa d'anguosschia txuond spendrad,
Meis æl a uair uain in uardad
Sün meis fadyws uandetta.

*Psalm LV. Ebr.

Exaudi Deus orationem meam, & ne despexeris, &c. Schiaunta in la noatta da la prüm psalm, &c. H.C.

SVMMA. In quaist psalm plaundscha Dauid choa ell sèa manad in grand priguel èd anguosscha tras lgieut dad inguotta 5 è plaina d' tuotta fusdad, schkoa fuo Achitophel (chi ais statt üna [201] fgüra da Iüda Iscariot) èd auters, ils quaus ell hawett tngüd par ls plü fidels è seis printzipals (ed. printzapals) amychs; è metta lur putrænnga èd ingiannamaints, è rougua u profetitzesscha che uandetta è uènga ad yr sün eaus. Ed ais statt 10 quai tuot üna fgüra sün Christ è sün ls fidels, nembra da Christ, èd üna ductrina a ls f[i]dels, cur eaus uèngen in fadigia è tradyds dad infidels è faussa nauscha lgieut, da la quala eaus s' fidawan, &c.

I.

Deis, taidla bain my' uratzgiun, Our da meis ræg nun t' uoaluasch, T' lasch' yr a cour fick mia chiantzun, M'exaude, ch' tü m'absoaluasch,

20

25

30

35

40

45

[202]

Ch'eug tèng plandschüd, dintaunt ch'eug ur, Schkuffuond è pauß nun hag inlgur, Chia meiß fadyws taunt bragen.

11.

Chia ls infidels am dritzn' a dæß,
Fadigias è sturpgèntschas,
A m' mettr' in schgratzgia pür plü græß,
In grandas maluulgèntschas.
Eug treml è m' schgrisch d'anguosscha dèck,
Schgrischuors d' la moart am schdrüen fick,
Schi d' temm' è d' tramlatzgiune.

III.

Ch'eug dych: O fuoß eug schk'ün culuom Praist da schwular cun alas;
Mütschar dalændsch wleß eug cun nuom Our da las bestgias malas,
Ch'eug steß cun pauß in ün dasiert
Plü sgür da foartza, mall è tüært
Proa luffs èd uorß sulvadis.

1V.

Praist wleß eug yr our d' quell trabailg, Our d' tngyn furtüna d'aura. Fallar faa, Sènger, lur cussailg, Lur lenguas schdritz' è m' ssaura, Ch'eug uai ch'eaus daun tuots sün ün tailg Cun lur tschantschar è lur cussailg, A faar schguardyn é foartza.

V.

Quai s'uaia dy è noatt pro eaus Saimpr' in lur cumpangia; S'rapaissan chiatiwierg' in ls cheaus A lg pruus a daar fadigia. Inu'eaus staun, sun nauschs cumbailgs, Mæ nun rafynan d' faar cussailgs D'ingianns è d' greiw' üsüra.

Der engad. Paalter des Chiampel, ed. Ulrich.

[203]

VI.

Schi fuoß statt ün aweart fadyw, 50.
Chi fry m' haweß schdangade,
Nè fuoß uschè statt fauß chiatyw,
Ch' l' haweß seis cour tzuoppade,
Schi nun m' fuoß quai uschè statt greiw,
Da m' parchürar fuoß blear plü leiw 55.
Da sia nauscha uællga.

VII.

Moa tü chi èsch quell huom a lg qual
Eug datt nhag taunt hunure,
Ch'eug fatt t' hag a mai ad ingual
Cuslgèr da teis singure,
Meis bun cuntschaint, ch'eug meiß sacrets
T' hag palantad è tuott meiß drets;
E t' fawasch d' mia cretta.

VIII.

La moart dandett als dett' a dæß,
Ch' la terr' eaus uyws traguonda,
Ch'inu' eaus staun, ais maal dèck græß,
D' malitzgia lg cour schkuffuonda.
Eug in agiüd welg Deis clamar
E lg Sènger uain a ns cussaluar
D' lur mauns è maluulgèntscha.

IX.

D' damauns eug ur, d' sair' è d' metzdy,
E tèng ruguad tæst saimper,
Ed ell haa mia uusch udy,
Ch'ell giüda tard è taimper.
Eug sun sgür ch'ell nun m' lasch' yr suott,
Schkoa ell m' haweβ spandrad è tuott
My' oarma d' la bataillga.

Digitized by Google

60

65

X.

Ell uain a m' daar bun pauß è pasch, Sudad[s] haa' ll chi m' parchiüran; Tuots aud' è uaia noaß Deis wrasch, Queaus chia sün ell s'asgiüran.

Moa ell a queaus uoul daar dulur, Ils queaus nun temmen ilg Singur, Chi saimpr' haa tngüd bachetta.

80

95

100

105

XI.

Parchiai d'eaus sprauntza nun s' poa uair,
Ch'eaus intzacura s' müden,
Ch'eaus uèngan Deis indrett a tmair
[204] Atschæwer d'ell s' rafüdan,
Ch'eaus nouschn' a queaus cun lur nausch maun,
Cun ls quaus tngüd pasch eaus saimper haun,
E rumpen fai è ligia.

XII.

Lg haun buoccas lammas plü choa lg paingk, In lg cour haun ira, guerra; Daun plæds plü lgischs choa æli, schaingk, Chi spadas sun in terra. Sün lg Sénger bütta tia ualysch Ed ell t' sustenga, giuwn' è grysch, Ilg pruus crudar nun lascha.

XIII.

Tü chiatschas, Deis, queaus tradituors, Chi d' saungk haun tngyn' arsagia, In lg tzuopp d' la moart è d' las duluors, Ch' haun d'ingiannar lur uagia, Ch'eaus uyuan brichia metz lur dys. Eug sprauntza brick sün meiβ amychs, Moa sün tai sul uælg metter.

10*

Psalm LVI. Ebr.

Miserere mei Deus, quoniam, &c. [H. S.]

[= G 56]

S'chiaunta in la noatta da ly prüm psalm, &c.

SVMMA. Ell plaundscha choa 'll uènga da seiss inamychs 5 èd infidela lgieut chiatschad in priguell èd anguoscha tzaintza chiaschun, è rougua Deis par agiüd. Ais üna fgüra sün Christ, èd una ductrina plaina d'uyua cretta è cuffoart in Deis a ls fidels, cur ils uain datt fadigia da ls infidels, &c.

I.

[205] Cur in tammqing eug priguel stun, 10
Ch' inlgur nun hag cuffoarte,
Pro tai am uoalw' eug, Sènger bun,
Eir aint ametz la moarte.
Faa m' misercoardgia, meis Deis pruus,
Chia ls inamychs m' haun tæst traguus; 15
Giüstrand am schmachian saimper.

II.

Aut Deis, siand chia meiß fadyws
Iminchiady am chialchian,
Cumbattn' incuntra mai chiatyws
Blears, l'ira mæ nun balchian,
Schi m'uælg eug, cur ch'eug temm, fidar,
La mia sprauntz' in tai schantar,
In Deis ludar seis plæde.

III.

M' tngair bun sün sias prumaschuns,
Sün Deis m' hag eug laschade;
Chiai m' deen damæ nuschair putruns,
Lur chiarn plaina d' puchiade?
Chi blasman saimper chiaik ch'eug dych,
Tuot lur impissamaints sun schych
Dritzads am wlair nuschaire.

IV.

Eaus uèngn' insemmel, guetan sü, E m' guardan sü ls chialchiangse. Sün mya uitt' anguossch' haun plü Plains d' tæßi choa ls arqingse. Moa lur pissèr als uain falland, Chia Deis ais quell chi ls uain chiatschand Oun schdeng giuo in iffierne.

35

40

55

[206]

V.

Tii haasch par nuomber, quauntas giaa Mütschad eug pouwer sune; Las mias larmas haasch culaa Tuottas in teis flaschkune, In teis register scrittas sü, Cur eug mæ t' clam, schi m'audisch tü E meis fadyws queaus tschæsan.

VI.

45 Quatras eug tscheart sun ch' tü' sch meis Deis E m' tèng bun sün teis plæde,
Schaint meis cuffoart sün lg ditt da Deis,
Ch'ell m'oasta tuott ilg læde,
Nè tem ch' la lgieut am poassa faar
Inguotta d' maal, sch' tü m'uousch ustar;
A tai uælg eug daar laude.

VII.

Quai sun ils uudts ch'eug imprumett, O Deis, a t'ingratzgiare, Parmur ch' tü m' haasch spandrad dandett, D' la moart uulgüd schlubgiare, Tngüd sü meiß peis eir da lg trabück, Ch'eug stetta saimper fearm schk'ün tschück, Giand in la lgüm da ls uywse.

*Psalm LVII.

Miserere mei Deus, miserere mei, &c.

S'chiaunta in la noatta da la psalm nouaw. H. C.

SVMMA. Aqui chiaunta Dauid in che guisa, cur ell eira cun la seiss in lg cuwel u foura, in la [207] quala Saul uen, 5 chi tscharchiawa da lg amatzar, ell s' hagia aqua arcummandad in maun da Deis, è Deis lg hagia giüdad dawent: è quun grandamaingk ell hagia par quai ingratzgiad Deis. E scrywa la malitzgia è nauscha uœllga chia seiss fadyws haweiwan incuntr'ell. Ed ais eir üna fgüra sün Christ statt, èd üna duc- 10 trina è cuffart a ls fidels in plü guisas.

T

Deis, hagiasch misercoardgia,
D' mai t' lasschia ngyr puchiad
In quaista grand chiauoargia,
Ch'eug m' hag sün tai laschad.
Eug sgür stun a sumbryua,
Cun fearma sprauntza uyua,
Suot teis gubern saimpr' in etern
Dintaunt chia ls nauschs uaun in iffiern.

II.

Eug in agiüd clamare

Vœlg quell Deis aut pussaunt,

Chi s' denga mai guardare,

Da lg bain a mai faa taunt.

Giuo d' tschèl agiüd trametta,

Ch' l'am spendra cun uandetta;

Da lg schdèsch chi m' tain fatt ngyr a lg main

Da Deis buntad è fai am uain.

III.

Intaunter luffs my' oarma,

Eug giasch ametz liuns,

Cun lgieut chi mæ nun doarma,

D' füærg' ardn' incuntra ls buns.

[208]

Lur daints schkoa launtschas puondschen, Lur lenguas lammas uondschen Schkoa scharpff curteaus chi schkiannan wdeaus

35

40

E schkoa sagettas nouschn' a ls cheaus.

IV.

Plü aut koa ls tschèls, Deis, autza Partuott ilg muond teis laud.
Eaus, chia meis peis s'inchiautzen, Pardeart la rait haun baut.
Eaus, chia my' oarma s' pillga, Haun fatt tißüra stillga;
In lur fussad sun sweß crudad, Ch'eaus haun ad auters tngüd pinad.

V.

Cuntuott, o Deis, my' oarma

E cour ais tzuond pardeart,
Ch'eug chiaunt' in tuotta fuorma
Teis laud partuott aweart.
Tü my' hunur sü t' schdaischda,
Staa sü, mia tschaidra, t' maischda,
Ch'eug leiw manwailg schk'ün pruus famailg,
Ch'eug preidgia, Sènger, teis cussailg,

VI.

Tia buntad a ls pouwels
In tuottas natziuns
Ch'eaus quell' intlègian mouw'ells,
Ch'ais granda in tuott chiantuns,
Infyn in tschèl ch' la tendscha,
Tuott tia buntad uendscha;
Addautza sur ils tschèls, Singur,
Sur tuott la terra ty' hunur.

Digitized by Google

55

[209]

Psalm LVIII. Ebr.

Si uero utique iustitiam loquimini, &c. [H. S.]

[= G 58]

Schiaunta in lg mæd da lg prüm psalm, &c.

SVMMA. In quaist psalm schdeng' ell ilg raig Saul è 5 seis curtaschauns, ils quaus nun salwawan iüstia, è rougua chia Deis a ls uœllga metter our d' peis, siand ch'eaus matteiwan tuotta lur ssawair è pudair par schquitschar suott è schdrür ils fidels: quatras ell dysch chia ls pruuss uèngan grandamaingk a s'allagrar da la uandetta chia Deis uain a trametter sün ls 10 infidels. E tuocca quaist psalm incuntra ils nauschs & tuott fauss malgiüsts reidschaduors u supariuors temporals è tirauns: èd ais ün cuffoart a ls fidels èd a tuotta queaus chi uèngen schquitschads incuntra raschun, ch'eaus ssapgian ch'eaus uèngan ad hawair Deis chi ls oasta, agiüda è chi fatscha la uandetta 15 par eaus.

I.

Pudaiw wuo foars' ilg uaira dyr,
Eir giüsta faar santentzgia?
Bain aunt wlaiws a la lgieut mantyr
& woaβ cours sun plains d' sturpgèntscha,

[210] E foartza faws è tüært a ls pruus,
Nè wait piβèr d' quell chi uain ruus;
Fauβ' ais uoassa stadaira.

11.

Ils infidels queaus s' haun dschwiads,

Dapæ ch'eaus sun naschüdse.

Eaus uaun a fall cun uanitads,

Dapæ ch'in lg muond sun ngüdse;

Mantzængas spüdan schkoa las tzearps,

Chi schbuorff lan tæβ' incuntra ls uearws

E tzuolgan las urailgas.

30

III.

Parch'eaus nun stoun' udyr la uusch Da queaus chi ls ascungiüran, Da lg pradgiadur chi ls tuocca strusch Lur cours ch'eaus pür indüran. Deis, uællgasch tü schmachiar lur daints, Eir lur maslærs tzuond d' rabgia plains Baut uællgasch, sngur, schfraschlare,

35

40

IV.

Ch'eaus uèngn' in aug' a tzuond (ed. tzuoud) alguar E lur balaister s' rumpa, Schk'ün uearm d' lidoarn' ad yr a maal, E lur cuβailg s'atschunqua, Chia quell nun poassa ngyr lgiwrad, A madürauntza ngyr manad Schk'ün frütt ch'ais nad aunt hurá.

V.

Txuond schk'üna spina d'ün fruslær
Chi giuwna vain tschunquada,
E schkoa la puolwra uain in lg ær
Dad ün trabailg sufflada,
Vschè uainsch, Sènger, teiβ fadyws,
50
Cun tia füærg' a ls rumper uyws,
A ls daar la dretta pagia.

VI.

Ilg giüst quell uain a s'allagrar
[211] Ch'ell uaia la uandetta,
Seiß mauns in lg saungk da ls nauschs lauar,
55 Stawlyd uain in la cretta,
Ch'ell dysch: Ilg pruus haa tscheart seis frütt,
Tscheart Deis nun ais nè suord nè mütt'
Ell ais mastral sur terra.

*Psalm LIX. Ebr.

Eripe me de inimicis meis Deus, & ab, &c. S'chiaunta in la noatta da lg psalm 91. &c. H. C.

SVMMA. Dauid, è dawoa ell Christ è sia nembra, ils fidels, clamman aqui Deis in agiüd, incuntra lur fadyws èd 5 inamychs da la uardad, ils quaus tschearchian da ls metter in granda fadigia èd anguoschia tzaintza cuolpa, schi siand chia ls fidels mæ nun ls hagian dscharuyd, moa saimper saruyd: è scrywa giuo lur cumbailgs è dapoartamaint, èd eir la uandetta chi uain ad yr sün eaus, &c.

I.

Am schdrappa, meis Deis, our da mauns
Da nauschs tirauns,
Meis inamychs chi leiuan
Incuntra mai, m' dafenda bain
E m' spendra plain
Da queaus chi maal am wleiuan,
Ch'eaus sun tirauns è maalfatschaunts,
E m'oasta baut d' la foartz' è dguaut
Da queaus chi spanden saungk pruus chiaud,

II.

[212] Parchiai ch'eaus uaun saimpr' ad aguædts
Cun fats è plæds
Par pirantar my' oarma,
Schgrischusamaingk ans daun a dæβ
A ns tour ilg næβ,
Ch'eaus cuitan chia Deis doarma.
25
Txaintxa chiaschun eaus nouschn' a lg bun,
O Sènger, eug t' plaundsch fick darcheau
Ch'eaus haun anguosch' a m' tour ilg cheau.

III.

Eus staun pardearts schgrischus è tryd, Eug mæ dscharuyd 30 Nun ls hag cun qualch putrænga. Cuntuott tü t' schdaischd' è guarda sü, Nè doarmasch plü, Chia tü m'agiüdesch sænga. Sngur inawaunt, Deis tuott pussaunt, Deis d'Israell, da tuott fidell, Agiüd' è ualga tü par ell,

35

40

45

60

IV.

Chia tü chiastigiesch tuot pagiauns,
Queaus chiauns tirauns,
Tzuond tzaintz' alchünna gratzgia,
Tuott queaus chia malitzgiusamaingk
E nauschamaingk
Surpassn' è croudn' in schgratzgia.
Eaus tuorn' è uaun sair' è damaun
E s' ruingn' ils mauns ingual schkoa chiauns
E cuorn' intuorn ils Christiauns.

V.

[213] Eaus tschauntschan cun lur buocca bèlg,
Moa ün curtèlg
Ais in lur læffs chi matza.

50 Eaus dychn': ingiün quaist aud' alchlgur;
Moa tü, Singur,
D'eaus uainsch a ryr, d' lur ratza;
Cun giamgias tuots ils nauschs in lg puotz
Vainsch fand crudar, lur fatt fallar;
55 Eug uællg sulett uyd tai guardar,

VI.

Choa lur farmetza uain a staar,
Ch'eug uællg saluar
Sul Deis par mia foartetza.
Meis Deis, cun tia grand buntad,
Ch'èsch d' fai d'uardad,
Am salua, aunt ch'eug uedza,
Ch'eug uaia uyw in meiß fadyws
Quai ch'eug giawüsch, Deis mia lgüsch;
Quai faa, ch'eug t' roug cun grand giawüsch.

VII.

Nun ls amatzar dandett tzuond giuo, 65
Chia brichia nuo
Tia (ed. Tai) foartza tzuond imbliden;
Faa ls yr intuorn intauntr' ils teiß
E ls tain suott peis,
Ch' nuo fearm sün tai ans fidan, 70
Singur noaß schküd cun tia uirtüd.
Par lur puchiad ch'eaus haun tschantschad,
Faa tü chi ls uèng' indrett pagiad,

VIII.

[214] Ch'eaus uèngn' in lur superwgia tudts,
Chiafuoll aint fuuts,
Ch'eaus tzaintza mæd schpergiüran
E tschauntschan eir mantzængas spür
Cun füærgia dür;
Ils schdrüa ch'eaus nun düren,
Ch'eaus sapgian ch' Deis agiüd' a ls seiβ 80
Nè sai' inlgur chia noaβ Singur
Nun reidsch' è tendscha cun hunur.

IX.

Eaus tuornan tard è dcheau tzinuaun,
Schgryngand schk'ün chiaun;
Currüd intuorn nuo tèngen.
Par lg damalgar daun saimpr' intuorn
Schk'ün luff d' fam stuorn,
E mæ saduols nun uèngen.
Moa eug chiantar uælg, lèidt giüvolar,
Aunt la damaun, chia noatt uèng naun,
Tia buntad è crafft d' teis maun.

X.

Parchiai ch' tü'sch statt meis aut chiastèlg, Friungk è mèlg, In la bsæng èd in furtünna, 95

Eug uællg chiantar, Singur, a tai, Ch' tü èsch a mai Mia farmetz' adünna; Parchiai chia Deis a mai saimpr' ais Meis aut ramür, chiastèlg tzuond sgür, Meis buntadaiwel Deis eir spür.

100

[215]

*Psalm LX. Ebr.

Deus repulisti nos, & destruxisti nos, &c. S'chiaunta in lg mæd da lg 137. psalm, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm ingratzgian ils fidels Deis cun 5 Dauid insemmel, chia ell ils hagia chiastigiads tras lur inamychs, è quatras muuantads ch'eaus s' hagian uouts da lur puchiads èd amèlgrads, è lhura dcheau als hagia arturnantads, è ls datt uitoargia incuntra lur inamychs èd infidels, etc.

I.

Deis, tü hawesch nuo fick schbüttads,

Eir spallatzads cun ira,

E quai parmur da noaβ puchiads,

Moa huossa buna tschèra

Ans muossasch cun buntad darcheau,

Las fouras chiœntscha sü, t' roug eug,

D' la terra ch'ais schquassada,

La quala tü haasch ruotta tngüd,

Ch' la schbaluotzgiawa d' pauc agiüd;

Dcheu faa ch' la uèng' madgiada.

II.

20

Tü ns haasch tngüd datt ün dür buccun, Murtala tzuond bawranda, Moa dcheau mussad singal haasch bun A queaus chi t' sun d' cummande.

[216]	Ch'eaus uèngn' a faar falloa ch' lg haun uitt, Parch' tü haasch imprumiß è ditt, Cun lg maun d' tia pußauntxa Ans salw' è ns exudescha tü, Spandrads chi uèngan, giüda plü Teis chiars ch'in tai haun sprauntxa.	25
	III.	
	Deis in seis taimpel (ed. taimpél) haa tschantschad:	
	(Da lg qual eug nhag leidetza)	30
	Eug welg Sichemm partyr par lad,	
	Eir masürar la petxa	
	D' la Vall numnada da ls Chiasuns,	
	Dar our' a ls meiß eug wælg meiß duns,	
	Galaad è Manaßes,	3 5
	Ephraim fearm meis raginam,	
	$m{E}$ Iudas meis redschader l $m{q}m{m}$:	
	Quai dschesch par ch' tü saluasses.	
	IV.	
	Eug uælg, cur eug law peis tzuond lam	
	In Moab la cudèra,	40
	Büttar las schkiarpas sün Edom,	
	Ch'ell tènga la lgümèra.	
	La Palestina uain da mai	
	Gratzg'a ruguar cun granda sai,	
	Chi uain tngyn grand foartetxa	45
	A rumpr' è mai a mnaar alaint?	
	Tü Deis sulett, ch'èsch dcheau cuntaint,	
	A ns daar darcheau farmetxa.	
	<i>V</i> .	
	Nuo chi hawèsch chiadschad dawent	
	Nè trawasch in chiampainga	50
	Cun nuo, ans giüda dcheau suwent	_
[217]	In lg bsæng èd our d' rampoargna:	

Ch' lg agiüd d' la lgieut ais uœd è uaun;
Nuo gialgardentschas tras ilg maun
Da Deis ngyn sul a faare.
Ell metta suott ils noaß fadyws,
Parmur ch'eaus nauschs sun è chiatyws,
E ls seiß uoul cusaluare.

55

[218]

20

*Psalm LXI. Ebr.

Exaudi Deus deprecationem meam, intende, &c.

Schiaunta in la noatta da lg psalm 130. &c. H.C.

SVMMA. Le ais üna uratzgiun chi uain our da le drett 5 fundamaint da la cretta, cun la quala Dauid è le pœwel fidel ruguawa Deis, ch'ell ils wless spandrar da greiw priguels, è le ingratzgiawan par quai ch'ell a ls dalibrawa, èd ourawaunt par ile salwader ch'ell haweiwa imprumiss da trametter.

T.

Deis, auda bain ilg meis bragyr,

My' uratzgiun sü taidla;

Partuott la terra m'uælgsch udyr,

Ch'eug t' clam è sun la tschaidra.

Cur ilg meis cour m'ais tæst tzuond schmoart,

Schi m' maina sün lg spealm aut è foart

Plü choa ch'eug lg poaβa raiwer.

II.

Parchiai tü èsch ilg meis friungk
E tuorr taunt aut' è fearma,
Ch'ingiün fadyw nè grand nè lungk
Mai tendscher poa nè uearma.
Cuntuott laa m' star in teis albierck,
Ch'eug stetta saimper sgür da Tüærck
Txuppad suott tias alas.

III.

Parchiai tü, Deis, haasch meiß awuirs
Bain exudyd, è l'hierta
Haasch datt a queaus chi uaun teiß truis,
Teis nuom eir temn' in lg spierte;
La uitt' a lg Raig uainsch a lungnar,
Seiß anns a saimper faar dürar,
Ils seiß ch'ell saimper reidscha,

IV.

Sün sia suopgia saimpr' a tzèr

Awaunt Deis ch'ell rangnesscha,

Buntad è fai ilg salwn' intèr,

Chia tuott ad ell ubdesscha.

Eug chiaunt uschè teis nuom è laud,

Ch'eug pag' iminchiady bain baut

35

Meis wuudts, ludand tia gratzgia.

*Psalm LXII. Ebr.

Nonne Deo subiecta erit anima mea, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 49, u Gott selbs ist unser schutz und macht. H. C.

SVMMA. In quaist psalm amuossa Dauid cun seis 5 exaimpel, chia, cur ils inamichs daun adœss a ls fidels par chiaschun da la uardad, ud incuntra raschun, schi deian è cun plaina fidauntza s' lasschar sün Deis, è sün fidauntza da quell nun prèdschar, [219] schy faar pitz è schdèng da tuotta la pussauntza, richetza, cussailgs, mantzængas èd ingiannamaints, 10 quatras ls infidels prouwan da wlair dschdrür è tngair suott ils fidels, chi nun poassan aluar in pee: è chia eaus deian saluar chia quai, sün lg qual ils infidels s' lasschan, sèa awaunt Deis tuott uanitad, èd hagia incuntra Deis è sün la sia stadaira main prètsch è uirtüd choa la uanitad swess. E cuntuott chia 15 ingiün nun deia schantar fidauntza, nè rantar seis cour è cuffoart wy d' richettza u rauba temporala, chi uain in grand guisa

raspada è mantunada cun faar tücert è schgiarbar, moa sul uy d' Deis, ilg qual quai ch' l'haa üna uouta ditt èd imprumiss a 20 quell chi s' tènga uia d'ell, salw' ell è nun tschasa, è quai craia ilg fidel, siand chia Deis eis pussaunt è buntadaiwel, &c.

I.

Amuo my' oarma dee guardar, Spattar è star. Sün Deis cun pauß è sprauntza: Chia sul uy d'ell staa meis agiüd, Virtud. salüd. Ais ell tscheart mia stauntza, Meis aut chiastèla. brick ün chiawèlg Am nousch' ila muond, ch'eug crouda tzuond. Cuntuott cur ws wlaiv wuo uoaluer Da nun guitar a tuots dritzar. Ingiannamaints cun fauß badaints A metter tuott in puoluer?

25

30

II.

Signd ch' wuo ngyd tuots baut a pryr 35 [220] Ad ur schk'ün mür Txuond stoart è saiff in bouda, Incuntr' ilg pruus tngaiws fatt cussailg Cun maal chiawaila A lg faar daar giuo ch'ell crouda. 40 Mantxænngas wuo duwrad cun nuo, Cun buocca bain ruguaws, moa plain Voaß cour ais d' spür blastemmas. Tü, oarm', improa guard' inawoa Sün Deis è tasch, èd ell t' daa pasch, E t' pillg' our d' tuottas temmas. 45

III.

Parchiai uy d'ell mia sprauntza staa, Ch'ell haa schantaa Saiweß sul mia peidra.

Der engad. Paalter des Chiampel, ed. Ulrich.

[221]

Ell meis salüd ais meis chiastell	
Taunt bell, sün quell	50
Ch'eug treml brick schkoa la feiwra.	
Meis laud sün Deis, salüd eir meis,	
Staa, ch'ell sul ais, chi m' tain dafais,	
Fearm fundamaint è peidra.	
Sün Deis sulett s' staa sgür indrett.	55
Cuntuott schantad sün sia buntad	
Tuots saimper sprauntza leida.	
IV.	
Spandait awaunt ell bèlg uoaß cour,	
A lg tour amur,	
Real tzuond tzaintz' in fendscher.	60
Büttad lg awaunt ilg manguel uoaß	
Fick groaβ, ch' l'ais noaβ	
Friungk, ch'ingiün poa uendscher.	
Ils crastiauns sun tuots txuond uauns,	
E mansneraischks plains d' tuott badaischks,	65
Sün la stadaira dretta	
Sun ils plü greiws d'eaus tuott plü leiws	
E weds d' buntad choa uanitad,	
Chia sprauntx' in eaus nun s' metta.	
<i>v</i> .	
Neir schaintad sprauntz' in raub' inlgur	70
Cun tangur ch'ais lur	
E foartz' è tilært schgiarbada;	
Brick a la uanitad ws randait	
Nè tmait sch' wuo wait	
Richetxa cunchiüstada.	75
Voaß cour alaint nun tngait cuntaint,	
Chia quell cuffoart ais uaun è moart.	
Deis haa tschantschad duas chiaussas	
Ch'eug nhag udyd: ch'ell ais cumplyd	
Oun foartz' è dguaut, d' buntad eir aut,	80

Nun faa santentzgias faussas.

Psalm LXVII. Ebr. Deus misereatur nostri, &c. M. L.

[= G 38]

S'chiaunta schkoa: Es wæll uns gott genædig sin.

5 SVMMA. In quaist psalm rougua Dauid, è cun ell insemmel iminchia fidel tras ilg Spiert Saingk, chia Deis uœllga tras sia buntad è gratzgia s' lasschar ngyr puchiad da lg pœwel chi ais in la [222] schkürdün, è far quella gratzgia è bandaschun a tuott pouwels da lg muond, a ls lasschar ngyr 10 awaunt tras seis plæd, sia cunguschèntscha è cretta, è Christum ilg uair salüd: èd uschè seis raginam dapartuott adamgiar è rasar, èd ell reidscher, chia quatras stetta è gèa dapartuott bain èd indrett, in tuottas chiaussas: ch'ell uènga partuott ludad èd hundrad.

I.

15
Ans uællga Deis bain cumpartyr,
Sia gratzg'è bandaschune,
La lgüm d' sia uist'ans faar lgüschyr,
Ch' nuo sapgian choa 'll ais bune,
Ch'ell uènnga tras seis fats cuntschüd,
Eir sia uaira cretta,
E Iesus Christus ilg salüd,
Eir sia uia dretta
Awaunt tuott pouwels uènnga.

II.

Chia ls pouwels t' poassen, Deis, ludar
In tuott lg univers muonde,
T'ingratzgn' è s' poassen allagrar,
Chiantand in lg cour da fuonde:
Chia til sur terra ténngasch drett
A ls pouwels cun giüstia,

E reidschas tuott ilg muond sulett
Bèlg par la giüsta uia;
Quai pillgen bain par coure.

Digitized by Google

III.

35
40

Psalm LXXI. Ebr.

In te domine speraui, non confundar, &c. H. V.

[-G 31]

Schiaunta schkoa: Herr gott, ich truw allein uff dich.

5

10

SVMMA. In quaist psalm rougua ed ingratzgia ilg fidel Deis, chia quell in tuotta la noassa uitta, neir in la uelgdün, tras sia gratzgia nun ns abanduna, siand chia lg crastiaun nun ais mæ d'ingiün temp tzaintz' inqual cuntuorbel, impak è cuntradi.

I.

Eug m' fyd, Singur, sûn tai sulett
Indrett,
Cun tuorp nun m' lassches mouuer;
Tras tia giüsty' am spendra tü
E plü
Da læd mai flaiwl' è pouwer;
La ty' urailga baß' a mai
E salua mai schguidade.
Eug meis cuffoart nhag sul proa tai,
Ch' tü m' saiasch sgür mia parai,
20
Sch'eug uèng da ls chiauns chiatschade.

II.

Signd ch' tù twe β t' haasch tuudt awaunt Dintaunt

Da m' wlair bain cussaluare,

25 Parchiai ch' tü'sch sul meis chiastélg fearm, E tearm,

[224] Sün lg qual eug deß bain stare,
Am giüd' our d' mauns da lg infidell,
D' las griff las eir da lg nausche,
30 E guarda, choa ell ais crudel,

Choa 'll s' bütt' eir our da tai rawell, Schi dritza tü meis stausche.

TTT.

Parchiai in Deis staa meis cuffoart D' la moart,

Da pitschen m' haasch saluade.
Tü' sch quell chi m' haasch in lg muond fatt ngyr,
Muryr
Nun m' haasch tü brick laschade.
"Vna strangetz' eug sun a blears,

Moa tü'sch noaβ fearm friungke;
Faa mia buocca plaina d'uears,
Da teis saingk laud è teis fats tschearts,
Saimpr' eug t'huondr' in la tèmp lungke.

IV.

Aeh! nun m' schbüttar sün la uèlgdün,

Ingiün
Pudair cur eug nhag lhura,
Parchiai chia ls feist meiβ inamychs
M' haun uys
E m' guætan sü tuot hura.

50 Sün mia uitta faun cussailg
Sün cretta ch' tü nun m' sænngesch,
E dygien: Da lg tour dain chiawailg,
Ch'eug m' tèng dad esser teis famailg,

[225] E s' tèngen ch' tü nun m' uællgasch.

[226]

V.		
s,	nun	m'

' staar dalændsch, 55 Cuntuott, meis Deis Tü chiændsch Saasch mæd da m'agiüdare, Chi stouan tuott ils meiß fadyws Chiatyws 60 D' sai sweß bain s' turpiare, Ch'incuntra mia uitta sun, Cun schdèsch uainsch cuwernande Tuott queaus chia tzaintz' inqualch raschun Da m' nouscher tschearchian pür chiaschun; 65 Vainsch maal sün eaus uuluande. VI.

Par lg qual eug wellg spattar tai ngand, Cun grand Hunur teis nuom ludare. Eug la giüstia tia deß 70 Imweß E teis salud pradgiare, Ilg qual eug tuott nun ßag numbrar, Neir tia dyr pußauntxa. Da tia giüstia m'allgurdar, 75 Sün quella m'uælg eug sul laschar; Qua staa tuott la süstaunza.

VII.

Quatras tü uendsches cun falloa, Vy d' tai ais tuott schkoa schkoartza.

Tü, Deis, da giuuen sü m' haasch mnad, Mussad A dyr tias barunias. Quai faa m', cur eug chianüd eir sun, Vèng prun, E goabb intuorn par vias, Chia queaus chi uèngen quidawoa Intlègian tia foartza, Ch'eug t' preidgia quaunt tü'sch giüst laproa,

VIII.

Sch' tü bain m' haasch fatt pruwar blear maal,
Partaal

Nun m' haasch tü bandunade,
M' haasch dcheau arfatt, in gratzgia tuudt,
T' haasch uout
Our d' tuott iffick giüdade.
Quun aut ch'eug mæ sai' iffichiad,
Schi m' daasch uitt' è uittoargia.
Eug m' hag sulett sün tai farmad;
Quell, ch'ais fidel, ais bain bead

Tras tia misercordgia.

IX

Cur in furtünn' è pchiad eug giasch, Schi m' daasch

Tü dcheau cuffoart è baine, E m'autzasch dcheau in grand hunur,

Singur,

100

[227]

Mai d' gratzgia faasch tii plaine,

105 Par lg qual, meis Deis, eug t' dee ludar Oun dits, fats, coarp éd oarma,

Par lg bain ch' tù t' pousch taunt adangar,

Vardad è fai a wlair saluar; La sainak d'Israel nun doarma.

X.

110 Meiß læffs deen eir hunur a tai

Bain dfai

Chiantar tzuond leidamqingke,

Chi m' haasch tras gratzgia sul spandrad,

Saluad

115 My' oarma plainamqingke.

Tia giüsty' iminchiady

Mia lengua dee tschantschare; Cun tuorp è tzngur meis inamych,

Chi m' tschearchia sqimper dann aqui,

120 A saimper stoua staare.

Psalm LXXII. Ebr. Deus iudicium tuum Regi daa, &c. L. I. [= G 40]

S'chiaunta schkoa: Dem Künig und regenten din.

SVMMA. In quaist psalm rougua Dauid u Salomon, èd 5 iminchia fidel, chia lg raginam da Deis uènga tras Christum, è s'adamgia dapartuott: è prophetitzescha eir, quun grand quell raginam uènga ad esser. eir quun giüst è uantüraiwel, è quun længk quell uènga a dürar, numnadamaingk a saimper: è quai tuott suott üna fgüra da lg raginam da Salomon. E uain eir 10 aqui scritt awaunt üna clæra bella fuorma a tuott fidels superiuors choa queaus deian reidscher, è chè bain è uantüra landroura cresscha a tuot ilg pæwel, &c.

7.

A la Raig teis è superiuors, Ch' tü haasch schantad [228] 15 Par bain è bsæng da ls teisse, Deis, uællgasch daar, Singur da ls Snguors, Intlèt fundad, Ad ell èd a la fila seise, Ch'ell sapgia tia fuorm' è drett 20 Truond bain parfett, Teis pæwel saimper maina, Par la trui sulett d' giüsti' indrett, Chia ls teis schauitschads uèngan saluads Proa drett, è ls maals iffraina. 25

11.

Paasch poartan lhura ualls è munts,
Giüsty' eir bain,
Chia tuott in paus poa uyuer,
S' pudand yr sgür sün paß è punts
D'allgretzgia plain,
Quai eug indrett uællg scrywer.
Siand chia teis superiur
Ilg plaunt, dulur

D' l'anguschiad baut oasta; Ils pouwers bain schquitschads sustain A ls in fidels chi sun crudels Schmack' ell lur foartz' è coasta.

35

40

45

65

III.

Tai lhura uèngen ad hundrar, In temma star, Huom è dunnaun ad ünna,

Taunt chia lg sulai uain a dürar,
[229] Seis cuors saluar

Insemmel cun la lgünna.
Chia quell Raig uèng', hawains giawüsch,
Cun sia lgüsch,
Schkoa sün lg raschdyw la plæwgia,
Ch'ell cun seis spiert è tras seis miert
In crenga bain nuo secks schkoa lg fain.

IV.

Cur mæ uain quella giæwgia?

Schi uain prudentsch' our' a dschfluryr, 50 A crescher pasch Taunt chi mæ daa la lgünna; Seis dguaut uain eir a s'ingrandyr, Chia tuott a la tasch, Ilg muond tuot bain par ünna. 55 Ils Mours eir uengn' a s'inclinar. Ls fadyws lg hundrar, D' temm' awaunt ell mütyre, Ils Raigs eir tzuond in tuott ilg muond 60 Duns a lg purtar, cun fai la hundrar, Tuott pouwels a lg saruyre.

V.

Da tücert uain ell a lg pouwer baut D'agiüd schguidad, E lg spendra, cur ell bragia; Ell in lg iffick nun lasch' aint aut

[230]	Quell ch'ais chialchiad, Our d' fuolla ch'ell ilg tragia. Vain buntadaiwelmaingk a mnar, Da lg fasch schkiargiar Lg pouwrett, ilg qual indüra, Our d' mauns da lg luff, d' seis rienff è giuff Vain a ls spandrar, ch' lur saungk lg ais chiar, D'eaus fand uandetta sgüra.	70
	VI.	
	A quell Raig uain a ngyr uffeart Da lg drett aur fyn, Ch'ell saimper tscheart des uyuer, Ün cour nett dad urar pardeart,	75
	Chi nun faa fyn	
	Tuot laud a Deis a scrywer; Vn puong d' seis semm sün lg munt samnaa In terra laa	80
	Blear frütt uain a purtare, Schkoa lg guaut sün lg fruunt da lg Lyban muunt Vain bèlg uannand, tzuond bain redand; Seis plæd bain a früttare.	85
	VII.	
	Blear pœwel uain sü a prügyr In la citad	
	Schkoa l' hearb' è bain la fællga; Seis nuom eir saimper uain a ngyr Par tuott numnad, Plantad la sia uællga.	90
	Beads tuott pouwells uèngn' a s' tngair In ell a crair, Eir tuott' hunur a lg daare.	
	Ludad sai' ell, Deis d'Israel,	9 5
[231]	Ch' l' haa sul pudüd txaintx' autr' agiüd Gialgards mirakuels faare.	

VIII.

Seis nuom sai' in etern ludad;
Brick sy' hunur

100 Poa ngyr ludad' awuonda.
Seis raginam è magestad
Haa noaβ Singur
In tschèl cun lg bap raduonda.
La terra uènnga d' sy' hunur

105 Plain' è d'amur,
Seis nuom uènng' aut hundrade.
Ils pruuβ par lg uair, ch' haun d' quai plaschair,
Queaus dygien our da fuond da lg cour:
Hai, Amen, quai saluade.

Psalm LXXIII. Ebr. Quam bonus Israeli Deus, &c. H. V.

[-G41]

Schiaunta in la noatta da lg psalm prüm, &c. è schkoa: Gott ist so guot dem Israel.

5

SVMMA. In quaist psalm chiaunta ilg profet e cuffoart da ls fidels, choa queaus uèngen tal uoutas in dubitt, chia eaus s' lasschan couscher la uantüra da ls infidels, è sumlgar strauni chia a queaus uaa cuntinadamaingk lur fatt d'effett.

10 E choa cur eaus a la fyn s'impaissan tras spiert da Deis, sün la fyn powra da ls infidels, è lascuntra sün la buna fyn da ls fidels, schi s' cuffoartanè è sa stawlæsschen dcheau in la cretta, &c.

I.

[232] Quun bun ais Deis ad Israel,

Chi sun dad ün nett coure;

Meis pee fuo tæst datt our dad (ed. dat) ell,

Schblatzgiad in grand dulure,

Ch' l'inuildgia narra m' fawa maal,

Sul ch' la uantür' haa lg infideel

E lg ua seis fatt d'effette.

II.

Eaus staun fick sgürs in lur chiasteaus,
Ingiün nousch' in lur uitta,
E staun fick bain è graß è beaus,
Eir haun bella parrütta.
Schiraunck' ils pruus stoun indürar
E lur grandisch' oura guardar,
Trutz ch'ün ls aschk' awrur bucca.

25

111.

Hawair laud uællgen d' lur maal far,
D' lur foartz' è schelmarias,
Lur ælgs d' grasch' als uællgn' eir schquitar,
Vywn' in putrunarias.
Quai ch'eaus s'impaissan, stou dwantar,
Sun pür pardearts sün imnatschar,
Tngair suott la lgieut a foartza.

30

IV.

Lur bucc' eaus awrn' incuntra lg tschèl,
Lur lengua uaa par lg munde,
Queaus chi sustèngen lur manstèr
Schmalgiaintné bain awuonda,
Ed aschkian dyr: chiai nssaa d' quai Deis?
Elg ais inguotta lg ssawair seis.
Faun bæffa da lg autischem.

40

45

35

[233]

V.

Pür guarda ch'eaus nun temmen Deis, Vantür' haun in quaist muonde; Eaus pußidesschen suott lur peis Raub' è daners awuonda. L'g fidel quell uyw' in puwertad; Cur ell la crusch haa længk purtad, Alg uain da lg muond fatt gigmgias.

VI.

Cuntuott poa 'll dyr: Chiai m' giüda quai

Ch'eug nhag tngüd nætt meis coure?

Ch'eug innotzaint sun, pruus è dfai?

Meis mauns laaw cun hunure?

Deis m' haa iminchia dy plagiad,

Sair' è damaun eir chiastigiad,

Dalett nhag eug ingiüne.

60

65

VII.

Signd ch'eug m'impissawa d' quai, Schi nun mankuà grand fatte, Ch'eug nun crudag tzuond our da tai, Ch'eug nun fèg quell mal tratte. Eug m'impißawa, sch'eug ssaweß Intlèr impa chiai quai dyr wleß, E m'eira massa schküre,

VIII.

Infyn chia Deis m' haa dschkuwernad Lg sacrett seis tras seis spierte, Ch'eug sün lur fyn m' hag impissad; Qua eug ssawég bain tschearte, Ch' lur fatt schantad ais sün lg dubit, Ch' tü uainsch als far(r) daar giuo dandett, Ch'eaus sün lg dawoa sun pearße.

IX.

70 Eaus cun stramuing faun baut lur fyn,
Oun temma stouen pryre,
Schk'ün sæmmi d'ün ch'ais plain d' blear uyn,
Vain a dschwantar lur ryre.
Vschè uainsch, Sèngr', a ls mettr' a tzngur,
To In dschdèsch müdad uain lur hunur,
Lur tuorp uain a paraire.

X.

Tras meiß ranuoilgs gett ün curtèlg, Tras meis cour una ffichia; Main intellett weiw' eug ch'ün wdèlg, Eug la bæn cuntscheiwa brichia. Moa tü hasch mai saluad proa tai, Haasch meis maun drett datt d' maun a mai E m' haasch mna(n)d in la uia.

XI

M' haasch eir hundraiwelmaingk ardschfüd, In tschèl ais txuond ingünne, Chi poaß' a mai ngyr in agiüd, In terra neir alchiünne: Auter choa tai eug uællg sulett, Meis cour è chiarn nun faun indrett Nè ualen txuond inquotta.

90

85

80

XII.

Sul a meis cour ais Deis cuffoart, Chi m' pillq' our da tuott læde; Queaus uéngen tuòtz giand in la moart, Chi staun brick proa seis plæds. Queaus chi bandunan ilg Singur Vèngn' a la fyn giand tuots a tzngur; Deis ais my' hierta saimper.

95

100

XIII.

Contuott nun sag eug brichia mè Choa star proa Deis rantade. Meis fatt nun uain eir gignd taunt pè, Sch' l'ais bain sün Deis fundade. Eug saimper uællg qui Deis ruguar, Ch' l am uællga gratzg' è foartza daar, Ch'eug sy' hunur susténga.

Psalm LXXX. Ebr.

Deus stetit in Synagoga deorum, &c. W. M.

Schiaunta schkoa: Gott stat in siner gmeinden recht.

SVMMA. In quaist psalm schdenga ilg profet ils fauss 5 è nauschs giüdischs u superiuors, è ls stramainta giuo da lur chiatiwiergia è mala giüstia ch'eaus saluan, als imnatschand la paina chi uain ad yr sün eaus: è dintaunt scryw' ell eir bèlg awaunt ilg uffitzi da superiuors u reidschaduors, ilg qual eaus sun culpaunts da saluar.

I.

Deis staa in métz ilg seis cummün
Intauntr' ils deiβ mastraale.
A reidschaduors dysch 'l a schkudün:
Quun længk wlaiw wuo faar maale?
Santèntzgias faussas santèntzgiar?

Da læd, da chiar
Guardaw wuo plü chia Deis ns agiü:

[236] Dawoa üsch uain ilg pouwer tngü.

20

25

11.

In lg bsæng a lg pouwer deiws tngair drett,
A lg oarfn' anguschiade;
Da pouwras uaidguas bain dandett
Ws lasschar deiws ngyr puchiade,
A las giüdar proa lur raschun,
Ilg baß eir bun,
Ilg pouwr' eir baut schlargiar da lg dguaut
E grifflas d' lg infidel eh'ais aut.

III.

O Sènger Deis, tscheart eaus nun ßaun, Ch' tü saisch in teis cummüne; Ch'alchün nun ls uai' in lg cour eaus haun, Vaun oarbs in la schkürdünne. Chiamynan laint saimpr' in errur Dawoa lg senn lur, Fyn chia lg pagiais in ruuyn' ais Par lur chiaschun trais eisters raigs. 30

IV.

Lg ais uair, eug ws hag schantad par deiß,

Ch' wuo deiat lg appußaiwel 35

Mantngair, faar bain a lg pæwel meis,

Schkoa filgs da Deis crataiwels.

Improa ngyws tuots a stair muryr,

Schkoa lgieut a pryr,

E cur è choa ssawair nun s' poa, 40

Qual sai' ilg prüm u lg plü dawoa (ed. dowoa).

V.

Ountuott, o Deis, leiw' hoatxmæ sü,
Santèntzgia tweß la terra.

[237] Quell Raig ilg qual schantad haasch tü,
Ans oasta d' mala guerra,
Ch' tü 'sch sul ilg drett uair Raig da lg muond
Partuott bain tzuond,
Chi reidsches drett ilg teis pæwlett,
Cussaluasch queaus ch'in tai haun crett.

Psalm XCI. Ebr.

Q[u]i habitat in adiutorio altissimi, &c. W. M.

[-G43]

S'chiaunta schkoa: Wer underm schirm des hæchsten helt.

SVMMA. Ilg Spiert Saingk chiaunta aqui in Christ ed 5 in tuott fidels nembers da Christ, quun sgür è fraunck da tuott maal quell sèa, ilg qual s' haa cun fearma uyua cretta è fidauntza miss in maun da Deis.

I.

Quell chi rapauß' a la sumbriva (ed. sumpriva)

Oun cretta uyua,

Suot dguaut da lg aut pussaunt Deis,

Quell dysch: Ilg Sènger meis sustèng,

Schkildt, ch'eug m'artèng,

Quell Deis ch'eug salw par uair meis.

Quell mai qui uain da latschs tuots bain

Tscheart dafandand in lg témp d' quaist muond,

Da tæß' è tuott ingignns eir tzuond.

11.

Cun sias alas ell tai uain
Cuwrand tzuond bain;
Vy d'ell t' deisch tü lasschare.

[238] La launtsch' è schküdt sun sia fai,
Chia sgür faa tai,
Da temm' è d' noat schgrischare,
Chia taunter dy teis inamych
Eir d' noatt par lg uair nun t' poa nuschair,
Sai schkür u clær, schi nun ta tmair.

20

25

III.

Scha milli bain ngissn' a crudar,
Tai dsper' a daar,
Désch milli d' la wart dretta,

Nun uainsch improa tü brichia tuock
D'ingiün nousch buock:
Bain aunt uaisch cun dalette
La pagia ngand a ls filgs da lg muond,
Tü m'èsch, Singur, la my' hunur,

Lg aut sgür cuffoart ais a meis cour.

IV.

Maal inqualchiün nun t' poa schkuntrar Neir mæ prusmar A tia chiaa parchiada, Der engad. Paalter des Chiampol, ed. Ulrich.

[239]

Parchiai chi racummiß haa Deis
A ls anguells seiß,
Da t' parchiürar la strada,
Ch'eaus poarten tai tzuond sgür è dfai,
Sün lur fearm mauns, chia teiß peis sauns,
Nun stauschn' in ün crap da ls tirauns.

V.

Sün tzearps è uywras, sün liuns,

Sün luffs, dragiuns,

Ad yr uainsch è passare,

Parchiai Deis dysch: Eug uællg giüdar

Our d' tuott malfar,

Chi s'uoul uy d' mai fidare.

Eug sun seis schküdt è seis agiüdt,

Dapæ ch' l' haa tngü meis nuom cuntschü

Schi s' haa 'l sulett proa mai uout sü.

VI.

Ell clamma mai par seis sul Deis
Aint in lg bsæng seis, 55
Seis ræg eug uællg udyre;
Eug lg uællg da tuotta tuorp è tzngur
Agiüdar our,
Laschar ell brichia pryre,
Aut lg' addutzar, seis dys lungnar, 60
Aqui dawoa ch'ell uyuer poa,
Saimpr' in allgretzg' è tuott falloa.

Psalm CIII. Ebr. Benedic, anima mea, Domino, &c.

[-G 44]

S'poa chiantar in la noatta da lg psalm prüm, &c.

SVMMA. In quaist psalm numbra Dauid è preidgia cun 5 granda racunguschèntscha é gra uy d' Deis, ilg bain chia ell

faa generalmaingk a tuots, è lhura ilg bain è duns ch'ell haa spetzialmaingk fatt ad ell: è lauda Deis eir dad autras sias uirtüds. E quai tuott als fidels ad exaimpel, ductrina è cuffoart.

I.

10 Ilg Sèngr' eau dee datschiert ludar
[240] Da tuott my' oarm' è uitta;
Seis aut sqingk nuom da cour hundrar,
Nun esser oarma gritta.
Nun imblidar taunt bain ch'ell t' haa

15 Fatt, teis puchiads tuott pardunaa;
Laud' ilg Singur, my' oarma.

II.

Da tuottas malatias ch'ell

T' meidg', è d' la moart eir spendra,
La uitta da quell ch'ais fidell,
Sün tai buntad ell stenda,
E misercoardg' eir a muntun,
Cun bæn implessch' ell teis magun,
Cun tuotta abundauntza.

III.

Chi t'uènga nouva giuvantün

Schko a l'aulga bain s' mantaine,
Giüstia salw' ell a schkudün,
A lg qual qui tüært fatt vaine.
Las sias vias a lg fidel
Haa ll amussad ad Israel,

Ilg seis sgingk platschamainte.

20

IV.

L'ais d' misericoardgia gratzius, Patzgiaint è buntadaiwel; Nun soul længk esser dantilgus Nè teng' ir' a lg crataiwel. [241]

Cun nuo nun haa Deis handliad	38
Dawoa ch' nuo wessen guadangad,	
Ch'ell pagia noaß puchiadse.	
<i>V</i> .	
Taunt aut chia lg tschèl da terra (ed. teerra) ais,	
Sia buntad trapassa	
Vy d' queaus chi lg temmn', ad ell s' daun prais,	40
Taunt kendsch ch' la terr' ais groaßa	
D' l'ün cheau da lg muond a l'auter ch' l' haa,	
Tuott noaß puchiads da nuo schlændschaa,	
Chia queaus nun ns poassen nouscher.	
VI.	
Schk'ün bap cuschidra seiß uffaunts,	45
D'eaus s' lasscha ngyr puchiade,	
Vschè spoardsch' ilg Singur seis mauns	
A ls pruus, chi haun pachiade,	
Parchiai chia Deis cuschidr' indrett	
Noassa misierg' è grand dafett,	50
Ch' nuo eschen papparoatta.	
VII.	
Ilg tèmp da lg huom sumailg' ilg fain,	
Dschfluresscha schk'üna flure;	
Schkumbaut ch'ün buoff da l'aura uain,	
Schi lg suoffl' ell bèlg suott sura,	58
Ch'ingiün nun ssaa da dyr seis læch;	
Lg ais in quaist muond noaβ fatt ün giæch,	
Tuott üna uanitade.	
VIII.	
Moa la buntad da Deis rumaun,	
Eir saimper sia giüstia,	60
Sün queaus ch'in temma sia staun,	
Sim le abiadie via	

Proa queaus ch'in sia ligia staun, Seis schantamaints salwn' aintamaun, 65 [242] Queaus da saluar s'allgoardan.

70

75

IX.

Ilg Senger haa seis baunck pardeart, Seis raginam quell tendscha Par tuott ilg muond, tain drett aweart Seis anguells tzaintz' infendscha, Ilg deit ludar, ils quaus cumplyd Sias fatschendas è lg ubdyd Cun foartz' a sia uusche.

X.

Ludad ilg Sngur, tuott sia cuort, Seiß chiamps è sarviaintse, Chi faad la sia wellga cuort, Cumpland seiß platschamaintse. Tuott sias lawvors ilg denn ludar In tuott louchs ch' l' haa da cummandar, Laud' ilg Singur, my' oarma.

Psalm CIII. Ebr.
Benedic anima mea Domino &c.

[=G 45]

Quaist psalm s'poa eir chiantar schkoa lg prüm psalm &c. 5 E schkoa: O min seel gott den Herren lob.

SVMMA. In quaist psalm chiaunta ilg profet ilg laud da Deis, tuudt our da lg prüm cudesch da Moises, dawart ilg printzippi è schkiafischun da lg muond, cun che auta, granda sabgentscha, pussauntza è buntad ell hagia fatt è 10 tzambriad ilg lawurer da lg muond, tuott a dœwer èd üttel da lg crastiaun.

I.

Laud', oarma my', ilg Sènger Deis,
Meis Deis è meis Singure,

[243] Grand èsch èd aut tras ils fats teiβ,
Tratt aint d' laud è d' hunure.

Lgüm t'uest' intuorn schk'ün bell uistmaint,
Ilg tschèl haasch stais cun fetamaint
Schk'ün bell pann sü dawaunte.

II.

In l'aug' hasch tias salas fatt,

Teis chiarr' ais tias núwlas,

Our d' l'aura tias alas tratt,

Our d' lg ær faasch meß a ls pouwels.

Our d' fæch faasch eir teiß sarviaints,

La terr' haasch miß sün fundamaints,

Ch' la mæ nun vèng' a s' mouver.

20

III.

La chiafuolletz' hasch uastyd aint
Sün (ed. Sun) a[u]guas suom la pitza;
Da lg tun da teis cummandamaint
Baut uaunè schk'ünna fritza,
E raiwen aut sü suom ils munts,
E s' lasschn' a uall our d' suott las punts
In lg læch ch' tü hasch fundade.

IV.

A l'aug' haasch tü schantad ün tearm,
Ch' la nun suruarg' impresscha,
A metter suott ilg pagiais fearm,
Funtaunas faasch chi cresschan,
Chi cuorran flüms intauntr' ils munts,
Ch' la suluaschin' in tuott chiantuns
S'oastn' in ls dasearts la saite.

30

V.

Proa queaus struusch hawdan ils utscheaus,

[244] E chiauntan sün la ramma;

Ils munts increngesch' è faasch beaus

Cun plæwg' our d' tia chiambra.

La terr' ais plaina da teis frütt,

Chia tü faasch chrescher da partuott

A la muwel fain è pawel.

50

65

VI.

Tras la lawur da lg crastiaun
Faasch ngyr ilg paun our d' terra,
E lg uyn chi faa ch' la lgieut tzuond staun
Cun lg cour leits tzaintza guerra.
Eir lg æli, lg qual faa clæra pell,
E lg paun cuffoarta lg cour eir ell
A lg crastiaun tras taie.

VII.

La boaschkia plaina da teis dsüch

Faasch aint in ls guauts aut cresscher,
Ch' ütscheaus bain fatschen ngieuds lasü
Sün ls pyns sgürs tzaintz' incesscher,
Spealms chia ls chiamuotschs hagian friungks,
Las muntanellas chiawn' in ls munts

Ed in las peidras cuwels.

VIII.

La lgünn' haasch fatt giuo par partyr
Temps, maiß dawoa eir quella,
Eir ilg sulai a Dèu ssa yr,
D' noatt faasch ngyr schkür cun ella.
Las bestgias qua s' lasschn' our da lg guaut,
Ls liuns eir giuvens cuorren baut
Rabgignd dawoa lur praia,

[246]

IX.

	IA.	
[245]	Tschearchignd lur paun da Deis pardeart E cur sulai quell leiua, Schi mütschnai in lur cuwl' aweart, Chia lg chiaud qua nun ls agreiua, Chia lg huom poaβ' yr a la lawur E s'agiüdar cun Dèu hunur Intaunter dy fyn saira.	70
	X .	
	O Sénger, quaunt haasch tü mæ fatt, Cun sabbi (ed. salbi) taunt cussailge; La terr' implyd haasch d'uyn è d' latt, Ilg maar nun haa parailge, In lg qual tschert briglan saimper dèck	75
	Limargias grandas, pitschnas fick, Sün quell las naws eir uaune.	80
	XI.	
	Quaint giouwn' eir ilg Leuiathan, Ch' tü haasch fatt uschè grande; Quai guarda tuott da tai ilg paun E lur uiuanda ngande. Sch' tü, Sèngr', als awresch ilg teis maun E sch' tü, bap, daasch, schi raspnè naun E d' bæn saduolls eir uèngen.	85
	XII.	
	Sch' tii uoaluesch dèck teis uys dawent, Schi schkrouda tuott d' stramuinge; A chi tii pilgsch ilg flad gugent, Vain martsch deheau schk'sin chiarvinge	90

E sch' tü tramettesch ilg teis flad, Limargias uèngen dcheau cread,

La terra tü arnuasch.

XIII.

Laud sai' a lg Sènger in etern, Ch'ell d' sas lawuors s'alleigra; La terra guard' ell bain tzuond fearm, Ch' la tremla schk'üna feiwra. Sch'ell tuock' ils munts, schi fümnai baut, Chiantar a lg Sèngr' eug welg dadaut, Taunt ch'eug mæ nhag la uitta.

100

105

[247]

15

XIV

Chiantar eug laud uælg a meis Deis,
Dad ell la uearw' ais dutscha.
Leidt uællg eug essr' in lg Sènger meis,
Ilg nausch a pearder s' fuutscha.
Ilg infidel uain tzuond a pryr;
My' oarm', a lg Sènger laud deisch dyr,
Fidels tuots, Halleluiah.

Üna chiantzun a ludar Deis aunt è dawoa lg mandgiar, tuuta our da lg surscript psa[l]m, è s'chiaunta eir in lessa noatta. A. R.

[=G 46]

I.

5 Oarm', a lg Sènger Deis daa laud,
Ch'ell cun hunur splandura,
Cun magestad ais saimper aut,
Sia buntad adura,
Ch'ell faa früttar las ualls è ls munts,
Eir hearbas, graun da tuott chiantuns
Par bsæng d' la lgieut è muwel.

II.

Tü faasch ilg paun a nuo, Singur, Sü da la terra cresscher, E lg uyn, ilg qual alleigr' ilg cour, Eir æli, früts da tesser. Grand ais è blear la tia lawur, Fyn teiß rick duns nun haun inlgur, Ch'eaus aimplan tuott la terra.

III.

Las creatüras tuottas staun Sün tai, ch' tü las paschaintesch, Scha tü las awresch ilg teis maun, Cun bæn tü tuottas aimplesch. Sch' tü tia gratzgia tèngsch tzuppad, Schi uainè baut tuott schwartütad, Chi peardan tuott la foartza.

IV.

E cur tü pillgasch ilg teis spiert,
Baut tuorna tuott in puolwra,
Tuot uyua sul tras ilg teis miert,
Traas tai ilg muond s'arcuwra.
Tuot mia uitt' eug a lg Singur
Vællg cun chiantzuns fick daar hunur,
Chiantar eir: Halleluiah.

Psalm CXIII. Ebr.

In exitu Israel de Aegypto, Domus Iacob de, &c. M. Gr.

[= G 47]

S'chiaunta schkoa: Do Israel uß Aegypten zoch.

LA SVMMA da quaist psalm è da l'auter chi uain dawoa 5 ais quaista, chia lg profet lauda èd huondra Deis, chia ell, par agiüdar a seis pœwel è par salwar fai è uardad da quai, ch'ell hawett a quell imprumiss, hagia fat mürawlgusas è pus[248]sauntas ouwras è mirackuels incuntra la natüra, in lg Maar Coatschen, in lg Iordaun, èd in lg dasiert u sün lg munt 10 Sinai: par ilg qual schkudün s' deia dad ün tngyn uair, buntadaiwel, uschè grand è pussaunt Sènger fidaar, è tuot auters eisters deiss inspiads, cun tuotta lur imagnas moartas, hundrèntschas è crettas bandunaar è schbuttar, è sul ilg uair uyw

20

25

15 Deis tmair èd hundrar, cun ruguar quell è lg ingratzgiar par tuott bain, è lg pustütt par quai ch'ell haa fatt, par ilg seis Spirtual Israel, quai ais, par tuotta queaus chia dad ell s' fidan è lg temmen, a spandrar queaus our d' la cundamnatzgiun, è ls manaar traas ilg dasiert da quaist muond aint in lg pagiais 20 da ls uyws, ch'ell als haa imprumiss: ch'ell haa par quai (dych eug) fatt, èd amuo, cur chia bsœng fess, fuoss par faar, tuott plü grandas chiaussas choa quellas sèan stattas, lasqualas ell fee par ilg chiarnal pœwel d'Israel, a lg spandrar our dad Egipta, èd a lg manar tras ilg dasiert in lg pagiais da Chanaan: 25 ilg qual ais tuott statt dèck üna fgüra da la spandraschun Spirtuala huossa ditta, &c.

I.

Cur Israel our d'Egipta traß,
Ch' la chiaa da Iacob dawent mütschaß
Our da quell eister pæwel,
Haa Deis fatt Iudam sia sandad,
Seis dguaut Israel è pudestad,
In terra suott ilg nüwel,
Ilg maar quai wsett, s'awri dadaut,
[249] Eir ilg Iordaun tschassa bain baut,
Ils muunts salgywan tuotsafats
Ingual schkoa drett gialgards bümatschs,
Ils muots schkoa giuwens beaus angeaus
D'allgretzgia ch'eaus haweiwn' in eaus.
Halleluiah, halleluiah.

30

35

II.

Maar, chiai uoul dyr ch' tii'sch uschè mütschad,
Eir tü, Iordaun, uschè baut tschassad,
Our Israel ws ais ngüde?
Ch' wuo, muunts, hawait salgyd schkoa bümatschs,
Eir schkoa angeaus wuo, muots, tuotsafats?

Quai hawains indraschyde:
Awaunt quell Sènger inawaunt,
Ilg Deis da Iacob tuott pussaunt,

Chi faa tramlar tuott ilg terrain, Ssa eir las peidras uoaluer bain, Las faar alguar in lachs, ngyr uap, 50 Funtaunas bunas our d'ün crap. Halleluiah, halleluiah.

Psalm CXV. Ebr. Non nobis domine, non nobis, &c. [M. G.] [-G48]

S'chiaunta eir in la noatta da la psalm huossa scritt. LA SVMMA ais eir südsura sün less psalm cumpillgada.

I.

Brick brick a nuo, etern o tii Deis, Moa tuott l'hunur daa sul a lg nuom teis, Bain da buntad, uardade.

[250] Parchiai chia dens eßr' a ls pagiauns ün giæch. Chi dygien: Nu' haa lur Deis (ed. deis) seis læchs? 10 Quai ans haa fick pasade. Parchiai chia la noaß Deis ais in tschèl, Faa tuotta quai ch'ell uoul par lg mèlg, Signd ch' lur giætschs sun intalgads, Our d'aur, d'argient cun maun tzipplads, 15 Lg haun buoccas è nun tschauntschan brick, Lurs ælgs nun uaien pür ün tzich.

II.

Halleluigh halleluigh.

E lg haun urailgas, nun auden ün, Eir fouras d' naas, improa æsm' ingün, 20 Vn chiær intuorn plagiade; E la haun eir mauns è nun ssaun palpar, Eir peis haunai, nun ssaun ün paß daar, Lur gula nun haa flade. Uschèa sun eir queaus chi ls faun, 25 Eir queaus chi sprauntza (ed. spuauntza) in eaus tuots haun.

Improa Israel èd Aaron E queaus ch'in temma da Deis staun, Haun sprauntza lur in lg Sènger bun, Ch'ais lur agiüd è bastiun. Halleluiah, halleluiah.

30

35

40

[251]

III.

Ilg gratzius Sngur s'algoarda d' nuo, Quell uain laproa ans trametter giuo Seis duuns è seis agiüde.

Voul ilg chiasaal d'Israel giüdar, Eir quell dad Aaron nun bandunar, Eir chick ch'aint in ell s' fida.

Ell uuol eir queaus tuots agiüdar, Chi temmen Deis lur Sènger chiar, Grands saien, pitschens, auts u baß, Schi ws uain Deis cun ün mèllger paß, Üna masüra mèlgdr' a ws faar,

IV.

Wuo è la uffaunta uoaß adamgiar.

Halleluiah, halleluiah.

45 Wuo èschet queaus chia la Sèngr' haa bandyd, Tras quaal ilg tschèl è terr' ais schkiaffyd, E tuotta quai ch' laint aise. Ilg tschèl our d' tuott auters tschèls sulett Ais in etern a lg Singur subgett, 50 A nuo terr' è pagiaisse. Ils moarts nun t'uèngen, o Singur, Laud dschand ingiün, nè t' poardschn' hunur, Neir queaus chi uaun giuo in iffiern, A uall infyna giuo lur tearm, 55 Moa nuo èschn' a t' ludar pinads, A saimper tzuond nun stanglantads. Halleluiah, halleluiah.

A la Sènger Deis da tschèl tuott pussaunt, Quai ais, a la Bap é la Fila ila sumlaunt, E la Spfilert Sainak plain d'amure. 60 A quell pußaunt Senger Zebaoth, Chi ns uoul giüdar saimper dy è noatt, Sai laud, glærg' èd hunure. [252]O Sènger, nuo t' rugain da cour, Nun ns uællgasch tia gratzgia tour, 65 Chia nuo chiamynen tia uia, E chia la puchiad nun ns nousscha mia. Chi quai giawüscha, digia dfai, Amen, ch' nuo baut suruèngan quai. Halleluiah, halleluiah. 70

Psalm CXVII. Ebr. Laudate dominum omnes gentes, &c. [I. A.] [= G 49]

S'chiaunta schkoa: Frælich wellend wir alleluia singen.

SVMMA. Ell sudainta sü èd admunesscha aqui tuots 5 pouwels da lg muond, schkoa queaus chi deiwan ngyr naun proa la baselgia, è s'uoaluer proa la uaira cretta da Deis, chia queaus uœllgan ludar deis par las sias uirtüds, è spetzialmaingk par la sia buntad, giüstia è uardad: è quai bain racunguosscher.

I.

Chiantar nuo wlain: Ludad Deis leidamaingke, Da cour salgyr in lg Sènger fraischkiamaingke, Chia noaß puchiads sun dschdrüts traas sia gratzgia, Signd traas queaus nuo tuots cun ell in schgratzgia.

II.

Ludar dee Deis fick chiak in terra uyua, Sün pouwels tuots chia richia buntad ryua. Hartad hawain nuo uitta, gratzg' è foartza, Lg fadyw tras ell, lg iffiern, la moart ais schmoartza. 10

III.

A tuot fidels Deis imprumiβ haa gratzgia, Cuffoart, agiüd ell noaβ fadyws eir schkiatzgia; 20 [253] Quai salw' l'eir tzaintz' ingiqnn alchiün dfaimaingke, Schkoa ell haa ditt, a saimper sgüramaingke.

25

IV.

Deis Bap ludad sai' ell èd eir ilg fillge, Lg Sqingk Spiert, tuott ün uair Deis è maister stilge, Ch'ais saimper statt è saimper uain ad esser La tail' a seis mæd ad urdyr è tesser.

Psalm CXVIII. Ebr. Confitemini domino quoniam bonus, &c. I. S. [= G 50]

S'chiaunta schkoa: Das gott der Her so fründtlich ist.

5 SVMMA. Cur Dauid manaa la chiaschetta da la testimungia u da la ligia our da la chiasa dad Obededom, è chia tuott ilg pœwel dad Israel a lg dee buna uantüra da lg raginam, u lg salüdaa par Raig 2. Reg. 6. cap. & 1. Par. 15. & 16., schi dritzaa Dauid a ludar èd a ingratzgiar Deis cun quaist 10 psalm, par las uitoargias ch'ell lg haweiwa imprastad. Ed ais üna fgüra sün Christ statt, schkoa è sta Matth. 20. cap. & 21. A lg qual la baselgia lauda èd ingratzgia saimperme par la sia moart ch'ell haa indürad par nuo a ns spandrar, è par la uitoargia ch'ell ans haa cunchiüstad cun la sia rasüstauntza, &c.

T.

Laud daad a lg Sènger par chiaschun
Ch'ell ais taunt buun,
Ch'ell dee bain ngyr aut addutzad,
Plain d' misercoardgia haa ll ün muntun
Da tuott chiantun,
20 Bain saimper awaunt sia magestad
Vælg' Israel è tuot fidel,
[254] Oun ell la chiaa dad Aaron,

Bragyr è dyr eir tuotta quells Fidells, ch'in temma da Deis staun, Pradgiar dadaut sia buntad, 25 Dür' oura saimper in uardad. 11. Signd ch'eug sun in strett aut bsæng. Autr' eug nun sæng Ingiün, choa Deis clammar sulett, E quell nun m' haa surtrat fick længk, 30 Ch'ell largiamaingk M' ha datt proa da m' giüdar dandett, Siand è tnaand Deis vair cun mai. Schi chiai deß eug tmair huom da la muond, Parchiai cun mai ais ilg Singur, 35 Inlgur fadyws nun sæng eug tmand. Cuffoart sün Deis schantar mèlg ais Choa siin lgieut da quaist muond u Raigs. *TTT.* Scha la chiamp da tuott ils infidels Blears è crudels 40 Schkoa taunt awieus, chi faun ramur, M' hawessen aint in mètz tauntr' ells, Aunck plü rawells Schk'ün fech ardessen cun frantur, Eug huom in nuom da lg fearm Singur, 45 Inlgur nun hag eug dubbi uaun, Da ls faar balchiar inqual schk'ün füm V lgüm ch' las spinas haa datt d' maun Da ls ragischar our', eir splanar: Quell Deis pussaunt ssaa tuott quai faar. 50

[255]

IV.

Eug fuog da soart chiatschad fick maun, Ch'eug dèg ün schguaun Da wlair ingual giuo huossa daar, Moa ilg Singur am traß baut naun,

Cun lg sqingk seis maun

Fuo praist pardeart a m'agiüdar.

Parchia Deis ai[s] mia uirtüd,

Salüd eir, ch'eug uællg aut chiantar,

Sün ls hüschs da ls giüsts s'auden d' dalett

Indrett ch'eaus giüwells soulen daar,

Cur ilg uair Deis ls fadyws seiß

Pussauntamaingk tzuond mett' our d' peis.

65

70

V.

Ilg maun è bratsch da lg Sènger ais Brick quell da Raigs,
Nè lg noaβ, chi faa gialgard beaus trats,
Traas ell sun eug d' la moart dafais.
Eug wywr' a Deis
E raschunar welg seis grand fats.
Deis m' haa impa par bain battid,
Vulgüd nun m' haa 'll laschar muryr,
Ilg hüsch da lg giüst m'awryd sü baut,
Ch'eug laud a Deis drett poaβa dyr,
La poarta ais da lg Sènger Deis;
Qua uèngn' ad yr ils giüsts tuots seis.

VI.

75 A tai ingratzg' eug ch'in lapyd [256] M' hasch exudyd, Cun teis salüd m' haas agiüdad, Quell crap ilg qual ais statt spludid. Par ün rafüd. 80 Ais huoß' in lg prüm chia (ia) ntun schantad, Da tai ais quai indrett dwantad E schmaad iin grand mirackl' a nuo. Quell dy ais schy d'allgretzgia plain, Ch' nuo wain, chia Deis lg haa fatt amuo, Singur, salüd, duun èd agiüd, 85 Vantür' a la Raig in teis nuom ngüd.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

VII.

Vantür' a queaus d' la chiaa da Deis
Ilg Sènger ais,
Chi ns haa tramiß la uaira lgüm.
Cuntuott hundrad cun mauns è peis 90
Lg utar ch'eis seis,
Quell ais Christ ilg dawoa è lg prüm,
Tü m' fèsch èd èsch meis Deis Sengur,
Hunur è laud saimpr' eug uælg daar
A tai: parchiai che poaß eug plü, 95
Dych tü, choa dfaimaingk t'ingratzgiar,
Par la buntad ch' tü haasch mußad
E saimper saluasch in uardad?

Psalm CXIX. Ebr. Ilg qual s'chiaunta eir schkoa la Paschiun, &c. H. C. (Vgl. G 51.)

Schiaunta schkoa: es sind doch sælig alle die.

SVMMA. In quaist psalm uain miß ilg laud da la [257] 5 ledscha diuina u plæd da Deis, ilg qual laud ais dawoa la grandetza da lg psalm, sur tuotta masüra grand èd aumpel; è uain eir aqui miss oura la sia uirtud, è bain è salud chia quell poarta a queaus chi s' reidschen dawoa quell: èd a chi lgieut quella auta diuina sabgèntscha uènga cumpartyda è datta, 10 è cun che grand pissèr è cuwaida quella s' dee tschiarchiar. Par ilg qual ell rougua fick arsaintamaingk Deis par la cunguschentscha da quell seis plæd è ledscha, è par foartza da pudair quella saluar: è racunguosscha uschè fick datschiert, choa tuot ilg sawair è foartza da lg crastiaun sèa tzuond inguotta tzaintza 15 Deis èd intraguidamaint da lg seis pled, è choa tuottas autras ductrinas sean malnützas e nauschas. Ed usche para chia Dauid hagia quaist psalm tngüd fatt, in quella seditziun è ruuina chia seis filg Absalon muuantaa incuntr' ell è ch'ell aqua imprandett our da lg chiastigiamaint, quaunt lg impoarta, ch'un 20 damaina tuotta la sia uitta dawoa lg cummandamaint da Deis, &c. E siand chia ls Ebreers haun uaingk è duus pustabs, schi

hall tngüd in quaist psalm dritzad in lg Ebrai, suott iminchia pustab oatt uerss, chia iminch'ün da queaus oatt uerss cu25 maintza sün quell pustab, suott ilg qual eaus auden: ilg qual haa eir seis mysteri. Huossa nuo hawain aqui in noass languack our dad iminchia oatt uerss fatt uaingk è quatter da ls noass uerss: nè s'haa pudüd addar autrangyn: èd our d'uaingk è duus gsatzs Ebrais hawain nuo fatt quaraunta è quatter da ls noass, 30 [258] sehkoa huossa uain.

M Aleph. Beati immaculati in uia qui ambulant, &c.

I.

Beads sun tuotta queaus chi uaun,
La dretta uy' haun aint a maun,
Dawoa lg plæd da lg Singure.
Beads sun queaus chi haun pissèr
Sias testimungias ad intlèr
E tschearchian deis da coure.
Chia queaus chia sia strada uaun,
Putrængas nauschas ch'eaus nun faun
Nè poan fallar la uia,
Par quai haasch strett tü cummandad,
Chi uènga teis statütt saluad,
Sch'ün uoul cun tai wair ligia.

35

40

45

50

55

II.

O Deis, am uællgasch tü giüdar
Las mias uias a saluar,
Ils sqingks teis schantamaintse.
Lhur eug da tuorp è tzngur sun sgür,
Sch'in tuott meiß fats guardaß eug spür
Sün ls teis cummandamaintse;
E uèng da cour a t'ingratzgiar,
Sch' tü uainsch indrett a m'amuossar
Las giüstas tias santèntzgias,
Ed a saluar eir stüdgiamaingk,
Cun teis agiüd, teis urdnamaint;
Pür oasta ns da sturpgèntscha.

13*

[259]	٦	Beth.	Ιn	quo	corrigit	ado	lescentior,	&c.
-------	---	-------	----	-----	----------	-----	-------------	-----

I.

Cho s' poa ün giuven bain purtar,

Da tuorp sia uitta parchiürar,

Choa faar dawoa tü dysche?

Traas quai t' tschearck eug da tuott meis cour,

Chia tü nun m' lassches d' paß mæ tour,

Our d' suott tia ualysche,

Ch'eug nhag teiß ditts aint in meis cour

Sarrad, ch'ingiün am poa queaus tour,

Ch'eug cuntra tai nun falla.

65

Tü deisch, Sèngur, sul ngyr ludad,

Teiß dretts amuossa, m'è uardad,

Ch'eug da t' hundrar nun chialla.

II.

Ch'eug poassa cun meiß læffs pradgiar,

Eir ad intlèr ad auters daar 70

Las uairas tias santèntzgias.

Ch'eug in teiß plæds nhag plü dalett

Choa d' las richetzias cun dafett,

Chi metten differèntzchias.

Eug tschauntsch da teis sul schantamaints, 75

Chia lg' autr' ais tuott ingiannamaints,

Guard tias semdas, stüdi.

Sarvyr a tai dawoa teiß drets

Dei eug hawair tuott meiß dalets,

Teiß plæds ch'eug nun imblida. 80

[260] & Gimel. Retribue seruo tuo Domine, &c.

I.

Faa quella gratzg' a teis famailg,
Ch'eug uyua [t]zuond par teis cussailg,
Ch'eug salua teis plæd baine.
Am awra ls ælgs, ch'eug poaß intlèr,
D' las mürrawailgas wair pißèr,
Chia tia ledscha taine.

Digitized by Google

Siqnd eug eister in quaist muond,
Vschè schguidad nun m' lassches tzuond,
Ls mandads teiß nun m' tzuppare.
D'incraschantün ch'eug granda poart,
D'intlèr tias santentzgias tscheart,
My' oarma m'uoul schkrudare.

90

II.

Tü rüngasch queaus chi s' tèngen grands
Sün sai, schmalditts sun queaus cun dans,
Teis cummandar chi schbüttan.
Voalw' our da mai quell schdèsch è schdeng,
Ch'eug quai ch' tü dysch awaunt ælgs tèng,
Las tias testmungias früttan.

100 Ils groaβ am uællgen pür schdangar,
Ch'eug, teis famailg, uælg pür tschantschar,
Teis plæds sul metter oura,
Ch'eug nhag tuott meis dalett schantad
Sün tias testmungias d' la uardad;
Pillg meiβ cussailgs landroura.

[261] 7 Daleth. Adhæsit pauimento anima (ed. amina) mea, &c.

T

Giaschand my' oarma tzuond suott peis,
Schi m' giüda cun cuffoart, o Deis,

110 Schkoa teis plæd imprumetta,
Cur eug meis fatt t' hag miß awaunt,
Schi haasch tü baut udyd meis plaunt;
Muossa m' la uia dretta.
La tia uia m' muossa tü,

115 Da teis plaschair ch'eug poassa plü,
Da teiss miracuels dyre.
My' oarma leugua tzuond d' dulur;
Cuntuott m'arfraischkia tü, Singur;
Dawoa teis plæd faa m'yre.

[262]

11.	
Da las mantzænngas m'oasta tü,	120
Ch' teis plæd uèng' aint in mai cuntschüd,	
Par gratzg' eug t' uælg ruguare.	
Quell uair trui uælg eug yr, ch' l'ais sgür,	
Las tias santèntzgias uællg eug spür	
Awaunt meis ælgs saluare.	125
Signd ch'eug raint uy d' quai ch' tü dysch,	
Schi nun m' lasschar, Singur, sch'eug m' schgrysch,	
In tuorp è tzngur muryre.	
Dapæ ch' tü m' haasch largiad meis cour,	
Vælg eug la uy' awaunt mai tour,	130
Schkoa tü cummandasch yre.	
п Не. Legem pone mihi Domine. &c.	
I.	
Am maina, Sengr', in lg trui ch'ais drett	
Da teis sqingk schantamaints parfett,	
Ch'eug poassa quell tngair saimper;	135
Sch'eug tia ledscha dee saluar,	
Schi m' uællgas quella tü muossar;	
Cun quella meis cour aimpla.	
Am main' in teis cummandamaints,	
D' queaus denn nuo eser sul cuntaints:	140
Eug tscheart uællg quella strada.	
Las tias testmungias in meis cour	
Faa m' tngiar, dawent am uællgasch tour	
Tuott' auaretz' hartada.	
II.	
Meiß wlgs nun m' lassches tü surmnar,	145
Dawoa neir uanitads guardar,	
Faa m' uyw in tia uia.	
Teis plæd eir salw' a teis famailg,	
Ch' tü imprumiß haasch cun chiawailg	
A queaus ch' haun temma tia.	150

Mai oasta d' quella tuorp, ch'eug m' schgrysch,
Ch'eug nun surpassa quai ch' tü dysch,
Las tias santèntzgias bunas.
Mèr', eug giawüsch teis schantamaints,
Chia tia giüstia ns fatscha plains
D' la uitta ch' tü ans dunas.

[263] Vau. Et ueniat super me misericordia. &c.

I.

Faa m', Sènger, ngyr ilg teis agiüd
Da tia gratzg', eir teis saliid,

Schkoa teis plæd imprumetta,
Ch'eug poassa dar raspoast' a queaus,
Chi m' schdengan, ch'eug nun fatsch schkoa eaus,
Ch'eug dun a lg plæd teis cretta.
Nè m'uællgasch our d' mia bucca tour

Tia uardad, ch'eug in meis cour
Spett tias ngand santèntzgias.
A saimpr' è saimper uælg saluar,
La tia ledsch' our' eir guardar,
Ch'eug fatscha brick sturpgèntscha.

II.

Eug uèng ad yr fry largiamaingk,
Ch'eug nhag tscharchiad teis schantamaints,
Queaus d'autra lgieut stret squitschan.
Aschk eir tschantschar awaunt ils raigs,
Chi uènga teis uair plæd dafaiβ,

175 D'ell nun m' turpai eug pitschen,
Siand ch'eug poart' tuott mi' amur
Vy d' teis cummandamaints, Singur,
Nhag eug dalett a ls faare.
Meis mauns uy d' queaus a metter proa,
L'amur nun m' lasch' eβr' ilg dawoa
Da teis statüts pissare.

[264]	Zain.	Memor	esto	uerbi	tui.	&c.
-------	-------	-------	------	-------	------	-----

I.

Da lg plæd t'allgoarda, ch' tü haasch ditt,

A teis famailg lasschad par scritt,

Cun lg qual m' haasch miß in sprauntza,

Parchiai quell ais ilg meis cuffoart

In las anguosschas da la moart,

Teis plæd am daa pussauntza;

Chia cur ils stoaltzs faun giamgias d' mai,

Ch'eug a la tia ledscha crai,

Nun m' lasch improa eug uoaluer,

Da las santèntzgias m'allgurdand

Ch' tü fatt haasch d' prümma naun da lg muond;

Preir mai nun bsæng' absoaluer.

11.

Eug am schnaguesch, cur eug m'impaiß,

Da ls infidels, ch'eug appalais

Tzuond schbüttan tia ledscha.

Moa sun a mai teis schantamaints

Mias chiantzuns è leigramaints

In quaista uitta bletscha,

Ch'eug d' noatt eir, Sènger, sün teis nuom

M'allgoard, chia quell sur tuott eug amm

A faar la ledscha tia,

La qual' ais schy la my' amur,

Cuntuott mai giüda tü, Singur,

205

Ch'eug salua ls packs d' la ligia.

[265] n Heth. Portio mea domine, &c.

T.

Tü èsch, Singur, la mia part,
Eug nhag awaunt a mai tudt dwardt
Teis plæd da wlair saluare.

Cun ls ælgs è mauns uy d' tai eug stuun
Da tuott meis cour, ch' tü saiasch bun,
Dawoa teis ditt a m' faare.

Digitized by Google

Sün mia strad' eug m' hag pissad,

Meis peis da lg fall baut turnantad

Dawoa teis schantamaintse.

Nhag eir tngüd pressch' a m' amèlgdrar,

A nun faar dmur' èd a saluar

Ils teis cummandamaintse.

II.

Ils infidels m' haun fearm pruwad
Giuo d' tai a m' traar, moa eug schmanchiad
Nun hag la ledscha tia,
Ch'eug leiw a metza noatt in peis
A lèr ed a ludar ils teis

225
Giüditzis da giüstia.
Eug sun cumpaing da tuotta queaus,
Chi hundran tai, è brichia tscheaus
Teis schantamaints parchiüran.
Siand quaist muond tuott, Sènger, plain
Da tia gratzgia, muossa m' bain
Teis drets, chi uaun la sgüra.

[266] D Teth. Bonitatem fecisti cum servo tuo, &c.

T.

Tü, Sènger, haasch a teis famailg
Tuott fatt par bain traas teis cussailg,

Dawoa ch' teis plæd haa ainte:

Buntad, cumbailgs èd intellett
Amuossa m', ch'eug dun fai indrett
A teis cummandamainte.

Aunt ch'eug cuntradis insagiaβ,

Geiw' eug a fall, queaus m' haun meiβ paβ
Vout, ch'eug teis plæd guard' oura.

Bun èsch tü sul è faasch da lg bain;
Cuntuott amuossa m' meis cheau plain
Teis schantamaints da coure.

245
250
255

[267] Jod. Manus tuæ Domine fecerunt, &c.

I.

Teiß mauns queaus m' haun improa schkiaffyd,
Cun duns filad, schi daa m' inguid,
Ch'eug tia ledsch' imprenda,
Chia queaus chi t' huondran am uadzand,
Ch'eug in teis plæd cuffoart nhag grand,
S'alleigran, queaus dafenda.
Tias santentzgias, Sengr', eug saa,
Chi sun giüsty' èd eir uardaa,
Sch' tü m' fichiasch in fadigia,
Moa par buntad eug t' uælg ruguar,
Chia quella m' uællga cuffartar
Dawoa la buocca tia.

II.

La tia gratzgia uèng' a mai 270
E m' detta uitta, bain par quai,
Ch'eug tia ledscha sænnga.
Ls grandèrs chi tschearchn' a m' metter suott,
Ch'eug dun ilg laud a tai sul tuott,
S' turpaien d' lur mantzænngas; 275

Chia queaus chi t' temn' èd haun intlètt,
Tias testmungias chi ls uain lètt,
Am poassen ngyr intuorne;
Meis cour sai' eir indrett intèr,
280 Teis schantamaints a far, intlèr,
Ch'eug d' tuorp nun uènga stuorne.

[268] > Caph. Defecit in salutare tuum, &c.

285

290

I.

La uitta m'ais tzuond ngüd' a lg main, Ch'eug guard, cur teis salüd naun uain, Ch'eug sün teis plæd m' artènge.

Meis ælgs sun ngüds a lg main guardand, Cur lg imprumiß teis uènga ngand, Cur meis cuffoart am uènga.

Ch'eug ad ün chiær sü füm sumailg, Improa nun hag eug, teis famailg, Teis schantamaints dschmantgiade.

Quun længk uèng eug pür a spattar?

Cur uousch a teiß fadyws pagiar, Chi m' tèngn' angusschiade?

11.

Ils nauschs superwis haun tschantschad,
Ingiannamaints ch'eaus haun spiad
Incuntra la scrittüra:
Vardad è fai cummandasch tü,
Am fand eaus tüært plü længk è plü,
300 Schi daa m' foartz' è uantüra.
Pauc haa manchiad ch'eaus nun m' haun dschdrütt
Par terra, moa tü ls haasch artngüd,
Teiß drets ch'eug nun banduna.
Traas tia gratzgia mai faa uyw,
305 Teis plæd ch'eug salua bain gualyw
D' la tia buocca buna.

[269]		ነ Lamed.	In æternum Domine verbum tuum, &c.
			I.
	A	lg plæd tei	s, Sènger, s' poa bain crair,

A lg pled teis, Sènger, s' poa bain crair,

Ch'ell staa è uain a rumangair

In tschèl saimpr' in eterna;

Tia uardad è fai, dintaunt

Chi s' müden schlattas, ilg sumlgaunt,

Chi haasch farmad la terra,

E quai staa fearm fyn hoatxindi,

A teis imperi uain ubdy

Da tuottas creatüras.

Sch' teis plæd nun fuoβ sul meis cuffoart

E meis dalett, schi fuoβ eug moart

In mias misiergias düras.

310

II.

Cuntuott (ed. C'untuott) nun uælg eug mæ dschmantgiar
Teiß schantamaints, chia tü m' uousch daar,
Traas queaus cuffoart è uitta,
Siand eug sgür ch'eug tscheart suun teis,
Schi m' salua, ch'eug indresch, o Deis,
Teis schantamaints è cretta.
Ils infidels am guardan sü
Am pirantar, ch'eug crai chia tü
Am dysch tias testmungias.
Eug uai, chia tuott schkiaffyd haa fyn;
A teiß cummandamaints ubdyn,
Ch'eaus tendschen uias lunguas.

[270] n Mem. Quomodo dilexi legem tuam Domine &c.

I.

Quaunt bain mæ poart eug èd amur Vy d' tia ledscha, meis Singur, Ch'eug saimper tschauntsch da quella!

Tras teis cummandamaint m' haasch schyck
Plü sabbi choa meis inamych

340
Fatt, saimpr' eug sun cun ella.
Eug ssag eir plü quatraas choa queaus,
Chi m' haun mußad ch'eug muoß ad eaus
Da lg plæd eir teis raschune;
Intlèg tuott melg è plü indrett,

345
Choa ls uèlgs dawoa lur intellet,
Ch'eug teis statütt salw bune.

II.

Eug oast meis peis da tuott chiamyn; Quatraas nuo proa sturpgéntschas ngyn, Traas quai ch'eug salw teis ditte. Da tia ledsch' eug nun surpaß, Traas ch' tü m' haasch datt stadair' è paß, Ilg mæd da uyuer scritte. Quun dudsch ais mæ teis plæd è bun A meis custüm, cour è magun, Plü dudsch choa meil in buocca: Indrett eug traas teiß schantamaints Las chiaussas stem: ingiannamaints Ingiüns eug uælg chi m' tuocken.

[271] b Nun. Lucerna pedibus meis uerbum 360 tuum. &c.

350

355

365

T.

Üna lgümèr' ais a meis peis
Teis plæd, lgüm da lg chiamyn eir meis,
Ch'eug ad aschkür nun falla.
Eug m' hag awaunt tuudt tzuond datschiert
Tias santèntzgias traas teis spiert,
Ch'eug d' la giüstia salua.
Eug sun our d' mæd anguosschiaa,
Cuntuott cuffoart, Singur, am daa,
Schkoa lg plæd teis imprumetta.

	Singur, t' lasch' esser adachiar,	370
	Cun mia bucc' eug t'uœlg ludar,	
	Muossa m' tia giüsta cretta.	
	II.	
	Saimpr' in reisi d' la uitt' eug stuun,	
	Improa brick par quella chiaschuun	
	Imblyd eug tia ledscha.	375
	Ils infidells m' haun tais ün latsch:	
	Improa nun uèng eug giuo par lg glatsch,	
	Ch'eug quai ch' tü dysch nun fètscha.	
	Hartad eug tias testmungias nhag,	
	Quai ais my' hierta saimpermaa,	38 0
	Sün quai meis cour s'alleigra.	
	Eug nhag tuott inclinad meis cour	
	Teis schantamaints a faar, Singur,	
	A saimper, nun m'agreiwa.	
[272]	5 Samech. Iniquos odio habui, &c.	385
	I.	
	A ls nauschs dschfiads eug uœlg grand maal	
	Ils quaus surmainan, bain real	
	Eug uælg tia scrittüra.	
	Tü meis friungk èsch è meis schküdt,	
	Eug schaint la sprauntza d' meis agiüdt	390
	In teis uair plæd chi düra.	
	Yd, nauscha lgieut, da lændsch da mai,	
	Ch'eug poassa drett saluar è dfai	
	Las ledschas da meis deise,	
	Mai pütt' è tènga cun teis plæd,	395
	Faa m'uyw è m'oasta d' tuorp è d' læd,	
	Lg spattar chi m'uènga meise.	
	II.	
	Faa m' stawl' è salw, tü meis Singur,	
	Ch'eug meis dalett è tuott' amur	
	Nhag in tei eta schantamaintse.	400

Tuott queaus chi ucellgen brick süngar
Teis schantamaints, uousch suott trapplar,
Par ls fauß lur schkialtramaintse,
E büttasch uia schk'ün furüm
Tuott infidels ingual schk'ün füm,
Eug am tias testmungias.
Par tia temma tuott meis coarp
Sa schgrysch' ingual schkoa 'll saia moart,
Eug huondr' tias santentzgias.

410 [273] Ain. Feci iudicium & iusticiam. &c.

405

415

420

425

430

I.

Eug drett nhag è pußaiwel fatt,
Cuntuott nun m' lasschès ngyr surdatt
In mauns da queaus chi m' schquitschan.
Alleigra mai, ilg teis famailg,
Cun bunas chiaussas è cussailg,
Da ls stoaltzs dafenda lg pitschen.
Meis ælgs sun ngüds a lg main guardand
Ilg teis salüd, d' giawüsch fick grand,
Ilg plæd d' tia giüstia.
Dawoa tia gratzgia faa cun mai,
Teis schantamaints a teis famailg

77

Muoß' in la lædscha tia.

Sch'eug sun famailg, tü meis Singur, Schi da m' tü intallet in lg cour D'intlèr tias testmungias.
Ilg Sènger haa bun tèmp da faar Vandett', a seis fadyws pagiar, A ls queaus d' seis plæd uain uungias. Moa eug nhag teiß cummandamaints Qua traas amad plü choa ls badaints D'aur, d' peidras pratziusas, E uælg tras quai yr a gualyw Dawoa teis dretts tuots taunt ch'eug uyw; Schbütt tuottas faussas spusas.

[274]	p Phe. Mirabilia testimonia tua. &c.	435
	I.	
	Traas la sabgèntscha ch'in lg plæd teis	
	Ais mürawlgusa, haa lg cour meis	
	Grand stüdi da l'intlére.	
	Inu' teis plæd (ed. plæd) uain daclaraa,	
	Schi lgüsch' l' èd intellett grand daa,	440
	A ls schlechts chi haun pissére,	
	Ch'eug mia bucca tèng aweart,	
	Hysg eir d'anguossch' è stun pardeart,	
	D'intlèr quai ch' tù cummandasch.	
	T'addeng' è m' guard' è faa cun mai	445
	Bain schkoa a queaus chi t'amman d' fai,	
	Naun græβ tia gratzgia spandasch.	
	II.	
	Meis paß am dritza cun teis plæd	
	Nè m' lassches tour la uanitad	
	Surmaun neir la putrænnga.	450
	Da tüært è foartz' è schdengamaints	
	Am spendra, chia teis schantamaints	
	Sulett queaus salw' è sænnga.	
	Amuo β ' a teis famailgs bell undt,	
	Schi m' daasch cuffoart, cur eug sun dschtuudt,	455
	Teis schantamaints m'amuossa.	
	Giuo d'augua drett aguals d' meiß œls	
	Tscheart cuorren, traas chia ls infidels	
	Teis plæd nun sænngan huossa.	
(975) w	Zade. Iustus es domine, & rectum judicium, &c.	400
[2:0] 3.	•	400
	I.	
	Singur, tü 'sch giüst èd agualyw	
	Ais teis giüditzi, nun chiatyw,	
	Sch'ün bain tuott nun intlègia.	
	Traas quai haasch strett tü cummandad	
	Tia giüsty' èd eir uardad,	465
	Ch'in tias testmungias s' lègia.	

Meis schdeng am tenga lg cour pür ruus, Chia meis fadyws, chi sun brick pruu β , Teis plæds haun imblidade.

Signd teis plæd cun fæch culad,
D' mantzænngas tzuond indrett purgiad,

L'haa teis famailg amade.

II.

Sch'eug bain sun pitschn' è uèng schbüttad
Improa nun hag eug imblidad
475
Teis schantamaints par quaie.
Tia giüsty' ais in etern,
Quella da lg muond haa baut qui tearm,
Teis plæd uardad ais dfaie.
Cur eug aint in anguosscha sun,
480
Im prigl' eug cun cuffoart leid stun
Sün lg ditt d' tia scritüra.
Tias testmungias saimper ais
Giüstia, quai faa m'appalais,
Ch'eug uyw' è saimper düra.

485 [276] P Cuph. Clamaui in toto corde, exaudi. &c.

T.

Siand ch'eug brag da tuott meis cour,
Da m'agiüdaar, daa m' proa, Singur,
Teiβ schantamaints ch'eug salua;
Eug brag proa tai, schi daa m' salüd,
490 Ch'eug salua bain traas teis agiüd
Teiβ plæds, txuond brick queaus schkialua.
Eug leiw sü ch' lg ais amuo txuond schkür
E brag traas ch'eug am fyd bain sgür,
Sün lg plæd teis nhag eug sprauntza.
495 Meis ælgs s'aschdaischdan in lg plü baut,
Par ch'eug m'impaiβ' qual chiauβa d'aut
Da lg plæd teis cun süstauntza.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

O Sènger, auda mia uusch,	
Par gratzgia leiua m' faa la crusch,	
Dawoa ch' tü haasch l'üsauntza.	500
Queaus chia gugènt sturpgèntschas haun,	
Da lændsch da tia ledscha uaun,	
Am proasman cun lur tschauntscha.	
Schi staa ns eir tü, Singur, da struusch,	
Ans amuossar la tia uusch,	505
Laqual' ais tuott uardade.	
Ilg qual eug nhag dalængk cuntschü	
Our d' teis saingk plæd, ilg qual haasch tü	
A saimper fearm fundade.	

[277] 7 Res. Vide humilitatem meam.

510

T.

Mia misiergia pillg' a cour

E m' spendra, ch'eug nun hag, Singur,

Ta ledscha imblidade.

Faa tü meis plæd, è m paß' awaunt

M'arfraischkia cun teis plæd dintaunt,

Ch'eug uèng par tai chialchiade.

Da ls infidels da lændsch dawent

Ais ilg salüd, parch' eaus gu(a)gent

Teis schantamaints nun sængan.

D' la mise[r]coargia ty' ais blear,

Cuntuott m'arfraischkia, Sènger chiar,

Dawoa ch' tü ssasch chi s' bsænga.

II.

Eug nhag schi blears è greiws fadyws,
Improa nun haun pudü ls chiatyws
Giuo d' la uardad am uoaluer. 525
Sch'eug uai queaus nausch surpassaduors,
D'anguosscha m' cuorren las süuors,
Teis pleed ch'eaus stemn' iin puoluer.

Pür guarda, ch'eug teiβ schantamaints

Amm, Sènger, daa m' cuffoartamaints,

Dawoa tia buntade.

Da prüma maun (ed. naum) ais statt teis plæd,

E saimpr' ais drett è la uardad,

Chiaick tü haasch santèntzgiade.

535 [278] v Schin. Principes persequuti sunt me, &c.

540

545

550

555

T.

Ils groaß queaus m' haun txaintxa chiaschun Fatt grand inchiautx, d'eaus eug nun duun, Meis cour teis plæd sul temma:
Da quell eir schy m'alleigr' eug fick, Schk'ün drett barun, chi ais d' raub ngüd rick, Ch'ell seiß fadyws nun stemma.
A la mantxænng' eug uælg grand maal, D' quell eug m' schnaguesch, moa bain real Eug uælg a tia uardade.
Suwent a lg dy eug t' laud da cour Par las santèntzgias, ch' tü, Singur, Haasch cun qiüstia psade.

II.

Bead chi poarta sy' amur
Vy d' tia ledscha dèck, Singur;
Nè uènngen a crudare.
Eug, Sènger, guard ngand teis salüd,
E quai ch' tü cummandad m' haasch tngüd,
Nhag eug pissèr da faare.
My' oarm' haa stüdgiamaingk saluad
Tias testmungias, fick amad,
D' buntad sun quellas plainas.
Teiß schantamaints eug nhag saluad,
Tias testmungias brick schmanchiad,
Ch' tü m'uaisch tuott las auainas.

14*

212		
[27 9]	n Thau. Appropinquet deprecatio, &c. I.	5 6 0
	O Sènger, lasschia mia chiantzun	
	Awaunt tai ngyr, intlètt daa m' bun,	
	Sulett dawoa teis plæde.	
	Ngyr lasscha meis ræg awaunt tai,	
	Schkoa tii haasch imprumiß a mai,	56 5
	E m' spendra da tuott læde.	56 5
	Meiß læffs bain chiaunten fick dadaut	
	Da tuott meis cour teis grand uair laud,	
	Muossa m' teiß schantamaintse,	
	Chia mia lengua tuna bain,	570
	Teis plæds parchiai d'uardad ais plain,	
	Tuot teis cummandamaintse.	
	II.	
	Teis maun am uènng' ad agiüdar,	
	Ch'eug nhag tuudt lett' a wlair saluar	
	Sulett teis schantamaintse.	57 5
	Eug, Sènger, teis salüd agraig	
	E tia ledsch' ais tscheart a mai	
	Mei eta sul alleigramaintse.	
	My' oarma uyw' a tai ludar,	
	Agiüd, cuffoart am uællga daar	580
	Teis drett è bun inguide.	
	Eug schk'üna nuortza peartza sun,	
	Am tschearck' improa suott teis bastun;	
	Teis ditts eug nun imblide.	
[280]	Psalm CXXIII. Ebr.	
	Nisi quia dominus erat in nobis, &c. [M. L.]	
	[=G 55]	
	S'poa cheantar eir schkoa lg prüm psalm, &c.	
	I. I.	5

SVMMA. Aqui ingratzgia Dauid Deis, par lg agiüd chia Deis lg haa tngüd datt in ün grand priguel, numnadamaingk

in la guerra da la Ammonitera. Ed usche ingratzgian Deis tuott fidela, cur ell ila haa our d'inqualch grand priguel è 10 tantamaint ud approwamaint dalibrads.

S'chiaunta schkoa: Wo gott der Herr nit by uns hielt.

I.

Scha lg Sènger Deis proa nuo nun ngiß Ell sul ans agiüdare,
Sch'ell seis agiüd nun ns weß tramiß,
Cur uællgen sü aluare,
Incuntra nuo ils noaß fadyus
Traguus eaus ans hawessen uyws,
Cur eaus schbrintzaian d' füærgia.

15

35

II.

Schkoa uondas d' maar uællgn' eaus rumpr'aint,

Nuo suott a nagiantare,
Schk'ün flüm rabgius cun grand stramaint,
Noaß cheau suott cuwernare,
Schkoa l'augua schkuffla sü rabgiuß,
Wlessn' eaus noaß' oarm' hawair tragus,

Ilg qual fuoß tuott dwantade,

111.

Scha lg Sènger nun ns haweß dafaiß

[282] D' lur füærg' è granda rabgia,

Ilg qual in lg maun seis haa tuott raigs

E ns pillg' eir our d' lur chiabgia.

30 Par lg qual nuo lg denn bain dfai ludar,

Ch' l'ans uoul d' lur grifflas bain ustar,

D' lur daints d' luffs è clauillgas.

IV.

Eaus a noaß' oarm' hawenn tais latschs, Tuudts eirn' nuo schk'ün utschèlge, Moa lg Sèngr' ils haa ruots schkoa taunt glatschs E tschuncks cun seis curtèlge. Tuudts our ans haa 'll è schladinads, Ch'ell pardunar uoul noaß puchiads, Par ls quaus nuo eiran peartze.

V.

Cuntuott schkoa lg Sènger haa cread

Ilg tschèl èd [e]ir la terra,

Vschè ais noaß agiüdt schantadt

In lg nuom seis, sch' nuo wain guerra,

Chia cur eaus paissan ch' lur cussailg

Fallar nun l's poassa, seis famailg

Deis spendra mürawlguse.

Psalm CXXV. Ebr. Qui confidunt in Domino sicut mons Zion.

[=G 56]

S'poa chiantar cir in la noatta da lg psalm 23. 37 è schkoa: My' oarm' addautza lg Sènger meis, &c.

M. Gr.

SVMMA. In quaist psalm amuossa Dauid [282] choa queaus chi craien stawlamaingk in Deis, uèngan eir lur cretta giüdair, chia Deis ils uènga da soart a parchiürar, dafender è cussaluar, ch'eaus uèngan a saimper traas seis gubern ad esser 10 sgürs da tuott maal. E chia ls infidels nun uèngan mæ cun ls fidels ad hawair part da lur salüd, bain è cuffoart. &c.

S'chiaunta schkoa: Nun welche hie ier hoffnung gar.

I.

Ils quaus lur sprauntza qui pür tzuond
Sün Deis ilg Sènger schaintan,
Queaus stawels staun infyn ilg fuond,
Giuo d' quell mæ nun s' muuaintan;
Lur crair ais drett, nun haa dafett,
Da Deis haa ll la farmetza,
Par quai s' dyschai, Eaus fearms staun dfai,
Schkoa Zion cun stawletza.

11.

Schkoa la citad Ierusalem
Staa taunter bain plain d' muuntse,
Ch'ella seiß inamychs nun temm,
Chia ls maals nun nouschn' a ls bunse.
Vschè staa Deis cun lg agiüdt seis
Intuorn ilg seis fidele.
Ch'ell saia sgür traas quell ramür
Schkoa lg pæwel d'Israele.

III.

Deis chi ais giüst è saimper bun,
Nun uain mæ a laschare

[283] Ilg infidel chiatyw muntun
Sün ls pruus seis sèngarare,
Chia lg agualyw nun uèng chiatyw
Nè croud' in la putrænnga
Cun seiβ mauns gent, chia Deis dafend,
Ch' noaβ cour quella nun sænnga.

25

40

45

IV.

O Sènger Deis, faa bain a ls buns, Ch'indrett uywn' in la cretta, Moa queaus chi uaun dawoa ls putruns Our da la uia dretta, Vain ilg Singur a metter a tzngur, Cun ls malfatschaunts a dschfare; Vschè lg fidel pruus Israel, Da maal tuott dalibrare.

Psalm CXXVII. Ebr.

Nisi dominus ædificauerit domum &c. [I. K.]

[= G 58]

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 128 eir &c.

SVMMA. Ilg prophet amuossa aqui, chia tuotta la foartza da uyuer indrett, da surwngyr bain è da schkiwyr maal u rauantüras, sèa è uenga sul da Deis.

Schiaunta schkoa: wo gott zum huß nit gibt sin gunst.

T.

Scha Deis la chiaa nun giüd' in peis,
[284] Tuott noaß stantar uaun è uæd ais;
Scha Deis nun uallg' ell la citad,
Tuott par inguott' hawains ualgad.

10

II.

Eir par inguott aluaws manwailg, Taard a durmyr yws cun lg famailg, Sparngaws ilg paun eir cun dulur, A ls seis cun paus ilg daa lg Singur.

15

III.

Da lg Sènger hierta sun ls uffaunts, Ils quaus sul uèngen traas seis mauns, Ls uffaunts da giuuen sü tratts buns Sun schkoa sagettas da ls baruns.

20

IV.

Cun lg plæd da Deis sun queaus uastyds, Cun seis agiüd bain inguarnyds, Quell sagiatam sagetta traas A lur fadyws ilg cour è lg naas.

V.

Bead chi d' queaus uffaunts ais plain, A tuorp è tzngur ch'ell mæ nun uain. Awaunt drett eaus nun bsænngan tmair, Vitts d' lur fadyws da ngyr pudair. **2**5

Psalm CXXVIII. Ebr. Beati omnes qui timent Dominum, &c.

[-G 59]

S'poa eir chiantar schkoa ils psalms 45. è 127, &c. M. L. SVMMA. Ell amuossa aqui, chia a queaus chi temmen 5 Deis è lg sun ubeidis, ud haun pissèr da uyuer dawoa ditt da lg plæd da Deis, saia pardiert da Deis fick blear bæn, &c.

[285] S'chiaunta schkoa: Wol dem der in gottes forchte stat.

T.

Bead ais quell chi temma Deis,
Las uias uaa da lg Sènger seis;
Teiß aigen mauns t' denn nudriar,
Vantür' eir bain uainsch ad hertar.

10

15

20

25

11.

Früttaiwla uain tia mulgeir Schk'üna domeischkia uyt è meil; Intuorn la maisa teiß uffaunts Schkoa plauntas d'æli fraischks è sauns.

III.

Vschè bain méra, dee hawair Quell chi uoul Deis hundrar è tmair; Ell uain ngand largk d' la schmaldaschun, Ch' nuo wain hertad tuots cun chiaschun.

IV.

Deis t'uain wantür' in Zion daar Ch' tü saimper wair deisch è gwardar In la baselgia da lg Singur Gratzg' è wantür' è grand amur.

V.

Ell t'uain la uitt' eir a lungnar, Proa tai cun sia gratzgia staar, Ch' tü uaisch ils abiadis teiß, Sün lg pæwel paasch è paus da Deis.

Psalm CXXIX. Ebr.

Sæpe (ed. sepæ) oppugnauerunt me a iuuentute &c. [A. B.]
[= G 60]

S'poa chiantar eir schkoa ls psalms 23. 37. 225 &c. A. B. SVMMA. Quaist psalm appara ch'ell sèa statt fat in üna granda fadigia èd anguosscha da lg pœwel [286] d'Israel, èd

amuossa ch'ün deia purtar gialgardamaingk è cun ardimaint chiaick fadigia chia Deis ilg trametta, cun tschearta fidauntza, chia schkoa Deis haa saimper fatt cun ls fidels, uschè nun uènga quell eir ell me bandunar, nè a lg lasschar yr suott. 10 Ed amuossa uschè eir a ls fidels ad ingratzgiar Deis, chia scha bain gia ell lasscha a queaus ngyr da ls infidels bleara fadigia è cuntradi a cullœtz, par ch'eaus ils tragen giuo da Deis è da la sia gratzgia, schi nun ls lasch' ell improa mæ uendscher nè metter dsuott, &c.

S'chiaunta schkoa: Gebenedict sey der Herr.

I.

Dyg Israel, Da lg infidel
Sun eug suwent chialchiade,
Da giuuen sü plü længk è plü,
Da m' dschdrür eaus haun pruwade; 20
Amuo m' haa Deis sustngüd in peis,
Sur mai ch'eaus nun haun foartza,
Sch'eaus haun gia bain sün mia rain
Lungks suolchs fatt schkoa sün schkoartza.

II.

Ily Sengr' ais giüst, quel rumpa lg büst 25
Da ls infidels, lur suwas,
Cun tuorp ch'eaus, pfoah! tschesn' in awoa,
Tuott luffs crudels è luwas:
Ch'caus dwaintan drett schkoa lg fain sün tett,
Chi tzaintza dsüch tzuond schyra. 30
D'ingiün uain sgiaa, ch'ell nütz nun daa
Seck aunt ch'ün oura lg tyra.

III.

[287] Vschë schbüttad cun tuott lur flaad,
Vain quella nausscha soarte;
Eir tuotta queaus chi staun cun eaus 35
Ad yr uèngn' in la moarte:

Chia chi als uaa dawaunt lur chiaa, Ingiün bain als awuira, Teis nuom, Singur, è ty' amur, Ais lændsch dad eaus par lg uaira.

40

Psalm CXXX. Ebr. De profundis ad te clamaui Domine &c.

[-G 61]

S'poa chiantar in lg mæd da lg prüm psalm &c. E quell 5 psalm haa tngüd in lg prüm fatt a chiantar in Ladin quell fick alatrad huom Sar Philippus Gallitzius, a Malans, in lg qnn da lg Sènger 1537. Ilg qual ais ilg prüm psalm ch'eug nhag uys èd u[d]yd chiantand in noaβ Ladin.

P. G.

10 S'chiaunta schkoa: V\beta dieffer not schry ich zuo dyr.

SVMMA. Eir quaist psalm appara ad esser statt fatt in una greiwa persecutziun è fadigia, ud in un grand approwamaint. Ed amuossa ch'un deia cun fearma buna fidauntza è stawla sprauntza rugur, chia Deis ilg uœllga dalibrar da tuœrt è foartza è da tuotta anguosschia, è lg pardunar ils puchiads, traas ils quaus nuo guadangain l'ira da Deis sun nuo, è las parchiadas.

7

Our d' chiafuoll bsæng brag eug proa tai,
[288] Mia uusch, o Senger Deis, auda.
20 Las tias urailgas uoalw' a mai
Ed a lg meis ræg las awra,
Parchiai sch' tü uousch guardar a quai,
Quaunt puchiads eug nhag fatt a tai,
Chi poa awaunt tai, Sènger, rumangair?

II.

E staa sulettamaingk uy d' tai Ils puchiads da pardunare, Chia pitschn' è grand stoua tai tmair, Eir in la mèllaer dapurtare.

220	
Cuntuott m'uællg eug sul cuffartar,	
Sün Deis sulettamaingk m' lasschar,	30
Ed ingual seis plæd ngand guardar.	•
III.	
E sché bain gia dür' infyn a la noatt	
Ed infyn a la damaun da lg dy,	
Schi dee meis cour brick eßer schmoart,	
D' sia buntad nun wair dubbi,	3 5
Moa faar schkoa eir faw' Israel,	•
Chi staw' è sptawa drett fidel,	
Fyna chia lg seis plæd naun ngywa.	
IV.	
Scha bain proa nuo sun puchiads blears,	
Proa Deis ais blear plü gratzgia;	40
Seis maun nun haa tearm d'agiüdar,	10
Quun greiw nuo sèan chiargiadse.	
Ell ais sulett quell bun pastur,	
Chi ad Israel uain a ngyr,	
A lg spandrar da sei β puchiadse.	45
[289] Ilg CXXX. psalm dritzad a chintar eir in ün'	•
autra guisa in la noatta surscritta. M. L.	
[=G 62]	
I.	
Our d' bsæng chiafuoll clam eug proa tai,	
Meiβ brags, o Sènger, auda,	5
Las tias urailgas awra dfai,	
A mia uusch txuond chiauda	

Parchiai sch' tü uousch guardar sün quai, Fatt quaunt puchiads eug nhag a tai, Chi t' poa awaunt staar, Senger?

II.

Sch'ün salw dee ngyr, poa sul ualair Pardun par tia gratzgia, Chia tuott tai stou hundrar è tmair. Chi largk woul ngyr d' la schgratzgia. Ingiün awaunt tai s' poa ludar, Schkudün d' saisweß s' dee turpiar, S' tngair d' tia misercoardgia.

111.

Schi m'ucella eug sün Deis cuffartar E sün meis miert inquotta, My' oarma s' dee sulett lasschar Sün tia gratzgia tuotta, Chi m' imprumetta seis plæd deng; Quell meis cuffoart ais squr è creng, Quell eug spatar uælly saimper.

IV.

E schè düraß bain tuotta noatt D' l'una damaun a l'autra, Nun dee meis cour d' schmurdün ngyr coatt [290] Ch' la moart am pillq' è m' clautra. Schkoa faw' Israel, uælla eug faar, Da la plæd da Deis nun m' dubittar, 30 In fyn chia quell naun uènga.

V.

Sch' la chiarn ans faa gia blear pacchiar, Sch' haa Deis blear plü buntade. Seis maun brick tearm haa da giüdar, Par greiw ch'ün ais chiargiade. Ell ais sulett quell bun pastur, Chi spendr' Israel our d' dulur, Da tuottas sias putrænngas.

20

15

25

Psalm CXXXVII. Ebr.

Super flumina Babilonis illic sedimus, &c.

[-G 63]

Schiaunta schkoa: An Wasserslüssen Babylon, èd eir schkoa lg psalm 53. é 139, &c.

W.D.

SVMMA. In quaist psalm faa ilg profet ad imaint a lg pœwel d'Israel, chi s' deian allgurdar da la praschun da Babilon, che puwertad è schdèsch lg hagian aqua stuüd indürar da ls infidels, par chiaschun da ls puchiads: chè algrezchia ils in- 10 fidels hagian aqua tngüd, è che falloa lg hagian fatt sün quai, a faar schdeng da Deis è da la uaira cretta. E choa eaus chi eiran in praschun, haweiwan aqua plü dewoatzgiun è s'impissawan plü indrett da Deis, choa uywaunt, cur è stawan bain è sgürs in lur pagiais è tzaintza fadigia. E daa eir ad intlèr, choa 15 Deis saia pussaunt è giüst, chia sch'ell bain [291] gia blearas uoutas douwra ls infidels par üna pearchia a chiastigiar seis pœwel, schi uèng ell improa a la fyn eir a queaus a daar la pagiailga da lur malitzgia, ed a la render dauroura cun paina è schdèsch, tuott ilg schdèng ch'eaus haun fatt da Deis, da 20 seis pœwel, è da la sia cretta: schkoa ell fee eir a ls inamychs da lg pœwel d'Israel, cun nuom a ls filgs dad Edom u dad Esau, quai ais, als Idumeners, èd a queaus da Babilon. ais una ductrina ad iminchia pœwel Christiaun, choa queaus deian, dintaunt chia Deis als faa bain è chi staun sgürs, uyuer 25 in temma da Deis, saluar bun uorden, è s' parchiürar da sturpgentschas, puchiads, è da quant ch'eaus intlègen our da lg plæd da Deis, chia è dschplatscha a Deis, sch'eaus nun uællgen da Deis ngyr chiastigiads è schdaschiads par mauns da la infidels, è chia traas eaus uènga eir Deis è seis plæd schdengad, 30 ilg qual poarta a ls fidels in lur cour tuot plü painna è dulur choa lg maal, chi uain fatt ad eaus: cun cuort, sch'eaus nun uœllgen chia la pearchia a ls chiattsch' aint è ls fattscha imprender cun granda paina è dulur, quai ch'eaus nun haun uulgüd imprender è tour aint tzaintza la pearchia, &c. 35

I.

Intauntr' ils flüms da Babilon
Stawn' nuo cun grand dulure;
Sch' nuo ns algurdawan sün Zion
Cridawn' nuo bain da coure,
Stuand purtar da queaus pagiauns
Grand schdèsch è tuorp a metz lur plauns,
Sü pender cun grametzgia
Sün ls salschs aqua da lur pagiais,
Taunt ch' nuo stueiwan staar lur praiß,
Ils uearß da noaß' allgretzgia.

40 [292]

45

50

55

60

65

II.

Længk queaus, chi ns tngeiwan in praschun Vschè cun grand düretza,
Da nuo dmandawn' üna chiantzun,
Fand giamgias cun spreschétza;
Tscharchiawan saimpr' in lg læd cun tüært
Leidas chiantzuns a noaß dschkuffüært:
Bain ws uèng', hei, ans chiantade
Tzuond üna bella qui chiantzun,
Schkoa wuo suleiwat in Sion,
D'allgretzgia strasunade.

III.

Choa denn ns in quaists ifficks attuds
In tngynas greiwas guerras
Chiantar a lg Sènger uschè schtuudts,
Stand staar in eistras terras?
Ierusalem, sch'eug mæ t'imblyd,
Schi poaß' a meis maun drett ngyr tuud
L'art da ßawair sunare;
Sch'eug mæ t' lassch our da meis imaint,
La leng' am poaßa skiar traas aint
E sün ls chiartlans rantare.

IV.

Sch'eug da bun cour nun t' poart amur,

Ierusalem sü drette,

Nun t' salw' a saimper in hunur,

Sün lg prüm da meis dalette.

Sün lg dy (o Sènger) da Sion

T'algoarda da ls filgs dad Edom,

Ch'in lur malitzgia dygien:

Pür ragyschad ils oura tzuond

E ls ruuinad infyn a lg fuond,

Ch'insemmel plü nun s' ligien.

V.

O pouwra lgieut da Babilon
Schmalmnada cun batailga,
Bain hagia mæ quell fraischk barun,
Chi t'uain dand la pagiailga,
Tia superwg' a t' faar balchiaar,
Quella masür' a t' masürar,
Chia tü ns suleiwasch faare.
Bead chi pillga teiß uffaunts
E ls bütt' incuntr' ün crap our d' mauns,
Sün tai uandett' a faare.

Psalm CXXXIX. Ebr.

Domine probasti me & cognouisti me, &c.

[-G 64]

S'poa chiantar in las noattas da ls psalms 53. & 137. uschlgæ schkoa: Herr gott der du erforschest mich. H. V.

SVMMA. In quaist psalm protestesscha Dauid awaunt la suopgia da Deis, ilg qual ssa tuott, è uain a santèntzgiar sur tuott, ch'ell mæ nun hagia [293] dschsaruyd a Saul, nè tscharchiad da lg schkiatschar da lg raginam: èd ais cuntaint ch'ell uœllga maal a Doëg èd ad auters fauss lgischarouls è 10 tradituors, moa cun raschun, par chiaschun da lur infidelitad è chiatiwiergia. Ed in quell mett' ell oura tzuond belg è cun

70

75

80

85

granda hunur, dawart la prouidentzgia, sabgèntscha è buntad da Deis, è da la sia chiùra ch'ell haa par iminchia crastiaun 15 da pitschen sü: quatraas ell parchiùra ils fidels, l's adampgia è ls addautza a la fyn in grand' hunur, è drittza tuott a lur salüd, è ls infidels uèng' ell a perantar a saimper, ils quaus nun uèngan inlgur dad ell a pudair mütschar u sa tzuppar. &c.

T.

20

25

Singur, tü m' haasch tzuond indraschy,
Ssaasch eir tuott mia uitta.
Sch'eug m' schaint u leiw sü tschaa u qui,
Schi uaisch my' oarma tuotta.
Eir ssaasch da lændsch tuott quai ch'ais laint,
Iminchia meis impissamaint,
Saia ch'eug ualg' u doarma,
Sch'esch saimpr' intuorn ilg meis chiamyn,
Inu' ch' nuo giain, darcheau u ngyn;
Ssasch tuott ils truigs d' my' oarma.

II.

In mia leng' ün plæd nun ais,

Nè tschauntsch' our d' mia buocca,
Chia tuott nun sai' a tai palais,
Aunt ch'eug mæ lg dyg' u lg tuocca.
Schkiafyd dawaunt m' haasch è dawoa,

[295] Chiaick ch'eug ma fatsch, èsch tü laproa,
Tuott bæn uain sul da taie.
Tü'sch quell chi haasch miß proa teis maun
In lg büst d' la mamm' a m' faar plaun plaun;
In tai cuntuott eug craie.

III.

Tü haasch grand mürawlgus cussailg

Mussad mai a schkiaffyre,

Plü aut choa eug, ilg teis famailg,

Quell poaß' impa intlère.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

[296]

Inu' deß eug yr da teis spiert, Chi ssaa tuott, sch'ün faa drett u tüært; Sch'eug mütsch, teiß æls baut uaien; Sch'eug geß in tschèl, schi èsch partuott, E uaisch eir in iffiern giuo dsuott; Quai tuott fidels tscheart craien.

45

IV.

Pillyasch eug alas da lg sulai

E steß in cheau d' la maare, 50

Schi uain teis maun a reidscher mai,
Aqua eir a m' saluare.

Sch'eug dscheß: Cuwearna m', tü schkürdün,
Schi m'ais la noatt intuorn, eir lgüm;
Ilg schkür nun t' tzuopp' inguotta. 55

La noatt splandur' a tai schkoa lg dy,
Schkürdün è lgüm taunt pag' a ty,
Ssaasch noassa peckia tuotta.

V.

In teiß dguaut haasch ils meis ranuilgs,
Tuott meiß sacrets giawüschse.

Tü m' haasch plagiad aint in ls chiarnuilgs
D' la mamm', in mètz seis büste.

Tngeiwasch teis maun saimper sur mai,
D' quai eug da cour ingratzg a tai
Par tias autas fatschendas,
Ch' tü mürawlyusamaingk m' haasch schkiafyd,
Quai bain my' oarma haa indraschyd;
Tuott mias sun las mendas.

VI.

My' oaß' haasch tuott uys è cuntschüü, Our eug dèk ngyr sistade, Eir mürawlgusamaingk fatt süü, In terr' aut atzuppade.

..

Teiβ ælgs m' haun uys, cur eug amuo Tschapplad nun eir' inguotta giuo, Meiβ dys haasch tngüd par scritte In lg cudesch teis, quun længk eug deβ Qui uywr', ingiün plü nun m' pudeβ Daar uitta sur teis ditte.

75

VII.

Quun pratzius impissamaints

Haasch tü, o Deis, è quauntse!
Sabluns d' la maar in l'augua plains
Inlgur nun fuossen tauntse.
Cur eug am schdaisch, amuo da tai
Saimpr' eug m'impaiβ, sch' tü staasch proa mai,
Teis esser nun haa fyne.
Sch' tü, Deis, amatzasch lg infidel,
Vaun lhura queaus lændsch da lg fidel,
[297] Chi baiwen saungk schkoa uyne.

VIII.

Queaus tschauntschan fræwl' incuntra tai,
90 Par faar è tugair lur üttels.
Eaus nuomnan uaunaingk our d' sai
Teis nuom schkoa grand daschüttels.
Nun deß eug, Sèngr', a ls teiß fadyws
Wlair maal da cour, ch'eaus sun chiatyws,
95 E saimper t' sun incuntra?
Schych ch'eug als uælg ün maal parfett,
Ch'eaus sun ngüds meiß fadyws dandett,
Ch'eug saimpr' als stuun inscuntra.

IX.

M'indresscha, Deis, tschearck' eir meis cour,
100 Meis pissamaints approuwa,
E guarda, sch'eug altlgur paβ'our,
Schi m' tènnga, ch'eug nun m' mouwa.
15*

Sch' tii uaisch ch'eug wleß alchglur fallar,
Yr inawaunt, Deis, nun m' lasschar,
E maina m' in la uia,
Laqual' ais dretta, saimpr' eir staa,
Sch'our da quaist muond fidel ün uaa,
La uællga muossa m' tia.

Psalm CXLII. Ebr. Voce mea ad dominum clamaui, &c. [I. D.]

[-G 64]

S'chiaunta in lg mæd da lg prüm psalm, &c.

SVMMA. In quaist psalm rougua Dauid, chia Deis ilg 5 ucellga dalibrar dad ün grand priguel da ngyr par la uitta. Ed amuossa cun quai, chiai ils [298] fidels deian faar, cur eaus sun in priguel, &c.

Eug brag proa Deis cun mia uusch
E m'uoalw a ræg proa lg Sènger,
E lg spand awaunt meis plaunt è crusch,
In peis am uællg' ell tènnger.
Ad ell plaundsch tuott meis manchiamaint.
Sch'eug bain uèng flingk è tuott nun t' schaint,
Schi ssaasch tü tuott meis bsænge.

11.

Choa eaus m' haun latschs sün meis chiamyn
Txuppad, inu' ch'eug uènge,
Sch'eug guard da lg drett maun in lg tappyn,
Da mai sch'alchiün pür tenga,
Cunguosscher mai ingiün nun uoul,
Tuott paß sarrads, auter sch'eug schwoul;
My' oarm' ingiün nun sænnga.

III.

Cuntuott proa tai brag eug, Singur, Tü sul èsch meis cuffoarte; 10

25

Sul mia part in terra, Sngur,
Am taidl', u ch'eug sun moarte,
Ch'eug sun pouwrett è strusch mains uyw,
Am spendr' our d' maun da meis fadyw,
Ch'eaus m' haun tuudt tzuond sur maune.

IV.

30

My' oarma maina m'our d' praschun, Ch'eug teis nuom saingk bain lauda, Chia lg pruus s'aleigr' è s' tènga bun, Cur ell da tai quai auda, Chia tü nun m' hagiasch bandunad, Ch'eug saia dcheau proa eaus turnad,

[299]

35 Ch'eug saia dcheau proa Chia tia fai bain s'uaia.

*Psalm CXLIIII. Ebr.

Benedictus Dominus Deus meus qui &c.

S'chiaunta in lg mæd da lg prüm psalm. &c. H. C.

SVMMA. Siand ilg raig Saul inamich da Dauid, miss 5 our d' peis è ls Palastiners, fadyws da lg pœwel d'Israel dumaschkiads, schi lauda huossa Dauid èd ingratzgia Deis, par la granda buna uantüra è bun stadi, chia Deis haweiwa imprastad a seis raginam: ad ün exaimpel a ls fidels, choa eaus deian sanctifichiar ilg nuom da Deis, è lg ludar è lg in-10 gratzgiar, cur ell pussauntamaing schdrüa seis inamychs è daa paasch è uantüra a ls seiss fidels. &c.

I.

Ludad sai' ilg Singur meis schküdt, Ilg qual meis mauns adeistra, In la batailg' ais meis agiüdt, Meis daingts in la chiampeista, Mia buntad è foart chiastèlg, Meis spandradur ais è sagèlg, E schküdt sün lg qual eug m' fide.

Digitized by Google

II.

Chi m' tain meis pæwel in tscharuèlg,
Sèngr', eug nuu ssag intlère,
Chia bæn lg huom poaß' hawair u bèlg,

[300] Ch' tü pousch d'ell wair pissère,
Chiai pouwra chiaussa pür ais quell,
Ch'ais ngüd our d' terr' a tai rawell!
Choa lg pousch tü pür süngare?

III.

Lg huom ais sumlgaunt d' la uanitad,
Seis dys schk'üna sumbriua,
Baß' ilg teis tschèl, Sèngur d'uardad,
E t' lasscha giuo a ryua,
E tucca ls munts cun tia lgüm,
Ch'eaus dschwaintn' in puolwr' ingual schk'in füm;
Cun teis dguaut t'appalainta.

IV.

Ls grandèrs sagitta cun teiß tuns
E schguerra ls lur cussailgse.
Trametta teis gialgards batzuns, 35
Schguardyn' eaus cun ls famailgse.
Lasch' eir a uall teis maun da lg aut
E pillga m'our d' furtüna baut,
Our d' maun chi nun t' cunguosschen.

V.

Chi uaun dawoa pür uanitad
E quai our d' buocca mouua,
Ilg mélg ch'eaus faun ais tuott nauschdad;
Eug t'uœlg chiantar na nouua
Chiantzun, o Deis, perfettamaingk,
Ch' tü daasch salüd sulettamaingk;
A ls raigs giüdar eir stouesch.

40

VI.

Spandrad eir David teis famailg
Haasch tü d' la nauscha spada.

[301] Am spendr' our d' mauns da lg fauß cussailg
50 Da ls eisters d' tia strada,
Chi tschauntschan uaun tuott par lur nütz,
Tuott lur bain faar ais tzaintza früts,
Schneistr' ais lur maun drett nausche.

VII.

Ch' noaβ filgs aint in lur giuentiid

55 Oresschan schkoa giuwnas plauntas;
Eir noassas fillgas cun uirtiid
Fittadas saian tauntas,
Ch' noaβ schlers d'uidguargias saian plains,
Eir ch' noassas nuortzas in noaβ bains
Frütten cun abundauntza.

VIII.

Ch' noass bouws faar poassen la lawur, Oasta ns d' ruuyn' è d' guerra, Chi poassen tuots giudair ilg lur Zaintza bragyr par terra.

Bead ilg pæwel chi haa quai, Bead ais quell ilg qual sul tai Par Sngur è seis Deis salua.

65

*Psalm CXLV. Ebr.

Exaltabo te Deus meus rex, & benedicam, &c. S'chiaunta in lg mæd da lg psalm 114 &c. H.C.

SVMMA. In quaist psalm metta Dauid bèlg ilg laud da ⁵ Deis giuo da sias uirtüds è lawuors, traas las qualas schkoa ell haa fatt è cread tuott, uschè [302] cussalw' ell eir, mantènnga è reidscha tuott, improa tuott ad üttel è salüd da ls seis fidels, &c.

I.

	Aut addutzar eug t'uællg, meis Deis raig, Teis nuom ludar saimpr' è saimper dfai, Iminchiady t' pradgiare, Chia lg laudt teis cresscha pür saimper plüü,	10
	Teis sąingk nuom ngạnd dapartuott cuntschüü,	
	Ilg Sènger s' dee ludare,	
	Ng qual uschè ais grand d'uirtüd,	15
	Chia tearm ingiün poa ngyr ssawiid	
	D' la sia grandetx' è magestad,	
	Ell uain eir quidawoa ludad,	
	Da schlatt' in schlatt' our a ngyr ditt,	
	Seiß fats pussaunts lasschads par scritt.	20
	Halleluiah, Noaβ Deis ludaa.	
	II.	
	La ty' hunur, glærg' è magestad,	
	Las mürawailgas d' tia buntad	
	Eug clær uælg metter oura,	
	Ch' la lgieut intlègia ngand miß awaunt,	25
	Teiß aut mirakuels choa tü 'sch pussaunt,	
	Grand ais quell chi nun moura,	
	Chi ma nun uènng' a ngyr schmantgiad	
	La tia gratzg' è grand buntad,	
	D' la tia giüstia s' tèngan buns,	30
	Chia lg Sèngr' ais chiændsch plain d' tuott bun duns,	
	Misercoargiaiwl' è cumpartus,	
	D' granda buntad è gratzius.	
[3 03]	Halleluiah, Noaβ Deis ludaa.	
	III.	
	Vy d' tuott fidels ais ilg Sènger bun,	35
	Sia buntad cressch' eir a muntun	
	Sur tuott sias lawuorse.	
	Chiaik tü haasch fatt lauda tai, Singur,	
	Quai racunguosschen teis pruuß in lg cour	
	E reischdan las hunuorse.	40

E lg laud da teis eir raginam,
Tia pussauntz' a dyr haun fam,
Chia la lgieut intlègia, quun pussaunt
Tü èsch, cur miβ els uain awaunt
Las gialgardèntschas ch' tü haasch mnad,
Cun quaunt' hunur tü haasch rangnad.
Halleluiah, Noaβ Deis ludaa.

45

50

55

60

IV.

Printzippi teis raginam è fyn
Nun haa, suott quell noaß singur nuo ngyn
A saimper a dürare.
Ilg Sèngr' ais in tuott seiß plæds d'uardad
E saingk in chiaik ell haa lawurad,
Ch'ingiün nun lg dee blasmaare.
Tuott queaus chi croudan, tèng'l in peis,
Sü dritza tuott schquitschads eir seis.
Eir guardn' ils ælgs da tuots sün tai,
E ls oastasch tü la fam è sait;
Tü awresch, cur lg haun bsæng, teis maun,
Faasch chiaik ais uyw saduoll cun lg paun.
Halleluiah, Noaß Deis ludaa.

\boldsymbol{v}

Ilg Sengr' ais giüst in tuott quai ch'ell faa, [304] Eir bun in tuott las lawuors ch'ell haa Fatt, d' quai ns denn ns cuntantare. Ilg Sènger ais a tuot queaus pinaad, Chi lg clamn' in lg bsæng da cour in uardad, **6**5 Lur uællga uain 'l a faare, Da queaus chi lg temn', è lur bragyr Fand salw' uain ell ad exudyr, Ch'ell tuotta queaus parchiura bain, Chi lg amn', è ls infidels ell uain 70 A dschfaar. A lg Séngr' eug uæl[g] daar laud Eir chiaik ch'ais uyw, a seis nuom aut Laud saimper daa Halleluiah.

[305]

Psalm CXLVI. Ebr.

Lauda anima (ed amnia) mea Dominum, laudabo &c. [H. S.]

[-G 66]

S'chiaunta in la noatta da lg prüm Psalm. &c.

SVMMA. Siand ilg pæwel ngüd largk da lg giuff da lg tyraun Saul, è da ls Palestiners, schi lauda par quai ilg profet in parsuna da lg pæwel, ed ingratzgia aqui Deis. Ed dintaunt amuoss' ell choa ün deia schantar sia fidauntza è sprauntza da lg salüd in ün sul Deis, èd in ingiün auter. E s' cunuain 10 quaist psalm cun ls psalms 118. è 144. &c.

I.

My' oarma, lauda Deis Singur In tuotta mia uitta. Meis Deis, eug t'uællg ludar da cour, Dintaunt ch'eug mæ nhag uitta. Sün raigs, prasuras nun ws fidad, Sün huom da lg muond eir nun ws lasschad,

11.

Ch'ingiün nun ws poa giüdare.

Ch'in terra tuorna dcheau seis coarp,
Cur ell suoffl' oura l'oarma,
Cun tuott cussailg ais lhura moart,
Tuott seis pissèr qua doarma.
Bead chi Deis haa seis agiüdt,
Sün quell seis Sènnger sprauntza tngüd,
Chi haa fatt tschèl è terra,

III.

La maar é quai tuott ch'ais alaint.

Dysch: Meis plæd salw eug saimper.

Ilg pouwer oast da tüært, paschaint

Queaus chi haun fam in lg uainter.

Ilg Sénger main' ell our d' praschun,

Ils ælgs da ls oarb(r)s awr' ell ch'ais bun;

Agiüda sü ls schquitschade.

15

20

IV.

Ell amma ls giüsts, è ls palagryns Parchiür' ell, oarffn' è uaidguas. A ls infidels tuott lur chiamyns Ruuyn' ell, lur cuwaidas. Ilg Sènger uain saimpr' a rangnar, Zion, teis Deis tuott ell a mnaar, In etern. Halleluiah.

Amen.

[306]

35

*Psalm CXLVII. Ebr.

Laudate Dominum quoniam honus. H. C.

Schiaunta in la noatta da la chiantzun: Wuo christiauns sudadse, &c.

SVMMA. In quaist mett' ell è daclæra bèlg ilg laud da 5 Deis, numnadamaingk da la sia pussauntza, buntad è sabgentscha, ed amuossa ch' nuo deian quai bain racunguosscher, è sanctifichiar ilg seis nuom, ludar è lg hundrar, signd ch'ell amuossa quellas sias uirtüds in tauntas guisas, cun reidscher 10 è manar, mantngair è cussaluar tuott ilg mund è tuottas creatüras chi alaint sun, è cun paschantar è nundriar tuott, è lg pustütt cun tauntas grandas chiaussas ch'ell faa in tauntas guisas par bain è salüd da ls seiss. E cuntuott ch' nuo ns deian bain fidar dad ell, ch'ell poassa, sapgia è uœlga ns 15 agiüdar in tuott bsængs, chia par fick smachiad, schquitschad suot pe, u dschkuffartad èd aut iffichiad ch'ün sèa, uènng' ella lg agiüdar in pe: u par fick sulett è bandunad ch'ün cuita ad esser intaunter ls infidels, schi nun deia ell tmair, chia siand chia Deis cunguosscha tuottas las stailas da lg tschèl par 20 nuom, schi cunguosscha ell eir las sias nuortzas, par dalændsch rasadas chi saian lgün da lg auter intaunter ils maals, è uènga a las clèr oura, las raspar insemmel proa ell, èd a las cussal-E chia eir dintaunt ch' l'ans lasscha aqui nun deian nuo tmair, chia siand chia noaß bap ce[307]lestial haa pissèr da ²⁵ paschantar è nudriar ilg muwel è la utschlamainta, schi uènng'

ell blear plü ad hawair seis plaschair èd amur uy d' queaus chi lg temmen èd haun lur sprauntza in sia misercoardgia. Siand chia laschkuntra queaus chiawaus fradis è superwis, chi nun haun ingiünna cretta nè temma da Deis, moa s' fidan sün lur agna uirtüd, è s' tèngen taunt sün lur (ed. lür) pussauntza 30 è gialgardèntscha, ch'eaus aschkian s' metter incuntra Deis èd incuntra le seise, uengan a s'ingiannar, chia Deis uain a le dschdrür cun tuotta lur foartza è cussailgs. Ed amuossa ourawaunt, chia le seis deian bain tour a cour, quaunt bain è duns Deis a la faa eir in quaist muond, quatras ell amuossa l'amur 35 ch'ell poarta uy d'eaus, ed ourawaunt quai ch'ell als trametta ilg seis saingk pled, a ls faar salws a saimper: è cun tuott chia è lg deian bain ssawair graa, ludar è lg ingratzgiar lantuorn, è uyuer in sia temma èd ubeidgentza, sch'eaus uœllgen, chia Deis als cuffearma quai, è chia quai als rumainga: u 40 sch'eaus nun uœllgen, ch'eaus traas lur mala racunguosschentscha uèngan da le duns è da l'amur da Deis a ngyr dechoarfnade, &c. Ed appara uschè, chia quaist psalm saia statt fatt, a metter ilg pœwel d'Israel, chi eira in Babilon, in sprauntza, chia Deis ngiss deheau a ls turnantar in lur pagiais, èd in lur uèlga 45 libertad, è choa eaus s' dessen aqua lhura dapurtar, sch'eaus wlessen, chia quai als rumangess, è deheau da bell nœw nun ngyr ragischads oura, [308] schkoa è ls ais a la fvn eir dwan-E nhag usche uulgüd le intlett da quaist psalm cun taunt plü pleds amuossar, par chiaschun ch'ell s'abütta fick sün 50 lg noass tèmp, è chia è fuoss grand bsæng, chia quai s'hawess bain a cour. Huossa wlains udyr ilg psalm wess.

I.

Ludad Deis par chiaschune,
Ch'ün mær dalett nun ais
A lg drett fidel è bune
Choa fick ludar noaß Deis,
E quai staa bain, chia lg noaß Singur,
Quell müra sü cun grand hunur
Ierusalem la nouua
Fearm, ch'ella mæ nun s' mouua.

60

II.

Vain a raspar insemmel
Tuott ils fidels rasads,

Ün uair suul Deis ch'eaus temmen,
E queaus chi sun plagiads
In lg cour, meidg' ell tuott lur duluors,
Las stailas haa 'll par nuombr' è lg cuors,
E tuottas ssaa par nuomme;
Oragiain a quell sul huome.

65

70

75

80

[309]

III.

Grand ais ilg noaß Singure,
Ilg uair Deis tuott pußaunt.
Numbrar nun s'poa inlgure;
Ly intlèt seis, quell ais taunt.
Ilg Sèngr' addautza tuott bundunß,
Ls superwis infidels brick pruuß
Abaß' infyn' in terra,
Ls amuoß' a faar eir guerra.

TV.

A lg Sènger ch'ais la peidra,
Chiantad a lg ingratzgiar,
A quell sunad la tschaidra,
Noaβ Deis deiws fick ludar.
Cun nüwlas ch'ell cuwearna lg tschèl,
Faa plouwr' in terr' ad incrangyr,
Faa cresscher fain sün ls muntse,
Nudry' ell maals è bunse.

V.

A lg muwel daa lur pawel,

A ls coaruets bandunads,

Chiawalg nun guarda stawel,

Nè chiqmmas da sudads,

Nun prèdscha quai chi plaasch' a lg muond,

Moa seis plaschair haa lg Sènger tzuond

Vy d' queaus chi lg temn' è lg sængan,

D'ell s' fydan, cur eaus bsænngan.

L'autra part da le CXLVII psalm dawoa le number da le Ebreers, moa ils cudesche Latine haun cummantzad aqui ile CXLVII psalm, cun quaiste plæde: Lauda Ierusalem Dominum, lauda Deum &c.

S'chiaunta in la noatta da la chiantzun: Ludad Déu, wuo fidelse, &c.

[310] LA SVMMA ais südsüra cumpillgada, sur tuott ilg inter psalm siand quaist è less dawoa ls Ebreers tuott ün psalm.

I.

Ludad Deis, wuo fidelse,
Voaß Deis è uoaß Singur,
Ch'incuntra uoaß crudelse
Fadyws cun grand amur
Fearm' ell uoaßa citade,
Sia baselgia sgür,
Cun lg plæd seis è buntade,
Tuorrs, poartas è ramür,

II.

Ed a ls burgiais alainte

Daa 'll sia bandaschun,

Sün uoaß cuffyns dadainte

Daa 'll pasch, quell aut bell dun,

E ws aimpla d' l'abundauntza

D' la flur da lg spür furmaint,

Nè ws lassch' in dubittaunza

Seis plæd è schantamaint,

III.

Tramett' la uoaßa terra,

Ch'ell inawaunt uaa baut,

Ngyr naiw faa 'll è ls cuolms searra

Cun launa da lg seis dguaut.

Ell rasa la bragina

Schkoa tschendra, bütt' eir glatschs

Schkoa toacks d' fierr our d' fudschina.

Chi s'oasta d' seiß fraidatschs?

IV.

Seiβ meβ ell dèck trametta
E faa quai tuott alguar,

Sy' aur' oura sagetta,
Ch' las auguas faa 'll sümar,
Palainta sia uœllga
A Iacob seis famailg,
Ch'ell sia chiasa sællga

Sün lg plæd seis è cussailg.

45

V

Taunt bain nun haa 'll mussade Ad auter ingiün pagiauns, Ch' l'als hagia palantade, Seis plæd chi ls fatscha sauns; Quai denn ns bain racunguosscher, Dfaimengk eir lg ingratzgiar, Famailys nauschs ans cunguoscher, Ad ell tuott laud sul daar.

*Psalm CXLVIII.

Laudate Dominum de cœlis, laudate eum &c. S'chiaunta in lg mæd da lg 104. psalm &c. H. C.

SVMMA. Eir in quaist psalm uain bèlg miss ilg laud 5 da Deis, da sia pussauntza, sabgèntscha, güistia è buntad, ilg qual tuott s'uaia in quai, chia Deis sul cun lg plæd u cun seis cummandamaint u uœllga, haa cread è fatt tuot ilg muond, tschèl & terra è tuottas chiaussas chia laint sun, è quai tuott [312] mantènga in seis esser, nudria, paschainta è cussalua, è 10 cun taunta sabgèntscha è buntad reidscha a seis laud èd a nütz da lg crastiaun: chia tuott lg ais aqua ubeidi è d' cummand, auter choa lg crastiaun, par chiaschun da lg qual ell haa fatt è cread è faa tuott: quell, chi fuoss culpaunt a lg esser ilg plü ubeidi, èd a lg sawair ilg plü graa, faa quai ilg 15 main, ud ilg plü inuidas. Ilg qual eir, sch'ell baingia nun uoul, schi stou ell improa a seis daspèck esser ubeidi a Deis è lg saruyr: siand chia quai, chia lg crastiaun faa baingia

malitzgiusamaingk, par faar incuntra Deis, èd a nun lg wlair süngar, dritza è douwra Deis a sia hunur èd a laud da sia pussauntza, sabgentscha è giüstia, ed a salüd da ls seiss, scha 20 baingia quell, chi faa ilg maal, nun wless. Ed aqua uain ilg prüm miss, choa Deis amuossa seis laud in quellas chiaussas da le tschèl, è chi sun sü aut da lændsch our da nuo, è lhura eir in las chiaussas da la terra, da l'agua, è da lg ær, è chi ns sun plü proasmauntas, èd intaunter quellas spetzialmaingk 25 in da tuottas soarts d' lgieut, èd in quai printzipalmaingk in raigs èd auters da tuottas soarts superiuors: siand ch'ell tras queaus cun sia pussauntza tennga in tscharwel taunt pouwels, chia taunts staun ubeidis ad usche paucs: è ls mantennga u ls dschrüa, cura è dachoa ch'ell uoul, è reidscha è tèng in 30 frain tuots, sean buns u maals, è douwra tuotta quai ch'eaus faun a sia hunur, sch'eaus baingia nun uœllgen, ud a nütz è salüd da seiss fi[313]dels, ud a chiastigiamaint da ls maals Moa ilg pustütt ha Deis amuossad ilg laud da sias uirtüds, in quai ch'ell haa dritzad in pee a seis pœwel, quai ais, a sia 35 baselgia, quella fearma plaina coarna da tuott salud, seis filg Christum Iesum noaß Senger, traas ilg qual ell ans haa spandrad, a ns addutzar in grand uair laud ed hunur da la glærgia chi düra saimper: par ilg qual ell sea eir saimper ludad ed ingratzgiad. Amen. 40

I.

Ludad ilg Senger, tuott fidels,
Ws pissad da sia pussauntza,
Buntad, sabgentscha, ch'ell in ls tschels
Amuossa, ch' nuo cun sprauntza
Ans fiden d'ell è lg dettn' hunur,
Siand ubeidis a lg Singur
E lg temn' indrett è lg ammen.

II.

Seis laud s'poa uair in lg tschèl sü aut, Ch'ell muoß' in las utetxas In ls anguels, meß chi uaun fick baut, Vbdeschn' a seis saruetxis. 45

Seis laud cuntschait in tuott seiß chiamps Celestials èd uordens tounts, Chi lg sun d' cummand a saimper.

III.

Sulai è lgünna grand' hunur 55 A Deis cuffessen oura, [314] Tuott clæras stailas a la Singur Laud predgian our' èd oura. Ils tschèls sü suom, u lg ær ch' nuo wsain, Las aguas eir chia nuo giudain, 60 Chi s' raspan in las nüwlas,

65

70

75

80

IV.

Quai lauda tuott ilg nuom da Deis, Signd ch' l' haa tuott creade Cun la sul cummandamaint da seis Plæd traas la sia buntade: Mantain quai tuott tzuond stawl' è fearm, Schantad haa lèdscha, relg' è tearm, Dawoa la qual s' stouen s' reidscher.

Cuntschait ilg laud d' seis nuom è buol, D' las chiaussas eir d' la terra, Bestgias, dragiuns da la maar chiafuol, Da ls pesch[s] chia quell aint searra, Da la fæch, da la ær, tampeist' è naiw, Da lg flaad chia l'aura suoffla greiw, Inu' Deis uoul ch'ell nousscha.

VI.

Ilq laud da Deis appar' in ls muunts E sün iminchia muotta, Früttaiwla boaschk' in tuott chiantuns, In' autra laina tuotta, Limargias, eir tuott muwel tzuond, Vermilg', utscheaus par tuott ilg muond, In ls raigs da tuott la terra, 16

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

VII.

[315] Tuott pouwels è superiuors

E tuott mastraus d' la terra,

Bragiada giuwn' è uèlg antschuors

Par ünna tzaintza guerra,

Quai lauda tuott ilg nuom da lg Sngur,

Nun siand chiauβ' ingiün' indlgur,

Ch'ell nun mantènng' è reidscha.

VIII.

Chia lg laud d' seis nuom ais aut sulett, 90
Chia terr' è tschèl trapassa;
Sü haa dritzad a seis pœwlett
Fearm plain salüd, chi chiassa
Tuott noaß puchiads. A tuott seiß buns,
A tuott fidels in tuott chiantuns 95
Haa 'll laud pardeart. Laud a lg Sènger.

Psalm CXLIX.

Cantate Domino canticum nouuum &c. [H. S.]

[= G 149]

S'chiaunta in lg mæd da lg 114. psalm &c.

SVMMA. In quaist psalm lauda ilg profet Deis par quai 5 ch'ell haa spandrad ilg pœwel d'Israel our d' fadigia, è dschdrütt lur inamychs: moa par üna uia, chia lg psalm s' cunuain sün la uittoargia da Christ ch'ell haa manad è maina da tuott ilg muond, ilg pustütt cur ell uain in la fyn da lg muond a metter suott tuot seis fadyws, èd a schantar ils seiss saingks fidels in 10 fearma stawla paasch a saimper. [316] Par ilg qual ell sudainta sü tuott fidels, a ludar Deis da cour, cun grand allgretzgia è falloa. &c.

I.

Chiantad a lg Sènger iin laud danæw In la baselgia da ls pruß cun træw Israel eir s'alleigra In seiß creader èd in lur raig

Digitized by Google

15

D'allgretzgia sallgn' ils fidels cun fai,
D' ludar eir nun ls aggreiua

20 Seis nuom, cun flœt' è cun butatsch,
Cun uerβ da coarda, traintz' impatsch
Da tuott sturpgius giawüsch chiarnal,
Ilg Sènger qmm' è nun uoul maal
A lg pœwel seis, è feta sü

Cun seis salüd ils hümmels plü.
Halleluiah, halleluiah.

II.

Eir s' tènngan buns ils pruuß cun hunur, D'allgretzgia giüwlen in ls letts bain lur, E lasschen our d' lur qula Wuuschs, chi addautzen Deis noaß Singur, 30 Ch'ell daa la spad' ad eaus in lg maun lur Traas sia gratzgia sula. A faar uandetta sün ls pagiauns. A chiastigiar eir pouwels taunts, Ch'eaus cun chiadainas raintn' ils raigs, 35 Lur groaß cun bouquas mainen praiß A faar schwangiauntz' incuntra quells, Dachoa ch' la ais scritt, èd a le fidels [317] Ais quai hunur. Ludad ilg Sngur.

*Psalm CL.

Laudate Dominum in sanctis eius, Laudate eum. &c. S'chiaunta eir in lg mæd da lg 114. psalm. H. C.

SVMMA. Quaist psalm ais üna chiantzun, chia ls fidels 5 cummaintzan aqui, è uèngen a chiantar a saimper, a ludar Deis cun granda algretzgia è falloa da la uittoargia ch'ell ilg plü dawoa a cungiüstar da seiss inamichs, ils dschdrüand è ls mettand suott seiss peis a saimper. &c.

Ludad Deis Sèngr' in sia sandad, In sia puβauntza ch'ell haa fermad D' seiβ fats gialgards, d' farmetza.

10

Digitized by Google

Par sia næbbla grandetza laud
Ad ell deiws daar, fick pradgiand dadaut,
La trumbla cun leidetza;
Tuccad aqua ls attasts indrett,
Las coardas è ls batzuns parfett:
Seis laud chi clingia strasunad,
Chiaik ch' wuo pudait nun ws insparngad:
Chia chiaik chi f schflada lauda Deis,
D'allgretzgia dyg in lg cour bain seis:
20
Lg Singur ludaa, Halleluiah.

Fyn da ls psalms da Dauid, chi sun fats a chiantar in Ladin.1)

¹⁾ Auf S. 318 ist ein Holzschnitt; SS. 319. 320 sind leer.

[321] AQVI VENNGEN

huossa dawoa ils chiaunts spirtuals / è Christianaisas chiantzuns:
da las / qualas s'chiauntan alchiünnas in ba / selgia aunt è
dawoa la preidgia, èd / air our d' baselgia, chi uoul: moa al /
5 chiünn as numa our d' baselgia, in / lœch da las uaunas sturpgiusas /
chiantzuns mun-

daunas.

Ed in lg prüm sun schantadas las chian/tzuns u psalms chi staun scrittas in lg e/uangeli, chia saingchias parsunas haun/ chiantad, u quellas chi sun uschelgœ tuu/tas our d' tscheart texts da la scrittüra/saingkia, da lg testamaint Nouw/ èd eir da lg Veider, è dri-

> tzadas a chiantar in noass plæd.

1.

[322] La chiantzun da la Vergina Maria, scritta da lg Euangelist saingk Lüchia in lg prüm chiapittel. Magnificat anima mea Dominum. &c. [S. P.]

f = G 106

SVMMA. In quaist chiaunt ingratzgia la Vergina Maria saingchia mamma da Deis Christ noass saluader, ilg Senger da cour è da tuotta la sia oarma oura, ludand èd addutzand las sulas uirtüds da Deis: las qualas schkoa ell haa saimper 10 duwrad uyd seis fidels chi lg temmen è lg huondran, uschè hag' ell ilg pustütt huossa duwrad spetzialmaingk cun ella, è generalmaingk cun tuott fidels, sia misercoardgia, pussauntza è uardad, in quai ch'ell haa tramiss ilg seis sulett nad filg in quaist muond, ch'ell pillga sü chiarn humauna, nasscha dad 15 ella, è dwainta uair crastiaun, a ns faar salws. E metta uschè èd huondra tras ilg Spiert Saingk las uirlüds da Deis, numnadamaingk la misercoardgia u buntad, pussauntza è uardad, èd eir la giüstia, l'una d'imparsai d' l'autra: è das eir testmungia a la inchiarnatziun da Christ. Ed in quai uain la 20 noassa cretta belg infurmada, ilg pustütt in che guisa ilg crastiaun dwainta awaunt Deis giüst ch'ell uenga salw: numnadamaingk racungüschand la sia puwartad, è s' lasschand sul sun la [323] gratzgia è misercoardgia da Deis traas ilg miert da Christ, èd inguotta sun sai swess: è chia queaus 25 superwis chi s' tèngen sün intzache richetza da lur aigna uirtüd, foartza è buntad, èd uschè schbüttan la giüstia da Deis ch'ell cumparta par gratzgia tras Christ, uèngen da Deis a ngyr uiads dawent uœds, ed a pryr d' puwertad è d' famm eternala, &c.

S'chiaunta schkoa: Min Seel erhebt den Herren min.

I.

My' oarm' addautza lg Senger meis,
Meis spiert s' haa allagrade
In quell ch'ais ilg salüd sul meis,
(Mari' haa quai chiantade)
Ell haa guardad cun sia buntad
Sün sia bassa fantschella,
A mai fatt taunt, ell, ch'ais pussaunt:
Tuott uain dschand: Bead' ella.

35

40

45

50

55

60

[324]

II.

Cun seis nuom sąingk ais ell pinad,
Cuffoart a tuott ilg muonde,
A queaus chi lg temn', eir sia buntad
Lassch' ell giudair bain txuonde.
Ell cun seis dguaut eir rasa baut,
Cur ell seis bratsch fearm schquassa,
Superwgia bain, chia sün sai s' tain
Giuo d' suopgia ch'ell abassa.

III. Queaus chi haun fam è sun schbüttads,

Voul ell bain paschantare,
Aut addutzar, faar cussulads,
Seis dguaut usche mussare.
Ilg rick our d' mæd lassch'ell yr uæd
E lg mett' aint in tristetza.
La puwertad da lg abassad
Voalw' ell in grand allgretzgia.

IV

Ell haa tuut sü seis saruiaint,
Ilg pruus sqingk Israele;
Traas misercoardg' ais ell cuntaint
A faar salw ilg fidele,
Schkoa ell uywaunt a ls pardawaunt
Dalængk hawett ditt proae
Ad Abraham è tuott seis sem
Infyn a lg plü dawoae.

La chiantzun da Zacharias bap da Saingk Ioan Battist, Luc. 1. cap. Benedictus Dominus Deus Israel. I. E.

[= G 107]

S'chiaunta schkoa: Gebenediet sey der herr.

SVMMA. Ilg bun Zacharias dapæ ch'ell hawett cuntschüd 5 seis puchiad, par ilg qual Deis alg pillgaa la fawella, è ch'ell dee laud a Deis, schi haa 'll aqui tras ilg Spiert Saingk, alg siand la fawella darcheau turnantada, miß oura beaus mystèris, è numnadamaingk ludad Deis par quella granda gratzgia, ch'ell hawess tramiss seis filg Christum, dachoa hawess taunt tras 10 seis profets imprumiss a spandraar seis fidels, ed a ls purtar taunt blear bain è salüd. E metta uschè oura clær chè è ns sèa datt traas Christum: è chè nuo lascuntra a le saian [325] culpaunts. E lhura dysch è profetizesscha eir dawart seis filg Saingk Ioan Battist, chi eira lhura naadt, è da ilg seis uffitzi, 15 choa quell ngiss cun la sia ductrina a guidar ilg pœwel sün Christ, èd a lg intraguidar in la uaira cunguschentscha è cretta da Christ: èd in quai daclær' ell aunck mèlg ilg bain chia da Christ ans ais fatt, è la puwertad our da la quala ell ans haa giüdad. &c. 20

I.

Ludad sai' ilg noaß Sènger Deis Dad Israel, ilg bune, Ch'ell haa tscharchiad ilg pæwel seis, Ch' l ilg spendra d' la praschune: Dritzad haa sü, chi uain cuntschüü La coarna da lg salüde, A nuo ingual, aint in lg chiasaal Da Dauid seis bainwlgüde.

II.

Schkoa ell traas buocca d' seis profetts
Ans haa tngüd imprumisse,
Ch' nuo dessen ngyr bain guandiads
Da tuott noaß inamychse,

Digitized by Google

30

Chi ns uællgen maal, uschè ingual Haa 'll huossa bain duwrade: Gratzg' è buntad, fai è uardad A noaß baps haa 'll saluade.

35

40 [326]

55

60

111.

Seis pack nun haa ell imblidad Ad Abraham giürad, è D' noaß inamychs ans haa 'll schlubgiads Ch' nuo searuen cun sancdad è

Ch' nuo searuen cun sancdad è
Giüsty' ad ell pruus è fidel,
Da cour è brick par temma,
Fain seis plaschair, tzuond tzaintza tmair,
Taunt ch' noassa uitta dschemma.

IV.

E tũ, uffaunt, deisch ngyr numnad
Profet, ün da lg autisschem,
Vainsch seis furèr a ngyr uiad,
Chia seis pœwl' ilg cunguosschan,
Chia lg uair salūd uènnga cuntschüd,
Choa noaβ Deis d' noaβ puchiadse
Ans daa pardun è ramischun,
Ch'eaus saian tzuond chiassadse.

V.

Traas misercoardgia d' noaß Deis Raig, Ch'ell poart' in lg fuond d' seis coure, Quatras ans ais aluaa lg sulai Giuo d' tschèl Christ cun amure Ad inlgümnar è cuffoartar Queaus chi giascheiwan schmoartse In la schkürdün txuond txaintxa lgüm Ch'ell dritxa noaß peiß stoartse.

VI.

Aint in la uia da la paasch,

La quala nuo haweiwan,

Pardüda txuond: cun noaβ Deis wrasch

In guerra ch' nuo tuots eiran.

E noaβ giawüschs nauschs, martschs è müschs 65

Ans mnawan lændsch pür plüe

[327] Txuond our da Deis: laud a lg filg seis,

Chi ns haa dritzads dcheau süe.

3.

La chiantzun da Saingk Simeon. Nunc dimittis seruum tuum Domine. Lucæ. 2. cap. [M. L.]

[-G 109]

SVMMA. In quaista chiantzun s' tènnga Simeon fick bun è leid da quella uantüra è dun, chia Deis lg hagia fatt a lg 5 lasschar uyuer quell dy, ch'ell cun seiss œlgs uadzess è pillgass sün sia bratscha Christum ilg saluader da lg muond, dachoa ch'ell lg hawess tngüd imprumiss: par ilg qual ell sèa cuntaint hoatzmæ da passar da quaista uitta leid è da buna uœllga, in fidauntza da quell Christ, cur chi summailga a Deis. 10 Ed ingratzgia Deis cun grand' allgretzgia èd addautza cun grand laud la gratzgia è dun, chia Deis hagia fatt a lg muond, èd ammuossa è daa testmungia, choa Christ sèa ngüd, è chè grandas chiaussas Deis ans hagia datt traas quell: è quai cun plæds, our da ls quaus s' pillga grand bell intraguidamaint è 15 cuffoart.

S'chiaunta schkoa: Mitt fryd und fræud ich far dahin.

7.

Cun paasch è paus eug paß dawent
In tia wællga,
Leid, cuffartus, è tzuond gugent 20
Tzaintza dællga.
Schkoa tü, Deis, m' haasch imprumiß,
Haasch tzuond a mai saluade.

II.

[328] Quai dwainta traas Christ filg da Deis,
25 Ilg saluader,
Ilg qual haun uys huoβ' ils ælgs meiβ,
Ilg spandrader,
Ch'ais cuntschüd plain d' tuott salüd
In lg puingk d' la moart è priguell.

III.

Quell tü schantad haasch sul awaunt
D' spüra gratzgia
A tuott ilg muond è pouwels taunts,
Ch'eiran in schgratzgia,
A ls mnar naun traas quell teis maun,
Proa teis sgingk raginame.

40

IV.

Quell ilg salüd ais è la lgüm, Ch'ell illgümna. Pagiauns chi sun tuots in schkürdün, In furtünna, Ell lg cuffoart ais in la moart, L'hunur sullett d' seis pæwel.

4.

La chiantzun da Saingk Simeon, a chiantar eir in ün' autra guisa dritzada. I. E.

[= G 108]

S'chiaunta schkoa: Im fryden din o herre min.

T.

5 In tia paasch, meis Sènger wraasch,
Am lassch' huoβ' yr ch'eug paussa,
L'imprumischun, ch' tü Sènger bun
Faasch, mæ nun s' chiata faussa,

[329] Chia meis cheau grysch d'allgretzgia dysch: 10 Eug uys nhag ilg saluader, Quell deng aut giast, Chia lg uair ais past, Pardeart a tuott ils pouwels,
Lgüm da ls pagiauns, ch'inlyümna taunts,
E ls main' our d' tuott schkür cuwels:
Ais sul l'hunur traas tai, Singur,
Dad Israel teis pæwel.

15

5.

L'uratzgiun da lg Sènger Matth. cap. VI. Pater noster, qui es, &c. [I. Z.]

[= G 97]

S'chiaunta schkoa: Ach unser uatter der du bist, èd in la noatta da lg psalm 119. è da la Paschiun, &c.

I.

Bap noass tü quell chi èsch in ls tschels.

Noaß Bap tü quell, ilg qual chi èsch In ls tschèls, noaß manguel taidla ræsch Quai ch' nuo t' wlain qui ruguare. In lg spiert èd in uardad t' clamain, Sulett proa tai nuo ans uoaluain, Quai Christ haa wlgüd muossare. Tü èsch ilg bap, nuo teiß uffaunts, Tü èsch in ls tschèls è nuo qui taunts In puwertad sur terra.

Schi guarda giuo cun ty' amur, Chia cuffartad ans uènnga lg cour, Cun tai nun hagian guerra.

10

15

5

II.

[330] Fatt sqingk uènnga ilg teis nuom, ilg teis
raginqm uènnga naun proa.

Teis nuom quell ais sqingk sulsulett,
Deß appußaiwel eir indrett
Da nuo sul sqingk ngyr fatte.

Nuo quai t' ruguain traas Iesum Christ,
Ch'ais sul awaunt tai sqingk è giüst,
Noaß uair plidader datte,
Ch' tü dschrüasch eir ilg dguaut da lg muond,
Teis raginqm naun uènnga tzuond
Da crett' è da giüstia.
Teis raginqm damainasch tü
Cun teis plæd, Spiert, foartz' è uirtüü;
Cuntuott, Deis, noaß Raig sèa.

III.

La tia uælga dwainta, schkoa in tschèl, uschè eir in terra.

Quai ch' tü uousch dwaint', è brichia quai, 35 Ch' nuo giawüschain incuntra tai, Ch' nuo t'uywn' in ubedaèntscha. In tschèl tuott dwainta, schkoa tü uousch, Quai muoß' a nuo eir tü, chi pousch; Bap, daa ns quella ßientza. 40 Quai, ch' tü nun uousch, nun uaa mæ bain, Pustütt quai d' noassa chiarn chi uain, Quai stain nuo cuffassare. Schi ns giüda, Deis, ch' nuo squonden tai, Ch' la tia uællga dwainta dfai, 45 D' la noassa ans dschdüsare. [331]

IV.

Noass paun d'iminchia dy daa a nuo hoatz.

O Deis, quaunt maunck' iminchiady
A nuo pouwrets in terra qui!
Qua[i] uœllgasch tü ans daare,
Plü brichia choa a lg coarp seis bsæng,
Chia lg cour nun hagia auter sæng
Choa sün tai s' cuffoartare.

Ilg paun d'iminchiady ans daa, Da nuo uaretza lændsch yr faa, Tü ns ssaasch bain parchiürare. Da maal ans oast' èd eir da læd, Ns paschainta l'oarma cun teis plæd Teis bain a ns amuossare.	55
<i>v</i> .	
E parduna a nuo ils noass dabits, schkoa eir nuo pardunain a ls noass dabittaduors.	60
Proa quai par gratzgia nuo t' ruguain, Ns parduna, Bap, quai, ch' nuo hawain Cun tai dabitt, pachiade.	
Impraista ns, Sènger Deis è Bap, Ch' nuo da tuott maal, ch' nuo fain in dchiapp, Rügl' hagian è uair læde. Impraista ns, ch' nuo ad eir schkudün	6 5
Pardunen èd incuntr' alchiùn Nun hagian maluulgèntscha, Ch' nuo tschearchien cun amur teis laud, [332] Schkoa pruuß uffaunts da lg Bap sü aut, Ch' nuo hagian qui rüglèntscha.	70
VI.	
E nun ns manar in prowamaint, moa ans spendre da lg maal.	ı 75
Aunck' üna chiaussa maunck' a nuo, Ch' nuo poassn' hawair paus, paasch è pruo In noassa cunscientza, E stetten stawels proa teis plæd,	
E stetten stawers prou teis pueu, Ch' nuo saian sgürs da maal è d' læd, E uywn' in ubedgèntza, O Sènger, quaist numnadamaingk, Chia tü nun ns mainsch in provamaint Choa nun d' natüra èschen,	80

85

A ns faar cun tuorp appalantar, Moa ns spendra da lg dimuni maal, Ch'ell oura nun ns indrèsscha. Amen.

6.

L'uratzgiun da lg Sennger Matth. 6. cap. eir in ün' autra guisa da chiantar.

M. L.

S'chiaunta schkoa: Vnser uatter im himmelrich.

I.

Bab noaβ tü quell chi èsch in ls tschèls.

Noaβ Bap da lg raginam da ls tschèls,

Ilg qual cummandasch tuott fidels,

Ch' nuo saian fraars è clammentai,

[333] E uousch da cour, ch' nuo t' rouguen dfai,

Nun faar chi rougua ls læffs sulett,

Moa ch' nuo da cour tzuond urn' indrett

II.

Fatt sqingk uenga ils teis nuom.

Teis nuom fatt uènnga sqingk da nuo,
Teis plæd eir nætt pradgiad proa nuo,
Chia nuo eir uyuan sqingchiamaingk
Dawoa teis plæd txuond dengamaincgk.
D' ductrina faaussa ns oasta, Sngur,
Chia ly pæwel uèng surmnad inlgur.

III.

Ilg teis raginąm uènnga.

20 D' quaist tèmp uèng' eir teis raginąm
E quidawoa a saimper ląm,
Proa nuo eir stetta teis sąingk spiert,
Cun seiβ sąingks (ed. sąindks) duuns, da Christ eir miert.
E schfrack' a Satanas seis dguaut,
Cussalua la baselgia baut.

IV.

La tia uællga dwainta schkoa in tschèl &c.

Tia uælga dwainta, Sènger Deis,
Da nuo, schkoa fauun in tschèl ils teiß,
Patzgèntzgia ns daa in chiaik chi ns uain,
Ch' nuo t'ubedesschan, sch' nuo 'ndürain.
La chiarn è saungk tü oast' è dschfaa,
Ch'incuntra tia uællga faa.

30

V.

Noass paun d'iminchiady daa a nuo huotz.

[334] Daa ns hoatz noaß paun d'iminchiady,
Quai ch' l'oarm è lg coarp haun bsæng aquy,
35
Da guerra ns oasta, Sènnger Deis,
Da fam è malatia ls teiß,
Ch' nuo uywn' in buna paasch cun pauß
Wy d' tai tzaintz' auaretza clauß.

VI.

E parduna a nuo ils noass dabits, schkoa eir nuo &c. 40

Tuott noaß dabitts parduna ns, Sngur, Ch'eaus nun ns cuntuorblen plü altlgur, Schkoa eir a noaß dabittaduors Nuo pardunain lur falls, erruors. Faa ns tuots pardearts, ch' nuo uèngn' a ngyr Bain l'ün a l'auter a ns saruyr.

45

50

VII.

E nun ns manaar in prowamaint.

E nun ns manar in prowamaint,
Cur ilg maal spiert daa tantamaint
Da lg maun saneistr' è dretta wart,
Ch' nuo stetten schkuntr' a lg cuntrapart,
Fearms in la cretta, inguarnyds,
Traas ilg cuffoart da lg spiert stawlyds.

VIII.

Moa ans spendra da lg maal.

55

65

Cuntuott ans spendra tü da ly maal,
Da ly inamych dschfiad ingual,
Eir d'auter maal, d' l'eterna moart.
Sün ly tzuock dawoa daa ns tü cuffoart,
Daa ns üna uantüraiwla fyn,
Ch' nuo in teiß mauns noaß spiert randain.

60 [335]

XI

Amen.

Amen, quai ais: Quai dwainta uair,
Affearma ns saimper stawl' a crair,
Chia nuo nun hagn' aqui dubitt
Da quai ch' nuo wain ruguad è ditt,
Sün teis uair plæd è teis saingk nuom
Dschains tuots: Amen, dunnaun è huom.

7.

La Cradentscha da la Apostela. M. Gr.

[= G 103]

Schiaunta schkoa: Ich gloub in gott, Vatter dem. &c.

Eug crai in Deis: Bap tuottas chiaussas pussaunt, creadur 5 da lg tschèl è d' la terra. Ed in Iesum Christum, seis sulettnad filg, noaß Singure, Chi ais cuntzapyd statt da lg Spiert Saingk: naschüd da Maria giuuentschella. Haa indürad suott Pontzio Pilato. Miß sü la crusch, ais moart è sapulyd eir, ais proa quai yd giuo ad iffierne. In lg teartz dy ais rasüstad 10 sü da ls moarts darcheau. Yd sü in ls tschèls è quaa tzetza da la dretta wart da Deis, quell uair Bap tuottas chiaussas Vain da landgiuo a ngyr a santèntzgiare queaus pussaunt. chia lhura uyuen è ls moarts. Eug crai aint in lg Saingk La saingkia cummüna baselgia, cummüniun da ls Spiert. Ramischun da la puchiada, rasüstauntza d' la chiarn, 15 saingks. è la uitt' eterna. Amen.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

[336]

La cradèntscha dritzada a chianter in ün auter mæd. M. L.

[= G 102]

S'chiaunta schkoa: Wier gloubend all in einen gott.

I.

Nuo tuotz cragiain in ün sul Deis,
Oreadur da lg tschèl è terra,
Chi uoul noaß esser Bap da ls seiß,
Nuo par seiß uffaunts aint searra;
Nudriar ell ans uoul saimper,
Coarp èd oarma parchiürare
Da tuott maal, leed, tard è taimper;
Nun schwantüra ns dee schkuntrare.
Ell haa pissèr d' nuo, ualga bain;
Cuntuott sün ell sul ans lasschain.

20

35

40

45

11.

Nuo eir cragiain in Iesum Christ,
Seis sulettnad filg noaß Sènger,
Ilg qual ais saimper proa lg Bap giüst
Ad ingual cun foartza Sènger,
Da Maria giuuentschella
Haa'll tuut sü natür' humauna,
Traas ilg Spiert Sqingk ngüd in ella
Par nuo peartzs traas cretta uauna;
Moart sün la crusch è sapuly,
Dcheau rasüstad in lg teartz leid dy.

III.

Nuo eir cragiain aint in lg Sqing Spiert,

Vn uair Deis cun lg Bap è lg Filge,

Chi daa cuffoart, la crett' è lg miert

Da lg uair Christ, tuott dun sutilge.

La baselgia tzuond mantènnga

Fearm ad ünna in la cretta,

Pardunad ls puchiads qui uènngen.

[337] 50

10

15

20

Vain la chiarn aluand parfetta, Dawoa la lapyd quaist ais pardeart La uitt' etern' è la tschèl aweart.

8.

Ils desch cummandamaints, Exodi in lg XX. cap. &c. M. L.

[='G 95]

S'chiaunta schkoa: Dis sindt die heilgen zehen gebott. 5 S'poa chiantar eir in la noatta da las Beadetzas è Tristetzas.

I.

Quaist sun ls cummandamaints indrett, Dachoa ch' noaß Sènger Deis ils dett Traas Moisen sarviaint seis dfai Sün lg muunt numnad aut Sinai. Kyrialeison.

II.

Eug sun sulett ilg Sènger teis, Hawair nun deisch plüs auters deiβ, Tü t' deisch da mai sulett fidar, Dad ün bun cour tü m' deisch amar. Kyrieleison.

III.

Nun t' faar ingiün pilds intalgads, D'alchiünna fgüra impissads, Imprender deisch sul our d' meis plæd, Ch'ais ilg cuffoart da tuott ilg læd. Kyrieleison.

IV.

Brick uaunamaingk deisch tü numnar Ilg nuom da Deis teis Sènger chiar, Nun deisch eir fatt alchiün ludar, C[h]ia Deis haa wlgüd brick cummandar. Kyrieleison.

[338] 25

17*

1		

Ilg dy da lg paus tü sqingk deisch faar, Qua tia chiasa dee pussar, Da faar maal saimper deisch firaar, Meis Spiert in tai sul lasscha faar. Kyrieleison.

30

VI.

Tü deisch ubdyr, hawair amur, A bap è mamm', è ls faar hunur, Inu' teis maun als poa saruyr, Schi uainsch proa Deis teis Bap a ngyr. Kyrieleison.

35

VII.

Ingiun deisch batter nè matzar,
In teis cour ira nun purtar;
D' chiaretz' ün cour tzuond hagiasch uyw,
Ch' tü fatsches bain a teis fadyw.
Kyrieleison.

40

VIII.

Nett deisch saluar la tia laig, E l'esser txuond d'uardad è dfai, Cun tia uitt'eir essr' huneist Cun dits è fats è cun lg areist. Kyrieleison.

45

IX.

A lg proaßem nun deisch in[u]ular, Real deisch tü cun ell trawschar; Eir largia lg buntadaiwel maun. A teis queaus wschyns, chi manguel haun. Kryrieleison.

50

X.

[339] Nun daar tii fauß amuossamaint Neir ingiannar cun teis imaint. Dafend' a lg proassem sy' hunur, Eir oasta tii seis dann è txngur. Kyrieleison.

XI.

A lg proassem deisch brick giawüschar Mulgeir nè chiasa, lg seu neir chiaar; Tuott bæn a lg deisch tü bain euwyr, Cun buna uællg' ad ell saruyr.

60 Kyrieleison.

65

70

XII

Tuott quaists cummandamaints sun datts, Chia lg crastiaun seis falls è fats Cunguoscher dè β , hawair a cour, A faar eir quai, chia lg Sènger uoul. Kyrieleison.

XIII.

Quai ns giüda, Sènger Iesu Christ, Ch'èsch sul ilg noaß paschader giüst. Cun noaß faar fuossè tuot pardü, Ch' nuo ngissen pèrs plü længk è plü. Kyrieleison.

9.

Las bèadetzas chia Saing[ch] Mattèu scriwa in lg V. cap. I. Z.

[= G 104]

S'poa chiantar in lg mæd da ls dèsch cummandamaints, &c.

I.

5 Christus cun seiß schkulars gett sü,
Sün ün aut muunt ch'ell ais rawüü
Cun sia buocc' ad amuossar,
[340] La beadentsch' indrett a schmaar.
Faa ns, Senger misercoardgia.

II.

10 Bead ils pouwers aint in ly Spiert,
Ils quaus nun s' tènngen sün lur miert,
Ch'eaus haun rüglèntscha d' lur puchiads,
In tschèl queaus nènngen aint raspads.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

III.

Chi plaundsch' è læd haa par ls puchiads,	1
Vain innumbrad tauntr' ils beads,	
Ch'eaus uènngen ad hawair cuffoart;	
Dalett mundaun ais lhura moart.	
Faa ns, Senger, misercoardgia.	

5

20

25

30

35

40

IV.

Beads sun queaus chi sun bunduuß, Dawoa chiaretz' haun cour cuwduus, Ils quaus sun chiændschs da tarschinar, Da lg Bap ch'eaus l'hierta deen hartar. Faa ns, Sènger, misercoardgia.

V.

Bead queaus chi anguosscha haun Da ngyr saduolls cun lg saingk giüst paun; Dawoa giüsty' haun granda sai, Queaus eir saduolls ngand uèngen dfai. Faa ns, Sènger, misercoardgia.

VI.

Ls misercoardgiaiwels sun beads, Ils quaus surcuorren a ls schquitschads, Eir misercoardg' a ls cumpartyr Vain Deis, èd in lur bsæng a ngyr. Faa ns, Sènger, misercoardgia.

VII.

[341] Bead eir quell da cour ch'ais nett
Neir auter uoul choa Deis sulett
Txuond txaintz' infendscher è fusdad;
A uair Deis uain ell allagrad.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

VIII.

Ad esser uèngen queauß beads, Chi sweß haun paasch è s' haun stantads A metter paasch tauntr' auter fraars, Ch'eaus fillgs da Deis sun tscheart è chiaars. Faa us, Sènger, misercoardgia.

IX.

Bead queaus chi par crair indrett Lasschar lur chiasa stougn' è tett; Pür fraischkiamaingk nun stramantads, Da Deis ngyw wuo a ngyr pagiads. Faa ns, Sènger, misercoardgia.

45

50

55

10

\boldsymbol{X} .

Quaist sun d' la beadèntscha ls fruosts, Da uywr' indrett tzaintz' auter cuosts, Dawoa chia Christ ans haa sweß ditt, Chiai deen faar laschad par scritt. Faa ns, Sènger, misercoardgia.

XI.

Quun narr ais pür ilg muond èd oarb, Ch'ell haa pür taunt pissèr par lg coarp. In terra s'uoul brick impissar, Quun baut Deis uain ell a clamar. Faa ns, Sènger, misercoardgia.

10.

[342] Las schmaldischuns d'als tristetzas Luc. cap. 6 Mat. 11. 18. 23. 26. &c. I. Z.

[-G 105]

S'chiaunta schkoa: Gelobt syst du Icsu Christ.

5 S'poa chiantar in ly mæd eir da ls Dèsch Cummandamaints

è d' las Beadetzas.

7

La beadetz' haa Christ mussad, Sün chiai la stetta, daclarad. Queaus auden in seis raginam, Chi haun indrett dawoa quai fam. Halleluiah.

-		_
7	-7	7

Ell schaint' eir ilg chiastigiamaint, La schmaldischun cun ardimaint Da queaus chi haun sturpgius uyuüd, Crett' èd amur nun haun eir tngüd. Halleluiah.

15

III.

Grams wuo richiuns, ils quals hawai Ilg uoaß cuffoart sulett sün quai, Ch' wuo hagiad blear hoatz è damaun; La fam uain baut a wuo ngand naun. Halleluiah.

20

IV.

[343] Grams wuo, ils quaus ils duns da Deis Duwrad sturpgius, nun tmait eir Deis. Chi pür guardad qui a ws implyr, Rüglèntscha tarda uain a ws ngyr. Halleluiah.

25

V.

Gram ch'in puchiads haa seis dalett, E ria, sch'iin faa maal indrett; La pain' ais plaundscher è cridar, Saimper in iffiern ch'ell stoua star. Halleluiah.

30

VI.

Gram pouwers queaus, chi uywn' uschè, Chia tuott dysch, ch' lg hagian fatt fick bè. Quell, chi pür uoul plaschair a lg muond, Ais üna wung' awaunt Deis txuond. Hallelviah.

35

VII.

Gram chi sturpgèntschas haa par mauns Ed inguaryna ls Christiauns. Mèlg fuos' ell stitt ametx ilg maar, Choa incuntra Deis uschèa faar. Halleluiah.

VIII.

Gram quellas terras chia Deis haa Cun lg plæd da seis saliid tscharchiaa, Improa nun s'uælgen amelgdrar, Ch' las stouen a lg iffiern fundar. Halleluiah.

45

50

55

60

[344]

IX.

Eir queaus schmaldesch' ilg Sennger Christ, Ils quaus sun nembra da lg Antichrist, Chi lg muond surmainan par lg nüz lur Cun bell parair, par lur hunur. Halleluiah.

X.

Gram üna gia chi haa tuudt sü Ilg plæd da Deis, improa uoul plü Dritzar a spandr' innotzaint saungk. Schkoa Iuda uain quell dand ilg faungk. Halleluiah.

XI.

Moa ns uœlga Deis bain parchürar, Da quella cumpangia ns traar, Chi in ly raginam da Deis nun uaa Ed ais schmalditta saimpermaa. Halleluiah.

11.

Domine miserere nostri Esaiæ cap. XXXIII. W. M.

[= G 111]

S'chiaunta schkoa: O Herre gott erbarme dich. S'poa chiantar in lg mæd eir da lg psalm 51.

I.

D' nuo, Sènger, t' lasschia ngyr puchiad Traas tia gratzga' è grand' buntad, Parchiai ch' nuo ns cuffoartaine, Sulett sün tai guardaine, Parchia ch' la foartza d' noaß fadyws
Aguæta, ch'eaus ns malgen uyws,
10
Ngyr schi ns pudessen naune
E cun aguæts daar d' maune.
Moa tü ans èsch, Singur, noaß Deis,
Ilg qual ans giüd' è ns tènng' in peis,
Tü èsch noaß bratsch, foartz è salüd,
Cuntuott sul tai s' clamm' in agüd,
Cur bsæng ais èd anguosscha.

II.

Faa, Senger Deis, chi ns esch da struusch, Cun la rantunar da tia uusch, [345]Bain chia ls fadyws baut mütschen 20 E crouden è s' schkiampiitschen. Addautza, Senger, ilg teis laud E mett' a tuorp ls fadyws bain baut, Ch'eaus, cur a nuo daun querra, Vènngn' caus starnüds par terra, 25 Eir chia lur raub uènng' aint raspad, Schkoa taunt salips sün ün prad sgiad, Cur eaus insemmel uènngen clets, Cussalua ns, Sènger, staa ns inmelz, Schi nun s' poa mæ yr maale. 30

III.

Schi uain, Singur, teis laud ulzad,
Cur tü haasch noaß fadyws splanad,
Chia tuott tscheart poassa craire,
Ch' tü èsch ilg aut Deis uaire.
Implesscha la baselgia, Sngur,
Cun drett è cun giüstia lg cour,
Chia fai, crett' è uardade
Vènng' eir d' noaß temp saluade.
Foartz' è salüd, sabgèntsch' indrett,
Ssientz' eir da ssawair sulett
Cunguosscher Deis, lg hundrar è tmair,
Quai sul ais noaß thesaur par lg uair,
Bap, duna ns quella gratzgia.

35

12.

[346] Sanctus sanctus Dominus exercituum. Esaiæ cap. VI. M. L.

[= G 110]

S'chiaunta schkoa: Isaia dem propheten das gschach.

Ad Esaia Saingk profet dchiappa, 5 Ch'ell uys in la Spiert tzitzand ila Sènger haa. Sün üna supgia auta d' magestad, Seis ur d'uistmaint par tuott la cuort rasad, Seraphs ud anguels stawn' intuorn a quell, Haweiwan alas sès schkudün sün ell: 10 Cun duas lur ælgs txuppawn' è da la Singur. Cun duas eaus cuwarnawan ils peis lur, E cun las autras duas schwulawn' è baut, Clamawan l'ün a l'auter tzuond dadaut: Sainak ais quell Deis Singur sur tuott ils chiamps, 15 Sgingk ais quell Deis Singur sur tuott ils chiamps, Sgingk ais quell Deis da las uirtüds Singur, La terra tuott' ais plaina d' sy' hunur,

Las chiassas d' quell bragyr stramlynn è ls lgims, La chiasa txuond uenn plaina d' nüwl' è d' füm. **2**0

Aqui uenngen huossa alchiunnas chiantzuns chi s' chiauntan sün spetzial tscheart temps uy par lg ann.

13.

Üna chiantzun da lg Nadal, u da la naschèntscha da Christ noaß saluader.

[-G 82]

S'chiaunta schkoa: Ein kindelin so lobenlich.

T.

Vn uffauntschluot usche ludad 5 [347] Ans ais schkoa hoatz naschüde. Maria uearna ns lg haa purtad, Quell noaß cuffoart ais ngüde.

[348]

Scha quell uffaunt nun ns fuoß naschild,	
Schi fuoß ilg muond tuott statt pardüd;	10
Lg salud ais fick cummüne.	
O tü dutschisschem Iesu Christ,	
Ch'èsch nad uair crastiaun è giüst,	
D' lg iffiern oast' eir schkudünne.	
II.	
Quaist tèmp ais bain tzuond alagrus,	15
Noaß Deis saia ludade,	1.)
Chia Christ noaß Deis è Sènger pruus	
Giuo d' tschèl ans haa tscharchiade.	
Quai ais bain üna grand' buntad,	
Chia Deis cun taunt' humilitad	20
Ais noaß famailg dwantade,	20
Vair crastiaun schkoa ün da nuo,	
Improa tzaintza puchiad ell fuo,	
Thott noaß puchiads purtade.	
, ,	
III.	
Bead chi craia quai da cour,	25
Qua s' lasscha tzuond è s' fida.	
Quell uain la uitta tscheart a tour,	
Chi quai mæ nun imblida,	
Chia Christ hagia par nuo pagiad,	
Par lg qual 'l ans ais giuo d' tschèl dunad	30
Da Deis Bap gratziuse.	
O auta granda mürawailga,	
Christ haa par nuo fatt batailga,	
Traas ell ais Deis bunduse.	
Traas ell ais Deis bunduse. IV.	
	35
IV.	35
IV. Par ly qual nuo ly dain tuots ingratzgiar,	35

40

5

10

[349]

Da faussa cretta è schkürdün, In quella ch'ais længk statt schkudün, Quai 'ns uællg' ell pardunare. Deis Bap, Deis Filg è Deis Sqingk Spiert, Da foartz' ans oast' èd eir da tüært, Ch' nuo poassn' in paasch bain stare.

14.

*Eir ün' autra chiantzun da Nadal. H. C.

Schiaunta schkoa: Puer natus in Bethlehem, hoc in anno.

I.

Lg ais naad ün filg in Bethlehem,
In quell anne.
D' quai s'allagraa Ierusalem,
Da quai eir nuo ans allagrain,
Cun sia mamma buns ans tngain
D'allgretzgia fick da cour;
Noaβ Raig è Sènger naad hundrain
Cun cretta èd amur.

II.

Ilg anguel Gabriel fee lg meß

In quell anne,
Ch' la Vearna ngyr purtaunta deß
Da quai ans denn nuo allagrar,
Eir cun Maria ns cuffartar
D'allgretzgia txuond da cour;
Noaß Raig è Sènger naad hundrar
Cun cretta èd amur.

III.

In ün praseppi haa 'll giaschüü, Noaß Singure, Ch'ais saimper raig da lg tschèl è plüü,

Digitized by Google

20

[350]

Da quai fick nuo ns allagrain,	
Cun sia mamma buns ans tngain	
D'allgretzgia tzuond da cour;	
Noaß raig è Sènger naad hundrain	25
Con cretta èd amur.	
IV.	
Ilg bouw è lg asen haun cuntschüü	
Lur singure,	
Cunguosscher Christ, quaunt denn nuo plü?	
D' la sia naschèntscha ns allagrar,	30
E cun Maria ns cuffartar,	
D'allgretzgia tzuond da cour;	
Noaß Raig è Sènger naad hundrar,	
Cun uaira drett' amur?	
<i>v</i> .	
Ils raigs da Persia sun ngüdβ	3 5
Par tscharchiare,	
Christ par lur Raig ch'eaus haun cuntschiid.	
Par noaß quell raig eir nuo saluain,	
Par sy' amur tuott bandunain	
Txaintxa dulur da lg cour;	40
Noaß Raig è Sènger naad hundrain	
Cun uaira drett' amur.	
VI.	
Sün quaist dy leid ans allagrain,	
Eir tuott anne.	
Noaß Sènger Christum ingratzgiain	45
Par sia grand' uschè buntad,	
Quatraas ell taunt s' haa pür dangad	
Humauna chiarn sü tour;	
Par quell' amur noaß Raig hundrad	
Our chiaritad da cour	80

15.

Ün' autra chiantzun eir da Nadal in lg mæd chi ais südsura scritt proa la chiantzun da ls dèsch cummandamaints, ud in quell da las Beadetzas, ud eir da las Tristetzas. M. L.

[-G79]

I.

Ludad tü sèasch, Iesu Christ, Ch' tü'sch naad uair crastiaun è giüst Dad üna giuuentschella tscheart; Ils anguels d' quai s'alleigran speart. Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

II.

Ilg sul naad filg da lg Bap etern S'chiatt' huossa ngüd in noassa chiarn, In noassa puwertad è saungk; Quell pain in tschèl hawain nuo aunck. Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

III.

Ilg qual ilg muond tuott nun tèng' aint,
[351] Ais ngüd d' Maria noaβ paraint,
Ilg quall sulett ell tuott sustain;
Ün pitsch'n uffaunt dwantad ais bain.
20 Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

IV.

Aqua s'aluaa lg etern sulai, Ilg qual a lg muond splandura dfai. Ell lgüsch inmetz a la schkürdüm E ns faa parsnawels d' sia lgüm. Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

15

5

10

V.

. Ilg filg da lg Bap d' natüra Deis Ais eister ngüd intauntr' ils seiβ, E quell ans main' our d' puwertad; Chi crai' in ell, ais tuott bead. Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

30

VI.

Ell ais in terra pouwer ngüd, Chia d' noaß puchiads lg ha incrasschiüd, Ch'ell saimpr' in tschel nuo ricks fadschess, Schkudün schkoa ls anguels qua uiuess. Halleluia. u, Faa ns, Seng. &c.

35

VII.

Quai Christ ha tuott par nuo pruwad, Sia grand' amur uschè mussad. S'alleigran d' quai tuott Christiauns, A saimper eir lg ingratzgien taunts. Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

40

16.

Ün' autra chiantzun eir da Nadal. A solis ortus cardine, &c.

[-680]

S'poa eir chiantar in lg mæd da ls 10. cummandamaints, d' las Beadetzas è da las Tristetzas, &c.

5

I.

[352] Tuotts leidamaingk da cour chiantain,
Dadaut d'allgrettzgia lg ingratzgiain,
Partuott ilg muond èd eir pagiais
Vain ditt, choa Christ naschüd ans ais.

II.

Bainwngüd tü saiasch, uffauntschluot, Ilg qual l'amur chiatschad t' haa tuott, Ch' tü, Sngur sur tuotta creatüra Huasch tuut humauna sü natüra.

III.

Ch' la tia noassa chiarn spandraß Ed yr a pearder nun lasschaß 15 Queaus ch' tü haasch tngüd cread indrett E sun improa crudads dandett.

20

25

35

IV.

Amuossa ns aint in la fuond d' noaß cour, Ch' nuo 'ndrett cunguosschn' ilg spandradur, Chia nuo traas tai, nuwell uffaunt, Nun peardan quai ch' til ns haasch fatt taunt.

V.

Purtad la Vearna ne haa quell frütt, Chi ns haa tuut uia la müærw pustütt D' la trearp, schkoa Deis ha imprumiß, Eir Gabriel, Saingk Ioan eir diß.

VI.

L'huneista chiaa da lg giuuen cour Dwantaa ün taimpel da la Singur; Huom uyw tuccada mæ nun l'haa, Virtud da Deis quai tuott dritzaa.

VII.

La næbbla mamm' haa parturyd 30 Quell, ch'imprumiß haa lg anguell tngüd, La sia spisa fuo 'npaa d' latt, Ilg qual sustain sul tuott afatt. [353]

VIII.

Ils chiamps da la tschèl d' quai s'allagraun Da la laud da Deis dadaut chiantaun; Ilg creadur è paster uair Venn als pastuors laschad ssawair. 18

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

Digitized by Google

IX.

Ludad tü saisch èd ingratzgiad Christ da Maria Vearna naad, Cun lg Bap insemmel' è cun lg sqingk Spiert, Chi ns daa la tia gratzg' è miert.

40

17.

Ün' autra chiantzun da Nadal, Corde natus ex parentis, &c. I. Z.

[= G 81]

I.

Our da lg Bap ans ais naschüde Ün uffaunt, uair filg da Deis; Quell da saimper fuo tscharnüde Vyur' aqua chia lg muond pudeß. Ell ais tuott in tuottas chiaussas, Saimper Deis ludad partal Sai', cur ell daa bæn è maal.

5

10

II.

O quun sqingk ais quella schlatta,
Our d' la qual ais ngüd quell frütt
Ed inunder ais pür datta
Quella gratzg' auta lg pustütt
A Maria, choa giuo d' tschèl?
Saimper Deis ludad par tal,
Saia, sch'ell ans daa eir maal.

15

20

III.

[354]

Tuotta foartz' èd eir tuott anguels Lauden Deis da tschèl Singur, Chi strasunen tuots nun stanguels Sia gratzg' è grand amur, Ch'ell ans haa dunad a saimper Seis saingk filg, ludad par tal, Sai' ell saimpr' in bæn è maal. IV.

25 Lauden saimper uèlgs è giuuens
Deis tzaintz' interlasschamaint.
Bap daa tschèl, pür tü arnuua ns
Traas tia gratzgia tzuond dadaint.
D' quella ns aimpla è ns spantauna
30 Salws a ns faar, ludad par tal
Saiasch saimper giüst mastral.

35

V.

O ch' nuo sy' amur cunguosschan, Ch'ell ans haa sur noaß ssawair, Ch' nuo ns impaissen cun anguosscha, D' chiai ell hagia seis plaschair, Ch' nuo ad ell sul uywn' è mouran, Quella gratzgia ns dett' ingual Deis noaß Bap é giüst mastral.

18.

Eir üna chiantzun da Nadal, chi s' chia unta in lg mæd da la prümma chiantzun südsura scritta da Nadal: Ün uffantschluot.

[- G 83]

I.

5 Quell dy ais bain fick allagruus
A tuotta creatüra,
Chia lg filg da Deis da tschèl bunduus,
[355] Singur sur la natüra,
Dad üna uearna fuo naschüd.
10 Maria, Deis haa tai tscharnüd,
Ch' tü saiasch tü la mamma.

Chiai ais dwantad taunt mürawlguus, Chia lg filg da Deis, da tschèl raig pruus, Naschett cun granda famma!

18*

-	•	7	,	٠
1	,	7		

Tzuond schkoa lg sulai splandura bèlg	15
Fick cler nett traas ilg uaider,	
Nè lg guast' improa par ün chiawèlg,	
Lgüschand fearm schk'ün lutschaider,	
Vschè sumlgaunt ais eir naschüd	
Ilg filg da Deis, Sulai uair ngüd,	20
D' la Veargina Maria.	
In ün praseppi fuo 'll schantad,	
Martuiri grand haa 'll indürad,	
Dulur greiw' è fadigia.	

III.

Sün la uerdüra pruuß pastuors

Vdyn nuucllas nouuas,

Da ls anguels sqingks uair pradgiaduors,

Chia Christ fuoß naad a prouwas,

Vn raig sur tuott grands snguors è raigs,

A lg raig Herodes læd quai ais,

Tramtett sia sudada.

O quun ün fauß ingiannamaint

S' pißaa 'll sün Christ cun tradimaint,

Matxaa ls uffaunts cun spada.

10.

[356] Üna chiantzun da bragiada giuwna, a chiantar par bünmaun a schkudün stadi d' lgieut d'imparsai.

I. Z.

[G - 84]

S'poa eir chiantar in lg mæd da ls 10. Cummandamaints, d' las Beadetzas è d' las Tristetzas, &c.

T.

Sü leidamaingk ans uællga faar
Cun granda cretta Deis chiantar
A ws awuirar ün leid bun ann.
Quell uællga Deis faar ngyr ingann.
10
Sai' ilg Senger ludad!

II.

Ne lgieut nè stadi poa brick staar, A lg qual nun uain Deis a giüdar, Ch'ell uællga d' nuo lg gubearn sü tour. Cuntuott wlain nuo ruguar da cour: Saï ilg Sènger ludad!

A Superiuors.

III.

Al lg reidschamaint, chia quell seis dguaut Ardschfüd da Deis indrett ilg giaud'; Alg detta Deis ch'ell cun pissèr Südrett é pruus è bun intlèr. Sai' ilg Sènger laudad!

IV.

Mantènnga quai ch'ais laud da Deis, Da Iesu Christ ilg chiar filg seis, Dfaimaingk eir stetta proa seis plæd, Chia drett fadschand nun lg uènnga læd. Saia ilg Sènger ludad!

A lg Cummün.

V.

A noaß cummün intèramaingk
Ch'ell sai' ubeidg' huneistamaingk,
E s'amma dfai cun buna paasch,
Schkoa nembers sauns d'ün coarp tzaintz' asch.
Saia lg Sènger ludad!

A ls massèrs d' chiasa.

VI.

A lg bap d' la chiaa cun chiaik ch' laint ais Ruguain nuo ch'ell indrett s'impaiß L'hunur da lg Bap Deis saimper ma, Quell chias' è cuort è tuott sul daa. Saia lg Sènger ludad!

15

20

25

[357]

30

[358]

	A famailga è a fantschellas.	40
	VII.	
	Ch' famailga say' ubeidg' è dfai,	
	Cun buna paasch, schkoa Deis agrai.	
	Christ uoaß famailg eir ell ais statt;	
	Chi craia quai, uain bain pagiad.	
	Saia lg Sènger ludad!	45
	A las laigs.	
	VIII.	
	Ch' las laigs s'abynen bain ingual	
	E poartn' insemmel bæn è maal,	
	Seand ün coarp, d'ün senn, d'ün spiert,	
	Sia gratzgia Deis cun eaus cumpart.	50
	Saia lg Sènger ludad!	
	A lgieut giuwna.	
	IX.	
	Ch' nuo giuwna lgieut eir temman Deis,	
8]	Ls cummandamaints eir saluen seiß,	
-	Ch' nuo uènngen eir bain amussads,	55
	A lg nütz cummün eir adamgiads	
	Ed a l'hunur da Deis.	
A b	aps èd a mammas èd a maisters da schkoula.	
	<i>X</i> .	
	A queaus, chi haun pissèr da cour,	
	E poan cun nuo fadigia tour,	60
	Dawoa Deis a ns intraguidar,	
	A queaus Deis uællga bain pagiar.	
	Saia lg Sènger ludad!	
	A giuwnals èd a giuuentschellas.	
	XI.	
	Cussalua, Deis, intèramaingk,	65
	Bragiada giuwna nettamaingk	

E ls dett' huneists impissamaints A uendscher nauschs giawüschamaints. Saia lg Sènger ludad!

70

Ad amalads.

XII.

Dulur haun grand ils amalads, Eir dy è noatt tzuond lungk firads, Schi ls detta Deis sandad in lg spiert A tour in paasch tzuond bain pardeart. Saia lg Sènger ludad!

75

A queaus chi indüran da tuottas soarts d' cuntradi.

XIII.

Lapyd, praschun, cuntuorbel blear,
Anguosscha greiua, grand stantar,
80 [359] Indiran blears aint in quaist muond;
Ls agiida, Deis, purtar quai tzuond,
Staar ch'eaus poassen proa ell.

A ls lawraduors.

XIV.

A queaus chi uællgen lawurar, Pruomaingk lur chiasa nudriar, Deis uællga faar chi ls poarta nütz E ls faar eir bain redar lur früts. Saia lg Sènger ludad!

A ls pouwers.

XV

90

85

A ls pouwers Deis eir uællga daar Iminchiady a ls cuffartar, Qui ch'eaus a l'oarm è lg coarp haun bsæng, Ch'eaus pillgn' in paasch è tuot par bæn. Saia lg Sènger ludad. [360]

A ls ricks.	95
XVI.	
Richetza queaus ch'in lg muond qui haun,	
Laproa cun grand pissèr eir staun,	
Cumparten our è s' penen proa,	
Ch'eaus saian ricks aquidawoa	
Aint in tschèl a saimper,	100
XVII.	
E saluen nütz d' lg intèr pagiais,	
Chia lg pouwer uèng' da tüært dafaiß	
E tragn' uffaunts cun hunestad.	
Quai ais da ls ricks ilg mèllger laud.	
Saia lg Sènger ludad!	105
A tuott pachiaduors.	
XVIII.	
Wuo pachiaduors deit tuots tscharchiar,	
Chi ws wellga Deis proa ell mannar,	
E ws uoalua naun tuots proa seiß ditt;	
Ws parduna tuott ilg uoaß dabitt.	110
Saia lg Sènger ludad!	110
A ls pradgiaduors.	
XIX.	
A queaus chi ns muossan la uardad,	
Dawent eir oastan la fusdad	
E s' poartan bain cun dyr è faar,	115
Deis uællga gratz' è foartza daar.	
Saia lg Sènger ludad!	
$La\ searra.$	
XX.	
Quai tuots ruguain nuo tzuond da cour	
Ad essr' ün pæwel schkoa Deis uoul,	120
Vn pœwl' huneist è sqingkia lgieut,	
Chi guarda txuond sulett sün Dèu.	
Saia lg Sènger ludad!	

XXI.

125

Cun nuo Deis saia cun seis maun, E ns uællg' ustar da tuott maal paun, Eir blear bun anns cun gratzgia ns daar, In sy' amur faar queaus dwantar. Saia lg Sènger ludad!

20.

Üna Christiauna chiantzun dawart la circuntzisiun.

T. B.

[-685]

S'chiaunta schkoa: Gott hatt ein ewig püntnus gstelt.

I.

5 [361]

Deis iina ligia fearm farmaa Cun Abraham a saimper. Cun queaus eir tuots ch' l' ha aint numbrad Da staar in seis saingk taimpel.

II.

10

15

20

E quella stais s' haa in la chiarn, Moa txaintxa fyn ch' la stetta. La cretta uoul chia Deis etearn Seis spiert a nuo trametta.

III.

Lg uffaunt in lg coarp seis uenn talgad Vair filg da sia mamma, Vair Deis da lg Bap d' natüra nad, S' cuwngyd cun nuo traas bramma.

IV

Signd ilg Sènger circumtzys, Schi stous la chiarn muryre. Par quai haa'll wlgüd, ch'ell moart fuoß uys, Improa nun uous tzuond pryre. [362]

V.

Cun ell inseml' haa 'll fatt aluar La chiarn, ch' la saimper uyua, Vschè haa 'll ligia wlild farmar Cun noassa chiarn chiatyua.

VI.

Ch' l'ais huossa noaß è saimper staa, Ch'ingiün spartyr ans poassa, Ch'ell in saisweß haa implantaa Tuott chik chia Christ cuffessa.

VII.

Quai ch' nuo in Christ huoß' imprandain, Ais d'Abraham la ligia. D' seis semm ilg muond uschè ais plain, Ch' las stailas nun lg alligian.

21.

Ün' autra chiantzun choa Christ s' haa fatt subgett a la ledscha, è nuo da quella dalibrads. LZ.

[= G 86]

S'chiaunta schkoa: Der von dem gsatz gefryet was.

T.

Quell tzuond d' la ledscha ch'eira largk E tzaintza tuott puchiadse, Haa tuut par nuo improa sü lg chiarck, Ch' nuo ngissen tzuond schkiargiadse.

II.

Quatraas nuo eir d' la ledscha frauncks Suott quella plü brick èsschen. Spandrad nuo Christ haa cun seis saunk Da lg giuff chia nuo hawesschen.

Digitized by Google

25

30

5

III.

Chia quai chia la fila da Deis par nuo Haa datt seis saungk, spoans oura, Ans poarta quell salüd amuo, Traas ledscha ch' nuo nun mouran,

IV.

Ils quaus ilg filg haa sweß largiad, Da lg giuff d' la ledscha mütschan, Parlgeß uain Iesus Christ numnad, Ch' nuo quell par noaß Raig büttschen.

V.

Improa eschn' nuo brick largss uschè Pachiar chia huossa s' poassa, Schkoa quai sai' huossa drett è bèè Ingair fatt putrænnga groassa.

VI.

Ilg Senger dysch: Eug sun teis Deis, Indrett improa t' dapoarta. [363] Eug ilg thesaur plain d' boen sun teis, Nun yr la uia toarta.

VII.

Ah, Deis, amuossa ns quai indrett, Teis spiert noaß cour inlgümna, Ch' nuo lg maal bandunen qui dandett E fatschen bain par üna,

VIII.

Ch' nuo talgen tuott aschkrængs dawent, A tai sü ans uffearran, Traas tia gratzgia tzuond gu(a)gent Suott tia uællga ns searren.

15

20

25

30

[364]

La historia d' la paschiun da noass Sènnger Iesu Christi, dachoa chia ls quatter Euangelists l'haun scritta.

[-G87]

S'poa eir chiantar schkoa lg psalm 119., è schkoa lg Pater Næss, è schkoa: Hilff herre gott dem dinen knecht.

I.

Schkudün pür crida seiß puchiads,
Chia Christ sün sai haa tuots purtads,
Dapæ ch' l'ais ngüd in terra,
Dad üna giuuentschella naad,
Aqui par nuo ch' l' haa indürad,
Par ch'ell paschaß la guerra.
Ils moarts pudett ell far aluar,
Las malatias eir madgiar,
Infyn chia lg temp prusmawa,
Ch'ell deß sü ngyr uffeart par nuo,
Quell fasch greiw d' noaß puchiads dschrür giuo,
La cruusch ad ell pasawa.

II.

Parchiai schkumbaut ch' la feista uenn,
Seiß giuuens tuots proa Iesum stenn;
Qua ls diß ell cun chiawailge:
Ilg filg da Deis uoul ngyr tradydt,
Miß sün la cruusch, schdangad eir trydt,
D' quai faun ls Iüdeaus cussailge.
In chiasa da Schimun Lawruus
25
Vndschett Maria lg Senger pruus
Cun ün pratzius ütte.
Bruntlaun alchiünß da ls giuuens d' quai,
Iesus la dafandet tzuond dfai:
Quatraas fuo Iudas gritte.

III.

Proa ls prears prasuras s'addattaa,
Ilg Sènger da tradyr guardaa
Daners par trenta baudte.
Praist Iesus cun seis giuuens uain,
Mangiaa cun eaus la paschkua bain,
Quell uorden fuo lgiwrade.
Ell ans schantaa ün testamaint,
Ch' nuo sia moart tènngn' ad imaint;
Lauaa a tuots ils peise.
Mattett awaunt la chiaritad,
Choa 'll ngiß dad eaus eir bandunad,
Qua cuffartaa 'll ils seise.

35

40

IV.

[365] Sün lg muunt da lg æli ch'ell passaa,
Tramland è sa schquassand uraa:

Valgad, diß, èd uraae.

Vn bætt d'ün crap gett inawaunt,
Vyd d' seis saingk Bab uraa 'll dintaunt:
O Bap, eug t' roug, quai faae,
Chia quaist txüü uènnga tuudt da mai,

Chia tuott pußibbel ais a tai,
Improa tia uællga dwainta.
E quai ruguaa 'll la teartxa giaa,
Proa seis schkulars ell tngett turnaa,
Cun lg sænn eirn' eaus tuuts ainte.

V.

Ell diss: Durmyw wuo in meis læd?

L'hur' ais aqua, tadlad quaist plæd,

Ch'eug uèng a ngyr tradyde

In mauns da ls pachiaduors, staad sü,

Quell chi m' tradesscha gia ais ngüü,

Lg urar ingiün imblida.

[366]

Taunt ch'ell tschantschawa, Iudas uain Cun chiamp d' sudada grand è plain, Cun astas, lgüms quell uenne. Ilq traditur dett ün singal: Leß quell ch'eug bütsch pilgad ingual; 65 Guardad è la mnaad a senne. VISignd ch'ell tuott uyuaunt ssawett, Bain baut incuntra ch'ell a ls gett, Ls dmandaa qua cun buntade: Chi pür tscharchiaw wuo cun tngyn dquaut? 70 Iesum, dissnai, è denn giuo baut; Chi 'll sai', haa 'll qua mussade. Qua Iudas baut a lg dett ilg bütsch, Salgy qua via tuott quell rætsch. Denn Iesum d' maun cun ira. 75 Petrus traß dagia cun chiawaila, Tschunkaa l'urailg' ad ün famailg; Qua Iesus suott a dyre: VII. Mett' aint, mett' aint la spada tia; Nun uousch ch'eug poarta la fadigia? 80 Ell haa lg famailg madgiade. Proa Hannas Iesus fuo manad, Proa Caiphas eir intuorn strutzgiad, Ligiad è praschunade. Petrus gett aint dawoa in chiaa, 85 Par saschkiudar proa fæck alaa, Schnagiaa trais gia noaß Senger. Lg ouaischk ilg tngeiwa pür dmandad, Pardüttas faussas eir tscharchiad Par far muryr ilg Sènger. 90

VIII.

Christus ils daw' ingiün raspuus; Aqua lg dmandaa lg ouaischk brick pruus: Chiai ssaasch sün quai tü dyre? T'schkungiür eug traas ilg uyuaint Deis,

Ans dysch, sch' tü 'sch Christ ilg uair filg seis.

Diß Iesus cun ardyre:

95

105

120

125

[367] Eug lg sun, è ws dych qui brichia plaun,

Ch' wuo ngyd ilg filg da lg crastiaun

A uair ngand in las nüwlas,

100 Tzetzand d' la dretta wart da Deis.

Lg ouaischk schkiarpaw' ilg uistmaint seis,

Diß: Chiai wlains plü testmundgias?

IX.

Wuo wsweß udyd, choa 'll haa schdangad Deis; chiai bsüngains tngair plü dmandad?

Eaus dissn': Ell dee muryre.

Spüdawn' ad ell aint in seis nys

E lg dawan d' puongs è tngeiwan rys

Cun plæds schdanguuß a dyre, La sia uista tngair tzuppad,

110 Alg daar pungadas, tngair dmandad:

Dych: chi'ß quell chi t' haa datte?

Tuot la sudada la damaun Bleara dmandad' a Iesu faun,

Davent mnad proa Pilatte.

X.

115 E lg haun a quell datt aint a maun.

Schkoa Iüda wsett quai, pouwer chiaun,

Schi s' haa 'll tngüd inrüglade.

A ls prears cusnaa ell ils danærs,

Dis: Eug pachiad nhag, ch'eug sun peartz,

Cuntschett sia puwertade.

Ell s'appichiaa, schluppaa par mètz, E ls prears prasuras baut sün lg pètz

Fenn par ls danars cussailge,

[368] D'ün hawner eaus cumpraun ün ær

Par sapulyr ils eisters. Cher Fuo scritt quai nun chiawailge.

XI.

Schkoa Iesus fuo awaunt Pilat,	
Vn plaunt aluaa grand txuond afat	
Bain txaintxa fundamainte.	
A lg imperadr' haa 'll cuntradit,	130
Ruuyna lg pæwel da partuott	
Cun seis ingiannamainte.	
Pilatt sün quai blear ilg dmandaa,	
Raspoast' ingiünna Iesus daa,	
Parch' ell nun feß batailga.	135
Eir ad Herodes lg haa 'll tramiβ,	
Quell s'allagraa, sün quai ell diß:	
Faa ns inqualch mürawailga.	

XII.

Signd chia Iesus nun lg süngaa,	
Lg haa eir Herodes fick schbüttaa,	140
Dcheau a Pilat cusnade.	
Pilat clammaa ls Iüdeaus è diß:	
Eug ad Herodes lg hag tramiß,	
Quell lg haa pruus santentzgiade.	
Vsauntz' hawaiw wuo saimper tngüd	145
Da ngyr ad ün praiβ in agiüd;	
Eug Iesum ws uælg largiare.	
Tuots a bragyr ad auta uusch:	
Appichia Iesum sün la crusch,	
Par lg moarder wlains ruguare.	150

XIII.

[369]	Pilat fee Iesum giaschligiar,	
	Traas la sudad' in chiaa schdangar,	
	Vastyd in guisa d' raige.	
	Ÿna curuna d'spinas faun	
	E quellas traas seis cheau chiatschaun	155
	Oun üna chiqnna dfaie.	

Ilg salüdawan raig cun schdeng, Blears schkrachs in sia uista lg denn, Seis cheau eir sqingk cutxywan. Pilatus diβ: guardad quaist huom, Eug aint in ell nun chiatt chiaschun. Pür plü ch'eaus s'implusywan.

160

165

170

175

185

XIV.

Bragywan tuots cun auta uusch:
Hai, crutxifichia lg sün la crusch;
Vschlgæ deisch ngyr in schgratzgia
Cun lg Caiser: cur 'l udy quell plæd,
Schi tmee 'll a ls faar mal adalæd,
Laua mauns, uenn in gratzgia,
E ls dett ilg moarder Barrabam,
Moa Iesum aint pillga 'll a maun
A lg faar dawoa lur uællga.
Sia uistmainta lg trassen aint
A lg mnar dawent cun schdengamaint,
Purtand la crusch cun dællga.

XV.

In quai ch'eaus geiwan our cun ell,

Schfurtzaun eaus Simon Cyrenell,
Ch'ell alg giüdaß purtare.

[370] Blear pæwel è dunnauns cridaun;
Intuorn s'uuluett qua Iesus plaun
180 E diß a ls auisare:
He, nun cridad ingiün sün mai,
Moa cryda pür schkudün sün sai
E seiß uffaunts schmaalnadse.
Wuo ngyd amuo a dyr: Bead

XVI.

Par paina d'uoaß puchiadse.

Cur eaus riuaun sün lg læch da drett, Duus maalfadschaunts aqua s' hawett.

Sun quellas chi nun haun purtad,

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

	Queaus fuon pandüds cun elle, D' la drett' è da la sneistra wart, Profetidzad fuo statt quai dwart. Qua diß noaß Sngur fidele:	190
	Parduna ls, Bap, ch'eaus tscheart nun ssaun ilg 1. Ilg grand puchiad aqui ch'eaus faun. dals 7. plæds. Pilatus quell scriwette In trais languacks ils prüms da lg muond: Raig da ls Iüdeaus ais Iesus txuond. A ls prears quai incresschette.	195
	XVII. Schkoa Iesus fuo crutxifichiad, Sia uistmaint' haun eaus surtad, Büttaun ils dads susüra. Schkumbaut ch'ell sia mamma wsett, Ioannem eir ala, ell dschett	200
[371]	Ad ella cun amure: Quell (duonna) teis filg ais fidell, Eug huossa t'arcumand a quell: Ioan, guarda tia mamma. Ils prears lur giamgias fawan d'ell	205
	Cun auters blears dad Israel; Schdangawan Deis insæmma.	210
	XVIII. E dscheiwan: sch' tü filg ésch da Deis, Schi t' giüda da lg martuoiri teis, Dscheiw' eir l'ün malfatture. Improa s'uuluett l'autr' incuntr' ell, Dee laud a Deis ch'ell fuoß fidell, T'algoarda d' mai, Singure, Our tü uainsch in teis raginam. Ell diß: Hoatz uainsch our d' tuotta famm ilg 3. plæd Oun mai in lg paradyse.	215
	Intuorn las sès uenn la sch[k]ürdün, Christ a las nouw udyn schkudün Bragiand (d' ougi eaus haun ruse)	220

XIX.

Meis Deis, choa m' haasch tü bandunad? ilg 4. plæd Feil èd aschait eaus la haun purtad, Cur ell diß: Eug nhag saye. 225 ilg 5. plæd Schkoa Iesus haa quell insagiad, Diß ell: Huoß' aisè tuott laiwrad; ilg 6. plæd O Bap, sulett a taie In teis sgingk mauns eug arcummand ilg 7. plæd 230 Meis spiert, cun auta uusch tschandschand. Seis cheau laschaa 'll crudare. [372] Dett sü seis spiert: è la mür s' fandett, In la taimpel bèla parmètz dandet, Las peidras a schluppare,

XX.

Las sapultitras a s'awryr,
Ilg chiapitaun' è blearse
Haun ditt: Par lg uair quell eira giüst
Ilg drett uair filg da Deis è Christ,

240 E s' dawan d' puongs in ls course.
Cur eaus ils malfattuors rumpenn,
Fuo Christus moart ch'ell ruott nun uenn.
Pundschett ün sia coasta.
Landroura uenn drett' agua, saungk,

Ch' l'ais la funtauna, brick ün faunck,
Chi ns laua sul è ns oasta.

XXI.

Dapæ chia saira fuo lgiwraa,
Ilg pruus Ioseph Iesum pillgaa
D' la cruusch a lg sapulyre.
Quaproa eir Nicodemus uenn,
Cun coastlich ütt eaus bain lg undschenn,
Aint lg hauné wlgüd uastire

250

Digitized by Google

Aint in ün nett lantzæl plagiad, Qua eir ün crapp eir inchiauad, Bain ün nouw munimainte. Quaint haunè noaß Sèngur luguad, Vn grand crappatsch lasur rudlad, S'ingenn, lasschaun ell lainte.

255

XXII

[373] Amuo ls Iüdeaus fenn qua ün plaunt Par grand pissèr ch' la haweiwan taunt; 260 Christ uyw uenn cun cuffoarte. Par ch'ell ans feß giüsts, salws, beads, Cun ell in tschèl proa la Bap manads Our d' quella greiua moarte. Cuntuot ans denn nuo allagrar, 265 Chia noaß saluadr' è Sènger chiar Ans haa surwngyd uittoargia. Vitt ilg puchiad, lg uffiern, la moart, Quell ais sulett ily noaß cuffoart, Ns survain sul misercoardgia. 270

23.

*La chiantzun da la sett plæda, chia Christ disa sün la crusch.

H.C.

I.

Cur Iesus da ls Iüdeaus fuo prais E sün la crusch la stawa stais Uschè cun grand dulure, Sett plæds cun sia bucca diß; Pillgain queaus bain a coure.

5

II.

Lg prüm diβ ell dutschamaingk ingual Vy d' seis sąingk Bab celestial,

Cuffoart grand da la pachiader: Parduna ls, Bap, ch'eaus tscheart nun ssaun, Ch'eug sai' ilg uair saluader.

III.

T'allgoarda l'auter plü nawaunt, Choa 'll pardunaa a lg malfadschaunt Vschè dschand gratziuse:

[374] Par lg uair hoatz uainsch a ngyr cun mai Aint in lg sqingk paradyse.

15

25

30

35

IV.

Ilg teartx ch'ell diβ, denns bain intlèr,

20 D' sia sqingka mamm' haa 'll tngüd pissèr:

O duonna, uaisch teis filge?

Ioan, mèra tia mamma qua,

Parchiür la, faa lla lg mélge.

V.

Ilg quart, chi ngiß cumplyd ilg ditt,
Chi fuo da Christ uiuaunt statt scritt,
Schi diß ell: Eug nhag saide.
La profetxia qua s' cumply:
E lg denn feil èd aschaide.

VI.

Lg tschingkiaw: d' l'anguosscha ws allgurdad, Chiai Christ par nuo haa indürad: Meis Deis, meiß Deis, parchiai m' bandunasch? Lg martuiri grand ch'eug qui indür, Pür plü chia tü muntunasch.

VII.

Lg sèsaw denns tngair bain adimaint, Quaist grand è sgür cuffoartamaint A tuotts nuo pouwer pachiaduors: Aqui ais huossa tuott cumplid Par pouwers, ricks, famailgs è snguors.

VIII.

Lg settaw ans haa 'll wlgüd amuossar, A chi nuo ns denn arcummandar, Cur nuo d'aqui ns spartyne: Eug arcummand, Bap, in teis mauns My' oarma sün la fyne.

40

IX.

[375] Chi huondra Christ cun deuotzgiun E s' tain uy d' sia paschiun,
Quell uoul Deis parchiürare
In terra cun sia gratzgia bain,
In tschèl saimpr' allagrare.

45

24.

Üna chiantzun chi s'chiaunta a Paschkua &c. T.B.

[= G 88]

Schiaunta schkoa: Christ ist erstanden uon dem tod.

I.

Christ rasüstad ais da la moart,
In tuott' anguosscha uair cuffoart,
Ün raig partuott fadaiwel,
Lg puchiad traas ell ais flaiwel,
Seis schdèsch ais huoß' hundraiwel.

5

II.

Giain traas la cretta tuots proa ell,
Ch'ell ais d'uardad noaß spuus nuwell,
Ell poart' aunk las issainas,
Purtad ch' l' haa noassas painas
Dfai traas tuot sias auainas.

10

III.

Inua ais taunt falloa è uiers
D' la faussa cretta par trauiers?

La foartxa d' Christ schdaschdada Voul huossa cun la spada D' seis plæd aluar nagiada.

20

25

30

5

10

[376]

IV.

Tü pitschna schkoassa, nun ta tmair, In teis cuntuorbel deisch ssawair, Traas Christ ch' tü uainsch a uendscher; Quell teiβ fadyws poa tendscher Nè lasscha ls seiβ me stendscher.

V.

Sngur Iesu Christ, aluainta ns tuots, Ch' nuo our da tai nun crouden bluots, Ch'alchiùn d' nuo nun s'intarda, Cur tia uirtüd gialgarda Vain, chia tuott ngand tai guarda.

VI.

Impraista ns, ch' nuo dintaunt ingual Nun ns uællgen l'ün a l'auter maal, Ch' nuo fick malnützs tuots èsschen, Schguidada peartza bèsschia, Schi ns tschearchia tü, ns indresscha.

25.

Ÿn' autra chiantzun da Paschkua. M. L. [= G 89]

Schiaunta schkoa: Christ lag in todes banden.

I.

Christ d' la moart ais statt praschun,
Tradyd par noaß puchiadse;
Rasüstad ais dcheau ilg bun,
D' la moart ch' l'ans haa spandradse.
D' quai ans denn nuo allagrar,
Deis ludar è lg ingratzgiar,
Chiantar eir: Halleluiah.

1	r	1	,
1		ı	١.

Crastiaun ingiün in lg muond
La moart schfurtzar pudeiwa.
Da puchiads nett esser tzuond
In lg muond alchiün nun wleiwa.
[377] Traas quai uenn la moart bain baut
E pillga sün tuots nuo dguaut,
Praschun suott sai ans tngeiwa.

III.

Iesus Christus filg da Deis
Ais aint in noaß læch ngüde.
Noaß puchiads haa tuuts par seiß,
La moart qua dschdrür pudüde.
Tuut our d' mauns tuot drets è dguaut,
Seis agualg ch' la moart bain baut
E foartz' haa tzuond pardüde.

IV.

O chè guerra fuo pür quai 25
D' la moart schych cun la uitta.
Haa la uitta uitt par tai,
Traguus la moart txuond gritta,
Schkoa lg ais statt profetidxad,
Ch' l'ünna moart l'autr' haa malgad, 30
La moart cun tuorp ais uitta.

V.

Quaist è lg drett angel paschkual
Da Deis statt maniade,
Ch'ais statt sün la crusch partal
Cun lg fæch d' l'amur brassade.
Seis saungk denns hawair in lg cour,
Chia la moart nun ns poassa tour,
Sün nuo nun hagia dguaude.

15

VI.

Saimper denns cuntuott firaar,

Da cour ans allagrare,

Tuots da faar eir maal pussar,

[378] Quailg wlain nuo tuots ruguare,

Ell ans uællga inlgümnar,

Cun seis spiert noaß cour tuccar,

Ch'ell ais ilg drett sulaie.

50

VII.

Huossa denn nuo uyuer bain
Oun paun dudsch tzaintz' aluoanne,
Lg plæd da Christ suul spür mandgiain,
Laschain ilg uèlg Adamme.
Christ ans uoul ell paschantar,
Sul noaβ oarma cuffartar,
Falloa nun uoul ell auter.

26.

*La cummuna chiantzun chi s'chiaunta a Paschkua da la rasustaunza da lg Sènger: fatta traas Philippum Gallitzium.

Schiaunta schkoa: Christ ist erstanden.

I.

5 Christ ais rasüstad sü

Da tuott ilg seis martuiri.

D' quai denn nuo tuots staar leidamaingk,

Parchiai ch' lg ais noaβ cuffoartamaint.

Halleluiah.

II.

E sch'ell nun fuoß brick rasüstad,
Schi fuoß ilg muond tuott rumas moart;
Moa damæ ch'ell ais rasüstad,
Schi ais traas ell tuott uiuantad.
Halleluiah.

III.

[379] Ed uschè vaira ch'ell ais dcheau
Ngüd uyw è da ls moarts naun turnaa,
Schi ngyn nuo tuots a rasüstar,
Pagiailga dawoa noaß fats pillgar.
Hallelviah.

IV.

E schkoa ell d'huossa uia brick Nè moura nè indüra plü, Schi ngyn nuo tuots, chi qui 'ndürain, Cun quell a saimper a staar bain. Halleluiah.

V.

Halleluiah, Deis, sai ludad,
Deis saia ingratzgiad,
Chia lg noaß Christ ais tscheart rasüstad,
Chi uoul a nuo saimpr' agiüdar.
Halleluiah.

27.

Üna chiantzun chi s'chiaunta sün l'assentziun da Christ in la noatta da lg Psalm XV. &c.

A. B.

[=G91]

I.

T'alleigra, prusa Christantad 5
E chiaunta, chi strasuna,
Ch' hoatz t'ais ilg tschèl aweart, pinad
Traas Christ, ch'ais in parsuna
Cun grand' hunur in tschèl aluad,
Sur tuott seis inamychs schantad,
Queaus uit, sün quell sul guarda.

15

20

II.

L' haa la lawur d' seis Bap cumplyd, Ountaint' ais sia giüstia. La uélg' inamiauntza dfnyd, D' la paasch aweart la uia. Ilg preir pradsura, schmaad ell ais, Fatt traas seis saungk la uia, prais Haa 'll la praschun manada.

[380]

15

20

25

30

35

III.

Parch'ell fuoß huossa tuott sur tuott
In tschèl èd eir in terra;
Lg puchiad, la moart, lg iffiern haa'll ruott
E uitt in quella guerra.
Chiantad Iou Iou è ws tngait fick buns,
Chia lg tschèl quell penda plain d' tuott duuns,
Ch' nuo a giudair queaus uènngan,

IV.

Da seis sgingk Spiert, ch' l haa imprumiß, Chia quell ans deß absoatuer,
Laproa chia uair traas quell s' pudeß
Choa tuott ngiß bain a s'uoaluer,
Dawoa lg cuntradi ngiß salüd,
La uitt' etern', hunur giüdüd
A ls bain patzgiaints è stawels.

V.

Moa choa pudeß ün cour star dschtuut,
Chi poa tour aint tngyn chiaussas,
Ngand nütz d' la cruusch, d' la moart eir tuut?
Hunuors da lg muond sun faussas.
Quell cour uain a salgyr in aut,
Inua Christus tzètza aut
Proa seis sgingk Bap a saimper.

VI.

Cuntuott daa ns, Sènger, crett' è spiert,

Schkoa eir a teiß apoastels,

Chia teiß fidels tuotts traas teis miert

Par üna uywn' èd oasta ls

Da lur fadyws, ch'eaus uènngan nouws

E stetten stawels in tuott louchs

A saimpr' in tia uællga,

VII.

Chia cur in lg plü dawoa tü uainsch
Sün tuott a daar santentzgia,
E ls moarts d' las sapultüras mainsch,
Chia tuott t' fatsch' ubedgentzgia,
Proa tai ch' nuo stetten da lg drett maun,
E uyuan saimper traas teis paun
E chiaunten Halleluiah.

28.

Ÿn' antra chiantzun da la Assentziun da Christi. I.Z.
[= G 92]

S'poa chiantar in las noattas da lg psalm 1. &c. è schkoa: Vff disem tag so denckend wier.

I.

Sün quaist dy fains allgurdaschun,

Choa Christ a tschèl ais yde,

Ed ingratzgiain Deis, ch'ell ais bun,

Rugand par seis agiüde

A nuo qui pouwers pachiaduors,

In taunt grand priguels è duluors,

Chi fuossen tzaintza sprauntza.

Halleluiah, Halleluiah.

II.

Moa laud a Christ, ilg qual ans haa
La uy' in tschèl pardeartte,

Siqnd uywaunt quell txuond sarraa,
Ans lg haa 'll cun dguaut awearte.
Chi eraia quai, d'allgretzg' ais plain,
Improa pardearscher s' dee ell bain
Ad yr dawoa ilg Sènger.
Halleluiah, Halleluiah.

25

40

III.

Chi sia uællga faar nun uoul,
Nun lg ais datscheart proa lg Sènger,
Parchiai our d' tschèl sarrar Deis soul,
Saungk, chiarn, txuond oura tènger.
La cretta pagia, sch'ella deß
Drett' esser, bain eir tscheart ün feß
Bain quai chia Deis cummanda.
Halleluiah, Halleluiah.

IV.

Vschè s' cummaintz' a tschèl ad yr,

Infyn proa lg Bap ch' nuo ngyne,

Taunt ch' nuo mütschain, cun lg muond nun pryr,

Cun Deis eir ans cuwngyne

Schkoa seiβ uffaunts, chi guardn' in sü

E lg Bap a uall plü længk è plü,

Infyn ch' nuo ngyn insemmel.

Halleluiah, Halleluiah.

V.

Quell dy pitr uain d'allgretzgia plain, Our Deis proa ell ans pillga, E ns faa, ch' nuo a seis filg sumlgain, Schkoa pruus seiβ filgs è fillgas; Qua s' chiatt' allgretzchia leidamaingk [383] Proa Deis a saimper plainamaingk; Quell dun Deis ans impraista. Halleluiah, Halleluiah.

29.

Ün' autra chiantzun dawart l'Assentziun da lg Senger, chi s'chiaunta eir in la noatta deura. I.Z.

[-G93]

T.

Eug crai in Deis ilg Bap meis uair,
Eir in seis filg d' natüra,
E m' tèng quatraas a ngyr par lg uair
Tzuond salw, cun sprauntza sgüra.
Eug crai, schkoa Christ a tschèl ais yd,
Da ngyr traas ell dafais, bandyd,
Fyn' ch'ell proa sai am pillga.
Halleluiah, Halleluiah.

II.

Eug crai, chia quell d' la dretta wart
Da lg Bab cun foartza tzetza.
Ell a lg Diawl' haa ruott sy' art,
A ls seiβ salūd ell dritza.
O Sènger Deis, o Iesu Christ,
Ans spoardscha saimper teis maun giūst;
Proa tai a tschèl ans tragia.
Halleluiah. Halleluiah.

III.

Eug crai chi uènnga lg tèmp d' sia uusch, Chia schkoa ell ais yd süe, Tuorn' ell darcheau, quai ais dastrusch, Bain ch' lg ais ilg dy taschüde: 5

10

15

[384] 25

30

35

40

45

50

Moa las issainas nuo ssawain, Sun tæst passadas foartza bain, Aunt ch' nuo indrett quai paissen. Halleluiah, Halleluiah.

IV.

Ilg muond ad aura bütta tuott,
Par fick cun plæds ch'ell lauda,
Pür chia lg puchiad nun stetta dsuott,
Tschert ad iffiern ch'ell auda.
Ilg muond nun s' paissa sün lg dy grand,
Sch'ell cun dulur alg uènnga ngand,
Rüglèntscha qua fuoβ tarda.
Halleluiah, Halleluiah.

V

Hoatz fain nuo tuots allgurdaschun,
Choa Christ a tschèl sai' yde.
Aunck saluan blears fick quell muntun,
Chi dschfaa ilg tèmp tzuond tryde.
Lg uistmaint da notzas eaus nun haun,
Aunck uèngnè d' quai, ch'eaus huossa faun,
A s'allgurdar, moa tarde.
Halleluiah, Halleluiah.

VI.

Deis uællga ch' noassa bucc' è cour Aint in uardad s'accoarden, Ch' nuo ns paissen tuots: Damaun eug mour, Sün lg dy dawoa ns allgoarden, Ch' las nüwlas leiwn' eir nuo in aut Oun Christ noaß cheau a tschèl sü aut. Dieu lg uællga ch' nuo quai prouwen. Halleluiah, Halleluiah.

[385] Vna chiantzun chi s' chiaunta a Tschinquaisma, in la noatta da la Paschiun, &c. A. B.

[-G94]

I.

D'allgretzgia giùwla terr' è tschèl

Ls miracuels dych da Deis fidel,

Ch'ell fæ hoatz a la brünna

Vy d' seis schguidad pitschnett muntun,

Chi stawa quait in l'uratzgiun,

Vy d' Deis cun pasch par ünna,

Ch'eaus ngissen battigiads cun lg Spiert.

Quell uenn in guisa d' fæch datschiert

Cun tun èd aura fearma.

Partuott la chiasa ch'ell imply,

Spartydas lenguas sün quell dy

S'wsenn, chi tschantschawan fearme.

II.

Sün eauß ils duns da tschèl s'awryn,
Par aiwers fuon schdangad plains d'uyn,
Tuott uenn plain d' mürawailga,
Ch'eaus tuots languacks tschantschawan praist,
Ls fidels ludawan Deis par quaist,
S' fenn sü a la batailga,
Ch'eaus cumbattessen cun ls fadyws,
Pradgiand sul Christ, chi ns haa fatt uyws,
Ch'ell fuoß ilg sngur, par choarda,
E chia lg puchiad s' deß bandunar,
In lg nuom da Christ s' faar battigiar,
Quai fuoß da Christ ilg uorden.

III.

[386] O quun ün gratzius pardun
Grand ais, sün lg qual la spandraschun
Da Deis partuott s' clam' oura.

20

25

Quell thæn s'aras' in tuott ilg muond, Chia Deis ans haa spandrad bain txuond, Ch'alchiün fidel nun moura, Our da lg iffiern, brick cun danærs Neir autra rauba, praads nè ærs, Moa cun lg saungk d' seis filg Raige; Teis spiert haasch, Sèngr', a nuo tramiß, Par ün sagèlg tscheart pain ch'ell fuoß, Ch' nuo uèngn' a ngyr proa taie.

IV.

Ah, Sènger, faa, chia lg flaad d' quell Spiert
Eir chiatta nuo cun paasch d' teis miert
Vrand, è suoffla uia
La puolwra da ls puchiads d' noaβ cour,
La chiasa d' la baselg' aimpl' our

Cun crett' è cun giüstia;
E noaβas lenguas dwainten d' fœch
E tschauntschen teis laud brick da giœch,
A lg proaβem quai chi frütta.
Dawent eir arda lg uèlg aluan,
Ch' nuo t' saluen par noaβ spuus tuott ann,
Scha bain la chiarn quai schbütta.

35

V.

Nuo huoβ' hawain teis plæd udyd Længk, moa nun ais aunck tzuond cumplyd, La cretta tai chi huondra.

Teis ær ais bain samnad, saguad,
Cuntuott deisch huossa ngyr ruguad,
Chia lg bun frütt cressch' awuonda,
Ch' tü dettesch tia bandischun,
Traas gratzgia giuo da tschèl teis dun,
E dsuringiuo uantüra,

Ch' nuo traas teis spiert tzuond uèngan fearms, Ch' nuo paigers èsschen sur tuott tearms, Schi ns tragia, Bap, cun chiùra.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

Aqui s' poa partyr la chiantzun, è la gastza chi uènngen dawoa, chiantar cur la preidgia ais lgiwrada.

VI.

Vè, o Sqingk Spiert, tü ütt da Deis,
Implesscha ls cours partuott da ls teiß 65
Cun lg fæch d' tia chiaretxa.
Da tai sulett stou ngyr mussad,
Chi deß proa Deis ngyr inclinad
A s'uoluer cun farmetxa.
Ilg crastiaun chiarnal nun haa 70
Intlèt da Deis da quai ch'ell faa,
In la uardad schi ns maina,
Tuott la ductrina ns faa dimaint,
Chia Christ haa datt è fatt scrywr' aint,
Ch' la noatza uènnga plaina.

VII.

A lg Bap tü 'sch èd a lg filg cummün,
In tai eaus uènngen tuott in ün,
Tü 'sch lur ligiqm a saimper:

Vschèa faa ns eir nuo tuots ün,
Chia d' nuo nun s' txaiwra our' alchiün,
Traas sectas our d' teis taimpel,
E salw' insemml' ils filgs da Deis,
Chi sun par lg muond rasads ils teiβ
Traas foartz' è faus ducture,
Ch'eaus stetten stawels uy da lg cheau,
Nè schneigen Christ brick par ün peau,
Sul tschearchien sy' hunure.

VIII.

Traas tai staa sii lg now testamaint,
Deis tzaintza tai nun uain cuntschaint,
Tü sul noaß cours arnuuasch,
E clammasch tii in queaus Bap noaß
E ns dritzas paasch è paus tzuond groaß,
Ns cuffoartasch, cur tii ns prouwasch,

95

Ch'eir indürar ans ais hunur,
Cur til in ls cours uainsch cun amur
Spanß our, a nuo t' palaintasch.
Til ns mainasch sün lg bell plaun chiamyn
E reidsches qui noaß paß chiaryn,
Sün lg dy dawoa ns aluaintasch.

IX.

100

Từ 'sch la funtaun' è lg uyw cunilg, Chi sagua la citad da lg filg Da Deis, d' la said bawraintasch. Traas tai in pee staa lg chiasamaint Da lg Bap, faasch ch'ün ais d' tai cuntaint

105

E s' fida, tuott paschaintasch.

[389]

Nuo èschn' ün fraschel martsch uaschèlg Our d' terra, flaiwel schk'ün chianwælg, Cuntuott tü nuo cussalua E ns couscha bain cun teis fæch chiaud,

110

115

120

Chia lg inamych nun ns nouscha baut; Cur nuo ns spartyn, ns absoalua.

X.

Nun ns lasscheß faar incuntra tai,
Faans ch' nuo teis taimpel saian dfai,
Cun cretta faa ch' nuo uren,
Chia Christus Iesus uéng' in lg muond
Traas tai in nuo cuntschüd bain tzuond,
Faa lg plæd par nuo tuott' hura.
Noaß alimaint d' la chiarn amuo
Ais fearm, tzuond blear amaunck' a nuo,
Nuo cun buntad chiastigia
Par noaß puchiads è par teis drett,
Par ch' nuo nun santèntzgiain indrett,
Ch' nuo passn' in gratzgia tia.

20*

[390]

31.

Ilg Veni Sancte Spiritus, a chiantar in noaß plæd. M. L.
[-G 113]

S'chiaunta schkoa: Kum heiliger geist herre gott.

I.

O Sqingk Spiert uè, o Sènger Deis,
Ed aimpla ls cours fidels da ls teiß,
Lur senns cun gratzg' éd eir lur cheaus,
Teis fæch d' l'amur inuid' in eaus,
O Sénger, traas la tia lgüm,
Haasch proa la crett' our d' la schkürdüm
Raspad da tuot languacks ilg pæwel,
D' quai t' saia laud chiantad cun giüwel.
Halleluiah, Halleluiah.

II.

O sainchia lgüm, ans uælgsch awryr,
Ilg plæd d' la uitt' ans faa lgüschyr,
Amuossa ns ch' nuo cunguosschan Deis,
Da cour quell clammen: o Bap meis,
O Sènger, oasta ns d'eister crair,
Ch' nuo uælgan auter maistr' hawair
Ingiün, choa Christ, cun uaira cretta,
D'ell cun amur ans fiden dretta.

20
Halleluiah, Halleluiah.

III.

O tü sqingk fæch è dutsch cuffoart,
Agiüda ns eir traas metz la moart,
In teis saruetzi stawels staar,
Ch'intuorbl giuo nun ns poassa traar,
O Sènger, traas la tia uirtüdt
Faa ns fearms è daa ns ilg teis agiüdt,
Ch' nuo schkoa baruns giüstrand ns impatschen,
Proa tai traas moart è uitta ns chiatschen.
Halleluiah, Halleluiah.

5

10

25

Ÿn auter Veni Sancte, da chiantar par ls uffaunts. A.B.
[= G 74]

S'chiaunta schkoa: Veni sancte spiritus, u: Kum mit guete heiliger geist.

I.

O Sqingk Spiert uè cun buntad,
 [391] Aimpla ls noaβ cours bè Cun crett' è cun uardad,
 Lg puchiad quell haa nuo guast, Vè, noaβ giast,
 Paschainta ns cun lg drett past.
 Tia naschèntscha ns müda,
 Agiüda è guida,
 Ch' nuo Iesum Christ cunguosschan,
 In lg Bap craian cun anguosscha,
 V ch' nuo filgs d' Adam Stuain pryr d' fam.

II.

Cun sabgèntscha uè, Sqingk Spiert,

Arda cun teis fœch tuot la nardad è tüært,
Inlgümna lg intellett bain indrett
Ch'ell sai' awaunt Deis nett,
Ch' nuo fæten la giuuentüdt
Cun uirtüdt Teis agiüdt,

Queaus ammen chi ns amuossan,
Oastn' ilg maal ch' nuo tuots fain huossa,
Tramett' a nuo teiβ anguels giuo.

25

30

III.

Cun farmetxa uè, Sqingk Spiert,
Fæch d' la chiaretz' inuid' in nuo, teis micrt
A noassa chiarn pillg' our Sy' amur,
Arnuuua ns ün drett cour,
A ls flaiwels schküd tü saiasch,
E ns uaiasch, paruaiasch,
Ch' nuo ns rendan suott a Deise,
Sain ubeidis èd huneistse,
Qui bain muossads, in tschèl beads.

33.

[392]

Ün ræg uy da lg Spiert Saingk.

[= G 115]

S'chiaunta schkoa: Nun bittendt wier den heilgen geist.

I.

Moa nuo ruguain aqui lg Spiert Sqingk, Ch'ell cun dretta cretta ns tènng' in maingk Eir sün noassa fyn bain ans parchüra, Our d' misiergia ch' nuo passn' a la sgüra. Kyrieleison.

TT.

Tü denga lgüm, daa ns la splandur,
Ch' nuo cunguosschan Christ sul noaß Singur,
Eir uy d' quest saluader dfai rumqngan,
Chi ns haa mnaad in lg drett pagiais, our d' langa.
Kyrieleison.

III.

Ta gratzgia ns duna, dutsch Singur,
Faa ns santyr ilg fæch d' la ty' amur,
Ch' nuo da cour indrett l'ün l'autr' ans ammen
Ed in paasch par üna fraars ans clammen.
Kyrieleison.

IV.

Tü aut cuffoart in tuott noaβ bsæng,
Giüda ch' nuo d' la moart nun hagien sæng,
Ch' noaβ senn aint in nuo tzuond brick sa schmetta,
Scha lg fadyw plandscheβ sü noaβa uitta.
Kyrieleison.

5

10

15

34.

Vna chia(u) ntzun nouua chi s'chiaunta a ruguar uy d' la Saingchia Trinitad par cuncoardgia de la cretta.

[-G116]

5 Schiaunta schkoa: O allmechtiger gott, dich lobt die Christen rott.

[393]

10

15

20

25

30

Via da lg Bap.

I.

O Deis, tü tuott pussaunt,
Nuo tai ludain cun plaunt,
Bap da l'eternitad,
Sul giüst è plain d' buntad,
La gratzg' impraista tü,
Chia lg stausch tuudt uènnga sü,
Ad üna uènnga mnaad
Tzuond stawel in uardad
Intaunter teiß uffaunts,

Via da lg filg.

Pachiader \beta pouwers taunts.

II.

Intaunter Christe uè,
Quaist èrr tü dritza bè,
Siqnd tü lg paschadur,
Ch' lg ais bain üna dulur,
Ch'in tia chiasa sun
Taunt èrrs, schi ls schdrüa bun,
E rougua lg Bap datschiert,
Ch'ell oasta ls seiß da tüært
Traas tai chi foartza tuotta
Haasch sur la moart è uitta.

Via da la Spiert Saingk.

II.

Eir giüda tü, Sąingk Spiert, Dritzar, oastar ilg tüært,

Digitized by Google

[395]

Ch' tü ßasch cuslgar sul bain;
Noaß cour d'uardad faa plain:
[394] Lg inuida d' chiaritad,
Ch' nuo ns fiden d' la buntad,
Da lg Bap èd eir da lg filg,
Agiüda tü ilg mèlg.
O Trinitad sul sqingkia,
Tia gratzgia nun ns amaunckia.

35

35.

Ün' autra chiantzun a ruguar uia d' la Saingkia Trinidad. M. S. F.

[= G 117]

S'chiaunta schkoa: Zuo dier schry ich gott uatter herr.

Via d' Deis Bap.

5

20

I.

Eug clam proa tai: Deis Bap Singur,
Da prümma naun a saimper;
Traas teis saingk plæd daa m' gratzg', amur,
Ssiéntzgia tard è taimper.
Da ta sabgéntsch' eir daa a mai,
Da ta uirtüd è foartza,
Chia meis giawüsch wéng pruus è dfai,
Ch'eug wènga tia nuortza.
In lg latsch d' l'amur am maina Sngur,
Ch'eug uyw' in tia wællga,
Ch'eug poaß' eir yr teis drett cumplyr
Tzaintza fusdad è dællga.

Via d' Deis Filg.

II.

La via muossa m', Iesu Christ, Ad yr la dretta strada, Ch'eug fatscha drett, schk'ün sqingk é giüst, Brick par la via lada.

Digitized by Google

Ch'eug m' reidscha, Sngur, dawoa teis plæd,
Dawoa teiß paß sul gèa,

Schi sun eug sgür da maal é d' læd,
A mai sul gratzgia sèa
Da tai, Sngur, chi m' haasch d' dulur
Taunt chiar cumprar uulgüde
Cun lg sangk saungk teis, éd agua, Deis,
Our d' tias plagias ngüde.

35

40

Via d' Deis Saingk spiert.

III.

Singur Sqingk Spiert, eug brag proa tai
Cun tia buntad mai uondscha,
Cun gratzg' è miert staa tü proa mai,
D' maal faar tü m'oast' è m giuondsche.
Traas tia foartza daa m'aint quai,
La sgüra ch'eug chiamyna
Tuott mia uitt' incuntra tai,
Nun fatscha ch'eug m' ruuyna,
Moa ch'eug schk'ün sqingk tzuond hümlamaingk
Poaß' indürar sur terra,
Ilg tüært da lg muond, ch'eug uènga tzuond
Bead our d' tuotta guerra.

36.

Üna autra chiantzun da chiantar proa lg battaisem in la noatta da lg. 119. psalm. I. Z.

[-G69]

T.

O Deis è Bap, tü d' gratzgia plain,

Battaia ns tü è ns laua bain

[396] Tuott noassa chiarn pachiadra.

Ls puchiads faa chiaβ cun lg saungk da Christ

E lhura ns salw' in chiūra giüst

Traas teis Spiert cuffartader.

Ans faa, schkoa lg battem daa d'intlèr,

Pruus Christiaun è tzuond intèr,

La ty' amur ans chiatta,

Ch' la ligia da tia buntad

Sai saimper noassa in uardad;

Par teiß uffaunts ans tratta.

37.

Ÿn' autra chiantzun da chiantar proa lg battaisem, in la surditta melodia. I.Z.

[= G 70]

I.

Fadaiwel Deis, sü haasch dritzad
Na nouua ligia laint schantad,
Ils packs d' l'ün maun è d' lauter,
Traas ch' lg ais moart Christ tzuond innotzaint,
In gratzg' èschn' nuo cun tai ngüds aint,
Our d' suott l'anguossch' è clauter,
Ls uffaunts haasch eir laint innumbrad,
Sün teis bratsch tuuts, quatras mussad,
Amur è bainuulgèntscha.
Battaia ns eir, ch' nuo teiß uffaunts,
Ludar fick poassem cun noaß chiaunts,
Teis nuom d'uirtüd prudèntscha.

Ün auter chiaunt da chiantar proa lg battaisem, in la noatta da lg psalm 125. &c. T.B.

[397] Faa ns, Sènger, schkoa ls uffaunts nouws naads
Pitschnets cun innotzentzgia,
Schkoa nuo cun l'aug' èschen lauads,
Froa ly pœwel d' tia βièntzgia,
Sngur Christ, uyd tai chia lhura sai
Lg pachiader pouwer s' renda,
Sch'ell dee muryr, ch'ell nun stou pryr,
Rasüsta tzaintza menda.

Una chiantzun chi s'chiaunta aunt chi s' cummaintza la preidgia dawart lg intraguidamaint da ls uffaunts.

I.Z.

[= G 72]

5 In la melodia da lg psalm 119. V da la Paschiun, u da lg Paternæss.

1.

Tia gratzy' impraista, Deis Singur,
Da lg Spiert trametta ty' amur,
Ch'ell la uardad ans muossa,
E daa intlètt, senn, cour, ssawair,
A teis saingk plæd ch' nuo poassen crair,
Chia quell proa tai ns uuolw' huossa.
O Deis, la gratzgia tia daa,
Chia chiaick chi dysch schkudün u faa,
Proa ty' hunur s'abbütta.
Quai, ch'inguaryna, tschfaa tü quaist,
Moa quai, chi giüda, daa tü praist
Proa mèlydramaint d' la uitta.

10

15

II.

Ans tragia bain a temp, Singur, Nuo nun sawain chiai ilg temp daa our 20 [398] Neir quaunt Deis qui ans lasscha. Teis spiert ans muossa sul hunur, Paasch, cretta, temma, fai, amur, Ch' nuo tzuond da nœw ranasschen: D' ductrina faussa ns oasta quell, 25 Da lg maal eir muond, fauß è rawell, Chia quell nuo brick surbainta. La tia buntad cumparta ns giuo, Da lg tschèl parsnawels faa tü nuo, 30 Ns dafenda d' quell chi tainta.

Cur la preidgia da ls uffaunts ais lgiwrada.

Nuo huossa, Sènger, tai ruguain,

La tia ductrina fearm sustain

In tuott noaß cours da tauntse,

Parchè par maals nuo saian tzuond,

S[c]hi giawüschains improa rugand

Ad esser teis uffauntse,

Schi ns daa tü, Deis, la gratzg', amur,

Ed aimpla d'arsantün no[a]ß cour,

D' chiaretza uair' è cretta,

Ch' nuo poassen, Sengr', a teis plaschair

Mnar noassa uitta, tai sul tmair,

Cumgiad a lg muond baut detten.

39.

Ün' autra chiantzun aunt chi s' cummaintza la preidgia da ls uffaunts in la melodia da lg Psalm 125. &c. T. B.

[-G73]

I.

[399] Ilg Sènger saia Deis ludad,

Ch'ell ais noaß bap da tuotse,

Quell ch'our d'inguotta ns haa cread

E tolgiid quaist cuort è muotze,

Ch' nuo saian seiß chiarischem filgs,

Traas ilg Spiert Sqingk ranasschan,

In Iesu Christ seis sul nad filg,

Sün quell sulett ans lasschen.

II.

Signd damæ tü lg uair noaß bap
E ssasch, chiai teis filgs bsænngan
In lg pouwer muond plü dür ch'ün crap,
Schi ns daa ch' nuo t' chiattn' è t' sænngen,
Ch'alchiün proa lg muond nun crouda tzuond,
Eir in cuncoardgia ns oasta
Teis sgingk uair plæd da maal è d' læd,
In ubeidgèntzg' a poasta.

20 Cur la preidgia da ls uffaunts ais lgiwrada.

111

Tü oarm' è coarp haasch paschantad,
Daa ns ch' nuo indret eir uyuan,
Ch' tü uènngasch fick da nuo ludad,
Traas crett', amur tzuond uiua,
Ch' nue eir traas tai ns inrüglen dfai
Da noaβ puchiads chia Christus
Ans haa lauad, d' lg iffiern spandrad,
Cun lg sgingk seis saungk, nuo trists tuots.

40.

[400] Üna chiantzun chi s'chiaunta in la schkoula par ls uffaunts. I. Z.

[=G75]

S'chiaunta schkoa: O Gott und uatter aller uetter leer uns.

O Deis è Bap da tuot ls baps, amuossa ns,

O Deis è Bap da tuot uffaunts, amuossa ns,

O Maister da tuot maisters, muossa ns,

Ductur da la uardad, amuossa ns,

Chia nuo proa teis uffaunts Sgingk Iesum ans cumpoangen,

10 In seis exaimpel traas teis Spiert ans dritzen è boangen.
Seiβ cumpa(u) nguns ch' nuo dwainten,

Vy d'ell a schkoula ns rainten, Creschn' in gratzgia, Spiert, buntad,

In sabgèntscha d' la uardad,

15 Ch' nuo tuots uffaunts insemmel

25

5

Teis nuom è tai sul temman,

Fæten la baselgia tia, Deis. Amen.

41.

Vna chiantzun chi s'chiaunta d' sairas par ls uffaunts. I.Z.

[G = 76]

S'chiaunta schkoa; Ietz ist aber ein tag dahin.

T.

Huoß' ais darcheau ün dy dawent, Sün lg qual eug esser deß gugent Ngüd plü adeistr' è plü deuoatt; Parlgeß daa Deis sün lg dy la noatt.

II.

Deis quai, ch'eug nhag damæ fatt maal, Eir manchiantad quaist dy ingual [401] Blear bæn, è lg tèmp maal intardad, Ch'ell ais dawent nè uain turnad,

10

III.

E choa ch'eug m' hag surfatt, tngüd tüært, Quai, Sènger, lassch' a terra müært Txuond uaun è chiaß tras Iesum Christ; Traas quell t' cuntaintasch da m' faar giüst.

15

IV.

Par bæn pillg' eir meis faar extearn, Tü ssasch pür bain meis saungk é chiarn, Choa eug sun laint è txuond piertxuus, A faar ilg bæn pauc fearm è pruus.

V.

Qual chiauβa d' bœn sch'eug fatt haweβ, Lettr' è cumbailgs bain imprandeβ, Ch'eug salua faa, imblida brick, Teis laud ch'eug saimper paissa dèck.

20

42.

Ÿn' autra chiantzun chi s'chiaunta d' sairas par ls uffaunts chi uaun a schkoula. I. Z.

[= G 77]

S'chiaunta schkoa: Dis tagwerk ist ietz ouch volbracht.

T.

Quaist dy d' lawur ais eir lgiwrad, Ah, Deis, lg haweß eug bain pissad, Cun diligéntzgia bain tuut aint, Ch'eug nütz chiattaß è mèlgdramaint.

II.

Taunt ch' lg ais ilg tèmp miß sura bain, Taunt haasch tü, Deis, manad ilg frain. Quai ch'intardad, lgeß ais da mai, Ilg bæn uain tscheart sul tuott da tai.

III.

Schi faa, ch'eug saimper chiatta tai,
Ch'eug plü adeister uènng' è dfai,
Chia cur eug tuorn damaun darcheau,
Imprenda, choa ngyr pruus deβ eug.

10

20

5

10

IV.

Ch'eug metta sura bain teiß duuns, A teis plaschair queaus douwra buuns, Da tschèl ch'eug uènnga bain dastrad, E brick dawoa quaist muond schgratzgiad.

V.

Dafenda m' huossa l'oarm' è lg coarp, Ch'eug t' stett' in gratzgia brick schk'ün oarb, Saimpr', è lg püstütt la noatt chi uain, M' parchiüra traas teis anguels bain.

43.

Üna chiantzun ad ingratzgiar Deis, cur lg ais lgiwrad la tschaina da lg Sènger. C. K.

[-G 78]

In la Melodia da lg psalm 53. 137. 139.

I.

Ludad sai Deis èd ingratzgiad,
Ch'ell nuo insemmel maina
In uaira paasch, amur, uardad
Da lg Sèngr' a faar la tschaina,
Ingual schkoa ell haa miß awaunt
Cun paun è uyn sia chiarn è saungk,
Hawains ardschfüd traas cretta,

E ns allgurdad d' la paschiun, Choa Christ par nuo ais moart sul bun; Quai ais la tschaina dretta.

II.

Da quai alg denns graa grand ssawair,

[403] Cun tuott hunur lg hundrare,
Seiβ pouwers traar in chia par lg uair
Ls uastyr è ls paschantare,
E ls amalads tscharchiar da cour,
Ils praschunèrs cuffoart denn tour,
Raspar denns aint ilg eister;
D' quai uoul ilg Sèngr' hawair par bæn,
Schkoa quai ad ell fuoβ fatt dad ün,
E ns allagrar, ell, maister.

III

Nun ch' l'ouwra fatscha salw ingual,

Traas cretta stain nuo uyuer,
Ilg tschèl par ouwras ais brick wnal,
Moa Deis par gratzgia lg scrywa.

Testmungia l'ouwra uain numnad,
Schkoa giuo da ls frütts ilg bæschk uain schmaad,
Ch' nuo mèlgdren noaßa uitta,
Da cour eir mettan noaß ssawair
A nun pachiar a noaß pudair;
Deis quella gratzgia ns detta.

44.

Ilg chiaunt da ludar Deis, dad Ambrosii èd dad Augustini. Te Deum laudamus, &c. M. L.

[-G 68]

S'chiaunta schkoa: Herr gott wier lobend dich, Herr gott, &c.

T.

Nuo, Sènger Deis, t' ludain,
Deis Sènger, t'ingratzgiain,
[404] O Bap etearn è dfai,
Ilg muond tuott huondra tai.

Tuott anguels, chiamps da ls tschæls, Chi t' searwn' awaunt teiß ælgs. 10 Cherubs èd eir Seraphs da strusch, A saimper chiauntn' ad auta uusch. Truond sainak ais la aut noaß Deis, Tzuond sgingk ais lg aut noaß Deis, Txuond sqingk ais lg aut noaß Deis, 15 Singur sur tuott chiamps seiß. La tia pussauntz' è magestadt Trapassa la tschèl aut, lungk è lad. Teiß dudesch sgingks apoastels frars E teis profets eir sainaks è chiars, 20 Tuott marters pretzius dabain, Deis, t' laudan, chia tuott clyngia plain. L'intèra dennga Christentad Fick lauda saimper tia buntad, Tai, Deis noaß Bap, sün teis baunck aut, 25 E teis sul file d'inqual d' tuott estaut, Lg Spiert Saingk, uair cuffartader deng, Ch' la saimper huondr' è lauda creng. Tü Raig, hundrad Sngur Iesu Christ, Da Deis Bap filg etern tü esch; 30 Ilg büst d' la uerna nun schbüttasch, L' humauna schlatta tü spandrasch; La foartxa dschdrütt haasch a la moart, [405] A tuott fidels pardeart cuffoart. In tschèl d' la dretta wart da Deis 35 Sumlgaunt tü tzètzesch a la Bab teis; A santentzgiar tü uainsch a ngyr Tuott uyws è queaus ch' haun stüd muryr; Teiß saruiaints agiüda, Sngur, Ch' tü cun teis saungk spandrasch d' dulur. 40 Ans lasscha part in tschèl hawair, Lg etern salüd cun ls teiβ giudair, A lg pæwel teis, Sngur Iesu Christ, Agiüda l'hierta ch' tü bandisch; Parchiür' la saimper bain è squr, 45 21 Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

L'addautza cun etern' hunur.

Iminchiady t' ludain nuo, Deis,

E tngain hundrad ilg sqingk nuom teis.

Parchüra ns hoatz, fadaiwel Deis,

Da tuott puchiads è tzngur, ils teis.

Ans saiasch gratzius, Singur,

In lg bsæng agiüda ns cun amur.

Faa ns misercoardgia, Senger Deis,

Schkoa noassa sprauntz' in tai sul ais.

Sün tai ans cuffartains, Singur,

Ch' tü mæ nun ns lassches ngur a tzngur. Amen.

50

55

5

45.

Quaist chiaunt chi uain aqui, ais ilg Sancti Spiritus adsit nobis gratia, chi ais in lg prüm statt da Ruperto Raig d' Fraundscha fatt in Latin, è dawoa da lg Latin [406] miss in Tudaischk, èd huossa da lg Tudaischk fatt oura in noass Romaunsch u Ladin.

[= G 114]

S'chiaunta schkoa: Die gnad des heilgen geistes sey mit uns.

Da lg Saingk Spiert a saimper gratzgia sai cun nuo, Laqual' a lg fattscha our d' noaß cours na chiasa nouua: Schkiatschand dawent sturpgentschas tuottas spirtualas. O tū 10 Saingk Spiert, uair lgümnadur da ls crastiauns, Noass cours nettaia d' las schgrischusas tü schkürdüns. O Saingk, chi ammasch saimper ils impissamaints, inacoardschaunts, gratziusamaingk a noaß senns teis unguent aint cula bain. Saingk Spiert, tü chi nettaiasch tuottas noassas las sturpgent- 15 schas dschuobber. Eir uællgasch tü noaß ælgs faar nets da lg crastiaun dadaint in l'oarma. Chia nuo lg autischem creadur bain drett intlèr tzuond poassen, ilg qual ils ælgs dad ün nett cour sul nett poan uair cunguosscher. Tü a ls profets haasch sul datt aint a cuffessar par tuott chiantuns l'hunur è lg laud 20 da Iesu Christi: Ed a ls apoastels haasch tü datt uirtüd da mnaar par tuott ilg muond a Christo la sia uitoargia. Cur Deis traas seis plæd haa schkiaffyd ilg tschèl, la terr' è lg mar è

tuotta quai ch'ais laint, Haasch tü, Saingk Spiert, tia uirtüd 25 oura rasad sur tuot (ed. tuod) las aguas a las reidscher. Las aguas haasch tü fat früttar limargias uyuas laint. Cun teis schfladar faasch tü chia nuo drett spirtuals dwantain. Ilg muond dwisad haasch, [407] Senger, tü traas trawsch è lenguas bain adün' ardütt. Queaus ch' haun hundrad fauß Deiß, haasch, 30 Maister, aut clamad, ch'eaus huondren ilg uair Deis. Cuntuott, Saingk Spiert, faa ns quella gratzgia, ch' tü ans taidlesch è noaß rougs exaudasch: Chia tzaintza tai ais tuott uraar incuntra Deis, malnütz è par inguotta. Tü chi muossasch a ls fidels da tuott ilg muond tia diuinitad, queaus cun lg daar aint 35 da teis spiert tü imbratschasch. Tü haasch hoatz ils apostels da Christ cun taunt duns fitad, chia mæ in lg muond nun fuo udyd nè uys tngyn chiaussas: Quell dy haasch tü fatt aut èd hundraiwel. Da lg Saingk Spiert a saimper gratzgia sai cun nuo.

46.

Ilg Media uita.

Ün plaunt da la noassa pouwra uitta. M. L.

[-G 118]

S'chiaunta schkoa: Mitten wier im læben sindt.

I.

In metz la uitta éschn' nuo tzuond 5 Incrasads d' la moart belg aint. Chi ns main' in gratzg' a Deis in lg muond, Ch'ell da nuo sai txuond cuntaint? Quai èsch sulett tü, Sènger. Nuo rügla hawain da noaß puchiads, 10 Chi haun tai, Sènger, grittantad. O tü sainak Senger Deis, O tü Sgingk pussaunt Deis, Sgingk misercoardgaiwel saluadur, O tü etern Deis, 15 [408] Nun ns lasschar pryr, cur

Tü clamsch traas la moart ils tei β .

Kyrieleison.

Digitized by Google

7	٠,	r
1	1	١.

	In métz la moart ly iffiern cun nuo	
	Tain giüstrad è pür tantad.	20
	Chi ns uoul spandrar dawent cun pruo,	
	Ch' nuo nun tèngan taunt stantad?	
	Quai èsch sulett tü, Sènger,	
	Tü 'sch quell, chi haasch cuschidramaint	
	D' noaß plaundscher è grand manchiamaint.	25
	O tü sgingk Sènger Deis,	
	0 tü Sqingk pussaunt Deis,	
	Missercoardgiaiwel Sqingk saluader,	
	Tü etern Singur,	
	Nun ns lasschar deschmetter	3 0
	Par anguosscha d' la dulur.	
	Kyrieleison.	
	III.	
	A metx l'anguosscha da lg iffiern	
	Ly puchiad tzuond aint ans chiatscha.	
	Inu' denns yr d' la famm d' lg hiwiern,	35
	Chia noaß Bap ans imbratscha?	
	Proa tai, Christ, sul sulette.	
	Ilg teis sgingk saungk haasch sp $aneta$ pa r nuo	
	E noa β puchiads lauad txuond giuo.	
	0 tü Sqingk Sènger Deis	40
	0 tü Sgingk pussaunt Deis,	
	Missercoardgiaiwel Sqingk Saluader,	
[409]	Tü etern dudsch Bap,	
	Nun ns lasschar crudare	
	Giuo d' la cretta da lg drett crap.	45
	Kyrieleison.	
	47.	
	Da pacem Domine. M. L.	
	[=G 119]	
	Schiaunta schkoa: Verlich uns friden gnædigklich.	
	I.	
	Impraista ns paasch traas ty' amur,	
	Taunt ch' nuo uyuain, noaß Sènger,	5

Improa ais autr' ingiün altlgur, Par nuo chi giüstr' u ns ténnga, Choa tü sul, Deis noaß Sènger.

10

15

20

5

II.

Tü, chi schkiaffessches sqingk giawüsch, Cussailg è drettas ouwras, Quell cour ans faa traas tia lgüsch, Ch' nuo stawl' in tuottas prouwas Ans raintn' in lg plæd teis nouue.

III.

E quai chia nuo hawain puchiad, In quint nun ns uællgasch metter, Moa traas amur è tia buntad Da tai tzuond l'ira metta, Tras Christ teis filg sul nette.

IV.

Nuo quai ruguain tuots uulantuus, Ch' nuo ls dys da noassa uitta Traas teis sustèng è maun bunduus Sgürs da ls fadyws cun cretta Vywn' in teis laud indrette.

48.

[410] Üna chiantzun, chi s'chiaunta d' sairas par la baselgia, in la melodia: Huss' ais darcheau ün dy dawent. I.Z.

[- G 121]

I.

Moa s'uoul spartyr la noatt da lg dy, Ch' nuo hagian paus iminchiady; Quai ns lasscha Deis ridar in bain, Cun gratzgia ns tènga saimpr' in frain.

II.

Elg ais sulduus è d' priguel plain In lg schkür d' la noatt, nun ais cun main, Schi chiùra, Deis, faa guargia tü, Schi èschn' nuo sgürs la noatt schkoa lg dy.

10

III.

Ls puchiads parduna, blears ch'eaus sun, Proa mèlgdramaint daa ns tèmp, saschun, E muossa ns ch' nuo awaunt teiß ælgs Ans poartn' huneists è pruus fidels.

15

IV.

Parchiùra ilg lètt da uanitad, E muossa ns dretta hunestad, Chia sæmmis greiws nun ns nouschn' ingual, Neir tuott ingiannamaint da lg maal.

20

V.

Quai, ch'eug sun lhura plünawaunt Par mai u lg prossem meis culpaunt, Ch'eug rougua, guarda, Bap tü proa, T' lassch' esser tuott arcummandaa.

49.

Ün' autra chiantzun chi s'chiaunta d' sairas par la baselgia, in la noatta: Quaist dy d' lawur ais eir lgiwrad. I. Z.

[= G 122]

I.

[411] Siand qua saira, ngand la noatt,
Chia lg tèmp uaa tuott dawent daboatt,
Ed a durmyr nuo huossa giain
Nè tearm d' la uitta tscheart hawain,

II.

Da cour damæ rugain nuo tai, Impraista ns, Bap bun, pruus è dfai, Ch' nuo paussen in teis salw cundütt Traas ty' amur sgürs ilg pustüt.

10

15

20

5

III.

Eir, Sènger, dritza ns, teis uffaunts, Ad üna tuots, ch' nuo poassan taunts Cun chick chi ns haa uulgüd dschseruyr, Cun paasch, chiaretz' yr a durmyr.

IV.

Maalsauns cuffoarta, praschunèrs, Ch'eaus sapgian, choa ls cuntradis pèrs Baut uènngan uitts in lg muond qui chiændsch, Ch' lg etern salüd nun ais dalændsch.

 \boldsymbol{v}

Daa ns, Sènger, eir quai chi ais plü bsængs, Da nuo nun t'uoaluer brichia dengs; Eug coarp èd oarma t'arcummand, Chiarisschem Deis, nun m' schbüttesch tzuond.

50.

Christe qui lux es & dies. VV. M. [= G 123]

Üna chiantzun eir, chi s'chiaunta d' sairas.

I.

Christe, chi èsch la lgüm è lg dy, E lg schkür d' la noatt schkuwearnasch tü, Chi staasch in tuotta claritad, Amuossa ns la tia uardad.

11.

[412] Nuo tai ruyuain, o Sènger chiar,
Ch' tü ns welgsch in quaista noatt ustar
Da tuott maal læd è tantamaint
E ns daar in tai bun pussamaint,

[413]

7	7	7
,	,	I.

Chia lg greiw sænn quell nun s' proassma naun
Nè lg inamych nun ns detta dmaun,
E ch' noassa chiarn nun lg uællg sgundar,
Ans faar incuntra tai pachiar.

15

IV.

Noaß ælgs tü uællgasch durmantzar, Noaß cour faa saimpr' in tai ualgar; Parchüra ns tü cun teis maun drett, Ls famailgs chi amman tai sulett.

V.

Noaß dafendader, guarda sü, Noaß inamychs tschassainta tü. Gubearna teiß famailgs in paasch, Chia cun teis saungk cumprads tü haasch.

20

VI.

T'allgoarda d' nuo, o chiar Singur, In quaist greiw coarp ch'ais pachiadur, Ch'èsch d' l'oarma lg bastiun è schkiidt; Cuntuott ans uè tii in agiüdt.

25

VII.

Proa tai clamain nuo, Sènger chiar, Nun ns uœllgasch tü abandunar; Fastina, pür nun intardar, Nuo pouwers uœllgasch agiüdar.

30

VIII.

Laud sai a lg Bap èd eir hunur A seis saingk filg, sul noaß Singur; Lg Saingk Spiert chi ns uoul eir cuffartar, Nuo hoatz è saimper denn ludar. Amen.

51.

Üna christiauna bain affundada chiantzun. M. L.

[=G 124]

S'poa chiantar eir in las melodias da lg prüm psalm; uschlgæ schkoa: Nun fræwt üch, lieben Christen gmein.

I.

5 Pür ws allagrad, tuott Christiauns,
Laschaa ns salgyr d'allgretzgia,
Ch' nuo chiaunten cuffartuus noaβ chaunts
D' dalett è cun chiaretza:
Chiai Deis par nuo lasschaa custar
10 E tuott seis mirawlguus fearm faar;
Tzuond chiar lg haa 'll cunschüstade.

II.

Suott lg inamych staw' eug rantad,
Aint in la moart pardüde.
Eug dy è noatt staw' in lg puchiad,
In quell eir' eug naschüde;
Pür plü chiafuoll crudaw' eug laint,
Bæn txuond ingiün hawèw' eug aint;
Eug da lg puchiad eir' agien.

15

III.

Meis bain faar nun m' pudett giüdar,

Oun quell tuott eira peartze,

Eug nun m' pudeiw' imweß spandrar,

Ingiün eir auter prearse.

L'anguosscha m fawa dubitar,

Ch'inguotta mai pudeß giüdar,

Ch'eug ad iffiern steß ire,

IV.

Chia Deis deβ saimper cuschidrar
 Mia granda puwertade;
 D' sia misercoardgia ell s'allgurdaa,
 D' misierg' ell m' haa giüdade.

	vn cour da vap uvaluett uy a mai	30
	Vschè cun granda buna fai,	
	$\mathit{Ch'}$ l' haa spai eta ilg sieu ilg mèlger.	
	v .	
	Ell di eta cun seis chiari eta chem filg:	
	Lg ais tèmp da cuschidrare.	
	Cuntuott uaa giuo, bunduus angèlg,	35
	Quell pouwer a spandrare.	
	Lg agiüd' our d' bsæng è tngyn furtün	
	D' la moart è pilya ly our d' suldün	
	E lg lasscha cun tai uyuer.	
	VI.	
	Ilg filg a lg Bap fuo bain ubeid,	40
	Ell uenn proa mai in terra	
	Dad üna giuuentschella leid,	
	Ch'ell feß par nuo la guerra;	
	Tzuond quait manaa ell qui seis dguaut,	
	Ell giæ qui in meis pouwer gstaut,	45
	Wous lg inamych daar d' maune.	
	VII.	
	Qua m' diß ell: t' salua pür uy d' mai,	
	Eug huossa t'uœlg giüdare;	
	Eug m' duun tzuond in la moart par tai,	
	Par tai eug uœlg luttare:	50
	Parchiai tü 'sch meis èd eug sun teis,	
	Inu' eug suun, eir esser deisch;	
[415]	Ly fadyw nun ns dee spartyre.	
	VIII.	
	A spander vain quell tscheart meis saungk,	
	Laproa m' tour la uitta;	55
	Quai 'ndür eug tai par traar our d' faunck,	•
	Quai salw' in fearma cretta.	
	Eug m' duun imweß tzuond wia par tai,	
	Ty' oarma da puchiads nettai;	
	Quatraas uainsch tü beade.	60

IX.

A tschèl sử proa ilg Sqingk Bap meis Da qui eug m' uællg aluare, Qua uællg eug essr' ilg maister teis, Ilg Spiert a tai uællg dare, Ilg qual t' cuffoart' in turblatzgiun, Ammuoβ' a tai, quun buun eug suun, In la uardad tai maina.

65

70

5

10

X.

Quai ch'eug nhag fatt éd ammuossad,
Muossar è faar tü deische,
Chi uènnga traas quai adamgiad
Ilg raginam da Deise.
T' parchiüra d' schantamaints da lg muond,
V ch' tü peardsch ün thesaur fick grand;
Quai t' lasch eug bainandada.

52.

Üna chiantzun dawart la ledscha è lg Euangeli. P. S Spoa chiantar schkoa l'huossa surscritta chiantzun, èd eir in la noatta da lg Aue uiuens, èd da lg Iesus Christus, &c. [416] Vschlgæ schkoa: Das heil das ist uns kummen her.

[-G125]

T.

Lg salüd ais sul a nuo ngüd naun Traas gratzgia è buntade; Las ouwras quellas mæ nun haun Saluad nè parchiürade. La cretta guarda Iesum Christ, Ilg qual par nuo ais sul fatt giüst; Ais sul ilg mediaunte.

11.

Quai ch'in in la ledsch' ais cummandad, Saluar chi nun s' pudeiwa;

	Haa l'yr', anguossch' eir adamgiad	15
	Awaunt Deis uschè greiua.	
	Ilg Spiert our d' chiarn nun wleiwa ngyr,	
	La ledsch pudeiwn' nuo brick cumplyr;	
	Cun nuo tuott eirè peartze.	
	III.	
		•
	Lg eir' üna fauβ' opiniun,	20
	Chia Deiß weß datt la ledscha,	
	Schkoa nuo pudessn' answeß cun nuom	
	Faar quai ch'ad ell plascheβe,	
	Signd ün spègiel quell' ingual,	
	Chi muossa lg noaß nausch natüral	25
	In noaßa chiarn txuoppade.	
	IV.	
	Quell alimaint lasschar nuo brick	
	Da nuo answeß pudeiwan;	
	Bain chia suwent pruwad fuo fick,	
	Lg dalett da pchiaar crasschéiwa.	30
	Deis ouwras dad infendschadur	
417]	Nun uoul, è da lg puchiad la tzngur	
•	In noassa chiarn giascheiwa 1.	
	<i>v</i> .	
	Aunck s' haa la ledscha stüd cumplyr	
	V ch' nuo tuots pryr stueiwan.	35
	Par quai ais Christ tramiβ, ch'ell ngyr	•
	Vair crastiaun daweiwa.	
	Ell haa la ledscha tzwond saluad,	
	Quatraas ilg Bap eir buniad,	
	Oun lg qual nuo eirn' in schgratzgia.	40
	Chèck bain, ch'ün tzaintza cretta faa,	
	Haa saimper Deis fearm cundamnaa,	
	Propositional mem assisted	

VI.

Hagiqnd cumplyd quell cun seis maun Tscheart [t]zaintza dubitauntza, Schi imprenda tü, pruus Christiaun, D' la crett' üna süstauntza:
Nun plü choa Sènnger ilg meis chiaar, Par mai haasch wlgüd la uitta daar;
Haasch qua par mai pagiade.

45

50

65

VII.

In lg qual eug nhag ingiün dubitt,
Teis plæd nun ssaa 'ngiannare.
Tü dysch a lg crastiaun indrett,
Nè uainsch mæ autr' a faare:
Chi crai' in mai, uain battigiad,
A quell ais tscheart ilg tschèl cumprad,
Ch'ell mæ nun uain a pryre.

VIII.

Awaunt Deis giüst ais quell sulett,

[418] Chi quella crett' aint pillga,

E quell haa eir la crett' indrett,

Chi ais d' cummand a lg fillge.

La cretta staa tzuond bain cun Deis,

L'amur faa bain a lg proassem seis,

Sch'iin ais da Deis naschüde.

IX.

Lg puchiad uain traas la ledsch cuntschüdt
E lg cour uain stramantade.
Qua lg euangel' uain in agiüdt,
Lg cour traas quell cuffartade,
Dschand: T' lasscha proa la cruusch da Christ,
D' la ledscha paus nun uain, eir giüst
Nun s' uain traas sias ouwras.

Ls bunas ouwras uénngen naun
Tscheart our d' la uaira cretta;
Queaus chia la crett' indrett nun haun,
Nun faun eir l'ouwra dretta.
Improa faa giüst la cretta sul,
Las ouwras muossn' a lg proassm' amur;
Qua ais la dretta cretta.

70

75

85

XI.

Sün quai, chia Deis haa imprumiß,
La sprauntza spett' è s' tènnga;
Nuo nun ssawain, neir Deis ans diß,
Cur quell' allgretzgia uènnga.
Cur ilg mèlg saia, ssaa el bain,
Eir ingiannand ch'ell mæ nun ns uain;
Quai ns denn nuo d'ell fidare.

XII.

Sch' ell bain s' fandscheβ, schkoa ell nun wleβ,
Schi nun t' lasschar stramyre,
Parchiai cur ell plü længk aunck steβ,
Schi uain ell baut a ngyre.
Seis plæd t' lasschar deisch esser tscheart,
Scha bain la chiarn dscheβ d' nun bain speart,
Schi nun t' lasschar schgrischare.

XIII.

Laud sai' a lg Bap Celestial 90
Par lg bain, a nuo ch' l haa fatte,
A Deis eir Filg, chi ns haa da maal
Spandrads da fyne è fatte.
Nuo denn ludar eir Deis Saingk Spiert,
Chi ns faa parsnawels tscheart da lg miert 95
D' la paschiun da Christi.

XIV.

Teis nuom fatt sainak uenna' ed hundrad. Ch' tü uèngsch par lg raig saluade, E noaß giawüsch uènng dumaschkiad, Dawoa teis wlair müdade. Quai ch' nuo bsüngain, a nuo daa hoatz, Parduna ns eir tuott noaß puchiads; Da lg maal eir nuo tü spendra.

100

20

53.

Ün' autra chiantzun, chi s' poa chiantar eir schkoa lg psalm 23, &c. [L. S.]

[=G 126]

Vschlage schkoa: Durch Adams fal ist ganz uerderbt.

T.

In Adam ais tuott pirantad 5 Noaß esser è natüra, Quell tæßi wains uschè artad, Ch' nuo stawan in schwantüra; [420] Cuffoart ans haa noaß Deis dunaa, Tuuts our d' quella furtünna, 10 Ch' la txearp dritxaa, Eua surmnaa, Cun Deis ngyr maal ad ünna.

II.

Da pæ ch' la txearp Eua surmnaa, Ch' la fuo crudada giuæ Da la plæd da Deis, ch'ella schbüttaa, 15 Quatraas ch' l' haa in tuots nuœ La moart manad, schi s' haa bsüngad, Chia Deis ilg Bap ans deße Seis sul chiar filg, quell nett angèlg, Chia uywr' in quell s' pudesse.

[421]

III.

Schkoa eistra cuolpa tuots ans haa
In Adam miß in schgratzgia,
Vschè ans haa dcheau accoarda[a]
In Iesu Christ la gratzgia.
E schkoa tuots nuo moarts èsschen giuo 25
Ch' Adam hawett fallade,
Vschè haa Deis traas ilg filg seis
Quai ch'eira pryd schlubgiade.

IV.

Signd ch' l ans haa seis filg dunad

A nuo, seis inamychse,

Chi ais statt sün la cruusch utzad,

Moart èd in tschèl tscheart uyse,

Quatraas ch' l ans haa tuots tzuond spandraa

D' l'anguosscha, sch' nuo ns fidaine,

Schi chi fuoß quell taunt infidell,

35

Chi tmeß a muryr baine?

V.

Ell ais la uia, lg üsch, la lgüm,
La uitt' è la uardade,
Lg cussailg da lg Bap èd autr' ingiün
E lg plæd ch' l ans haa dunade
Par ün bun schküdt uy d' seis agiüdt,
Ch' nuo ns deian bain fidare;
Cuntuott nun uain brick dguaut terrain
Our d' seis maun ans rubare.

VI.

Ün infidel fuoβ, Deis neir tmeβ,
Lg salüd seis fuoβ dalæntosche,
Ilg qual utruo cuffoart haweβ
Choa proa noaβ Sènnger chiændsche.

40

Chia chi nun s'uoul aint in seis cour 50 Da Deis sulett fidare, Sün quell haa baut lg diawel dguaut, Cun art a lg stramantare.

55

60

VII.

A tuorp nun uain quell mæ a ngyr,
Chi s' tain cun Deis cun uællga;
Ais sgür, ch'ell mæ nun uain a pryr,
Ch'ell sün la peidra sællga,
Scha blear gia bain cuntradi lg uain,
Nun croud' ell mæ in paina,
Ch' l' haa lg cuffoart seis schantad sün Deis,
Chi lg giüda saimper è lg maina.

VIII.

O Sènger Deis, eug t' roug da cour,

[422] Chia tü ilg teis sqingk plæde

Num uællgasch our d' mia buocca tour,

Da tuorp mai oasta, d' læde.

65 In ty' amur eug tscheart schaint sul

Bain tuott mia fidauntza;

Staa fearm schk'ün mür, sch'èsch d' la moart sgür

Tzuond tzaintza dubitauntza.

IX.

Teis saingk plæd ais awaunt a mai

Taunt clær ch'ell drett splandura.

La uia quell m'inguida d' fai,

Cur quell plæd cun amure

In nuo aint uaa, bain baut quassaa

Ilg crastiaun quell duune,

Chia lg Spiert da Deis uoul daar a ls seiß,

Ch' haun sprauntz' in ell sul bune.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

22

[423]

54.

Üna spirtuala chiantzun choa la cretta uènnga in lg crastiaun. W. C.

[= G 127]

S'chiaunta schkoa: Ich bin ins fleisch zum tod geboren.

I.

Chiarn a la moart naschüd eug sun,
Sün mai staw' ira, schmaldischun,
Cun uællg' è fats nun eir' eug bun,
D'ingiünna buna uaina,
In fyn chia Christ m' haa ranuuad
E lg Bap tuott meis puchiads chiassad
Traas Christ, ch'ais moart, ch'eug plü nun haa
Schgrischur d' lg iffiern nè d' paina.
Ilg yr a tschèl foartz' è spiert seis
M' haa datt da tschèl splandur da Deis,
S' haa sweβ mnaad aint in lg cour uair meis,
Prudèntsch', allgretzg' è uitta.

II.

Cuntuott, o Iesu, meis thesaur,
Saungk pratzius plü choa tuott aur,
Eug poart tai saimper in meis cour;
Tadlad, chiai dysch la cretta.

Chi uoul uschè noaß Christ saluar,
Sy' aigna uællga stoul laschar,
Schkoa Iesus uoul, pissar è faar;
Quai ais la uia dretta.
Chi Iesum haa par seis cuffoart,
Nun sænnga manguells nè la moart,
Quaist muond lg ais tuott aldüm mardsch stoart,
Ch'ell qua seis sællg nun metta.

III.

Chi creatüras haa lasschad, Cun lur brudgiæng nun s'haa 'mpalad,

Seis cour uyd Iesum tain rantad,
Nun bsænng' hawair quell temma,
Chia Christ haa lg spiert cuffartadur
A chi nun haa cuffoart inlgur,
La cruusch poart' eir patzgiaint in lg cour,
S'alleigr' in Deis, sch'ell dschemma.
Lg ais tuott inguotta tzaintza Christ,
A lg plæd seis chi nun cuntradysch,
Lg cuffeß' in bæn è maal è lg dysch,
Haa 'mprais da lg Bap è lg temma.

35

40 [424]

45

50

55

60

IV.

Ouncoardgia salua, paasch in lg cour Nè wair agiüdt autr' our dadour, Sün Iesum guarda sul a lg tour, Seis crafft in lg cour t' daa uitta; Amur, giüstia, crett' in Deis Pillg' aint è salua in lg spiert teis, Sul t' lasscha reidscher Christ ils peiβ, Ch' l haa datt par tai la uitta, Ilg qual traas sai t'inlgümna clær, E t'schaint' in tschèl cun ls sqingks a pær. Ah, quell cuffoart tour nun t' lasschar Oun art ilg maal dimuni.

V.

Ah, Iesu Christ, la gratzgia daa,
Chia lg inamych nun ns nouscha mæ,
Ch' nuo fearm awaunt Deis saimpermæ
Stættn' infyn a la fyne.
Chè crafft pudeß uschlgæ staar sü?
Fastina, Sènger, giüda tü,
Chia lg inamych nun ns possa plü
Ans mettr' a tuorp, sch' nuo pryne.
A tai wlains da lg drett maun da Deis,
Chi ns haasch spandrads da tzngur ils teiß,
Chiantar laud, taunt ch' nuo stain in peis,
Infyn a ch' nuo muryne.

[426]

Aqui dawoa uenngan alchiunnas tzuond Christianaisas chiantzuns, chi s' cuuen[425]ngen tzuond cun la scrittura saingkhia, las qualas improa nun s' chiauntan in baselgia. W. M.

[=G 128]

5

10

15

20

Schiaunta schkoa: Hilff gott wie ist des menschen not.

I.

O Deis, quaunt grand ilg bsæng mæ ais Da la huom, Chi poa tuott quell numbrare? Ell prais giasch', in la moart è stais D' la fam. Nun stemma seis maal staare. Cour, ardimaint, tuott senn ualaint Ais prud cun tuott la foartza. Tzuond sæck, martsch schk'üna schkoartza. Bæn ell nun ssaa. aunck main ch'ell faa, Quai chia Deis uoul, ais cun seis cour Miß incuntra sia uællaa. Deis giüda, Sngur, Ch' nuo tramlain tuotts schk'üna fællga.

II.

Nun ns lasschar pryr in tia schgratzgia.

Ingün paus ell nun haa, sch' bain ün Tscharchiaß, Ingiün alg uoul dafender. Schkudün sün sai haa schmaldischun Taunt schlaß. 25 Ch' nuo tuots stuain ans render, Da la fuond d' quaist puotz ns uuluain nuo tuots Proa tai ilg plü aut bæne, Daa ns in noaß cour teis toene. Sün tai ch' nuo ns tngain, aunt ch' la moart uain, 30 Chi prain tuott sü, chi nuo s' poa plu, Qua guarbyr la tia gratzgia. O Sènnger Deis,

777.

Ah, choa ty' ira stawa ma 35 Taunt fearm, Cur teis plæd suott giascheiwa, Moa qua ch' l'ais huossa dcheau turnaa Proa la tearm, Nun la sænna ingiün ch'ell leiua. 40 Ell s'auda bain, ilq taimpl' ais plain, Moa eaus mélgraar nun s'uællgen, Chiaa sün lg sablun ch'eaus sællgan, Blear mélg fuoß schy, mæ nun udy, Choa cur ün la aud, è la schbütta baut, 45 Quai ais üna grand scharischure. O Sènnger Deis, Faa ns dcheau nouws traas ty' amure.

IV.

Sün nuo traas teis filg guarda giuo, Bap noaß, 50 Ch'in quell èsch tü cuntainte, Tuott fuo traas quell pagiad par nuo, Quell groaß Dabitt ch' nuo weiwan ainte, Ch' nuo allagrads, largks da ls puchiads 55 Bain giaudan sia gratzgia, [427]Seis saungk tuott læd ans schkiatzgia. Ty' yr' improa lassch' eir dawoa, Imblyda lg pchiad, daa ns tia buntad, Nuo 'rcunschain in tuot noaß mal farse. 60 O Sènger Deis, Pillga ns sü par teiß filgs chiarse.

65

V.

Quaist eug t' roug, scha tü ns haasch darcheau Teis plæd Tramiβ aqui sur terra, Schi m' faa saun da lg fadyw plagiaa, [428]

E d' læd,
Ch' nuo lg uendschan in la guerra.
E staa uy d' tai, ssawain sgür quai,
Tuott fuoβ cun nuo tzuond peartze. 70
Da quai bain èschn nuo tscheartse.
Nuo nun guardar, eir brick noaβ faar,
Guard' ilg teis plæd chi ns oasta d' læd,
Nuo uschlgæ tuots stessen pryre.
Singur, teis filg 75
Haa par nuo uulgüd muryre.

VI.

Staar leid, meis pæwel, wuo pudait, Chia wuo Da mai hawait la uitta; Guardad chia brichia uènng schbüttad 80 Da wuo La mia ductrina scritta. Ch'ais uoaß thesaur, è brick deiß d'aur, Guardad chia quell nun ws mütscha, La schbüttand par minchia prütscha, 85 Giuo nun lasschar d' quell duun pillgar, ch' l'ais d' boen tuott plain, Parchiüra lg bain, Eug nun hag plü granda chiaussa. O Sènnger Deis, Saiasch tü ludad, ch' nuo paussen. 90

56.

Ÿna chiantzun dawart la uirtüd da lg plæd da Deis. [= G 129]

S' poa chiantar in las melodias da ls psalms 23. 37. 125. 129. E da la chiantzun: My' oarm' adautza lg Sènger, &c. Vschlaæ schkoa: O Herre gott din gættlich wort.

I.

O Sènger, teis diuin sqingk plæd Ais længk statt inschküryde, Infyn chia traas tia buntad Darcheau haa splanduryde 10 A lg muond narr uaul, quai chia Sqingk Paul Haa è ls Apoastels scritte, Nuo t'ingrazgiain, chia nuo uiuain Quell tèmp, chia quai ns uain ditte.

II.

Chia quell eir uain miß oura bain
Pussauntamaink a nuoe,
Deis, t' lasscha ngyr puchiad d' queaus eir,
Chi schneigian tai amuoe,

[429] E prédschan plü ductrinas ch' tü Nuo uousch, plæds inspigiadse: E faa ls intlèr teis plæd intér, Ch'eaus nun uènngn' ingiannadse.

15

20

25

111.

Sch' tii uousch drett esser Christiaun,
Schi stousch in lg prüm drett craire,
Schantar lg cuffoart teis in seis mann,
Sprauntz' èd amur hawaire.
Traas Christ sulett uainsch giüst indrett,
E chiattsch amur a lg proassem,
Eir nett teis cour tzuond plain d'amur,
Ch'ingiüns ans daar quai poassen.

IV.

30 Sul tü, Singur, faa ns par amur Quai sul traas spüra gratzgia; Chi sün quai s' tain, spandrad ais bain, Ch' l'ais sgür è largk da schgratzgia. Sch' bain Papp u Raig ilg wleß par quai 35 Ell è teis plæd schkiatschare, Schi uain lur dguaut traas tai, Deis, baut, Suott peiß a stuair staare.

V.

In tngyn furtünna giüda, Deis, Chi s' poassen cuuertyre,

	Eir queaus chi schbüttn' ilg saingk uierw teis,	40
	Nè lg uællgen pür udyre,	
	Chi digien schlett: Quai ais brick drett	
	Nè ls ais quai lètt mæ statte;	
	Vdyd nun haun teis uair plæd saun;	
[430]	Quai ais ün pouwer fatte.	45

VI.

Eug tuott quai crai, chia uaira sai,
Chia Deis haa datt par scritte,
Quai stou dwantar, aunt tuott sa dschfaar,
Schkoa Christ haa sweß quai ditte,
Teis plæd dee staar schi deß schluppar 50
A blears stinads ilg coure.
Eaus denn hawair dulur par lg uair,
Sch'eaus nun s'uoaluen da coure.

VII.

Meis Sngur ésch, Deis, éd eug sun teis,
Ch'eug m' leiger da la moarte,

Quatraas tü ns haasch surwngyd la paasch
E traas teis saungk cuffoarte.
Eug 'ngratzg a tai, ch' tü daasch a mai
L'imprumischun ch'ais scritta.
Quai ch'eug ta dmand, nun m'uainsch tschunckand 60
In moart èd in la uitta.

VIII.

Sèngr', eug am tèng, ch' ingiün nun uèng
Da tai mæ bandunade,
Chi haa indrett a teis plæd crett,
Quell fearm in lg cour schantade.
65
Tü ls haasch pardeart ilg tschèl aweart,
Nè lasschas queaus mæ pryre.
Sèngr', eug roug tai, ch' tü lasscheß mai
Gugent é leid muryre.

57.

Üna chiantzun uyd Deis a ruguar par blear duuns ad amelgdramaint. W. M.

[-G 130]

[431] S'chiaunta schkoa: O almæchtiger herre gott.

5

10

15

20

25

30 [432]

I.

O tuott pußaunt, o Senger Deis,
Nuo t' wlain ruguar traas ilg filg teis,
Ch' tü imprastar ans uællgasch
La gratzgia d' la diuin' amur,
Ch' nuo poassn' inprendr' indrett in lg cour
Ils duuns da teis spiert sællgesch,
Ch' nuo ilg terrain qui paisen leiw,
Lg celestial bain stemmen greiw,
A las sturpgentschas cuntrastar,
Vyd' las uirtids fearms ans rantar;
O Deis, qua stouesch tweß aluar.

II.

Agiüda ns, ch' nuo nun sguonden pür A ls nausch giawiischs da noaß cour dür, L'hunur d' quaist muond nun sænngen; Guincheschan ils dalets da lg coarp, Faar noaß puchiads da lg noaß senn oarb, Læd hagian grand: ch' nuo bsænngen Da malfats bain ans parchiürar, In quai ch'ais prylgl' a nun fallar Nè ns parguagiagn' a santentzgiar, Nuschaiwl' üsauntzas giuo schfrachiar; Quai staa uy d' tai sul a dunar.

III.

Plü tai ruguain nuo txuond datschiert Par ün bun cumpartaiwel spiert A bain suffryr ils flaiwels, E quai chia nuo nun pudain chiæntschar,

[433]

Wlain nuo a tai arcummandar,
Quai faun ils dretts crattaiwels,
La pearchia faa ns eir bain suffryr,
E saimper pür plü buuns faa ns ngyr:
Ch' la schkoassa ch' tü chiar haasch cumpraa,
Stett' oura stawl' in la uardaa
Ed in allgretzgia saimpermæ.

58.

Üna spirtuala chiantzun ruguar par cretta, chiaretza è sprauntza.

[-G131]

Schiaunta schkoa: Ich Rueff zuo dier herr Iesu Christ.

I.

Eug clam proa tai, Sngur Iesu Christ,

Ch' tii uællgsch udyr meis plaundscher,

M'impraista gratzgia da lg tèmp quaist,

Txuond nun m' lasschar tii stendscher.

La dretta cretta ch'eug manai,

Ch' tii m' uælgasch quella daare,

Agiüdare,

Ch'eug searua bain dfai,

A lg proasm' a tai hundrare.

II.

Eug roug aunck plü, o Deis Singur,
Tü lg ssaasch a mai bain daare,
Ch'eug brick a tuorp uènng' èd a txngur,
La sprauntz' eir am dunare.
Lg pustüt, cur eug uèng qui dawent,
Ch'eug fearm sün tai am fida
Ed imblida
20
Tuott' autr' agiüdt gent,
Vschlage uain rügla tryda.

111.

Impraista m' gratzgia, ch'eug da cour
A meis fadyws parduna;
Pardun' a mai eir tü, Singur,
Faa m' üna uitta buna,
Teis plæd paschainta saimper mai
A nudriar my' oarma,
Ch'eug nun doarma
Ilg sæn d' la chiarn fraid;
Ountradi eir nun m' schkoarna.

25

30

35

40

45

[434]

IV.

Temm' è dalett nun m' lassches tü
Mæ giuo da tai am traare,
Ch'eug stætta saimpr' in pee drett sü,
Quai pousch sulett tü daare.
A chi tü lg daasch, quell lg haa par duun
Ingiün nun poa guarbyre
Nè surungyre
La gratzgia da lg bun
Traas ouwras a nun pryre.

V.

Eug giasch in lg chiamp è cuntrastuun, O Sénnger, giüd' a lg flaiwel, Vy d' tia gratzgia sul eug stuun Rantad, faa m' plü crattaiwel; Scha pür cuntradi am uain naun, Schi m'oasta ch'ell nun m'uendscha, Nè ch'eug stèndscha; Daa m' m lg bsæng tü dmaun, Eug m' fyd d' tai tzaintz' infendscha.

[435]

La	chiantzun	da	Maria	Ragina	dad	Vngaria	è	da	la
			Во	ohemma.					

[= G 132]

S'chianta schkoa: Mag ich unglück nit widerston.

T.

Sch'eug stou da lg muond grauauntz' hawair,
Par meis drett crair,
Nè poaß eir cuntrastare,
Schi ssaag eug quaist, lg indsching meis ais,
L'amur da Deis,
Eaus quella m' stoan laschare.
Deis ais brick lændsch, poack tèmp ell chiændsch
Soul staar tzuppad, ch'l haa baut stranglad
Queaus chia d' seis plæd mai dschoarffnan.

11.

Sch'eug schkoa eug wleß dritxaß meis fatt,

Eug flaiwla m' chiatt,

Sch'eug sul uy d' Deis nun rainte,

Eug ssaag chia dguaut ingiün staa fearm,

Ch' l' haa baut qui tearm,

Tuott temporal baut dschwainta,

Quai ch' haa brick moart, daa drett cuffoart,

Sün quai eug sællg, guagiar eug uællg

Par leß thesaur la uitta.

777.

Tuott dèck ün tèmp, lg prouerbi dysch,
Sngur Iesu Christ,
Tü m' staasch d'ammasduas wartse,
E guardasch sü lg cuntradi meis,
Schkoa quell fuoß teis,
Vaisch mias cuntrapartse.
Sch'eug stou guagiar, huoß a giüstrar,
Muond, qual tü uousch. Tü Deis chi pousch,
Meis schkidt uainsch saimpr' a staare.

25

60.

Üna spirtuala chiantzun a ruguar Deis par agiüdt è sustèng in priguels da guerra. H. Z.

[-G 134]

S'chiaunta schkoa: Herr nun heb den wagen selb.

1

Sénger, maina tweß ilg chiarr, Par traviers geß uschlgæ tzuond, Quai bell uiers feß lhur' a lg mnond, Bain a ls teis fadyws incuntra Deis,

5

10

15

10

II.

Sèngr, addautza lg nuom bain teis, Deis chiastigia ls nauschs udzous Cun giüstia schkoa tü uouβ, Teis angeaus rasüsta ls é faalls beaus.

III.

Faa chia tuott feil gea chiændsch Lændsch dawent è uélga fai, Txuond gugent tuorn' awaunt sai, Tai eir ch' nuo fick lauden dfai cun pruo.

61.

Üna chiantzun in la noatta da lg psalm 125, queaus chia pür qui lur sprauntza tzuond. F. I. V. A.

[=G 135]

I.

Beads chi cun brai' è pissèr

Guardn' ilg sacrett da lg Sènger;

[I]lg tschearckn' indret cun cour indret,

[436] In senn uair ilg artènngen,

Neir paigers suun cun seis bastuun

Ad yr tuot sias uias,
Schkoa pruus famailgs par seis cussailgs
Cun lg proassem a faar ligias.

Digitized by Google

II.

Beads chi cun cummandamaints
Da pappas nun s'impatschan,
E s' tragian our da ls schantamaints
Da tuott maal luffs chi schdratschen,
Ed haun sulett tuott lur dalett
Bain ad ubdyr a lg Sènnger,
Fand quai ch'ell uoul, s' lasschar ell sul,
Tuot lur fats mnar è tènnger.

15

III.

Bead a chi Deis lassch' ilg paun

Surwngyr cun sia fadigia;

A quell tramett ell saimper naun

Seis frütt, nun tira uia.

Sia mulgeir schk' üna uinng' eir

Ais aint in sia chiasa,

E seis uffaunts a maisa sauns

Intuorn, intuorn ch'ell raasa.

62.

Ün' autra chiantzun spirtuala, in la noatta da lg psalm 125.

[= G 136]

I.

O Christe vair, tü filg da Deis,

Teis laud nuo saimper dschaine.

A quell chi clamma lg saingk nuom teis,

Tü saimper giüdasch baine,

[437]

Tü mediaunt èsch sul awaunt

Ilg Bap noaß Deis è Sènnger.

Ty' ascha moart ais noaß cuffoart,

Teis laud saimper s' mantènnga.

II.

Deis Bap a tai haa datt ilg dguaut In tschel èd eir in terra, Tuott noaß fadyws haasch dschdrütt tü baut

E queaus tzuond miß par terra.

Proa quai ans haasch surwngyd la paasch

Vy d' Deis ilg Bap é Sénnger,

Ty' ascha moart ais noaß cuffoart,

Ilg laud saimper teis s'manténnga.

III.

La gratzgia tuott' èsch plainamaingk,
Teis cudeschs daun pardütta,
La uaira uia sulamaingk
Aint in l'eterna uitta.
Improa èsch tü schk'ün d'nuo parüü,
Naschüd dad üna uearna.
Ty' ascha moart ais noaβ cuffoart,
Laud t'sai' hoatz in eterna.

63.

Vn' autra chiantzun in la noatta da lg psalm 23. u. 125. &c. F. I. V. A.

[-G137]

I.

Ssawair tuott ais par nüllga spais

Da Deis a guerbyr gratzgia;

La cretta sul surwngyr quai uoul,

A chi Deis daa la gratzgia.

Chi quai nun haa ais intardaa

[438] Cun sias bunas ouwras.

10

15

Seiß rougs suun fauß, nè lg daun eir paus, Sch'la cretta nun lg arnouua.

11.

La cretta muossa sul indrett Bain ad amaar ilg proassem, A nun lg nuschair cun maal nè læd, Lg amar drett schkoa sy' oassa.

[439]

Quai ais ilg frütt chi soul pustiit Our da la cretta cresscher, Amar eir Deis, queaus duus plæds seiß, A ngyr salw faun incresscher.

III.

La cretta suul faa nett ilg cour,
Indschendra uaira paasche;
Vschlgæ ais fauß nè t'lasscha paus
Chiaick ch' tü mæ dysch è faasche.
O Sènnger Deis, in ls cours da ls teiß
Adamgia tü la cretta,
Daa ls ilg teis spiert, chia quell datschiert
A lg dübbi cuntrastetta.

64.

Ün'autra chiantzun in la melodia da lg psalm 53.137. &c.

[= G 138]

I.

Da lg tuott, o Sènger creadur
Da lg schtèl è da la terra,
Vantür' a nuo daa tü, Singur,
Dawoa teis nuom txuond bleara,
Siqnd chia tü t'haasch adangad,
Ch' tü haasch par noaβ amur cread
Taunt næbblas creatüras.
Suott l'ira ty' eirn' nuo culpaunts,
Ch' nus eiran peartxs, sch'nuo fuoβn' aunck taunts,

II.

A saimpr' in painas düras.

Sch'tii nun ns' hawessas pardunad,
Tuott noaß puchiads, putrænngas,
Traas spiira gratzgia d' tia buntad,
Spandrad d' la moart, d' mantzænngas,
Haweß tuott noaß' allgretzgia fyn

5

E fuoβ müdad in grand tappyn,
Ch' nuo stessen saimper pryre.
Cuntuott haasch sün lg surpassamaint
Sü arnuuad ün testamaint (ed. testemaint),
Nè ns haasch laschad muryre.

20

25

30

45

111.

La lett' improa in lg maun teis ais
Dawoa noaß fall rumasa,
Ch' tü t' haasch pardeart tngiid ün pagiais
E pæwel d' tia chiasa,
Vy d' quell muossad tuotta uirtüdt,
Laud da teis nuom aut cun agiüdt,
Ch'eir nuo pagiauns cuntschessen
E sün lg dawoa eir ngissen uouts,
Traas teis saingk plæd fidels deuouts,
Tia uardaa 'mprendessen.

IV.

Ty' ira tü mussasch datschiert,
Ch' nuo guadangad hawessen.

35 Sch' tü wesses wlgüd, dawoa noaβ miert
[440] Chia nuo purtaar stuessen.
Quai maniawa tscheart quell saungk
Da lg muwel, spanβ chi ngywa taunt,
Vffeart dawoa las ledschas

40 Da ls prears in lg ueider testamaint,
Ch' nuo ans cuntschessen aint dadaint
Da stair muryr schkoa bedschas.

V.

Vffearrer auter tscheart nun ais
Choa tour ad ün la uitta,
Quai guadangad hawains uy d' Deis,
Ch' la chiarn s'turpaia tuotta,
Siand ch' l haa fatt taunt maal indrett,
Chia par noaß grands puchiads stuett

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

[441]

Ngyr Christ, sgürtad ch'ell pagia,	
Dand sia uitta schkoa lg ais scritt,	50
Schkoa par seis agien uair dabitt,	
In gratzgia mnads ch' l'ans hagia.	
VI.	
Parchiai sch' tü pillgasch sü sgürtad	
Par noassas chiatiwiergias,	
E ch' nuo ns hawain sün quai lasschad,	55
Schi èschn' nuo our d' las fiergias,	
Moa nu siand statt suffizgiaint	
Sgürtad in lg Veider testamaint	
Ilg muwl' uffeart schkiannade,	
Schi ns haasch tü datt ün crastiaun,	60
Chia quell pagiaß tuott par seis maun,	
Vair Deis da tai ngüd naade.	
VII.	
La tia giüsty' haasch qua muossad,	
Moa cun amur, buntade,	
Schk'ün bap, chi saia tuott dritzad,	65
Ty' ira buniade,	
Parchiai signd ch' t' haasch tuudt sün ell	
E fatt purtar la paina quell,	
Sch' èschn' nuo cun tai ad ünna;	
Traas sia moart, pantitzi greiw,	70
Ais tuott noaß fasch a nuo ngüd leiw,	
Ch' nuo nun fundain d' schmurdünne.	
VIII.	
Cuntuott signd ell statt ilg preir	
Sü ad utzar l'uffearta,	
Ch'ell sün la cruusch cumplyd haa eir,	75
Randüda sü pardearta,	
Schi eirè bsæng eir üna gia,	
Chia l' hierta a tuotta ngiß manaa	
the transfer of the transfer o	

Cun ün singal insemmel,

80

5

Qua haa'll schantad sii paun é uyn, Ch' nuo lg giaudan tzaintza tuott schguardyn, Par üna lg laudn' è temman:

IX.

Chia lg eir' ün fearm cummandamaint
Saluad aint in la ledscha,

Chia par mandgiar deβ ngyr tuudt aint
D' l'uffearta tschearta petza,
Chia ls drett hertawels s'cungusscheβ,
A ls quaus l'uffeart' udiβ è steβ,
Giüstia la da lg Sénger.

90 [442] Bain chia lg fatt staaw' eir our dadour,
Chia Deis haa quaist eir tngüd a cour,
Ch'ell seiß fidels susténnga.

X.

Cuntuott, creader Sènger Deis,
Nuo t'ingratzgiain da coure,
95 Ch' tü traas l'uffearta da lg filg teis
Ans haasch tuudts our d' dulure
E fats hertawels traas teis filg,
Fats netts è sqingks traas quell angélg;
Da tuot ils noaβ puchiadse,
100 Da quai in quaista tschaina nuo
Tuott teis hertawels aqui giuo
T' ludain ch' tü ns haasch spandradse.

65.

Vn' autra chiantzun in las noattas da lg psalm 13. &c.

I.B.

[= G 139]

I.

O Sengr' è Deis sur tuotts chiamps teiβ, Proa tai clammain nuo pouwers, Tü txaintxa fyn ssasch noaβ tappyn, Quai, Sènnger, t' lasscha mouuer, Dawoa teis plæd ans oasta d' læd Daa ns gratzgia, salws ch' nuo uènngan, Teis gratzius plæd ualarus Ns cuffoart' è sul sustènnga.

10

II.

Maintain teis laud, dafenda lg plæd Da ls fauß dits Christiaunse, Chi tschearchian lur nütz èd hunur Sulett cun peis è maunse.

15

[443] Quun længk, Singur, indürasch lur Malitzgia, tüært è foartza? Inlgümna ns, Sngur, proa ty' hunur, Chia nuo guarbesschan gratzgia.

III.

Tuott noaß bain faar mæ guadangar 20
Nun poa la uitt' eterna,
Tü, Sènger, uais quai ch' noaß maungl' ais,
Teis wlair dwaint' in eternum.
Teis plæd ais fearm sur fyn è tearm,
Pussaunt sur tuottas chiaussas, 25
Faa ns tü sulett la cretta nett,
Sch'èschn' nuo brick nuortxas faussas.

66.

Ün'autra chiantzun in la melodia da lg psalm 67 &c.

[= G 140]

I.

Sch'in Deis wousch crair, patzentg' hawair
Tü stouesch, quai imprenda,
Scha tü nuo ssaasch qui tour in paasch
Schi haa teis crair aunck menda.
Quai a lg fidel ais paun da tschèl.
In lg wair thesaur tzuppade,

Ch' tü traas quell paun uainsch sabbi, saun,
10 Da tuott pissèr schkiargiade,
D'uandetta surleivgiade.

15

20

25

5

[444]

II.

Sch'ün fatt t' manaß intaunter l'aß,
In greiw' anguossch'è paina,
Chia tü nun ssaasch, choa mæ tü staasch
V chiai la fyn pür maina,
E dsura staa la cretta qua,
S' lasschar schkurchiar ün stoua,
In tngyn iffick nun t' schmetter brick,
Agüdt da Deis qua rougua,
Patzèntzgia uendscher stoua.

III.

La prouwa faa, ch'iin uain chiattaa,
Choa ell la pearchia poarta.
Qua uain imprais, patzgiaint sch'iin ais,
Dawoa ch'ell qua s' dapoarta.
Quell Deis sulett cunguossch' indrett
Chi suott la cruusch staa stawel,
In tngyn furtün faa patzeng' ün
Da lg drett cuffoart parsnawel,
Ch'iin s'oasta da lg diawel.

67.

Üna bella chiantzun tratta our da ls plæds cuffoartus chia Christ diss Matthei cap. 11: O wuo tuots chi hawait fadigia èd èschat chiargiads, ngyd naun proa mai, èd eug ws uællg rafraschkiar. &c. I. D.

[= G 141]

S' chiaunta schkoa: Maria zart.

T.

Eug plaundsch, suspyr blear dys cun dyr: Ilg meis cuntuorbel cresscha. Eug ssag, Singur, autr' yr inlgur

	Choa sul proa tai impresscha,	10
	Parchiai tü haasch salüd è paasch	10
	Traas Christ wnal par inguotta,	
[445]	Ch'ell spoardscha gratzgia tuotta.	
[110]	Proa mai ngyd tuots chiargiads è ruots,	
	Traas grand dschkuffoart fyn a la moart	15
	D' puchiads ud eir d' sturpgèntschas;	
	Proa mai ws uuluait cun cour brick fraid,	
	Ch'eug daar ws voellg beadéntschas.	
	II.	
	Sul imprandai a ngyr da mai	
	Drett hümmels cun ßientzgia,	20
	Ws pillgand awaunt datschiert dintaunt	
	Suffryr tuott cun patzèntzgia;	
	Traas quell giawüsch ws uain mia ualysch	
	E giuff plü chiœndsch' è leiua.	
	Sch' wuo in fadigia greiua	25
	Ngyd qui cun mai chialchiads d' la sai,	
	D' pain' è d' dulur, lg cuffoartadur	
	Meis Bap uain a ws trametter,	
	Seis saingk bun Spiert, chi uain tuott tüært	
	E maal par terr' a metter.	30
	III.	
	Tuott laud, hunur a tai, Singur,	
	Datt cun tuott stüdi uénga,	
	Chia lg paun ingual celestial	
	Traas Christ nuo tuots susténnga,	
	Ch' nuo tzaintza fam in lg raginam	35
	Da Christ uywn' in allgretzgia,	
	Tzuond leids txaintxa grametxgia	
	Traas seis Sqingk Spiert, chi faa traas miert	
	Da Christ, ch' nuo stain qui stawel bain,	
[44 6]	Ch' nuo lg nuom da Deis fick lauden	40
	Traas our èd our cun leng' è cour;	

Quell ræg noaß Sènger auda.

Üna nouua chiantzun in la surscritta noatta, ud in la melodia chi s' chiaunta in Tudaisck: Maria zart, &c.

H. S.

[= G 142]

I.

Iesu chiaryn, 5 Saingk filg diuyn, Tü ræsa txaintxa spinas, Chi traas buntad haasch deheau spandrad Las peartzas oarmas wschynas, schbüttaa tai lam Traas quai ch' Adam 10 Da la Bap t' fuo datt la letta Da tour sii la uandetta Da meis puchiad. Gratzg' haasch chiattad, Chia tuott ais schmoart, dschurffnad d' cuffoart, Nè gratzgia poa guarbyre Chi tai nun haa, ch' l'ais parguagiaa, 15 Ch'ell stoua saimper pryre.

77

O Christ d'uardad, tü haasch quidad A ls uèlgs l'incrasschantunne, suspurs datt grands, Ch' haun dys èd anns 20 Ch' tü ngisses par schkudünne: Clammawn: 'O Deis', da tuott cour seis. Da la tschél faa sü las poartas. Trametta ch' tü ns cuffoartes Teis raig undschüd, ch'ell cun uirtüd La pain' haa tzuond tuudt uy' a la muond 25 [447] Traas seis saingk saungk chi ns laua Da tuott puchiad. Ell uain hundrad, D' la moart ell sul ans chiaua.

III.

O Iesu nett, tü èsch sulett

Ouffoart da lg pouwer pchiader;

Qua traas haa tai lg etern cussailg

[448]

7	rscharnüd par ün paschader,	
	Th' tü ésch ngüd naun uair crastiaun,	
	Thi uainsch a dschfaar par lg uaire	
	Queaus chi nun t'uællgen craire.	2.
	O sgingk frütt deng, tuott meis artèng	35
	Eng nhag proa tai, ch' tù haasch a mai	
	Surwgnyd eterna uitta.	
	Vyd' tai eug m' fyd - nè ma t' imblyd,	
Ś	Sch' tü m' daasch la gratzgia ditta.	4.0
~		40
	IV.	
C	O Christe grand næbl' è pus sa unt,	
	Partuott eir buntadaiwel,	
	Cun chè buntad m' haasch tü clamad,	
	Ch'eug uènn g a dcheau crattaiwel	
I	raas teis saing/k] plæd? My' oarm' haa læd	45
	Suffryd da nauschs poetse,	
Q	Quai ais, da fauß profetse,	
\boldsymbol{c}	Th'eaus surmnamaint traas fendschamaint	
M	A' haun amussad ch'eug m' hag fidad	
	Sün mias agnas ouwras.	50
o) Sènnger chiar 🔝 nun chiastigiar	
	Par quai las oarmas pouwras.	
	V.	
0	Icsu bell, teis plæd fidel	
	ichkoa lg clær sulai splandura,	
	mnaar schkudün our d' la schkürdün,	55
C	hia tuott tai sul adura.	***
	lè paasch nè paus nun haun ils fauß	
I	n d' crastiauns ductrinas,	
	eis plæd daa sul madschinas,	
	giüda tii, ch'ell stetta sii,	60
	Daa tii cuffoart chi haasch d' la moart	
S_{i}	pandrad sulett tuott pouwels,	
	Phia sul a tai tuatt datta fai	

E brick a martschas ouwras.

VI.

O Christe deng, scha teis plæd creng 65 Wleß our da mai spartyre, Schi uè proa mai, m' dafenda dfai E nun m' lasschar sur yre, Da tai inlgur traas fendschadur Cun faussa sia ductrina 70 Numnada sgingk' è fyna. E daa improa naun sün la dawoa La dretta moart. teis plæd cuffoart Daa sul è uaira uitta. Daa m' sul quell paun cun teis sainak maun, D' tia ductrina scritta.

VII.

O Iesu Christ, tü 'sch uair Deis giüst, Ch' in tai nun ais qualck menda, Neir huom da la muond taunt poa qui tzuond Ch'ell teis laud oura stenda. [449] Teis sainak nuom aut staa dsura d' laud, Tuott staa suott tai randüde. Chèck ch'ais in lg muond naschüde, Ed eir cread. o raig ludad, Cur quai uain naun ch' tü m' chiatschas maun. Chia la coarp quai dee muryre, ch'eug poassa dfai Schi giüda mai In teis sainak plæd spartyre.

85

69.

Ün' autra chiantzun a ruguar deis datschiert par üna buna hura da la moart, eir in la surditta noatta, ud in quella da Maria zart, &c.

[=G 143]

I.

Deis Sngur faa m' salw, proa tai ch'eug m' uoalw, Da mai tü brick guinchiesscha, Bain sün la fyn, quell fearm tappin,

	Ch' la moart uain naun impresscha,	
	Ch' la clamma mai, ch'eug poassa tai	
	Cunguoscher sul par Sènnger,	10
	Chia lg maal giuo d' tai nun m' tennga,	
	Sün quell grand puingk, chia preir nè muingk	
	Nun poa m' giüdar, d' la moart m'ustaar,	
	Cun mai ch' la lhura luotta.	
	Greiw ais la cruusch, chi m' schquitscha struusch,	15
	Nun m' lasscheß metter suotte.	
	II.	
	O Iesu Christ, signd ch' tü èsch	
	La via, vitta vaira,	
[450]		
• •	Am rendr' a tai è t' craire,	50
	Sün lg drett chiamyn in tuott tappyn,	
	Dawoa teis plæd brick paiger	
	A faar bain saimper leiger,	
	La chiarn, o Deis, am staa impeiß,	
	Nè uoul staar sü, plü længk è plü,	25
	Cun piertza sürchiargiada,	
	Ch' l'ais grouba txuond, proa teis laud grand,	
	Sngur, mett' la tü in strada.	
	III.	
	O tü sgingk Spiert, uè lg plü datschiert,	
	Cur nuo giain in la traischkia.	30
	Our d' quaist tèmp schkiændsch nun m' staar da lændsch,	
	Cun gratzgia lg cour m'arfraischkia,	
	Schi uèng eug saun qua traas teis maun	
	Ad yr in uaira cretta;	
	Proa le anguele teiß am metta,	40
	Quai eug agrai, faa quai a mai,	
	Am staa tü proa sün lg plü dawoa	
	Da tai ardschfüd ch'eug uennga.	
	Ah, Sqingk Bap meis, eug filg suun teis,	
	Sü pillga m' é m' sustènnga.	45

70.

Üna chiantzun da laud, dawart Christ: la noatta da la quala ais südsura missa proa lg psalm 46: Deis E. E. Koch, 2, 131. ais noass schküd è foartza, &c.

I.

5 [451] O Christ, uair Deis è Sènnger, Da lg Bap sul filg etern, Da quell naad chi sustènnga Tuott sul cun seis gubearn, La stail' ésch tü diauna, Chi lændsch splandura sauna Sur autras stailas clær.

10

15

20

II.

Par nuo tuudt chiarn humauna In lg tèmp d' la part dawoa, D' la mamma netta sauna, Chi saimper uearna staa, Par nuo ésch moart suott terra, Ilg tschèl aweart d' la searra, La uitt' haasch turnantaa.

111.

In tia cunguosschentscha
Faa ns cresschr' in ty' amur,
Ch' nuo stettn' in tia sabgentscha
E t' searwn' in lg spiert da cour
Ch' nuo insagiar qui poassen
Tai, la dutschetxa noassa,
D' quell hagian sait, Singur.

IV.

25

Creader d' tuottas chiaussas, Tü foartza sul da lg Bap, Rèdschand d' l'ün cheau a l'auter Da lg muond cun agien dguaut,

Noaß cours proa tai tü uoalua, Nuo d' noaß puchiads absoalua, 30 Ch'eaus nun ns inierren baut. V. Mürainta ns traas tia foartza, Traas gratzgia faa ns dcheau uyws; [452] Ila uèla Adam tü schfoartza, Traas quell naschains chiatyws, 35 Ch' nuo qui in la muond sur terra Cun tai nun hagian guerra, Cun ls cours ans faa gualyws. 71. Üna chiantzun chi s'chiaunta da lg tèmp da lg cuntradi è da lg attitzgiamaint da ls puchiads, &c. [G = 145]S'chiaunta schkoa: Ach gott ich thuon dich rueffen an. I. Ah, Deis, eug t' clam in meis agiüdt, 5 Par dschuudt è dschmoart ch'eug suun; Meis mær fadyw ch'eug nhag cuntschüd, Ais mia chiarn è saungk; Quai t' plaundsch eug taunt datschierte, Nhag saimper da giüstraar 10 Né poaß tzaintza spierte L'artngair è l'infrainar. II. Dur maal èd eir blaschmar tzuond fick, Quai ssaa' lla cun chiawaila: Allchiün uair bæn tscharchiar tzuond brick, 15 Sgundar pür seis cussailg. Chiampesch' la saimpr' è saimper Incuntra tai, Singur, Nè uoul tour sü drett taimper, 20 Ilg giuff d' tia ledscha tour.

III.

[453] Deis, auda tü la mia uusch,
Ch'eug t' plaundsch quai tzuond da cour,
Purtar nun uoul la chiarn la cruusch,
Eir yr dawoa nun uoul.
25 Eug nun la poaβ schfurtzare,
Schi, tzaintza ty' amur,
Ch' la saimpr' am uoul manare
In grand puchiads è tzngur.

IV.

Ligiad è praschunad eug suun
E tuott meis senn guastad;
Cuntuott tèng eug ruguad tai buun
Par gratzg' è tia buntad,
Cumparta ns quell a tuotse,
Ils quaus t' cunguosschen bain,
Ch' nuo dcheau nun croudn' in lg puotze
D'ilg iffiern chi plain nun uain.

30

35

40

V.

Aunck üna chiaussa maunck' a nuo, Ch'eug tæst haweck schmanchiaa: Chi uair' amur nun braunck', amuo La crett' indrett nun haa.
Cuntuott daa ns uair' amure, Quell næbbel grand thesaur, Ch' nuo ns douwren tzuond da coure In tia ledscha d'aur.

VI.

O Sènger Bap è Deis sul sqingk
In tschèl sün teis aut baunck,
Nun bandunar ils teiβ our d' maingk;
[454] Ngyr t' lasch' awaunt meis plaunt.

[455]

O Deis, nun m' staar dalændsche,	
Parchiai tü 'sch meis cuffoart,	50
Ch' allchiün nun s'uoalua chiændsche	
Da teis plæd in la moart.	
VII.	
Bap, in teis saingk aut raginam	
Tü saluasch chiaick ch' tü dysch;	
Anguosscha nuo hawain è famm,	55
Da teis sgingk spiert giawüsch,	•
Ch' nuo autr' a maun nun pi(e)llgen	
Choa sul cuncoardg' è paasch,	
Giüstia, nè ns dantillgen;	
Ns cuntainten d' quai, ch' tü ns daasch.	6 0
VIII.	
Cumparta ns, Deis, la dretta tü,	
La granda tia buntad,	
Adampgia ns uaira cretta sü,	
Ils flaiwels teng giùdad.	
Noaß cour tü, Sennger, tuocka	65
Cun teis crengischem flüm,	•
D' la gratzgia ch' nuo nun schluocken,	
E ns main' our d' la schkürdün.	
IX.	
La ty' amur amuossa ns bain,	
Ty' amigiaiwlitad,	70
Ch' nuo mæ nun t' schneigen, sch' huossa uain,	••
Ch'ün ngiß anguosschiad;	
Cur ün steß staar praschune,	
La gratzgia tü nun lg tour,	
Ch'ell stetta stawl' è bune	75
In fyn la fyn da cour.	

72.

Üna spirtuala chiantzun, in la melodia da lg 23. psalm, è da lg psalm 125. èd da: My'oarma adautza, è da: Traas Adam ais tuot. &c. L. I.

[-G146]

I.

5 Teis, teis dee meis cour esser, Deis
È Sènger amigiaiwel,
Tü m' haasch uastyd, ch'eug sgür sun yd
Dawoa teis plæd plaschaiwel.
Traar our da tai, sch' tü staasch proa mai
10 Nun m' dee amur nè foartza,
E scha bain gia la chiarn suruaa,
Nun dee meis cour tour peartza.

II.

Teis, teis dee meis cour eßer, Deis,
Tscharnüd tü Iesu Christe;

15 Leidetza daasch cun paus è paasch,
E faasch sul pruus è giüste.
Tuott meis giawüsch, dalett è lgüsch
Vy d' tai staa cun allgretzgia,
Tü 'sch meis sustèng, teis saingk plæd deng
20 Tuott schkiattscha mia grammetzgia.

25

[456]

III.

Teis, teis dee meis cour esser, Deis,
Agiüdt, cuffoart da ls pouwers,
Tü guarda lg stausch, ch'eug pouwer nausch
Poart: quai ilg cour t' dee mouwer.
Tèng ilg fadyw è lg pchiad chiatyw,
Quai, Sengr', a teis laud dwainta.
Am trag' a tai è faa in mai
La cretta cresscher saimper.

73.

Ün' autra chiantzun. H. S.

[= G 147]

S'chiaunta schkoa: Wach uff myns hertxen schæne.

I.

Staa sü, meis amor chiare,
Schkoassetta tü da Christ,
E taidl' ilg dudsch chiantaare,
Quell nett plæd da Deis giüst;
Quell cling' usche gratzgiaiwel,
Splandur' ingual schkoa lg clær sulai,
Traas noaß Deis buntadaiwel.

10

5

II.

Ls profets bain daclaradse
Ans uènngen huossa dcheau,
Chi suun statt længk txuppadse,
Eir lg Euangeli eug
Huoβ' aud uschè txuond dudsche,
Chia blears cours uènngen huossa largks,
Ch' uschè strett eirn' attuudtse

15

III.

Cun blears fauß schantamaintse, Cummandamaints è banns, Cun latschs, raits è badaintse, Da blearas soarts ingianns. Quai uain miß' huoß a schdèsche, Tuott par spürads ingiannamaints, Mantzænngas tschient qia dèsche.

20

IV.

Schdangads cun maal è læd,

Christ seis meß ans trametta,

Chi ns preidgen ilg seis plæd,

Blears uènngen par la cretta

La uardad par stüdantare;

O christantad, spusa da Christ,
Guard' è nun t' stramantare.

35

40

[438]

55

V.

Nun crair plü ad infendschas Neir ad infendschaduors, Ta schgryscha d' lur ductrinas, Sch' lg haun bellas bain culuors. A quell plæd sul daa cretta, In lg qual Deis sia uulantad Awaunt ælgs clær ans metta.

VI.

A quell plæd t' renda praise
Nè wair incresschantün
D' quai ch'ell cummand', ais bæn,
Quai ch'ell lubbesch' ais frye;
Chi autr' amuossa, dysch Saingk Paul,
Schmalditt quell saimper sèa.

VII.

Quell pleed t'oasta d' dulure,
Da pain' è cuolpa tzuond;
Sch' tü lg craiasch bain da coure,
Schi uainsch tü nett da fuond,
Spandrad eir da la moarte,
Quell t' muossa chia, Christ, tzuond sulett
Vair saia teis cuffoarte.

VIII.

Bain ditt quell dy èd hura,
Sün lg qual ilg plæd da Deis
Awaunt t'ais dcheau ngüd lhura,
A l'oarma lg sustèng teis;
Plü chiar inguotta t' saia,
Nè anguels, creatüras neir,
Ch' in tschèl è terra s'uaia.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

O Christantad, bain taidla
Ilg uair plæd da Deis drett; 60
In quell ais uitta quaida
D' las oarmas txuond parfett,
Quell ch'in quell plæd sa sparta,
Vyw' in allgretzgia in etern:
Da Christ ch'ell mæ nun parta. 65

74.

Üna chiantzun è datschiert bragir proa Deis, ch'ell uœllga saluar è dafender la sia hunur. &c.

[-G 149]

In la noatta, chi uain dawoa: Christ dysch, pro mai ngyd, chi haa sait.

7.

O Sqingk bun Deis, cuschidr' improa,
Chiai foartza ls teiß indüran, oh,
Tü noaß puchiads parduna,
Ch' nuo teis sqingk plæd taunt leiw prèdschain,
Eir la grandischa nun lasschain
Nè tai amain sul bune.

II.

D' quai chiastigiads ans haasch è tuudt
Ilg Zuingli quell sqingk huom dauout,

[459] Bain tuudt in tia chiüra,
Cun ell eir bleara lgieut dabain,
Ils quaus d' la moart nun sa schgrischaun,
Lur saungk t' haun datt d' fai sqüra.

III.

Vschè la pearck' haasch yr laschad,
Ilg prüm tia chiasa schcudichiad
Dawoa tia uèlg' üsauntza.

Cuntuott fuoβ huossa fatt cun nuo,
Sch' nuo nun chiattassen gratzg' amuo
Traas ræg cun uaira sprauntza.

5

IV.

Cuntuott clamain nuo fearm, Singur:
25 Giuo metta tü la tuorp è txngur,
Chia lg plæd teis huoß' indüra.
La sqingkia tia giüsty' uschlgæ
Stueß las giqmgias, schdengs è giæ
Talgar cun spada düra.

V.

Ah, muossa ns, Deis, la uèlga fai,
Arnuua ty' amur par quai,
Schkoa fèsch ad Ezechia.
Quell ngyr lasschasch in grand tapyn,
Chia ls seiβ in grand furtünna ngyn,
Fuon dschmiβ d' la gratzgia tia.

40

50

VI.

Dawoa teis sqingk cummandamaint Rumpe 'll tuott giætschs, utars fatts aint, Sün lg qual ls fadyws blear tngeiwan, E quai dawoa ilg trawan sü, Ch' l haweß da Deis la pag' ardschfüü, Par quai ch'ell fatt haweiwa.

VII.

[460] Raig Senherib lg schmalmnaa lg pagiais,
Ilg pruus suffry grands schdengs blear mais,
Chia faussa fuoβ sia cretta;
45 Quatraas ngisch, Sènger, è ls battèsch,
Tuots traas teis anguel tü dschdrüèsch,
Fèsch tü par ls teiβ uandetta.

VIII.

Eir huoβ' uschè patzgiaints faa ns tü, Ch' nuo stawels spettn' ilg maun teis plü, Noaβ sèasch Deis fadaiwel, Teis plæd sustènnga, daa ns ün cour Txaintx'ira, quait, è uæd d' dulur, Faa ns dcheau noaβ senn crataiwel,

Digitized by Google

IX.

Ch' nuo tai, uair Deis è Sngur sulett, Huoß' èd in tuott noaß bsæng indrett E uairamaingk cunguosschan, E Iesum, teis chiar filg diuyn, D' la gratzgia sul lg etern uair scring, Cun uaira cretta lg huondren.

55

75.

[†]Vn' autra chiantzun. L. I. [= G 150]

I.

Misercoargiaiwl' è bun eir Deis
A quell tscheart ais,
Chi riigla da ls puchiads haa seiß,
Cun sprauntx' indrett da uyuer.
Quell huom, ch' haa quaist, cummaintxa praist
Ad essr' huneist,
Indrett s' dapoart' awaunt seis Deis,
Nè chiausa faa chiatywa.

5

10

[461] Quai ch' l haa, a Deis proa scriwa,
E douwra bain, schkoa è s' cuuain,
Ch'ell poassa saimpr' a Deis plaschair;
Cun lg proassem ais ell giüst par lg uair,
Ch'ell saimper Deis indrett uoul tmair.

15

20

11.

La chiarn chiastig' ell dy è noatt,
Ais hümmel tuott.

Vrand datschiert ualg' ell daboatt,
Ilg tantamaint ch'ell schkiattscha;
Cun Christo in la moart ell ais
Chi lg haa dafais,
Eir sapulyd è moart tzuond stais,
Quell cun giawüsch imbratscha.
Qua cun pissèr ch'ell s' chiattscha,

25

30

35

40

Ch'ell saia tzaintz' infendschamaints Vair rasüstad è uyw indrett, Ad auters schkiandel ch'ell nun dett, Incuntra tuott fadyws parfett.

III.

La cruusch dawoa ch'ell poart' a lg Sngur, Giawüsch' inlgur
Vandetta. Leid indür' ell tzngur
Da lg muond, ch'ell plasch' a lg Sènger.
La sprauntza ch'ell sün Deis fearm s' tain, A tuorp nun uain,
E sch'ell muryr daweβ eir bain,

E sch'ell muryr daweß eir bain, Nun croud' ell, traas ch'ell s' tènnga Sün Deis chi tuott sustènnga,

[462]

Traas ch' l amma quell patzyiaint fidell, La pearchia poart' ell d' seis bap pruus, Proa quell tzuond s'uoalw' ell uulantus, Traas oura stawel staa 'll bunduus.

76.

Vna spirtuala chiantzun, in la noatta da la chiantzun chia queaus chiantawan, chi geiwan a Gallitzi a tscharchiar Saing[k] Iachiam. I.X.

[-G 148]

I.

Chi uoul indürar granda fadigia, Quell leiua sü è tyra uia Bain sün la dretta strada; Bap, mamma, rauba èd hunuors Saisweß stou 'll bandunare.

11.

10

5

Bastun è pearck' ell stou hawair La uia da Deis yr è ssawair, Schkoa Dauid cun ardimainte, Las hawnas d'Egipta nun süngar La chiarn neir coatta lainte. [463]

III.

La dretta funtauna stou 'll tscharchiar, Palüds nun baiwer nè guardar, Sch' ell saun uoul esser baine, Seis fasch eir poart' è s' dritza d' paun, Chi mæ nun uènng a lg maine.

IV.

Giai' inawaunt pür quaunt ch'ell poa, Nè guarda mæ brick inawoa, Moa lassch'yr fantaschia; Deis ilg qual paschainta tuott La lgieut parschoarg'eir sia.

V.

Sch'ell chiatt' ün fraar sün quell chiamyn, Schi ly dee 'll seis paun partyr è uyn, Lasschar nun ly dee 'll eir manguel, Pardun è gratzg'ais in quaist muond, In tschèl nun s'uain mæ staungel.

77.

* Vn' autra chiantzun eir in quella noatta. C. & H. Cam.

I.

Sch' tü uousch hawair granda fadigia, Schi guarda, nun la büttesch uia E uaa la dretta strada; Ilg plæd da Deis ais quella uia, Christ t' l' haa bain amuossada.

11.

Sgingk Iachiem quella strad' ais yd, Sch' tü lg uousch chiattar, schi uaa 'll eir tü, Tuott büttasch uschlgæ uia Cun yr aint a Gallitzi, bain Danærs éd eir fadigia.

10

5

15

20

III.

Sch' tü uousch Sqingk Saluadur chiattar, Quell Christ, chi salw sulett t' poa faar, Nun bsænngasch yr in Spqinga; El tzetz' in tschèl, faa lg plæd par nuo, Tscharchian quella muntanga.

IV.

15

20

25

30

35

[464]

Chiai ysgiasch sü par lg Munt Sarrad? Ün blæck qua chiattasch sururad, Nun crair chi sai Maria. Tü fesses mèlg a staar a chia(sa), Sparngar quella fadigia.

V.

Scha tü ls apoastels uousch chiattar, Talosa tü nun bsængsch tscharchiar, Faa bain è staa qui oura; Amuossa bain a ls teiß uffaunts, Schi faasch üna mèlgr' ouvra.

VI.

Chiai uaasch a Noassa Duonna D'guaut? A muonchs nun haa datt Deis seis dguaut, Ch'eaus sweß sun plains d' puchiadse; Bsüngassen Deis ruguar par sai, Chi ls ngissen pardunadse.

VII.

Chi tschearchia Petrum è Sqingk Paul A Ruomma, quell ais narr è uaul; Qua s' chiattan chiatiwiergias Plü choa in auters louchs da lg muond, Da tuottas soarts d' miniergias.

VIII.

Eir queaus, chi uaun a Sqingk Guadèngk, Nun faun schkoa lg bun drett Sqingk Lurèngk, [465]

75 6 1 1 1 1 70 1	
Moa faun bain aunt schkoa ls Phariseaus, 40)
Chi suun lur uair cumpangse.	
IX.	
Chia ls Phariseaus huondrawan fick	
Ils coarps da ls moarts, moa ls uyws tzuond brick	
E s' tngeiwn' a faar fick baine,	
Ed eirn' improa incuntra Christ, 45	5
Lur cours d' putrænnga plainse.	
X .	
[465] Vschè als tragia Christ sü tzuond	
In lg euangeli, imnatschand:	
Trist, pouwr' infendschaduorse,	
Pür faad schkoa uoaß baps pardawaunts, 50	0
Chi dschfenn ils sqingks ductuorse.	
XI.	
A Deis in tschèl sul saia laud,	
Pasch, gratzgia, uaira cretta baut	
Deis in ls noaβ cours adampgia;	
Aquidawoa haa'll imprumiß	5
A ls pruus la uitta saimper.	
78.	
* Üna chiantzun fatta dad ün bun fraar è fidel prad-	
giadur da lg Euangeli, in lg prüm chia quell traas	
gratzgia da Deis cummantzaa awaunt war trent' è	
duus anns a ngyr pradgiad in noassa terra. P. G.	
<i>1.</i>	
Ludad Deis, wuo fidelse,	5
Ws tngait buuns è ws allagrad	
In Dieu traas Iesum Christe,	
Chi ns haa uschè lgümnad	
Cun lg seis uairisschem plæde,	
Ch' l ans ha lasschad par scritt	0
In la scrittüra sqingkia,	
Chi ns uain clær huossa ditt.	

II.

La quala ns fuo miß giuoe
Da lg Pappa cun seiß prears;
Lascuntr' haun ditt a nuoe
Lur sweß spiads fauß uearß.
Cun ls quaus eaus haun surmnade
Ilg muond, quaunt ch'ell ais statt,
Chi deiwa ngyr mussade
Dad eaus, proa Deis ngyr tratt.

15

20

25

30

35

40

[466]

III.

La messa, bargiatæli,
Duus sprèdschamaints da Christ,
Ais statt la marchiantia
Da prears da lg Antichrist,
Cun ls quaus eaus haun sprèdschade
La paschiun da Christ,
Saisweβ ingrasschantade,
Famailga da lg Anticrist.

IV.

Queaus wgielgias è trentaisems Stueiwan nuo faar faar, Par wlair our d' bargiatæli Noaβ moarts cun quai spandrar. Quell fæch ngywa stüdade Cun duuns d'argient è d'aur, Schkoa Deis ch' haa tuott creade, Haweβ bsæng d' noass thesaur.

V

Schkoa Iesus Christ saluader
Da lg muond, uair filg da Deis,
Martuir' hag' indürade
Par tour tuots nuo da schdèsch,
Da schdèsch da l'eternala
Cundamnatzgiun, èd eaus
Ad ell stoun aggidare

[467] Ad ell stoun agiüdare, Sch' l'ans deß pudair faar salws.

[468]

7	7	7
	•	•

O wuo fidels da Dieue,	45
Ws lasschad bain yr par cour,	
Chiai prears haun tuudt a maune	
Par wlair ilg muond schbluottar,	
Ch'eaus txuond nun s' haun schmurydse	
A wlair eaus sweß schantar	50
La Messa, neir schnaguidse,	
Cun quella Deis sprèdschar.	
VII.	
Muonchs è trachoatts ans ngywan	
A claustras par raspar;	
A Deis usche saruywan	55
Cun saisweß schmalgantar,	
A ls schlechts dschand, ch'eaus giagiunnen	
E fattschen abstinentzgia,	
Siand plü graß ch'ingünne	
Cun tuotta lur pantentzgia.	60
VIII.	
Signd eir quell strasuorden	
Ch'in claustra uain manaa,	
Incuntra Deis, par choarda,	
Par uaira ch'eug quai ssaa.	
Vpægia ch' la scrittüra	65
Chia Christ ans haa lasschad,	
Nun saia uair' é sgüra,	
Sün Deis d' quai tscheart ws fidad.	
IX.	
Eir meβ da sqingks blears ngywan	
Par wlair ad eaus ruguar;	70
A Sqingk Guadengk guarbywan	
Sqingk Spiert è Saing[k] Niclau,	
Schkoa Deis ad eaus nun wesse	
Dunad ilg paradys,	
Proa ell neir uywer poassen,	75
Ch' nuo ls stouan, nuo, faar richs.	

X.

Schkoa ls sqingks schkiattschaads giuo d' tschéle
In terra saian ngüds,
Ch' nuo qui in taimpels d' müre
Ils uèstan schkoa ils nüds,
Ch'eaus uælgan ch' nuo ls paschainten
Cun rauba temporala,
E brichia ch'eaus s' cuntainten
D' la spaisa celestiala.

XI

Huoβ' eir chia lg muond chiatt' ælgse
Lur chiatiwierg' a uair,
Ad eaus plü daar nun uællgen
Tuott quai ch'eaus wlessn' hawair,
Cummaintxn' eaus a salgire,
Chi ls uain tuock in lg büngun,
E spüdn' è faun mantyre
Nè ls ais ingiün drett bun.

80

105

XII.

Vschè cun lur sumlgèntschas
Ch'eaus haun ilg muond surmnad,
95
Cun lgisschas è parèntschas
Ils schlechts haun cradantad,
[469] Ed ais improa lur esser,
Ch'eaus haun bain tngüd a maun,
Tuott nassas statt da peschse,
100
Schquatzad qua traas ch'eaus haun.

XIII.

Deis ingratzgiain, Singure,
Chia Christ ans haa spandrad,
Cun lg meß ch' l ans haa tramisse,
Chi ns haa seis plæd purtad,
Traas quell ch' nuo imprandaine
La uia da Iesu Christ,
Quatraas nuo eir uadzaine,
Chia ls prears sun lg Antichrist.

XIV.

Guardain choa Deis saluader
Da lg muond, uair filg da Deis,
Ans haa tuott amuossade,
Chiai nuo deen faar, ils seis,
In sia ductrina scritta,
Ch' nuo auter lasschen staar,
Sch' nuo wlain ngyr in la uitta,
Ch' noaß Bap a nuo uoul daar.

110

115

79.

* Ün Et in terra in Ladin, fatt qui dawaunt in lg ann da lg Sennger 1530 dad ün fidel fraar, in Ingadina. C. C.

I.

Et in terra, lg bargiatæli ais par terra, Lg ais statt grand' hur' è uulantad da Dieu. Laudamus te, Chia la messa 5 quell' haa ruott ün pee. Adoramus te, E brichia queaus idels, chi nun poan star sün pee. Ngratzgiad [469] saia Christ, ch' l ans haa spandrad, Cun lg seis sqingk plæd ch' l'ans lgümnads, Ch' nuo nun uènngan plü surmnads.

II.

Queaus chi deiwan nuo intraguidar, bain tschüchias è 10 bloacks ans fawan adurar, Cun aur èd argient chi ls fawan surdurar, Ch' nuo ngissen suwent a ls uffearrer èd hundrar, Cun quai ils schmalgantar, Cun lg pann da ls uffaunts uastywn' eaus lur dunnauns, Cun lg paun da las uaidguas implywan eaus lur uainters, Cragiand chi düra saimper 15 quella malnütza famaila da la Antichrist.

111.

E nun bastaw' as numnar in læch da ls Apoastels, Ch'eaus s' haun addutzads, ch'eaus saian in læch da Dieu, Par ingualar lur anguel Lucifer, Ilg qaal ais statt ün anguel da lg Pappa, éd eir da ls Chiardinals, èd eir da ls ouaisckts, 20 cun tuotta lur diauns, cun tuotta lur awads, è cun tuotta lur prears, Cun tuotta lur strassuorden ch'eaus haun manad, ün uorden da lg Antichrist.

80.

*Ÿn Patrem, in Ladin, eir fatt da lg tèmp surditt. C. C.

Patrem. Ilg Pappa haa pardüd la pussauntz', ell la stoua lasschar a lg creader da lg muond, Quell chi haa cread ilg 5 tschèl èd eir la terra, Tuottas creatiiras èd eir ilg sulai è la lgünna.

Ingratzgiad saia Christ, quell chi ns haa spandrad sün lg lain da la cruusch. Ell ais statt ilg noaß uair sacer[471]dot: Cun sia buocc' haa 'll ditt, ch'ell hagia par nuo tuott cumplyd.

Christ ais statt moart è sapulyd, ais yd ad iffiern èd 10 haa spandrad ils noa\beta pardawaunts, chi eiran statt passads, èd eir ils uèlg profets; è lg bun Sqing[k] Ioan Battist.

Inua mæ ais statt quel Bargiatæli, ch' la cradèntscha nun lg haa chiattad, nè ls dudesch Apoastels, nè ls quattr' Euangelists, Neir ils wèlgs profets nè lg bun Sqing[k] Ioan 15 Battist?

Par lg uaira quell farèr, chi fawergiaa ilg bargiatæli, ais statt ilg maister, ais statt quell maister, chi fawergia la Messa. L'haa uastyd ilg Pappa, prears è chiardinals, è lg muoinch da Pustlaw.

81.

*Vn Aue uiuens hostia, in Ladin. C. C.

T.

Ingratzgiad sai' ilg uyw Deis quell chi ns haa cread, è lg seis chiar filg, chi ns haa spandrad, la sia moart sün la cruusch ch' l haa indürad, quell wlain nuo saluar par lg 5 noaß uair sacerdot, cun la sia moart ch' l ans haa spandrad, saimper in eternum.

II.

Christ ais statt ilg noaß wair pontifex, Christ ais sul ilg noaß preir. Quell ans haa fatt ilg wair sacrifitzi, ell ais statt la noassa wair' uffcarta, ell ais statt üna wouta sü udzad, twotta ls noaß puchiads sün la cruwsch ch'ell haa purtad. 10

III.

Las uffeartas è la Messa chia lg Pappa sü dritzaa, ais tzuond schk'ün füm in üna chiaa, schküresscha la [472] lgüm, è faa ils ælgs da füm, è tuotta queaus, chi s' fidan in quai, uaun par la uia da la schkürdün.

IV.

Ingratzgiad saia lg uyw Deis omnipodaint, da tuott ilg 15 bain ch'ell ans haa fatt, ell ans paschainta, 'l ais quell chi ns daa la uitta, l'ans haa lasschad ilg seis sqingk plæd, traas qual ch' nuo cunguosschan ilg seis chiar filg, Christum in eternum.

82.

*Ün Iesus Christus nostra salus, in Ladin, &c. C. C. & H. C.

I.

Iesus Christus, ilg noaß salüd,

Par ls pouwers pachiaduorse
Ais our da lg Bap in quaist muond ngüd
Par tour noassas duluorse.
Ell dysch: Tuott queaus chi sun chiargiads,
Denn ngyr proa mai, sch'eaus haun puchiads,
Schi ls uællg eug arfraschkiare.

II.

Ilg Sqingk deng sacramaint da Christ,
Ch'ell sweß ans haa lasschade,
Nun uain schkoa quell da lg Antichrist
In fneistras adurade,
Moa quaist ais ilg drett sacramaint,
Chi uain dawoa ilg urdnamaint
Da lg Maister Christ salvade.

10

III.

Sai' ingratzgiad, noaß Deis da tschél, Nuo ns denn brick stramantare, Sch' nuo bain par mur d' seis euangél Inguerts stain indürare, Sch'eaus bain dys schaintan cun cussailgs Incuntra Christ è seiß famailgs, Schkoa Dauid haa chiantade.

20

35

40

[473]

IV.

Moa Deis la foartz' haa in seis maun,

Chia ls infidels nun poanne

Cumplyr tuott quai, ch'in lg cour eaus haun

A faar a ls fidels danne.

Ans detta deis la gratzgia pür,

Ch' nuo stawels poassen staar schk'ün mür

Sün Christ, la uaira peidra.

V.

Quaist fuossen las chiantzuns dad eaus, Ch'eaus wlessen, chi s' chiantasse Chiantzuns d'amour, da mats eir beaus, S' sunaβ è chi s' suttasse, Hundrar lur pardunauntz' uschè, Nun ssaun ilgs sqingks hundrar eir mè, Signd Saing[k] Ioan quatras moarte.

VI.

O cumpartaiwel Deis, choa ls pousch Vschè længk indürare?
Spattar par bain tü saimper uousch, Ch'eaus s' poassen brick schküssare, Nuuellas dèck tadlassn' è bain, Teis plæd, chi d' la uardad ans uain, Nun uællgnè pür süngare.

VII.

Cuntuott cun eaus uainsch a cumplyr

Ilg ditt dad Esaias;

Lur ælgs uainsch tü a ls inschküryr,

[474] Ch'eaus nun uaian tias uias,

A lur urailgas insurdir,

Lur cours eir uainsch ad indüryr,

Ch'eaus udiqnd nun intlègian.

VIII.

In Deis ilg Bap cragiains bain tal,
Ch'ell sai' ilg uair creader,
In Deis eir Filg, ch'ais ad ingual,
Ch'ell sai' ilg uair spandrader,
In lg Sqingk Spiert cuffoartader meis,
Chi saian trais tuott sul ün Deis,
A lg qual laud saia saimper.

83.

*Üna chiantzun a ludar Deis, par quai ch' l'ans haa tramiß la sia lgüm, quatraas ell ans haa spandrads our dsuott la schkürdün da lg Antichrist, schkoa ell haa tngüd imprumiß: è par quai ch'ell mantènnga la uardad, è faa quella yr inawaundt, a daspèck da tuott 5 seis inamychs. Fatta in lg ann 1550. dad ün bun fraar.

T.

Ludain, fidels, Deis baine,
Fick ingratzgiar nuo lg daine,
Ch' l ans haa spandrads da lg maale,
Oun lg seis sqingk plæd ch' l ans haa lgümnads,
Da lg worden fauß Pappale,
Ch' nuo nun wènngan plü surmnade.

II.

[471] Quell ais statt sü dritzade, Cun fauß indsching spiade

15

Incuntra lg plæd da Deise, Da lg qual nuo èschen sgürs è tschearts, Ch'ell staar nun poa in peise, Ch' lg Antichrist dee esser peartx.

III.

Quai haa ilg Spiert da Deise
Ditt traas Sqingk Paul a ls seise,
A ls da Thessalonicke,
Chia lg plæd da Deis uain a lg schfurtzar
Pauck a pauck pür plü ficke,
A lg giuwnessem dy chiassar.

IV.

Quai haa Deis cummantzade, Martin Luter schdaschdade, Ilg qual chiatschad haa manne, Dandett ilg Zwingli ngüd dawoa Yd inawaunt plaun plaune, Ch' la uardad stützar nun s' poa.

30

35

V.

Chia lg Antichrist ais giade,
In grand guisa matzade
In ls cours da ls Christiaunse,
In ls quaus ell foartz' haa brichia plü,
Chia ls huommens è dunnaunse
Taunt nun lg craian schkoa lg haun tngüü.

VI.

Sch'ell bain faa rauaschia
Cun stiid' è fantaschia,

40 Eir douwra tradimainte,
[476] Cun quai uschè wleß sü mantngair
Seis fauß ingiannamainte,
Ruuinad ch'ell stoua uair.

Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

Digitized by Google

Par	qua	i haa	'll fatt	cusailg	e,
Ch'el	ll sc	hdaisc	hda sei	s famai	lge,
Cun	nu	m lg	impera	dure,	
Chi	haa	$mi\beta$	suott si	ias citad	ls.
Qua	i ais	dwa	ntad pa	ırmure,	
			-	•	purtads.

45

VIII.

Quai ais dwantad (ed. dwandad) uywaunte In lg Veider testamainte, In lg Nouw eir fick suwente, Chia Deis seis pæwel t' haa chiastigiad, Improa ais quadawente Saimper seis dguaut adampgiad.

50

55

IX.

Raig Diocletziaune, Quell grand crudel tiraune, Quittaa ch' l haweß miß giuœ Tuott ils fidels è la uardad; Quai tzuond fallad a lg fuœ, Lg Euangeli plü 'nwidad.

60

X.

Quai dwainta bain eir huossa, Dawaunt proa quai sa muossa, Chia lg Raig dad Ingel Terra Crudad da næw ais huossa naun Cun paasch è tzaintza guerra; Messas plü qua prears nun faun.

65

XI.

[477]

Quai haa noaβ Deis fatt cresscher, Büttad qua giuo la Messa, In blear eir auters louchse D' la Lombardia s'uoul rasaar, Gia inuidad ils fouchse, Ch' la uardad nun poa stiidar.

XII.

75

Eir our in las cittadse Chi sun bain chiastigiadse, Schia ls prears bain gia faun Messa, Nun poan eaus ils fidels schfurtzar, Ch'eaus craian aint in lessa, Ch'eaus aunt s' lasschan martriar.

84.

*Ün uexilla regis prodeunt in Ladin. C. & H. C.

T

Iesus Christus chi ns haa saluads, Ais ngüd in lg muond par noaβ puchiads: Chi sait haweβ nè maungl' allchiün, S'uoalua proa quell, proa autr' ingiün.

II

Ell dysch: Ngyd tuots proa mia moart, Ch'ais la funtauna d'uoaß cuffoart. Quell, chia sün quai nun s' lasscha stawel, Nun uain ad esser seis hertawel.

III.

10

5

Ilg saungk da Christ ais lg æli sqingk, Cun lg qual ans uondscha ilg Spiert Sqingk. Quell chi uoul lg æli aunt da ls prears, Vain eir cun eaus ad esser peartz.

IV.

15 [478]

20

Christ haa in lg hüært datschiert ruguad Seis Bap, schi fuoß alchiin drett gstaud Par auter mæd da ns schlubigiar, Ch'ell nun stueß la cruusch purtar.

V.

Qua Messas nun giüdaun da prears, Agiüd dad auters sqingks neir blears; Cuntuott chi uoul cun quai ngyr giüst, S rafüda txuond da lg miert da Christ.

25*

VI.

Christ ais statt moart è sapuly, Noaß uèlg Adam cun ell mury, Chia schkoa l'ais rasüstad d' la moart, Vschè schkudün indrett s' dapoart.

25

VII.

Cuntuott nun ais drett Christiaun, Chi uoul faar maal èd esser saun. Vschè faun aunt ils drett pappals, Ilg Papp'è tuott seis chiardinals.

VIII.

Queaus haun fatt rienw è fick schgiarbad, Sun yds a sout, haun amatzad, Sün sprauntza da ngyr tzuond absouts Da tuott lur maal traas prears deuouts. 30

IX.

Ilg Papp' haa eir raspad grand chiamp, Cun guerra fatt blear spander saungk, Blear oarfans, uaidguas qua fatt ngyr, Ch'ell uællga seiß parduns awryr.

35

\boldsymbol{X} .

Lg haun eir dritzad sü bell schischaiwer Lasschad suttar, faar maal, ngyr aiwer, Quaraunta dys fatt faar pantèntzgia, E lhura datt darcheau licentzgia.

40

XI.

Vschè haa tngüd ilg Antichrist
[479] In la baselgia tscheart da Christ
Ün cuwel fatt da moarders dür,
A faar laint maal èd esser sgür.

XII.

Quai eir hawenn ils Fariseaus Fatt our da lg taimpel da ls Iüdeaus; Sch'ün bain fæß maal è mnaß ün bouw, Schi fuoß ell dcheau nett, bell è nouw.

XIII.

50

55

60

65

Ingual schkoa faun eir tuott puttruns, Chi guætan giuo da tour ils buns, Ed haun ün cuwel in lg sacrett, Pissand dad esser sgürs indrett.

XIV.

Quai haa la cretta fauß' eir aint, Ch' la daa proa lg maal grand ardimaint. Moa queaus chi sun drett Christiauns, Haun grand pissèr d' hawair nett mauns.

XV.

Moa chiai pür dei eug dyr da queaus, ('hi uællgen faar tuott maal cir caus, E dygien: Deis ans daa in ly spiert, E ly faun uschè tzuond foartz' è tüært?

XVI.

Queans sun par lg uaira blear plü maals, Choa mæ nun saian ils pappals, Ch'eaus uællgn' our d' Deis faar ün mantèlg Da tuottas chiatiwiergias bèlg.

XVII.

Improa nun detta cuolp' allchün A queaus, chi preidgian a schkudün Ilg uaira, digien: Maal nun faar, Scha bain ilg muond nun ls uoul tadlar.

XVIII.

[480] Vousch ngyr proa Christ, schi lg tschearck' in tschél, 70 Quai ans amuossa lg Euangél. Ell ais la via, la vardaa, Sulett la vitta saimper daa.

85.

E lg ais üna chiantzun, ch' la sudada chi guardan sün las curunas da lg Raig d' Frauntscha, soulen chiantar, la quala cummaintza uschèa:

Sü fraischkiamaing buns cumpanguns, Da næw eug s' ws uælg chiantar Nuuellas bunas è chiantzuns, Chia noaβ Bap Raig bain chiar Ans uoul manar huoβ' our' in lg felt, Cuntuott nun wait pissèr par gelt, Ch' l ans uain pagignd bain d' faie Cun curunas da lg sulaie, &c.

In la noatta da quella chiantzun ais quaista chi uain dawoa, fatta, dawart ilg drett uair Raig spirtual, èd aut chia- 10 pitaun è da ls fidels, Christ, choa quell pillga sü sudada, è che sout quell daa, è dawart seis uorden da guerra. E quella s' chiaunta uschèa.

D. Gl.

I.

Wuo Christiauns sudadse,

Tadlad bain, chiai eug ws dych;

Nounas da fraischk lagradse,
Chia lg noaß Bap Raig amych,
Ilg qual tschasü in tschél tzètz' aut,

Traas seis filg Christ, noaß Sènger baut,
Voul ell nuo tour sü tzuonde,
Ch'ais ngüd par nuo in lg muonde.

[481]

II.

Duus chiamps uain l'a raspare In Vall da Iosaphat, Schi ns dènns pruus dapurtare Awaunt sia magestad,

Ch'ell uællga nuo tuots tzuondafatt Traas sia gratzg' èd eir buntad Schantar da seis maun drette Proa seis sgingk muntunette.

30

35

III.

Gialgardamaingk giüstraine
Par lg nuom d' la sy' hunur,
Eir brick plü længk spattaine,
Ch'ell ais ilg uair Singur;
Quell daar ans uoul ün rick bun sout,
Chi passa argient èd aur fick aut,
Eir peidras pratziusas;
Schbuttain autras murusas.

IV.

40

Ell uain nuo dafandande
Cun lg fearm seis bastiun,
Chia nuo nun ns uènngan tmande
A stair daar a muntun,
Schkoa ls raginams da tuott quaist muond,
Chi stouan baut yr tuots a fuond,
Parchiai chi douwran foartza,
Siand lur piitta d' schkoartza.

45

V.

[482]

Ans uællga Deis müdare
E ns daar seis intellett
Traas Christ, noaß Sènger chiare,
Ch'ais noaß salüd sulett.
Tzaintz' ell nun ais ingiün cuffoart,
Ch' l ans haa sulett spandrads d' la moart
E fearm ans dschkummandade:

50

. Creatüras nun hundrade.

VI.

55

Tschèl' è terr' haa 'll schkiaffyde, Eir tuotta quai ch'ais laint,

[483]

D'ingiün uain 'll abaryde
Choa traas seis filg ardaint,
Ch' l'haa in ls cummandamaints in lg prüm
Ditt: Auter deiß nun hag' ingiün;
Eir haa 'll schmalditt tzuond quelle,
Chi huondr' auter choa elle.

VII.

Deis nun haa wlgüd creare

La Veargina Maria,

Ch' la deß tngyn fatts dritzare,

Moa ch' la fuoß mamma sia,

Mamma da Christ noaß saluadur;

Par quai schi l'auda quell' hunur,

Ch' la poarta la curuna

Sur tuottas femnas buna.

65

VIII.

Eir brick l'haa 'll inchiargiada
D' fatschendas autr' altlgur,
Traas gratzgia l'haa 'll dunada
Bain quella ditt' hunur.
Dad autr' hunur nun haa 'lla bsæng,
Fir ch' nuo l'aduren brichia sæng;
L'haweß bain blear da faare,
Sch' la steß schkudün tadlare.

IX.

Christ ais ilg üsch sulette,
Chi main' a paradys,
Queaus chi raiwn' aint da tette,
Nun sun brick seis amychs.
Moa uènngen queaus ad esser peartzs,
Cun tuott lur aur, raub' è danærs,
Eir lur dalett bain tzuonde,
Ch'eaus haun aqui in ly muonde.

X.

A Christ hawains giürade,
Suott sia ordinauntza
Ch' nuo deian ngyr müdadse
Dawoa sia tamprauntza.
Aqua tragiain nuo leidamaingk,
Ch'ell uain tzuond buntadaiwelmaing
Proa nuo a saimper staare,
Mæ nun ns abandunare.

90

95

100

105

110

115

[484]

XI

Eug ws stou impa guidare

La strada, ch' nuo stain traar,

Anguossch' è cruusch purtare,

Cuntradi indürar,

Ruuina blear da Snguors mundauns,

D' hur chiemitaun' è d' orig effectuet.

D' lur chiapitaun' è d' seis uffaunts, Chi ns wlessen mettr' a tzngure, Ans trand giuo da la Singure.

XII.

Pillgad moa la chiaplina
D' la cretta è d' l'amur,
Ch'ais fatt in la fudschina
Da lg plæd da noaβ Singur.
D' quell sagiattam sa schmoura txuond
Ilg noaβ fadyw, ch'ell croud' in lg fuond,
Ch' l haa tuot seis dguaut pardüde,
Cur Christ in lg muond ais ngüde.

XIII.

La uitt' eterna ns uain ell dand,
Quai ais ilg sout ch' l ans daa,
Eir taunt ch' nuo èsschen in quaist muond,
Nun ns lassch' ell manguell mæ;
Eir ngyns in seis saingk raginam
Schkoa stailas, chi splanduren lam
Eir nuo a splanduryre;
Vschè ns uoul Deis uastyre.

[485]

XIV.

ΔIV .	
Schi nun ns lasschain incresscher	
Parmur d' quaist saingk uistmaint;	120
A nuo uain quell a cresscher	
Traas gratzgia d' noaß guaraint.	
Quai ais la rassa d' la giüstia,	
Chi mæ nun s' rumpa cun fadigia;	
Vschè ns uain Deis fitande,	125
Matinadas anguels fande.	
XV.	
Eug ws wleß bain amuossare	
Culuors proa quaist uistmaint,	
Chia lg Sènger soul purtare	
Par seiß singal dapaint,	130
Prudèntscha, paasch èd eir cuncoardgia,	
Christ ais sulett noassa uittoargia,	
Cur nuo dain d' maun l'amure	
D' la cretta da lg Singure.	
XVI.	
D' pussauntz' èd eir d' farmetza	135
Nun s' chiatta d' seis cungual,	
771 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	

D' pussauntz' èd eir d' farmetza

Nun s' chiatta d' seis cungual,

Eir brichia da richiétza;

A quell nun poa yr maal,

A chi Deis awra seis thesaur,

Quell sænnga pauck danærs èd aur,

Neir bsænng' hawair pissère,

Ch'ell stoua d' famm muryre.

XVII.

Quell Raig haa miß a fracke
Ils müærs d'Ierusalem,
Ell yr nun poa a sacke,
Ilg Tüærck eir ch'ell nun temm,
Lg dimuni neir nè chi lg sustain,
Quai suun tuott queaus chi nun faun bain;
Queus stouen tuots yr suotte,
Cur Deis santèntzgia tuotte.

145

XVIII.

Sch' bain raig ud eir imperadur, Tüærck, Papp' è chiawallèr, Giüstraßn' incuntra noaß Singur,

Schi ais l'ün tngyn hustèr,

· Ch'ell schainta a schkudün seis tearm, 155 [486]

Quun længk lur fatt deeß qui staar fearm.

Quell tèmp ell nun imblida,

Dschdrüg' eir, chi d'ell nun s' fida.

XIX.

Las stailas a la daun laude,

Eir tuott ilg fermamaint; 160

Huondrain eir nuo quell aute, Schi ngyns eir nuo cuntschaint, Schi sch' nuo tadlain la sia uusch,

Purtain dawoa eir ell la cruusch.

E stain uia d'ell stawels, 165

170

180

Schi eschn' nuo seiß hartawels.

XX.

Sch' las stailas saa 'll numbrare, Paschainta tuott utscheaus, Schi wlains sün quell guardare, Chi nuombra noaß chiaweaus; Cuntuott wlains quell par chiapitauni, Chi minchiady ns daa uyn è paun. Ell uain a ns nudriare.

XXI.

Eug uælg tai, Bap ruguare, 175

Par quai ch'eug nhag eir bsæng,

La trastüt teis a saluare Traas teis filg chi m' sustèng.

Vistmaint' eir ans urdnare.

Vschè paigr' ais la chiarn tschert mia, Ch' la s'uoul bain sün la dretta uia

Txuond pauck lasschar chiattare;

[487]

Voul pür dawoa strütxare.

XXII.

Schi nun m' lasschar schgiudaire, Sch' la chiarn bain ais tardaunta, Ch'ell' ais d'indrar par lg uaire Dawoa teis plæd uaruaunka. Cuntuott trametta m' teis Sqingk Spiert, Crett' èd amur bain tras ilg miert Da teis sqingkisschem fillge: Meis senn am müda in mèllge.

185

190

XXIII.

Nuo clær chiattains par scritte,
Ch' la chiarn txinuaa schkoa fluors,
Sch'ün fuoß baingia fick gritte
Giuo da quellas rumuors.
Deis, sch'eug pudeß pür la müdar,
Ch'eug pruus darcheau pudeß dwantar,
Lasschar dawoa lg maal uèlge,
Impa ranasscher mèlge,

195

XXIV.

Schi t'uoalua naun proa maie,
Dysch Deis noaß chiar Singur,
Ch'eug exudyr uællg taie,
Quai m'ais la mær hunur.
Cur wuo cragiait a meis saingk ditt,
Dunar eug ws uælg tuott uoaß dabitt;
Smachiad pür bain uoaß course,
Schi m' suun in amm uoaß rougse.

200

205

XXV.

Eug d' quai t'uællg, Bap, ludare Saimpr' in fyn a la moart,
Dfaimaingk eir t'ingratzgiare,
Parchiai tü 'sch noaß cuffoart.
Schi, quell chi sguonda teis cussailg
A saimper schk'ün fidel famailg,
Cun quell uain bain ad yre,
Chiantand uain 'l a murire.

210

[438]

86.

Ün' autra chiantzun spirtuala.

S'chiaunta schkoa: Kumpt hær zuo mier, spricht goltes sun.

I.

5

10

Christ dysch: Proa mai ngyd, chi haa sait,
Wuo tuots chi qui fadig' hawait,
D' puchiads fick greiw chiargiadse;
Vèlgs, giuwens, huommens è dunnauns,
Schi uællg eug tscheart wuo tuots faar sauns,
A wuo eir tuots daar pausse.

II.

Meis giuff ais dudsch, meis fasch ais leiw,
Chi uaa dawoa mai, nun haa greiw,
Lg iffiern uain 'll a guinchyre;
Eug lg wellg dfaimaingk giüdar purtar,
Cun meis agiüd a cunchiüstar,
Meis ragingm surwngyre,

III.

Schkoa eug nhag fatt èd indürad,
Aint in quaist muond da tuot amdad,
Deiw wuo uschè eir faare.
Malaschi auter wsweβ nun ws dad,
Da quai ch'eug ws duun, pür ws cuntantad,
Lgeβ deiws in paasch pillgare.

IV.

Gugent ilg muond salw esser wleβ,
[489] Scha pür cuntrad' ingün s'haweβ,
Chia tuott fidel indüra;
Schi sapgiasch pür chia quai stou esser,
Cuntuott tü nun t' lasschar incresscher,
Sch' tü uousch yr a la sgüra.

V.

Quai daa testmungia tuott ilg muond:
Tuott quai ch'ais uyw par tuott bain tzuond,
Sia cruusch stoua purtare.
Chi uoul brick lhur' in lg nuom da Deis
Gugent tour sü lg cuntradi seis,
Ilg fæch stou' indürare.

30

VI.

Hoatz ais ün giuuen bell è lungk,
Damaun ais ell tzuond flaiwl' è tschuungk,
Baut stou ell tzuond muryre;
Tzuond schkoa las fluors da la uardüra,
Vschè nun haa 'll ingünna düra,
Quaist muond uain tuott a pryre.

35

VII.

Quaist muond sa schgryscha giuo d' la moart, Cur ün nun haa qui plü cuffoart Da staar aqui plü længke; L'ün qui è l'autr' haa tscha da faar, Paucks uællgen lur salüd süngar, Da lg qual ilg plü fuoβ bsænge.

40

VIII.

E cur ün poa brick plü qui staar, Cummaintz' ell lhur' a s'inrüglar, Voul lhura ngyr fidele. Eug temm chia Deis cun sia buntad, Sch'ün tènnga quella pür schbüttad, Vèng' a s' traar our da quelle.

45

50

IX.

A lg rick nun giüda sia richietza, A lg giuwn' eir brick sia luschetza, Ch'eaus stoun our d' quaista ualle.

3

[490]

55

60

65

70

Sch'ün bain haweß qui tuott ilg muond, Argient èd aur, eir pür bain tzuond, Aunck stou ell in quell balle.

X.

A ls alatrads nun giüd' eir brick Lur bain ssawair niaunck ün tzick, Chi stouen tuots muryre; Chi s' rendr' in Christ aqui nun uoul, Dintaunt ch'ell uyua aunt ch'ell mour, Vain in etern a pryre.

XI.

Tadlad sii bain, wuo tuots tscharniids,
Ils quaus ws hawait a Dèu randiids,
Chia lg fasch nun ws saia greiwe;
Ws artngait fearm uy da lg plæd da Deis,
Chia saimper uoaß cuffoart quell ais,
Quell la ualysch ws faa leiua.

XII.

Wuo brichia maal par maal randait, Moa innotzaints in lg prüm uyuait, Lasschad ilg muond pür faare; A Deis laßchad tuott la uandetta, Yd saimper eir la uia stetta, Deis uain a lg chiastigiare.

XIII.

75 [491]

80

Schi geß quai tuott dawoa noaß senn, Sandad è rauba, chiaick ch' nuo wlain, Baut fuoßn' nuo arfradadse; Cuntuott trametta Deis cuntradi, Chia noassa chiarn uèng dumaschkiade, E saimper nuo saluadse.

[492]

XIV.

Scha lg fasch ws sumailga brichia leiw,
Ws pissad d' lg iffiern, quaunt quell ais greiw,
In lg qual ilg muond tzuond s' chiattscha;
Qua coarp èd oarm' haun saimper paina,
A quell fæch mæ nun mauncka laina,
Ch'ell tscheart mæ nun sa spattscha.

85

XV.

Moa wuo dawoa quaista tristetza
Hawait cun Christ a sa[i]mpr' allgretzgia;
D' quai ws deiw wuo allgurdare.
Huom uyw in lg muond nun poa dyr our
Quell grand cuffoart, chi mæ nun mour,
Chia Deis uain a ws dunare.

90

XVI.

E quai, chia lg buntadaiwel Deis Haa imprumiβ aint in lg spiert seis, Giürad par seis sqingk nuomme, Quai salw' ell tscheart txaintxa dubitt, Quell ans parduna noaβ dabitt Traas Iesum Christum. Amen.

95

87.

Eir üna chiantzun spirtuala. S'chiaunta schkoa: Hilff gott das mier gelinge.

I.

Am uællgasch, Deis, giüdare,
Næbbel creader meis,
Chi m' poassa bain addar a
Chiantar da lg laud bain teis,
Ch'eug leid tzuond poassa cummantzar
Da lg teis sqingkisschem plæde
Cun teis agiüd chiantar.

5

II.

10 Impee saimper staa lg teis plæde,
Schkoa lg profet Saingk Esaias
In seis cudesch haa dit clære,
Aunt uain ilg muond in miglas
E chiaick chia Deis haa mæ schkiaffyd
15 Vain aunt bain tuott a pryre,
Ch'ell tschessa d'ün seis ditt.

20

35

III.

Iesus, ilg plæd da lg Bape,
Ais ngiid aint in quaist muond;
Grand mirackuels ch'ell haa fatte,
Par danærs uandüd eir txuond
Traas Iüda bain da ls dudesch ün,
Aint in la moart tradyde
Par ls pchiads bain da schkudün.

IV.

Dapæ ch'eaus wenn mandgiade,

Lg anguel ditt sursalgida,

In mauns haa 'll qua pillgade

Ilg paun chi nun s'imblida.

Diβ: Toudt, mandgiad, quaist ais meis coarp,

Ilg qual uain par ls puchiadse

Da lg muond datt in la moart.

17

Da baiwr' ls fæ 'll eir toure

[493] Ilg uyn our da lg bachær,
Ch' nuo dessn' hawair a coure
Quai ch'ell ans haa ditt clær,
Choa ell cun seis saungk è seis coarp
Ns bawrainta è ns paschainta,
Sch' nuo cragiain in sia moart.

VI.

A ls schkulars lauaa 'll ils peise
Da lessa bain saschun,
Der engad. Pealter des Chiampel, ed. Ulrich.

[494]

E ls diβ eir chiai quai aise,	40
Schkoa 'll ais ilg maister bun:	
Ws amad l'ün l'auter schkoa bun fraars,	
Wy d' quai uain a s' cunguosscher,	
Ch' wuo saiat meiß schkulars.	
VII.	
Eir haa 'll spattad in lg hüærte,	45
Our ell hawett urad,	
Ls Iüdeaus, chi lg haun fatt tüærte	
Chi strett lg haun tngüd ligiad	
E lhura mnad awaunt Pilatt	
Oun giaischlas èd eir spinas	50
Apnad partuott ais statt.	
VIII.	
Aut sün la cruusch pandüde	
Ais statt noaß uair Singur,	
Par nuo lg haa incraschüde,	
Ingüd sait eir cun dulur,	55
Ingüd sait haa ell par noaß salüd,	
Feil èd aschait bawüde,	
Schkoa lg profet ditt aunt haa tngüd.	
IX.	
Cun seis cheaus inclinade	
Randüd haa 'll sü seis spiert,	60
Schkoa dysch bain la uardade:	
Sul salws ngyns traas seis miert.	
Ell fuo tudt giuo è sapuly,	•
Dawoa dcheau rasüstade	
In cheau bain da lg teartz dy.	65
X.	
Sqingk Lück' ans schriw' eir bèlge,	
Choa Christ sai' yd a tschèl;	
Nuo nun pudain faar mèlge	
Choa staar proa l'Euangèli,	

70

75

Chia Deis haa datt traas seis saingk filg. Ingün poa quell stüdare Cun foartz' è cussailg stilg.

XI

'L ans haa eir tngild tramisse
Ilg uair cuffoartadur,
Schkoa bain haa imprumisse
Iesus noaβ uair Singur.
Quell wlain nuo in agiild clamar,
'L ans uain brick bandunande,
Dfaimaingk ans agiildar.

XII.

80

85

10

Lasschaa ns eir dfai ruguare
Par tuott superiuors,
Sch' nuo stessen indürare
Inguertxs ud eir duluors,
Chia Deis als uællga pardunar.
Quai chiaunt' ün Oristiaune,
Praschun sch'ell stoua staar.

[495]

88.

Üna chiantzun dawart la batailga da lg Spiert è da la Chiarn, choa queaus chiampeistan l'ün cun l'auter, dachoa chia Saingk Paul a ls Galaters scriwa, in lg 5. chiapitel & Rom. 7. cap.

5 S'chiaunta schkoa: Nun hærendt zuo ier Christen lüth.

T

Fidels da Christ, tadlad sü bain, Aqui choa duus d' nuo cumbattain. Ilg spiert ais buun, la chiarn lg artain; Queaus duus aqui sur terra Haun saimpr' insemmel guerra.

26*

II.

La Chiarn dysch: Eug sun giuwn' è saun, Blears dys nhag eug awaunt ilg maun; Aunt ch' la uelgdün am uènga naun, Uællg eug staar fraischkiamaingke E uyuer leidamaingke.

15

III.

[496] Ilg Spiert dysch: Eug nun t'ilg cussailg;
Nun temmesch Deis, tü nausch famailg,
Ad ell t' haasch ubligiad bain a lg
Vbdyr èd a lg sgundare,
Seis plæd a nun schbüttare.

20

IV.

La Chiarn dysch: Eug sun tzuond chiaryn Cun buun cumpaings proa la ueider uyn; Qua beaus è leids ch' nuo saimper ngyn, Salgyr eug è suttare, La schauntza wella quagiare.

25

17

Ilg Spiert dysch: Ssaasch, choa tschell richiun S' dee grand dalett è tèmp fick buun, Stuett muryr sch'ell bain schmaa d' nun? In lg foech d' lg' iffiern ch'ell ngitte, Schkoa Christus sweβ haa ditte.

30

VI.

La Chiarn dysch: Che pissèr da quai?
Blear dys nhag eug awaunt a mai,
Ch'eug m' poaβ melgdrar aunck bain da quai.
Scha lg maal s'uoul agrauare,
Schi m'uœlg eug inrüglare.

35

VII.

Ilg Spiert dysch: Tü nun haasch ilg dguaut; Saisch giuwn' u uèlg, schi mourasch baut; Deis ad ün tratt t' haa cumpichiad; La sair' è la damaune Nun ssaasch, cur ly tèmp uain naune.

40

45

50

55

60

65

[497]

VIII.

La Chiarn dysch: D' sair' èd eir d' damaun Vaig eug, chia lg muond tuott pillg' a maun, Schkudün s'impaissa sün lg mundaun; Vschè uællg eug eir faare, Dintaunt ch'eug poaß qui staare.

IX.

Ilg Spiert dysch: Quell tèmp uoul prusmaar, Ch' tü stouesch qui dawent passar; Chiai uain qua raub' a t'agüdar? In puolwra stouesch yre, In quella baut schmartschyre.

\boldsymbol{X} .

La Chiarn dysch: Quai am faa grand maal, Lg dalett abandanar chiarnal. Cuntuot stou eug muryr par tal, Sch'eug deß a lg Spiert sgundare, Schi m' stou eug tzuond müdare.

XI.

Ilg Spiert dysch: Tweß nun èsch tü pruus, Deis uoul ch'ün hagia cour bunduus, Ch'ell s' müda tzuond, par ch' l ais menduus. Schkudün our d' terr' ais ngüde, In terr' a ls uearms tscharnüde.

XII.

Cuntuott dschain: O Singur meis Deis, Am giüda traas Christ ilg filg teis, Sqingk Spiert, la crett' am dritz' in peis, Ch'eug poassa qui suffryre, Proa tai tschauia ngyre.

XIII.

Vschè wsain nuo chia lg Spiert haa drett, Scha bain ilg uain da paucks qui crett, O Christ: tii èsch ilg giüst sulett, Dafenda ns da lg tantader, Ch' tii 'sch sul ilg uair spandrader.

70

XIV.

Vschè ais fnyd quaista chiantzun. Ans detta Deis discretziun, Ch' nuo laschn' ilg maal è pillgn ilg bun, Schi uain 'll a ns cuffartare, Allgretzgia saimpr' ans daare.

75

89.

Üna chiantzun fatta dawart la schlaschetza da lg suttar. A. B.

S'chiaunta schkoa: Strada cummüna ad yr a sullatzar.

I.

[498]

Dyr da lg suttar eug wellge,
Chiai granda dschunestad,
Qua s' tzuotzla, s' saut' è s' sallga,
Ch'a blears amaunck' ilg flaad;
Cun quai s' wlair faar walaire,
S' bassand cun quai plü baut,
Las fillgas mnaar a faira,
Ch' las chiammas s' lasschen waire,
Schwulgnd ils panns in aut.

5

10

11.

Currand uaunai intuorne
Cun chiaud è grand sügiur,
Schkoa muwel uaul è stuorne,
Ch'ingiun nun sæng' hunur.
Las giuwnas s' denn pissare

15

20

25

30

35

E bain s' faar surasenn, Chiai que s' poa guadangare, Chiai frütts poart' ilg suttare, Da lg qual bæn mæ nun uenn.

III.

Tuott eug nun ssaa spunyre,
Par blear maal frütts ch' laint ais,
Dschuneists sturpgius da dyre,
Chi uèngn' in lg ball imprais.
E cresschen a muntune
Plü choa in auter læch,
Aqua cun grand schquadrune
Buttatsch è flæta suna,
Ilg qual inwyda lg fæch.

IV.

[499]

Schi s' deß uschè tngair tasse Ün' hura, duas u taunt In chiaussas chi pagiasse, Schi ngissnè fand grand plaunt, Cun pitschn' è grand a dyre, Grand allmantauntza faar; Quai chi nun s' poa suffryre In chiaussas dad hunure, Indürnai in la suttar.

V.

40

Supearwgia granda cresscha, Grandyscha tscheart aqua, Ilg bæn lascuntra dschcresscha, Par lg uair uain pauck pissaa. Lg diawl' haa qua dalette A schnarrantar la lgieut, Guerryn, schguardyn dandette Rutzam ad ell d'effette Qua uain urdyd è mieut.

45

[500]

VI.

Schkudün uoul metter cuoste

Da ngyr qua bain pardeart,

Cun blears soarts d' culuorse

Pissèr grand metta tscheart,

Schi dwaint' in laud da Deise,

Nun lg ssaag eug brichia dyr;

Chia lg plæd quai digia seise

E dritza quai in peise,

Nun dee ingiün mantyr.

VII.

Quai faun noaß Christiaunse
Cun fillgas lur è fillgs,
Schi fuossen drett pagiaunse,
Narrs, oarbs chi huondran bilts
Nè mæ haweßn' intlette,
Quun grand puchiad quai ais,
Amuo dessnai da drette
Faar yiqmgias da quell fatte,
Par fick narraischk chi lg ais.

VIII.

Chiai deß eug pür blear dyre?
S' guard' ilg dapoartamaint,
Oun saida, wlüd s'uastyre,
Cun auter furnamaint,
Schkoa dyr: Guard', eug suun wnaale,
Vschè staa tuott fittad.
Wleß Deis chi nun fuoß tale,
Chi nun fuoß cun taunt male
Ilg muond uschè chiargiad.

IX.

Hundraiwel ün uistmainte Staa bain, sai' fæmn' ud huom; Ilg plü bell fælamainte Ais tmair noaß Deis cun nuom. 80

Fillgs è fillgas ustare
Da quell strasuorden bèlg,
Prudèntscha ls ammuossare,
Cun Dèu hunur s' giüdare,
Par lg uaira fuoß blear mèlg.

X.

85 [501]

Ilg plü Sqingk Christiaune,
Ilg buun Sqingk Ioan Battist,
Haa peartz seis cheau traas maune
Da Raig Herodis trist
Par lg saut d'üna roatzetta,
Sch'ell bain fuo maal cuntaint,
Wiqnd ell datt la letta
A quella pitaunetta;
Cumpli 'll seis saramaint.

XI.

95

100

90

Blear milli huommens d'arma
Aint in lg desiert muryn,
Parden qua coarp èd oarma
Intuorn ilg wdèlg salgyn.
Quai s' pillga (ed. piglla) bain a coure,
Lg strasuorden büttad.
La pearchia uain a ws toure,
Deis a chiattar ws uain oura,
Sch' wuo quai nun bandunad.

1

Vna chiantzun chi s'chiaunta in la noatta da: Christ ais rasüstad sü, &c. C. C.

90.

[-G90]

T.

Christ ais bain rasüstad

Da tuott ilg seis marturi,

D' quai denn nuo tuots staar leidamaingk,

Parchiai ch' lg ais noaß cuffoartamaint, Halleluiah.

II.

E sch'ell nun fuoβ dcheau rasiistad,
Schi fuoβ illg muond tuot pirantad;
Moa siand ch'ell ais rasiistad,
[502] Schi ais traas ell tuott turnantad. Hal[l]eluiah.

10

111.

Scha Messas da prears ans hawessen pudüd giüdar, O, Christ nun haweß bsüngad indürar. Vschè chi nun ns haun pudüd agiüdar, Christ cun sia moart ans haa spandrad. Halleluiah.

15

IV.

La Messa chia lg Papp' haa sü dritzad, Ais stat üna marchiantia da mnaar raub' in chiaa. Anguaus è wgélgias è trentaisems, Ais statt lur Deis aint in lur uainters. Halleluia.

91.

*Ün' autra chiantzun in la noatta da la sett plæds. C. C.

I.

Pudains bain plaundschr' è suspirar, Nuo pouwers uschè plains d' puchiads Tzuond tzaintza temma da Deise, La ragysch dad Adam hawains hertad, Deis mèllgers ans arnuua.

5

10

II.

Noaß Bap, s' lusschaa d' nuo ngyr puchiad,
Sia misercoardg' haa cun nuo duwrad,
Ün bun cussailg par nuo chiattad,
Ilg seis chiar filg ch' l ans haa dunad,
In lg muond in taunta puwertad.

111.

Trent' anns è trais haa 'll indürad, Ilg seis sqingk plæd ch' l ans haa purtad, Da tuott maals ch'ell ils haa madgiads, Moa ls infidels nun haun lasschad, Ch' lg haun da lg matzar tscharchiade.

15

20

25

30

35

IV.

Sün la tschain' haa 'll tngüd giawüschamaint Da muryr, lasschad ün testamaint, Ch' nuo d' sia moart ns allgoarden. Sia moart (ed. moard) ais noassa uitta tscheart, 'Ngratzgiad sai 'll hoatz è saimper.

V

Cur prears, Iüdeaus, ouaischks, mastraus, Cuitaun Christ ad hawair matzad, Tuott seis schkulars eir taschantad, Schi fuo 'll plü püssaunt è fearm In tschèl cun sia magestad.

VI.

O, pouwers raigs, ouaischks, mastrals, Ls fidels pissaws a taschantar Cun uoaβ æls oarbs è uanitad? Schkoa wuo pudait lg sulai ustar, Vsché ls pudaiw wuo taschantar.

VII.

Par un fidel ars, schkiawatzad Haa Deis dèsch auters illgümnad; Sia raschun uènngn a purtaar, Sün lg dy da lg Sènger ad aluar Leids da la dretta warte.

VIII.

Sün ls infidels uain schantad greiw plaunt, Ch'eaus a ls fidels haun spans lur saungk:

Yd, wuo schmaldits in la fech eternal, Ilg qual da længk ais statt pardeart A la diawl' èd a seis anguels.

IX.

Leid dy ls fidels haun awaunt maun, Chi suun d' la cretta d'Abraham: Bainditts, ngyd naun è pußidait Ilg raginam chi ais pardeart A Christ èd a seiß nembers.

[504]

92.

Üna chiantzun dawart la chiampeista da l'agua è da lg uyn, chi s'chiaunta in la noatta da la chiantzun da lg Spiert è da la Chiarn. La quala cumbain ch' l ais impaa da faar ryr, improa siand ch' la daa bèlg ad intlèr ilg nütz chi s' pillga our dad ammas duas quellas 5 chiaussas, traas la buntad da Deis, chi haa tuott cread ad üttel da lg crastiaun, scha quell douwra graa è temma da Deis: è lascuntra amuossa ilg dann chi cresscha our da quellas duas chiaussas traas cuolpa da lg crastiaun, chi douwra las bunas creaturas da 10 Deis maal indrett, & tzaintza racunguschentscha è temma da Deis, quatraas ell guadanga, chia Deis ilg chiastigia proappi cun quellas chiaussas, chia ell haa tngüd cread a nütz da lg crastiaun, traas ch'ell nun haa quai uulgüd racunguosscher: par quellas chiaschuns 15

(dych eug) nhag eug eir quella chiantzun uulgüd metter aqui.

I.

Bragiada, qui tadlad sü bain Da l'aqua è dawart ilq uyn; Ilg mèllger esser uoul schkudün, Nè s'uællgen cumpartare, L'ün drett a l'auter daare.

20

40

45

II.

[505] 25

30

35

40

45

Ilg Vyn diß: Eug main la bandèra, Fatsch staar la lgieut cun buna tschèra. Sch' la duonna schclamma schk'üna püdèra, Fattsch eug ilg huom qua staare, Ch'ell d'giœch uoul sa schkualgare.

III.

A lg Vyn diß l'Agua: Nun t' ludar, Malnütza lgieut bain ssaasch tü faar, Chi ssaun inguott' indrett dritzar Auter choa faar rumure, Tuott mettr' in chiaa suotsura.

IV.

Ilg Vyn diβ: Agua, eug m' turpai In lg tschlær èd in lg magiæl da tai; Pür ligia faar tü uousch cun mai E t'uousch cun mai maschdare A m' rumper è m' guastare.

V.

Moa l'Agua dæ raspoastas sias: Tü d' sairas faasch tias barunias; Sün lg dy chiauns paren par las uias. Da sabbi uousch eir faare, Ilg qual fick maal t'uoul stare.

VI.

Ilg Vyn diβ: Sch'eug fatsch aiwer ün, Nun temma quell brick iminckün, Doarm' eir sün baunck è sün aldüm. Qua poa 'll pür bain durmyre Nè s' daa büβ nè pissère.

VII.

Diβ l'Agua: Quai taunt dann nun fæß, Scha pür schkudün taunt senn haweß,

[506]	Ch'ell a durmir, cur tèmp ais, gieß; Sch'ûn massa haa bawüe, Voul ell pür lhura plüe.	50
	VIII.	
	Ilg Vyn diβ: Agua, lasscha m'yr; Eug m' ssa brick bain cun tai cuwngyr, Stou blasem blear par tai udyr, Suwent par tai schgiudaire, Blastemmas grandas tmaire.	55
	IX.	
	Diβ l'Agua: D' quai am uousch tü maal, Ch'eug t' ssaag ilg uaira dyr par taal, Duonnauns èd huommens mettsch a maal, L'hunur mettsch in ruuyna, La raub' eir in bragyna.	60
	X .	
	Ilg Vyn diß: Tia crudelitad Ruuyna chiasas è citad E mett' a pearder eer è prad; Schkudün t' wleß gent schkyuyre, Ils peiß nun t' poan suffryre.	65
	XI.	
	Diß l'Agua: Vyn, am taidl' indrett, 'Our d' mai s' faa baing a ls uffauntets, In mai staun eir queaus beaus pesschetts: Eug moall eir la farina, Laaw tuott in la cuschina.	70
	XII.	
	Ilg Vyn diß: Cur ün aiwer ais, Insta 'll a duus u bain a trais, Faa bell tramalg a Snguors, a Raigs Ingual schk'üna schimgetta Da prears, chi s' faa baretta.	75

XIII.

[507]

Diß l'Aqua: Meiß frütts suun plü buuns, Ch'eug laaw uschè queaus beaus mantschuuns, Eir las chamyschas da ls mattuns, Eug oast a blears la saite;

80

85

90

95

100

Proa mai s'arfraischkian quaite.

XIV.

La Vyn diß: Eug suun taunt bain uulgüü, Ch'eug uèng in tatzas d'aur miß süü, Pagiad eug uèng eir mèlg choa tü, E m' baiwen leidamainake. Da tai sa schgrysch' ilg paingke.

XV

Moa l'Aqua dis: Eug main ilq brais Partuott ils raginams pagiaiß. Ch' alchiun huom uyw in lq muond nun ais, Chi txaintxa mai poa faare, Faar paun è cuschinare.

XVI.

Ilg Vyn diβ: Mai parchiürnè mèlg, Ch'eug miß uèng in ün grand uaschèlg; Nun ais quai, Aqua, blear plü bèlq? Tai lasschn è saimper yre, Dawoa teis uaug curryre.

XVII.

Diß l'Aqua: Quai pür saimper s'uai, Choa eug las hearbas belg nudrai, Tuott frütts, chi suun suott ilq sulai; Proa quai a faar mürailga Am douwran la purailga.

XVIII.

Ilg Vyn diß: Taidla quai ch'eug t' dych: Cur ün lawura tuotta dy,

410		
[508]	Alg pillg eug uya lg stanguel fry E lg mett eir a chiantare, Salgyr èd a suttare.	105
	XIX.	
	Diß l'Agua: Taunt eug poaß ualair,	
	Chia tuott ilg muond am stou hawair,	
	Vtscheaus, limargias eir par lg uair,	110
	Quaist stou eug tuott giüdare,	
	Neir tzaintza mai pousch faare.	
	XX.	
	Ilg Vyn diβ: Agua, laa m' cun paasch,	
	Eug wellg a tai daar drett, è taasch;	
	L'hunur è brais tü saimper haasch	115
	Proa sngnuors, awaunt ilg raige	
	Nun poaß faar tzaintza taie.	
	XXI.	
	Da l'Agua suun ils mèllgers frütts,	
	Parchiai ch' la poarta lg mær eir nütz,	
	Improa nun l'amman brichia tuots.	120
	Cuntuott laud eug ilg uyne,	
	Ch'ell uèng' in meis butschyne.	
	XXII.	
	Ilg Vyn faa bain daschüttla lgieut,	
	Rutzauns, trachoats, chi lg baiwa dschguieut,	
	D'utuon è d' staad u saia dschieut,	125
	Vyn, næbbla tü bawranda,	
	Tü puwertad faasch granda.	
	XXIII.	
	O Vyn, o uyn, tü 'sch bell è fyn,	
	Chi t' baiw' indrett cun intellett,	
	Sch'èsch mèllger blear choa qual cuffett;	130
	Chi massa tai strapatscha,	
	Schi la rumpesch la chiawatza.	

FINIS.

Digitized by Google

A la Christianaisa giuuentüd. A. B. [509] Moa sü, tü giuwen leid saungket, In Deis imprend' hawair dalett. Cun courp' èd oarma t' rend' a quell, Cun uitta, cour è senn laud' ell. 5 Cun Psalms èd eir chiantzuns da la spiert, Schi t'uain allgretzgia saimper spüært, Grammetzgia greiw' è tantamaint Pillg' ilg chiantar, daa ardimaint. Dauid ila Lutanist da Saul 10 A la surleiwaiawa la sen narr uaul. Elisa prophetand qual giadas La chiantadr' ala fawa matinadas. Ila chiaunt ranchür' è fantaschia Faa yr dawent a laieut chiria. 15 Vaisch choa le utscheaus bain chiauntan aut, Chia muunt è uall strasun' ila quaut; Quell duun gratzgiaiwl' ilg pesch nun haa Nè lg muwel greiw ch'in terra uaa, Moa Deis la haa datt a ls suls utscheaus. 20 Chi schwouln' in lg aer txuond leids è beaus, Manwailg sün boaschks è sün la ramma, Grand laud da deis cuffessn' è clamman: Tauntr' eaus ingiün faa la mensur, Aunck dudsch chiantar ais tzuond ila lur: 25 Insemmel chiauntan tschient d' lur uuschs [510] E laudn' ilg nuom da Deis da struusch, Chi ls uest è cun buntad paschainta. Cuntuott t'impaissa, quaist nun t' mainta, Chia la chiaunt ais fatt celestial, 30 Madschyn' a chi cun la senn staa maal; Chiantar da Deis tü saimper amma, Chiantzuns tü uaunas schbütt' è schlamma, Schi uainsch mussad cun leiw fadigia, Proa Deis manad l'allgretzgia tia. 35 27 Der engad. Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

Digitized by Google

E cresch' in tai uair crett', amur,
Ilg qual thesaur nun s' peard' inlgur,
Sch' bain intzacura nauschs tirauns
Ilg plæd da Deis sckiatschiassen chiauns,
La preidgia, bybla dschcummandassen
T' pousch cuffartar, sch'eaus bain crapassen,
Cun quai ch' tü haasch in ls psalms imprais.
Rumalgasch schk'ün wdèlg nett chi ais,
Am sguonda tènnga quaist fick taiss.

40

Schquitschad a Basel, in lg Ann da lg Sennger 1562. in chiasa da lachiam kündig: moa a cuost da Durich Chiampel da Susch, a dœwer è par amur da las baselgias dad Ingiadina. [26] Aqui uain huossa ün cuort Ragistrett, inua è sün chè fœlg u pagina da quaist cudesch, iminchia Psalm u Chiantzun sa chiatta.

Ad Esaia saingk prophet dchia [346]1) 267

Ah Deis cur allgurdar t' uousch d' mai [61] 25 Ah Deis eug t' clam in meis aggüdt [456] 364 A lg Raig teis u supariuors [227] 168 Am salua Deis, ch'eug m' fyd sün tai 29 [67] Am schdrappa meis Deis our da mauns [211] 154 Amuo my' oarma dee guardar [219] 160 Am uœllgasch Deis giüdare [491] 400 Ans uœlga Deis bain cumpartyr [222] 163 Aut addutzar eug t' uœlg meis Deis raig [303] 232 Baruuns ludad ilg Sennger [100] 65 Bead ais quell chi sabgiamaingk [159] 109 Bead ais quell chi temma Deis [285] 216 Bead quell huom ilg qual nun uaa [34] 1 Beads chi cun brai' è pissèr [435] 349 Beads suun tuotta queaus chi uaun [258] 194 Bragiada qui tadlad sü bain [504] 409 Brick brick a nuo, Etern o tü Deis [249] 188 Chiai in malitzgia t' tenngesch buun [196] 140 Chiantad a lg Sennger ün laud da nœw [316] 242

Chiantar nuo wlain, ludad deis, leidamaingke [252] 190 Chiarn a la moart naschüd eug suun [422] 338 Chi uoul indürar granda fadigia [462] 373 Choa ais ilg pœwl' uschè our d' senn [35] 2 Christus cun seiss schkulars giett sü [339] 261

Christ rasüstad ais da la moart [375] 294

¹⁾ Die alte Zählung steht in Klammern.

Christ d' la moart ais staat praschun [376] 295
Christ ais rasüstad sü [378] 297
Christ dysch: Proa mai ngydt chi haa sait [488] 397
Christ ais bain rasüstad [501] 409
Christe chi èsch la lgüm è lg dy [411] 327
Cun buocc' ilg narr cuffessa bain [63] 26
Cun paasch è pauss eug pass dawent [327] 250
Cur in tammaing eug priguel stuun [215] 148
Cur Israel our d'Egipta trass [248] 186
Cur Iesus da ls Iüdeaus fuo prais [373] 292

D'Allgretzgia giüwla terr' è tschèl [385] 304 D'allgretzg' insemmel daad da ls mauns [179] 126 Da lg saingk spiert a saimper gratzgia sai [406] 322 Da lg tuott, o Sennger creadur [438] 352 D[e]is ais noass schküdt è foartza [176] 123 Deis auda bain ilg meis bragyr [217] 159 Deis hagiasch misercoardgia [207] 150 Deis staa inmètz ilg seis cummün [235] 175 Deis taidla bain my' uratzgiun [201] 144 Deis traas teis nuom cussalua mai [199] 143 Deis tü hawèsch nuo fick schbüttads [215] 157 Deis üna ligia fearm farmaa [361] 281 Deis Sngur faa m' salw, proa tai eug m' uoalw [449] 361 Dyg' Israel da lg infidel [286] 217 Dyr da lg suttar eug uœlge [498] 406 D' nuo Sennger t' lasscha ngyr puchiad [344] 265 Drett tennga Senger auda lg giüst [69] 31

Eug brag proa Deis cun mia uusch [298] 228
Eug bunas nouuas uœlg chiantar [172] 119
Eug clam proa tai Deis Bap singur [394] 312
Eug clam proa tai Sngur Iesu Christ [432] 346
Eug crai in Deis Bap tuottas chiaussas [335] 302
Eug crai in deis ilg bap meis uair [383] 257
Eug m' fid Singur sün tai sulet [223] 164
Eug schaint sün Deis ilg meis Singur [57] 27
Eug sennger mia farmetza [72] 33

Eug sprauntza nhag sün tai Singur [115] 70 Eug stawlamaingk spattad nhag ngand [154] 104 Eug uœllg ilg Sènger Deis ludar [128] 81 Eug plaundsch, suspyr blear dys cum dyr [444] 357 Et in terra lg bargiatæli ais par terra [469] 380 Faa m' misercoardgia Senger meis [193] 137 Faa ns senger schkoa ls uffaunts nouws naads [397] 314 Fadaiwel Deis sü haasch dritzad [396] 314 Fidels da Christ, tadlad sü bain [495] 403 Huoss' ais darcheau a ün dy dawent [400] 317 Intlègia bain meis plaeds Singur [40] 8 Iesu chiaryn saingk filg diuyn [446] 359 Iesus Christus ilg noass salüd [472] 382 Iesus Christus chi ns haa saluads [477] 387 Ilg narr quell dysch è nun ais Deis [198] 142 Ilg Raig Sengr' in tia uirtüd [84] 44 Ilg Senger ais ilg meis pastur [91] 50 Ilg Sèngr' ais mia lgüme [101] 59 Ilg Sengr' ais grand è fick ludad [181] 128 Ilg Sèngr' eug dee datschiert ludar [239] 179 Ilg Senger saia fick ludad [399] 316 Ilg Senger exudesscha tai [83] 43 Ils quaus lur sprauntza qui pür tzuond [282] 214 Ils tschèls mettn' oura beelg ilg laud [79] 39 Impraista ns paasch traas ty' amur [409] 324 In metz la uitta eschn' nuo tzuond [407] 322 Intauntr' ils flüms da Babilon [291] 222 In tia paasch meis Senger wraasch [328] 251 In Adam ais tuot pirantad [419] 335 Ingratziad saia lg uyw Deis quell &c. [471] 381 La beadéntsch' haa Christ mussad [342] 263 La chiatiwiergia d' lg infidel [137] 89 Laud' oarma mia lg Sennger Deis [242] 181 Laud daad a lg Sennger par chiaschun [253] 191 Lg ais naad ün filg in Bethlehem [348] 269 Lg salüd ais sul a nuo ngüd naun [416] 331

Ludad sai' ilg Singur meis schküd [299] 229
Ludad Deis par chiaschune [308] 236
Ludad Deis wuo fidelse, noass Deis è [310] 238
Ludad ilg Sennger tuot fidels [313] 240
Ludad Deis Sengr' in sia sandad [317] 243
Ludad sai ilg noass Sennger Deis [325] 248
Ludad tü seasch Iesu Christ [350] 271
Ludad sai Deis èd ingratzgiad [402] 319
Ludad Deis wuo fidelse [465] 238
Ludain fidels Deis baine [474] 384

Meis Deis meis Deis parsche m' haasch tü [87] 46
Meis stausch tü Sennger pillga [132] 85
Misercorgiawl e bun eir Deis [460] 372
My' oarma lauda Deis Singur [304] 234
My' oarm' addautza lg Senger meis [323] 246
Moa nuo ruguain aqui lg Spiert Saingk [392] 310
Moa s'uoul spartyr la noatt da lg dy [410] 325
Ngand eug da lg infidel schdangad [152] 101

Noass Bap (ed. Bad) tü quell ilg qual chi èsch [329] 252 Noass Bap da lg raginam da ls tschèls 255 [332] Nun m'uœllgasch Sennger chiastigiar [147] 98 Nuo tuots cragiain in ün sul Deis [335] 257 Nuo Sennger deis', t' ludain, deis Sennger [405] 320

- O Christe uair tü filg da deis [436] 350
- O Christ uair deis è Sennger [450] 363
- O deis è bap tü d' gratzgia plain [395] 313
- O deis è bap da tuotts ils baps ammuossans [400] 317
- O deis quun grand ilg bsæng mæ ais [425] 340
- O deis tü tuot pussaunt [393] 311
- O deis giüstia mia sul [39] 6
- O deis udyd ch' nuo wain quidawaunt [167] 115
- O guarda Deis da tschèl pür bain [59] 23
- O oarm' a lg Sennger deis daa laud [246] 185
- O quun bead ais mæ quell huom [120] 75
- O Saingk buun deis cuschidr' improa [458] 370
- O saingk spiert ue o Sennger deis [389] 301

O Saingk spiert uè cun buntad [390] 309 O senngr' è deis sur tuots chiamps teis [442] 355 O Sennger teis diuyn saingk plæd [428] 342 O sennger chi mæ uain a staar [65] 28 O Sennger eug t' uœlg ingratzgiar [113] 68 O Sennger noas singur quun aut [46] 12 O sènnger quaunt fadyws meiss suun [38] 5 O singur tia schkoassetta [52] 27 O tuot pussaunt o sennger deis [431] 345 Our d' chiafuoll bsœng brag eug proa tai [289] 219 Our d' bsœng chiafuoll eug clam proa tai [289] 220 Our da lg Bap ans ais nasschüde [353] 274 Patrem, ilg Pappa haa pardüd la pus [470] 381 Proa tai meis cour eug leiw Singur [95] 53 Proa tai o Senger Sul eug clam [108] 64 Pruus Christiaun nun t' grittantar [140] 92 Pudains bain plaundschr' è suspiraar [502] 410 Pudaiw wuo foars ilg uaira dyr [209] 152 Pür ws allagrad tuott Christiauns [413] 329 Quaist dy d' lawur ais eir lgiwrad [402] 318 Quaist suun ls cummandamaints indrett [337] 259 Quell chi rapauss' a la sumbriua [237] 177 Quell dy ais bain fick allagruus [354] 275 Quell tzuond d' la ledscha ch'eira largk [362] 282 Quun buun ais deis ad Israel [232] 171 Santentzgia m' tü, Singure [98] 56 Santèntzgia m Deis, maina meis stausch [165] 114 Scha lg Sennger deis proa nuo nun ngiss [280] 212 Scha deis la chiaa nun giüd' in peis [283] 216 Sch'eug stou da lg muond grauauntz' hawair [434] 349 Sch'in deis uousch crair, pantentzg' hawair [414] 356 Sch' tü uousch hawair granda fadigia [463] 374 S[c]hkudün pür crida d' seis puchiads [363] 284 Schk'ün tschierui tscherarck' a ngyr proa ilg flüm [163] 111 Sènnger, maina twess ilg chiarr [435] 349 Siand qua saira ngand la noatt [411] 326

Siand da lg Sennger tuott ilg muond [93] 51 Siand ilg muond in la schkurdün [187] 133 Singur tü m' haasch tzuond indraschy [294] 255 Ssauair tuott ais par nüllga spais [437] 351 Staa sü meis amour chiare [457] 368 Sün quaist dy fains algurdaschun [382] 300 Sü leidamaingk ans woellga faar [356] 276 Sün tai Sengr' eug cun sprauntza stuun [44] 10 Tai sengr' eug uœllg ludare [48] 13 T'alleigra pruusa Christandad [379] 298 Teis teis dee meis cour esser deis [455] 367 Tia gratzg' impraista deis singur [397] 315 Ty' ira balchia Sennger buun [42] 9 Tuots leidamaingk da cour chiantain [352] 272 Vdyd tuott pouwels s' taidla bain [183] 130 Vè o saingk spiert tü ütt da Deis [387] 306 Vn fearm friungk ilg noass Deis ais [175] 122 Vn uffantschluott usche ludad [347] 267 Wuo Christiauns sudadse [481] 390

Wuo tuots chi èschet pruuss è giüsts [124] 78.

Ils nuoms impart da queaus chi haun üna part da ls Psalms u chiantzuns chia quiaint staun fatt in Tudaisck: èd impart da queaus, chi haun üna buna part da quaist Psalms u chiantzuns in lg prüm dritzad in Ladin.

- A. B. Ambrosius Blaurer.
- A. K. Andreas Knoppen.
- A. R. Adam Ryser.
- CC. Caspar Chiampell, Ladin.
- C. K. Claus Keller.
- E. H. Erhardus Hegenwald.
- F. I. V. A. Fritz Iacob uon Anwil.
- G. Gletting.
- H. S. Hans Sachs.
- H. V. Heinrich Vogther.
- H. C. Huldrichus Chiampell, Ladin.
- H. Z. Huldrichus Zwinglin.
- I. A. Ioannes Agricola.
- I. B. Ioannes Botzheim.
- I. D. Iacob Dachser.
- I. E. Ioannes Eudlich.
- I. F. Ioannes Frosch.
- I. S. Ioannes Schweinitzer.

- I. X. Ioannes Xylotectus.
- I. Z. Ioannes Zwick.
- I. I. Iustus Ionas.
- L. H. Ludwig Hetzer.
- L. I. Leo Iuda.
- L. O. Ludwig Oeler.
- L. S. Lazarus Spengler.
- M. G. Mattheus Greiter.
- M. L. Martinus Luther.
- M. L. Michel Stiffel.
- M. S. F. Mathias Schyner Formschnyder.
- P. S. Paulus Speratus.
- P. G. Philippus Gallitzius.
- S. P. Symphorianus Pollio.
- T. B. Thomas Blaurer.
- W. C. Wolfgang Capito.
- W. D. Wolfg. Dachstein.
- W. M. Wolfgang Mosel.

Anmerkungen.

- 1,9 in chiai stetta 'worin bestehe'.
- 1,14 chiaik chia 'was immer'.
- 1,15 sa dschoarfnan 'berauben sich'.
- 1,16 nè part nè art: Reimformel.
- 1,19 cresscha tuott bun frütts: schönes Beispiel von nicht übereinstimmendem vorausgehendem Prädikat und Attribut.
- 1,25 pachiaduors ist die Vollform zu pchiaduors, während puchiaduors den Einfluß des p erlitten hat. 51,33 haben wir pchiads, 51,36 puchiads, 51,65 pechiaduors; pachiadur—pachiduors, weil im Plur. das \bar{o} in engad. Position steht.
- 1,26 trawsch 'Verkehr' wohl Verbals. zu trawschar (traversiare).
- 1,28 tuotta seis dalet: tuotta ist ein erstarrtes Neutrum plur.
- 1,33 d' saschun 'zur rechten Zeit'.
- 1,37 fluus, bei Pall. flux, ist ein indirektes Zeugnis für die Entwicklung eines Gutturals nach u: flur flugr.
- 1,48 suttilg ist Vollform neben stilg 2,46.
- 2,23 lq ist Dativ.
- 2,31 uainsch a ryr: unser Text kennt die durch Juxtaposition mit habere gebildeten Futura nicht, wie doch schon in einzelnen Spuren Bifrun.
- 2,33 s' pailan 'sich raufen'.
- 2,38 wuo schbüttade 'ihr habt verworfen', histor. Perf.
- 2,48 powels, eigentlich powls, verhält sich zu pæwel wie fluors zu flur.
- 2,55 metsch ist Kurzform zu mettasch; das sch ist für s (mittis) aus der Inversion mettastü erwachsen.
- 2,56 miglas 'kleine Stücke', miculæ, fr. miette.
- 2,60 ubeidi ist vielleicht ein alter Nom. praesentis obvediens.
- 2,66 chia wuo nun lg agrittaintet wie nuo nun lg agrittainten, mit zurückgezogenem Akzent im Kj. aller Konjugationen.
- 3, 6 attuute = *attolitus; iffichiad befestigt = infictatus.
- 3,8 dfaimaingk, Adv. zu dfai treu, dieses eine Bildung wie lat. profanus, fr. adroit(e).

- 3,26 schgryngar 'die Zähne fletschen'.
- 3,28 giützar ist die Kurzform zu agiützar, wie duwrar zu aduwrar; man hat das a für die Präposition angesehen; vgl. auch giüdar 130b, 34, wo a allerdings nicht mehr gezählte Präposition ist.
- 4,10 giustia: lat. vortoniges ū wird mit ū und u wiedergegeben.
- 4, 14 stinad 'hartnäckig', obstinatus.
- 4, 15 wlai-ws; darnach entstand die gewöhnliche alte Form wlaiw.
- 4,18 reidscha mürawgluse: das anscheinende Adjektiv, die einfache Adverbialform gegenüber der mit maingk menti kommt in unserm Text recht häufig vor.
- 4,33 rèdan 'ergeben' von der Ernte. S. C 19,87. chi Kurzform für chia.
- 5,24 tngnair hawdaa: tngair als Hülfsverb mit hawair konkurrierend, findet sich häufig in unserm Text.
- 5, 32 micerw (morbus) scheint hier eine ähnliche Bedeutung wie das fr. morve (Rotz) angenommen zu haben.
- 6, 14 dschfichiad ist das Gegenteil von iffichiad. (v. 3, 6).
- 6,16 balchiar scheint mir *ballicare einwiegen, besänftigen.
- 6,21 mitzguilg neben miguolg = Mark. Das Wort weist im fr. metathese auf (moëlle). Sollten sich zwei Formen medulla und mudella gekreuzt haben?
- 7, 24 schdaschiar 'mißachten' ist vielleicht von schdesch (Verbals. zu exdecere) weitergebildet; s. 137, 29. Aber i ist überflüssig.
- 8, 34 eer 'Luft'.
- 9,21 dats giuo in rain 'auf die Lenden gefallen'.
- 9,41 hawèsch: (du) hattest.
- 10, 96 rappa ist mir unklar. Der deutsche Text hat bloß: da hilft kein Kunst oder Witz.
- 10, 100 dschkiaffattain nuo: das Deutsche hilft auch hier nicht: kein Unglück uns nimmer rührt.
- 10,118 cuorrl'a la schmanda; Orig. tut er pochen.
- 10,136 dantett, wie der Druck hat, ist wohl in dondett zu bessern.
- 17-21 haben keine deutschen Originale.
- 18,31 bragick 'ich schrie'.
- 18,54 fouchs zu feech, wie rougs zu ræg, louchs zu læch.
- 19,24 saclautra sa clautra.
- 19,70 fladun 'Waben'.
- 22, 28 schy 'ja', oft zur Verstärkung.
- 22,125 verstehe ich nicht.
- 23, 36 chia Kurzform neben chiasa.
- 24, 14 sastouan sa stouan.
- 25, 17 survaun 'sich vergehen; s. 27, 100 survr.

- 27, 34 mardsch è müsch: alliterierende Formeln in unserm Texte: tard è taimper, giamgia è giœch, ram è ragisch, pauss è paasch, pass è punts, bain u bsæng, vaun è væd.
- 27, 65 crasar intuorn 'umkreisen', jetzt incrasar (incresar 32, 77); s. z. B. 27, 97 clèr sü — lesen auf — auflesen.
- 29, 9 par fearms et auts ch'eaus mæ saian 'so fest und hoch sie auch sein mögen'.
- 35, 17 daar dmaun 'packen'. dguaut ist wohl auch aus der Verbindung tour d'quaut (mit Gewalt nehmen) erwachsen.
- 37, 94 tzinuaun 'gehen weg' zu tzinyr = se inde ire; s. 59, 83.
- 37, 99 tngyna daschüttlamainta: tngyn ist gewöhnlich flexionslos, doch s. 137, 57.
- 39,26 parfick ch'ell mæ am tngess schdangá 'obschon er mich noch so sehr verachtet'.
- 39,51 ramur 'Lärm'; es finden sich in den rom. Sprachen rūmor, rīmor und rāmor.
- 39, 85 impa reuwrare; vgl. 42, 31 tai rfraschkidde; das a ist nach vorhergehendem Vokal unnötig.
- 41, 19 nembra durch Dissimilation aus membra, das auch vorkommt.
- 42,8 ingiua = indeubi.
- 42, 75 tschunk, Verbaladj. zu tschunckar abschneiden 124, 36; also eigentlich abgeschnitten.
- 42,81 dyien, 2,29 dygien; so auch rai und raig, sai und sait. Es bestehen also ein älterer (mehr feierlicher) und ein jüngerer (mehr volkstümlicher) Zustand nebeneinander.
- 44, 61 mettesch Vollform gegenüber 42, 67 trametsch.
- 44,73 nuo wain Kurzform für hawain.
- 45, 22-24 tschintásch, giüstrásch, schdrügisch sind Perfekta.
- 45,59 beltezza 'Schönheit', auch im Akk., ein Kompromiß von belta und bellezza.
- 45,77 fuond 'Grund = Ende'.
- 46, 14 ramüærs 'Befestigungen', eine Bildung wie fr. rempar(t), verhält sich zu ramür wie fluors zu flur.
- 46,33 tmuoss 'voller Furcht'; timosu gäbe tmus, wie amorosus marus; tmuoss setzt einen alten Nom. timosus voraus.
- 46, 37 daar giuæ 'fallen'.
- 48,51 as far sura senn 'aufpassen'.
- 49, 29 spüært zu spoardscher 'reichen'.
- 49, 90 audan 'gehören'.
- 49,94 immaint 'Verstand' ist aus in mente erwachsen; tngnair ad immaint 'im Sinne haben'; vgl. altit. nabisso Hölle, aus andar in abisso, ebenso ninferno.
- 50, 13 sastrydan = sa strydan 'streiten um'.
- 50, 46 sangküttsch, sozusagen santuccio 'falscher Heiliger'.

- 50, 123 cungualar 'vergleichen'; aus aequalis wurde igual-ingual (agual), gemacht, in als Präposition angesehen und mit cun vertauscht; vgl. it. angoscia, sp. congoja. S. auch hier 119, 239 insagiar < exagiare.
- 56,38 giaa Kurzform für giadas.
- 58, 34 Lur cours ch'eaus pür indüran; chia zur Verstärkung expletiv häufig in den rom. Sprachen; vgl. 119, 39.
- 58,41 s'atschunqua = sa tschunqua.
- 71,81 prun = lat. pronus.
- 73, 20 E lg ua seis fatt d'effette 'und seine Absicht geht ihm in Erfüllung'; d'effette = ad effette.
- 91, 30 tuock Verbaladj. zu tuockiar: 'getroffen'.
- 103, 25 aulga 'Adler'.
- 104, 57 incesscher? für incresscher?
- 104b, 15 früts da tesser 'Früchte, die man zieht'.
- 119, 231 uaun la sgüra 'den sichern Weg'; s. C 35, 37. C 86, 26.
- 119,364 sa tour awaunt 'sich vornehmen'.
- 119,449 tour surmaun 'überhand nehmen'.
- 130, 37 sptawa Kurzform für spettawa.
- 144,53 schneistr' Kurzform zu schaneister.
- C 5, 43 stain Kurzform für stuuain.
- C 10, 52 gia = chia = chiasa? doppelter Fall von Satzphonetik.
- C 19, 21 südrett = aufrecht.
- C 19, 106 deit Kurzform für duweit.
- C 20, 18.20 stous ist nach uous gebildet; vgl. venez. chi vuole puole.
- C 22.46 ün bætt d'ün crap 'ein Steinwurf'.
- C 22, 104 chia bsüngains ingair plü dmandad? 'was brauchen wir weiter zu fragen?' Andere Beispiele der überperfektischen Tempora in der gleichen Strophe.
- C 22, 109 La sia uista tngair txuppad 'sein Gesicht haben sie zugedeckt'; sog. hist. Infinitiv.
- C 25, 4 praschun 'Gefangener', wie afr. prison.
- C 27, 23 sa tngair bun 'sich verlassen'.
- C 30, 73 ns faa dimaint 'erinnere uns'; dimaint Kurzform für adimaint.
- C 30, 85 peau ist nach plur. peaus gebildet wie fr. cheveu.
- C 32, 7 quell haa nuo guast. Das Verbaladj. wird also hier wie im Ital. mit verbaler Kraft gebraucht.
- C 32, 18 fæten nach dæten.
- C33,5 in maingk = in menti; C71,47 our d' maingk.
- C 34, 30 oastar nach oasta, phonetisch ustar.
- C 35, 12.13 uèng Kurzform, uènga Vollform.
- C 35, 35 giuondscher 'helfen'?
- C 36, 7 far chiass 'vernichten'.

- C 36, 1.10 battaisem und battem.
- C 43, 26 stain Kurzform stuuain, ebenso C 44, 38 stüd für stovüd.
- C 46, 8 sai Kurzform = saia; 17 clamsch für clamasch.
- C 50, 7 la tia uardad, jetzt ohne Artikel.
- C50, 9 uælgsch = uælgasch.
- C 53, 67 sch'èsch 'so bist du'.
- C 54, 42 our dadour 'durchaus'.
- C 55, 37 giaschair suott 'unterliegen'.
- C 55, 57 schkiatzgia ist mir nicht bekannt. Das Original hat: 'sein Blut soll uns entsprießen.'
- C 56, 16 s' laschar ngyr puchiad 'Mitleid haben'.
- C 64, 42 bedschas steht im Reim.
- C 68,85 chiatschar maun 'packen'.
- C 77, 31 ls Dativ.
- C78, 3 war vel.
- C 79, 21 diauns 'Dekane'.
- C 86, 16 amdad 'verfolgt'?
- C 86, 18 ist malaschi in madaschi magis de sic aber sicher! zu ändern?
- C 86, 52 luschetza 'Hoffahrt', im oberl. ganz gewöhnlich.
- C 86, 86 sa spattschar 'in Stücke gehen'.
- C 89, 78 fatamaint = fittamaint.
- C 91, 23.28 mastraus ist der phonetische, mastrals der mechanische Plural.

Glossar.

abaryr C 83, 57. abynar, s'- C 19,46 übereinstimmen. abbüttar, s'- 10, 17; C 38, 15 sich vereinen. afundar, s'- 19,94 sich gründen. aguæt C 11, 12 hinterhalt. agrittantar 2,66 erzürnen. aqualiw 41,65 gleich. aindadaint 19,90 dadrinn. allgurdaschun C 28,5 gedächtnis. altique C 47, 6 anderswo amiauntza 49,6 liebe. amigiaivlitat C 71, 70 freundlichkeit. ammuossar 8,10 lehren. anasar 27,51 beriechen. angurdiar 42,79 plagen. antschur 148,85 vorfahr. ariging 56, 34 spinne. arbagia 37, 167 lorbeere. arfilar 33, 28 einreihen, ordnen. arsagiar 42,33 brennen. arsantüm C 38, 39 durst. arturnantar 42,11 wiederherstellen. asadullar 36,49 sättigen. attantar 2,68 versuchen. attast 33, 23; 150, 15 (tuccar-) griff. attour 3,6; 9,76 versenken.

atschæwer 53, 28; 55, 88 Pall. tschæwer Hut. atzuppar 19, 8 verbergen. awieul 118, 41 biene. awuirar C 19, 9 wünschen.

badaischk 62,65 zank. bagiar 37,139 schwatzen. bainandada C 51,74 abschied. bandischun 3,22 segen. bann 10, 77; 83, 92 befehl, bann. baschkiaunt 33, 20 baß. batzun 7,47 Blitz. blaug 29, 32 blau. bougua 149, 36 fessel. bumbarda 7,50 bombarde. braia 10,66; 37,51 mühe. briglar 104, 79 schnell laufen. brottar 10,69 murren. brünna C 30, 6. bügnun 38, 31, 35 eiterbeule. bundetxa 36,50 güte. bunduus C 51, 35 gut buniar C 52, 39 versöhnen. buærgia 18,147 dreck. büschkia 16,42 hölzchen, los. büttar giu 2,25 abwerfen.

clammentar C 6,8 berufen. coarvet 147,86 kleiner rabe. coastlich C 22,251 köstlich. c(h)rafft 38,47 kraft,

cræss 19, 38; 22, 63 kreis. cuitar 14, 20 denken. cumbailg 55, 47; 59, 5 rank, intrigue. cumpartaiwel C 57, 28 mitteilsam. cumpichiar C 88, 38 stoßen. cunteignament 1,8 inhalt. cuntzapid Ptcp. Perf. C 7, 6 empfangen. cuopgia 47,46 reichtum. curduombel 26, 37 Zank. cutzur C 22, 159 schlagen. chiallar 119,68 aufhören. chiamp C 44, 9 heerschar. chiampar C 71, 17 kämpfen. chiarnuilg 139, 61. chiarra Neutr. plur. 45, 75 wagen. chiartlan 22,64 knorpel. chiaruing 104, 92 aas. chiass, far- C 36, 7 vernichten. chiawailg 2,28 sorgfalt. chiæntschar C 57, 30 fertig machen. chiær 119, 289.

crappatsch C 22, 257 großer stein.

crawur 36, 20 riß.

dagia 26,29 degen, schwert. dalibrar 3, 7; 5, 2 befreien. damalgar 59,86 zumessen. damanauntza 18,83 benehmen. dantilg 31,121 gezänk. dapoartaunza 36,7 aufführung. daruotta 18, 105 niederlage. darüwi 29,68 tau. daschütlamainta 37,99 schlechtes pack. daspèck 148,16 ärger. dchiapp C 5, 66 fall. dchiappar 37,185 begegnen. dcheau 7,31 wieder. dfai 20,33 treu. dquaut 2,32 gewalt.

chicera 39,74 motte.

dinrar 10,58 selten. diauna, staila- C 70,8 morgendæwer 104,10 verwendung. dschantill 48, 15 edel; Pall. gentil. dscharvir 59,30 beleidigen. dscheresscher C 89, 42 abnehmen. dschdrür 5,9; 10,37 zerstören. dschearw 39, 32, dschearwgia 36, 64 herb, sauer. dscheng 42, 15 entrüstung. dschfar 6,29 zerstören. dschfiad 119,386 treulos. dschfichiar 6, 14 aus der not befreien. dschflinchir 42,42 ermatten. dschquieut C 92, 124. dschguidar 32,64 verleiten. dschieut C 92, 125 kalt. dschmair 31,73 seufzen. dschmetter 31, 49; 32, 53 verstoßen. dschplaschair 5, 10 mißvergnügen. dschtuudt 42,84 versunken, erschrocken; benommen. dschuobber C 45, 16 sauber. dsoap 51,50 weihwedel. dsuringiuo 48,23 von oben nach unten. dsuroura 17,60 von oben nach außen. dundagiar 16,50 wiegen.

earr 19,82; err C 34,19 irrweg; vgl. ierr. exudir 6,14,17 erhören.

duom 22,85 tempel.

fadaiwel C 24, 6 treu. fadiw 5, 10, 25 feind. falloa 20, 26; 21, 27 (freudenfeuer) freude. famailgia 8, 24 gesinde.

famqlæl 17,39 knecht. farmaglia 26,61 abmachung. feist 21,41 fest. felt C 85, 7 feld. flingk 27,86 matt. fluus 1,17 bergheu; Pall. flux. frack 2,55 gebrochen; metter ain stücke schlagen. fradar 45,46 riechen. fradi 147, 28 wild. fraidatsch 147^b, 32 kälte, schauer. fraschkia 29,64 zweig? fraschel C 30, 106 gebrechlich. fraschletza 38, 8; 39, 11 gebrechlichkeit. frass 21, 17 gebrochen. fruslær 58,45 rosenstrauch. fry 10,66 frei. fudschina 147^b, 31 esse. fundar 10,45 versinken. furèr C 2,47 quartiermacher. furüm 119,404. fusdad 5,30 falschheit. füærgia 2,34 wut. fuut 9, 78; 35, 28; 59, 75 versenkt. fuutschar, s'- 104, 106 sich bilden.

gelt C 85, 7 geld.
giagliardèntscha 45, 7 fröhlichkeit.
giaschligiar C 22, 151 geißeln;
Pall. giaschler.
giaver 14, 55 wenigstens.
giæsch 21, 70; 115, 14 götze;
Pall. götsch.
grandischa 37, 47 hochmut.
gravauntxa C 59, 5 beschwerde.
groub C 69, 27 grob.
gruoing 3, 27 schnautze.
gstaut C 44, 26 gestalt.
güstrar 18, 124 kämpfen.

hawdar 1,40 wohnen. hawdaunza 15,16 wohnung. hertawel 2,52 erbe.
hierta 2,51 erbe.
hiwiern 18,27 winter.
hurella 37,141 langweile.
hysgiar 119,443 hetzen
ysgiar C 77,17 (afrç. hicier).

ierr 2,55 irrtum; s. earr. iffick 17,8 not. iffichiad 3,6; 13,8 in not, geplagt. illaümnar 19, 10; 27, 6 leuchten. imagna 16, 16, 37 bild. imblidar 9, 34, 95 vergessen. impatschar, s'- C 31, 38; C 61, 13 sich einlassen. implusyr, s'- C 22, 162 wütend werden. improachia 2,8 weil. imprumaschun 19,10 versprechen. inacoardschaunt C 45, 13 verständig. inawauntetza 45,8 voraus sein. inchiautz 119,537 verfolgung. inchiautzar, s'- 57,38 sich verfolgen. inerrar, s'- sich verirren. infürgiar, s'- 2,17 wütend werden. inguarnyr C 6,52 versehen. inquert C 87,83 unrecht. inqualilgur 50, 107 anderswo. inspigiar C 56, 19 ersinnen.

krafft 22,63 kraft.

largk 32,10 frei. lascuntra 1,10 dagegen.

issaina 10,132 zeichen.

intuorbel C 31, 25 verwirrung.

intutyr 48,21 verschlingen. invildgia 37,8 neid.

Der engad, Psalter des Chiampel, ed. Ulrich.

leaugua 44,94 (er) lauert.
legier 27,35 lager.
lend 26,33 lausei.
lgim C 12,19 schwelle.
lidoarna 57,40 schnecke.
lubbir C 73,42 erlauben; Pall.
alubir.
lungnar 91,60 verlängern.
lungnar 31,94 verlängern.

lungnar 91,60 verlängern. lungnyr 31,94 verlängern. luoch 27,86 sofort, schuell? luocque16,44 locker, schwd. luck.

madaschi C 86, 18 sicher. malvaisch 45,33 schlecht. mansnaraisck 27,14 lügnerisch. mansnær 5,20 lügner. manster 10,91 handwerk. mantschun C 92, 79 handkrause. marmungnar 41,57 murren. marchiantia C 78, 23 ware. mastriar 39,8 meistern. mediaunt C 62,8 mittler. metter sura C 42,9 aufsetzen. mimærqia 6, 19 gedächtnis. miniergia 14,61 art; Pall. maniera. mitzguilg 6, 21 mark; Pall. miguolg. muinch C 69, 12 mönch. muotz C 39, 7 abgeschnitten. müærw 5,32 krankheit; Pall. mörv kränklich.

müttyr 10,124 verstummen. narraischk C 89,66 närrisch. nawdailga 27,42 herrschaft. niillaa C 63,4 nichts.

müsch 27,34 abgestorben.

pagiar C 28, 25 schwer wiegen; wichtig sein. pantèntzgia 1, 41 reue. pantitzi C 64, 70 reue. parèntscha 31, 90 aussehen. parguagiagnar C 57, 24 sich vermessen. parquagiar C 68, 15 sich vermessen. parngyr 38, 27 gelangen. parpissar 41,18 durchdenken. parschurgiar 14,64 hüten; kreuzung von parchürar + pasurqiar? parsnawel 27, 131 anteilhaft. partuottaffat 42,61 überall. parütta 73,24 aussehen. parwangiar 44,68. patzentzgia 6,8 geduld? daneben steht rüglentscha also ist wol pantentzgia zu lesen. pe, in - 147, 17 sofort.piertzuus C 41,18 faul, lässig. piqiang 42,68 steg. pisse 31, 105 keil; schwd. bisse. pitschnet 14,60 ganz klein. plütscha 18,142 haut; Pall. plitscha. pæwlett 10,115 völkchen. prapæst 43,6 vorsatz. prasura 47,49 oberst. proappi C 92, 13 gerade. proassmar 10,131 nähern. prumaschun 56, 24 versprechen. prütscha C 55, 85. püdera C 92, 25 wanze. piidyr 49,56 stinken. puingk C 69, 12 punkt. puingar 41,59; 44,52 ringen. purailga C 92, 102 bauernvolk pustab 119, 22 buchstabe. pussamaint C 50, 11 ruhe.

quassar C 53, 73. quatras 1, 13, 18 dadurch. quett 52, 34 ruhig. quidar C 68, 17 erlassen.

raar 52,37 wegreißen. racummiß 91,39 empfohlen. rafynar 22, 21 aufhören. ramaint 23, 11; ir ra - irre gehen. ramischun 32,8 erlaß. ramür 14,67; 46,14 befestigung. ramurar 46,36 befestigen. ranuilg 26, 20 niere. rapissar, sa 55,45 sich wieder bedenken. rappa 10,96; 31,72. ras 41,66 eben. raspuus 13,23 antwort. rauantüra 37,17 lärm. rawaus 37, 56 ruhe. rawell 11, 19 aufrührerisch. rawi 41,74. reischdar 145,40 hersagen. reisi 119,373 gefahr. rial 7, 41; 18, 82, 93 tüchtig, aufrichtig. richiun C 10, 17 sehr reich. rienu 15, 29; 72, 71; 84, 30 wucher. roatzetta C 89, 89 Dirne. ræq 9,66 gebet. rudæra 23,19 wagengeleise. rüglèntscha 6,8 reue. ruoign 18,160; 55,45 grunzen. rugnar 18,160 grunzen. rutzam C 89, 47. ruus 53,22 zernagt.

sack, metter a-40,111 plündern. saingchissem 1,46; 3,22 heiligst. sangkiüttsch 50,46 Seufzer. saschun 1,33. d'saschun zur rechten Zeit. ssaura 55,39 Zeit. sckoassetta 10,32 kleine heerde. sèngaradi 11,9 herrschaft. sèsaw C 23,34 sechst. settaw C 23,39 siebent. sieugua 25,30 nach. sistar 139,70 auferwecken. sout C 85,35 sold.

sulsulett 1,29 seelenallein. sumbrivaunt 48,13 schattig. superwaia 10,106 hochmut. superwi 18, 99, 123 hochmütig. surtar C 22, 200 auslosen. sururar C 77, 18 übergolden. schainck 55, 94 butter. schantamaint 2,41 satzung. schantar 5,37 setzen. scharpf 57,34 scharf. schleuschbalantschar 35, 19 schbletzgiar 18,130 gleiten. schbrinzagiar 124,18 funkeln. schbrüir 42,63 brüllen. scheursnyr 31,94 verkürzen. schdangar 2,64; 7,20 verachten. schdardun 33, 40 Lärm. schdardunar 38, 39 lärmen. schfraschlar 58, 37 zerbrechen. scharazchiad C 42, 20 der gnade beraubt. schgryschar, sa- C 74, 16 erschrecken. schquast 14,8 verderbt. schguaun 118, 52. schquerrar 35,23 bekämpfen. schquerra 46, 13. schqiarbar 62, 18 unannehmlichkeit. schkaina, 20,42 unannehmlichschkiafischun 104, 8 (schöpfung), schkialtramaint 119,403 kniff. schkialvar 25,41; 119,491 durchschneiden, brechen. schkiamiar 22,60 ändern. škiar 137,64 schneiden, mähen. schkiaramyr 10,98 fechten. schkiændsch C 69, 31 schwer. schkornar C 58, 31 höhnen. schkryng 10,50 schrei. schlass 18,80 ausgelassen.

schlaschezza C 89,1 ausgelassenheit. schlawatzar 9,93 wegwerfen. schlecht 19,55; C 78,57 einfältig. schlændschar 103,43 entfernen. schluockiar C 71,67 locker werden. schmaldaschun 128, 19 verwünschung. schmanda 10,118; currir apochen O. schmurdünne C 64,72 trauer. schmurir 25, 45. schneister 144,53 links. špallatzar 60, 10 verwerfen. *špandraschun* C 30, 29 erlösung. špattar 1,22 erwarten. špattschar, sa- C 86, 86 in stücke špantanar C 17, 29 ausschütten. špėgiel C 52, 24 spiegel. špisa 19,69 speise. šplümmar 18,99 entfedern. šplydir 118,78 zurückweisen. schquitar 73,30 zerplatzen. *špredschamaint* C 78, 22 verachtung. špunyr C 89, 22 auseinandersetzen. startagliaint 52, 27 schneidig. štatzuna 27,58 Wohnung. štoaltz 31,135 stolz. štoaltzamaing 17,46 stolz. štramlyr C 22, 235 erbeben. štramlunn C 12, 19 balken. štramuing 2,36 schrecken. schtravers 52,48 verdreht; B. travers. štraschyr 53, 23. štræwel 43, 11 drängend? šturpgėntscha 9,42 schändlichkeit. suwa 129, 26 seil. švangiauntza 18,166 rache. schwartütad 104, 24 b voller kraft. taimper 18, 163 holzwerk. tammaing 56, 10 so groß. tampeista 18,48 wetter. tarschinar C 9, 22 ziehen. tass 42, 51 still. tattar 22, 45 säugen. tèsüra 18,25 schlinge. tiertz 33, 20 dritte stimme. tissüra 57,41 schlinge. tngyn 4, 26 solch. t(h)ön C 30, 31 gerücht. trabück 56,56 falle. tragunder 55,65 verschlingen; cf. traguus 124, 17 pt. perf. tramlatzgiun 55,28 zittern. trastütt 19,50 satzung. travers 27, 24 verkehrt. trentaisem C 78, 29 Totenmesse. træw 19,23 laut. trui 25, 33 pfad. trumbla 150, 14 trommel. trutz chia 73,27 kaum daß. tschasii C 85, 19 dadroben. tschell 37, 28; 39, 18 jener. tschibagia 37, 169. tschingkiaw C 23, 29 fünft. tschüngar 21, 52; 32, 66 mit den augen zwinkern. tschunk 42,75 plötzlich. tschunkar 11,7 abschneiden, hindern. tuocque 16,42 zugefallen. txambriar 104, 10 zimmern. tzarclar 12,33 jäten. tzgiar 22, 63 abschneiden. tzipplar 115, 15 schnitzeln. tangur 9,77 unehre. txuond a fatt 18, 64 ganz und gar. tzuotzlar, sa- C 89, 6. tzuopp 55, 101 schwieriger augenblick.

uffearrer 51,92 opfern. urdnar 11,30; 33,84 ordnen. urdnamaint 2,43 ordnung. uffartgentscha 10,44 hochfahrt. uffauntschluott C 13,5 kindlein. urnamaint 9,63 zierde. urur 10,57 schauder.

vagia 37, 105; 55, 102 wagnis. vannar 24, 40 sa.- sich rühmen. vapp 22, 58; 113, 50 heiß? varuaunka C 185, 186 etwas. vaug C 92, 97 flußbett. uaul C 56, 10 töricht. varetxa C 5, 55 = avarezza. verna C 44, 31 jungfrau. viar C 2, 47 senden. vidguargias 144, 58 lebensmittel. vidar, sa- 18, 40 anzünden. vulantus C 47, 19 gern. vuut 22, 94; 27, 78; antlitz.

wnal C 43,27 käuflich. wrasch 55,80 wahrhaftig. wnysch 33,29 käuflich. wungua 36,14 ekel.

Bemerkte Druckfehler.

S. 9, 19	corr.	tzaintza	IS.	169, 36	corr.	infidels
14, 24	11	dritxade	-	169, 48	"	increnga
21, 127	"	voul,		198, 148	"	plæd
22, 31		cuffoarta		219, 14	"	rugar
29, 21. 23	11	dowoae - poae.		220, 46		chiantar
29, 8	"	cun		234, 2	"	æd.
30, 17	17	sacrifitxis	1	235, 11	"	nudriar
40, 10	"	la	1	244, 19	tilge	f
42, 96	"	'm prumatesche		246, 17	corr.	virtüds
47, 58	17	uapp'	1	265, 5		lasschia
52, 21	"	intauntr'		275, 39	"	chiaunta
	77		1		11	19
52, 34	"	teng'	1	276, 35	11	_
65, 7	11	tuott	1	279, 92	12	oarm'
68, 5	"	Ell	1	287, 126	11	cun
72, 64	"	dritxad	1	300, 55	"	autra
81, 7	11	dutschetza		317, 25	22	nuo
85, 13	11	stausch		329, 11	.21	cunchüstade
99, 16	"	roug'		331, 13	tilge	171
104, 4	17	dfaimaingk		335, 14. 1	6 corr.	giuoe e-nuoe.
114, 71	11	chiantande.		336, 46	22	dalæntsche
126, 19	"	insemmel	1	347, 36	11	duun ;
140, 5	22	damainan	1	352, 4	,,	tschèl
153, 44	"	hura		354, 76	"	pardearta
161, 20	19	tschæsa		363, 3	tilge	E. E. Koch.
162, 60	17	infendscher	1	, -		

Inhalt.

Vorwort d	les	Н	rau	18ge	bei	rs									v
Einleitung															vr
Geleitwort	u	nd	Vo	rwo	ort	der	O	rigi	nal	aus	gab	e			ХV
Psalmen															:
Geistl iche	Li	ede	r						•,						24
Register															419
Anmerkun	ger	ı													426
Glossar															431
Bemerkte	Dr	ucl	tfeh	ler											438

Buchdruckerei des Waisenhauses in Halle a. S.

